

Svanberg, U. Ingvar, skoldirektör, led. av II kamm.

Zetterberg, Lars-Henning, professor (t. o. m. den 2 nov. 1967)

Lokal: Universitetskanslersämbetet, Box 16 334, 103 26 Stockholm 16, tel. växel 24 85 60 (fakultetsberedningens tf. sekreterare, förste byråsekreterare Kerstin Wedelin).

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 dels hållit ett sammanträde i Stockholm, dels gjort en tre dagars resa till vissa norrlandsstäder, där kommittén sammanträffat med representanter för regionala och lokala myndigheter, näringsliv m. m.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

32. Studentbostadskommittén

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 29 juni 1966 såsom studentbostadskommitté (se Post- och Inrikes tidn. den 11 augusti 1966):

Woxén, Ragnar, generaldirektör, professor, *ordförande*

Bergman, Sven-Eric, fil. stud. (t. o. m. den 18 november 1968)

Bergström, Hans A. H., departementsråd

Bernhard, Harry B., överingenjör

Dahlsten, Ulf, teknolog

Hörlén, S. Ingemar, direktör

Larsson, K. Göran, förste byråsekreterare

Moll, Olof G., byråchef

Törnquist, Harry E., byggnadsråd

Experter:

Boalt, Carin M., professor

Holm, J. Lennart, professor

Sekreterare:

Lundblad, E. A. J. Thomas, fil. kand.

Lokal: LUP-nämnden, Sveavägen 166 (postadress: Box 23 025, 104 35 Stockholm 23), tel. växel 15 04 45

Direktiven för utredningen, se 1967: E 56.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit fem sammanträden.

Arbetet beräknas pågå under hela år 1969.

33. Reklamutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 14 oktober 1966 för att utreda reklamens verkningar med särskild hänsyn till reklamsändningar i televisionen (se Post- och Inrikes tidn. den 9 november 1966):

Hörjel, Nils J., generaldirektör, *ordförande*

Andersson, Karin, förbundssekreterare
 Blidfors, T. E. Johannes, seminarielärare, f. d. riksdagsman
 Gerentz, Sven, T., direktör
 Hasslev, Nils-Olov F., departementsråd
 Hellsten, Sven T., direktör
 Lindqvist, Sven O., författare, fil. dr
 Pagmar, Sten G. D., direktör
 Wallberg, Ursula, förste forskningssekreterare
 Winqwist, Carl-Henrik, direktör
 Wärneryd, Karl-Erik, professor
 Experter:
 Albinsson, N. Göran, direktör
 Elm, Torsten J. W., byråchef
 Friberg, Karl-Erik B., aktuarie
 Gustafsson, Karl-Erik, civilekonom
 Hagberg, Carl-Lennart, kammarrättsassessor (fr. o. m. den 16 februari 1968)
 Lindskog, Nils-Petter, kanslichef (fr. o. m. den 30 september 1968)
 Ortmark, Åke H., civilekonom
 Åberg, Carl Johan, byråchef
 Sekreterare:

Sarman, Arthur H., fil. lic.

Lokal: Postbanken, Drottninggatan 89, 105 05 Stockholm, tel. växel 23 65 00 ankn. 145

Direktiven för utredningen, se 1967: K 43.

Under tiden januari—oktober 1968 har utredningen sammanträtt 6 gånger och de sex arbetsgrupperna har hållit sammanlagt 25 sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

34. Sakkunniga för utarbetande av förslag till en ny finskspråkig psalmbok

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts beslut den 21 oktober 1966 för att utarbeta förslag till en ny finskspråkig psalmbok:

Haapaniemi, Oskar V., prost, *ordförande*

Gripenstad, Georg, kyrkoherde

Huhtasaari, Johannes, kyrkoherde

Snell, William, f. d. skolinspektör

Lokal: 950 94 Övertorneå, tel. Övertorneå 75 (ordförande)

De sakkunniga har under tiden november 1967—oktober 1968 inte hållit något sammanträde.

De sakkunniga beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

35. Sakkunniga för försöksverksamhet med television och radio i utbildningsväsendet (TRU-kommittén)

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 24 februari 1967 för försöksverksamhet med television och radio i utbildningsväsendet (se Post- och Inrikes tidn. den 7 mars 1967):

Hermansson, Rune J. K., direktör, ordförande (t. o. m. den 12 januari 1968)

Edenman, Ragnar H. L., landshövding, *ordförande* (fr. o. m. den 13 januari 1968)

Ag, Lars, direktör

Allebeck, Sten Sture, fil. mag. (t. o. m. den 18 november 1968)

Borg, L. Göran, professor

Holmström, Lars-Gunnar, docent

Lundgren, Stig G., byrådirektör

Orring, Jonas O., överdirektör

Sohlman, Ragnar W. A. R., kansliråd

Woxén, Ragnar, generaldirektör, professor (t. o. m. den 12 januari 1968)

Experter:

Ahlström, Bengt, avdelningsdirektör

Ahlström, Karl-Georg J., universitetslektor

Almqvist, Gert, tekn. lic.

Andersson, Bengt Joel, professor

Bergström, Willy, universitetslektor

Block, Eskil, tekn. lic.

Broberg, K. Bertram, professor

Brody, Sam, professor (fr. o. m. den 1 maj 1968)

Brunzell, Frans-Olof, studierektor

Bylund, Erik, professor (fr. o. m. den 15 augusti 1968)

Böttiger, Lars-Erik, docent (fr. o. m. den 1 maj 1968)

Carlsson, A. Janne, professor

Cedergren, Ebba L. C., professor

Colding, Bertil, professor

Eliasson, H. Torsten Y., lektor

Enander, Bengt N., professor

Furumark, Ann-Mari, rektor

Grant, N. Gunnar, docent

Grüting, Britt M., departementssekreterare (fr. o. m. den 22 april 1968)

Hagander, Sten I., skolkonsulent

Hallendorff, C. J. Herman, professor

Hammar, Thomas, docent (fr. o. m. den 15 augusti 1968)

Hammarberg, Peter, rektor

Hellström, Emil, avdelningsdirektör

Hermansson, Hartwig V., rektor
 Holmberg, Bengt R., professor
 Hägg, Ingemund, studierektor
 Ingelstam, Erik P. G., professor
 Ingelstam, Lars E., laborator
 Johansson, K. Gunnar E., professor
 Johansson, K. Inge, studierektor
 Krantz, Paul Olof, byrådirektör
 Lagerwall, S. Y. Torbjörn, universitetslektor
 Lindquist, Bertil, professor (fr. o. m. den 1 maj 1968)
 Markesjö, A. Gunnar, universitetslektor
 Molander, Stig, förste byråingenjör
 Otteblad, S. I. Arne, universitetslektor
 von Rosen, Erik, docent (fr. o. m. den 1 maj 1968)
 Rådström, Hans V., laborator
 Schedvin, Sven-Olof, lektor
 Stenbäck, Manne, redaktör
 Stoye, Peter C. J., civilingenjör och civilekonom
 Ström, Gunnar O. F., professor
 Sundqvist, Allan, studierektor (fr. o. m. den 1 mars 1968)
 Svahn, Olov E., professor
 Svensson, Nils-Eric, undervisningsråd
 Törnqvist, Gunnar, professor (fr. o. m. den 15 augusti 1968)
 Vestlund, A. Gösta, t. f. undervisningsråd
 Wennström, Gunnar, medicinalråd (fr. o. m. den 1 maj 1968)
 Wikstrand, Rolf, skolesekreterare
 Wretmark, Gerdt, docent (fr. o. m. den 1 maj 1968)
 Zackrisson, Uno, docent (fr. o. m. den 15 augusti 1968)
 Åkerlind, Lars E. K., universitetslektor
 Åström, Karl Johan, professor

Sekreterare:

Lundh, Jan Henrik, studierektor

Lokal: Stockholmsvägen 30, 182 74 Stocksund, tel. växel 85 04 20

Direktiven för utredningen, se 1967: E 44.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit tio sammanträden. Därjämte har kommitténs arbetsgrupper hållit 46 sammanträden.

Kommitténs arbete har avsett planering, produktion och en begränsad försöksverksamhet med viss del av det producerade materialet i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställd produktionsplan. Ett 90 tal tv-program och ett 30-tal radioprogram har producerats. Under våren 1968 har försök i ämnet tillämpad elektronik utförts på tekniska högskolan i Stockholm. Under

hösten 1968 har följande försöksverksamhet påbörjats. Tv-kurser i algebra och i mekanisk teknologi provas på tekniska högskolan i Stockholm och i företagsekonomi vid universitetet i Uppsala och vid universitetsfilialen i Örebro. Gymnasiekurser i engelska och företagsekonomi inom vuxenutbildningen sänds i radio respektive tv och radio och utvärdering pågår. Yrkesvägledning för gymnasiet sänds i tv och radio och undersökning av attityder m. m. pågår. Budgetåret 1968/69 disponerar kommittén för sin verksamhet 11 035 000 kronor ur reservationsanslaget. Viss utbildning via radio och television m. m. Kungl. Maj:t har den 13 september 1968 fastställt produktionsplan för budgetåret 1968/69.

Kommitténs arbete beräknas pågå under hela år 1969.

36. 1967 års kommitté för internationell politik

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 10 mars 1967 för utredning rörande formerna för forskning och utbildning vid universitet och högskolor i internationell politik med särskild hänsyn till säkerhetspolitiska studier samt freds- och konfliktforskning (se Post- och Inrikes tidn. den 13 mars 1967):

Eek, Hilding, professor, *ordförande*
 Dahlström, Edmund, professor
 Gerholm, Tor-Ragnar, laborator
 Petersson, Hans F., universitetslektor
 Ysander, Bengt Christer, t. f. professor

Expert:

Lange, Christian, sekreterare

Sekreterare:

Pålsson, Inger, fil. lic.

Lokal: Utbildningsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 45 00/1033

Direktiverna för utredningen, se 1968: U 46.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden.

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

37. Pedagogikutredningen (PU)

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 26 april 1967 för att utreda frågan om samordning och arbetsfördelning mellan pedagogiska institutioner inom lärarhögskolor och universitet m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 16 maj 1967):

Sandgren, C. Lennart, statssekreterare, *ordförande*

Berg, C. G. Håkan, byråchef
 Härnqvist, Kjell, professor
 Stukát, Karl-Gustaf, professor
 Svensson, Nils-Eric, undervisningsråd

Experter:

Ardö, Paul A. E., lektor
 Askling, Berit, fil. lic.
 Dahllöf, Urban S., docent
 Eliasson, H. Torsten Y., lektor
 Ellegård, H. Alvar, professor
 Höglund, Bengt A., assistent
 Lindell, N. J. Ebbe, e. laborator

Sekreterare:

Gran, J. Bertil, lektor

Lokal: Lärarhögskolan, Munkhättegratan 3, 200 45 Malmö 23, tel 040/96 20 40, växel 040/867 00

Direktiven för utredningen, se 1968: 47.

Utredningen har sedermera genom Kungl. Maj:ts beslut den 17 maj 1968 dessutom anbefallts att inkomma med förslag beträffande den barnpsykologiska forskningens organisation.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit tretton sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas kunna avslutas under år 1969.

38. Dataarkiveringskommittén

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 juni 1967 att utreda arkivfrågorna för den moderna informationsbehandlings databärare m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 6 oktober 1967):

Kromnow, E. Åke, riksarkivarie, *ordförande*
 Berglund, K. Gustaf, produktionschef
 Frank, S. Torsten, organisationsdirektör
 Holmberg, Erik G., hovrättsassessor

Experter:

Cnattingius, Claes M., bibliotekarie
 Grage, Elsa-Britta, förste arkivarie
 Lagerqvist, Åke, byrådirektör

Sekreterare:

Haverling, Sven G. I., förste arkivarie

Biträdande sekreterare:

Brunnberg, R. K. Charlotte, kanslissekreterare

Lokal: Riksarkivet, Fyrverkarbacken 13—17, 112 60 Stockholm, tel. 54 02 00

Direktiven för utredningen, se 1968: U 42.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden.

Kommittén beräknas under 1969 avge två delbetänkanden, ett om förvaring av ljud- och bildband och ett om arkivgallring av magnetband.

Utredningsarbetet beräknas fortsätta under hela år 1969.

39. *Sakkunniga för förhandling om avtalsreglering av upphovsrättsliga frågor på undervisningsområdet*

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1967 med uppgift att förhandla om en avtalsreglering av de upphovsrättsliga frågorna på undervisningsområdet:

Hesser, S. C. E. Torwald, justitieråd, *ordförande*

Bergström, Svante B., professor

Experter:

Ahlström, Bengt, avdelningsdirektör

Allebeck, Sten-Sture, fil. mag. (t. o. m. den 18 november 1968)

Landström, Sten-Sture, direktör

Sandberg, A. Birger, lönedirektör

Storm, C. Olof, undervisningsråd

Lokal: Högsta domstolen, Riddarhustorget 8, 111 28 Stockholm 2, tel. 23 67 20 (ordföranden)

Direktiv för de sakkunniga har icke utfärdats.

De sakkunniga har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sex sammanträden.

De sakkunnigas arbete beräknas pågå under hela år 1969.

40. *Utredningen rörande organisationen av skolledningen vid större gymnasiala skolenheter m. m.*

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 1 september 1967 för att verkställa utredning rörande organisationen av skolledningen vid större gymnasiala skolenheter m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 5 oktober 1967):

Sönnerlind, Arne S., skolråd, *ordförande*

Björinder, Henry K. E., sekreterare

Lindgren, Göte, sekreterare

Nordell, Erik, H., rektor

Orehag, N. Lennart H., skoldirektör

Sandberg, A. Birger, lönedirektör

Experter:

Jonsson, K. Göte, sekreterare (fr. o. m. den 1 januari 1968)

Karlin, Bengt G., organisationsdirektör (fr. o. m. den 1 januari 1968)

Sundh, Karl Olof, skolinspektör (fr. o. m. den 11 juli 1968)

Sekreterare:

Elfving, Lars S., studierektor (fr. o. m. den 1 januari 1968)

Biträdande sekreterare:

Åkerberg, Karl-Axel J., byrådirektör (fr. o. m. den 1 januari 1968)

Lokal: Skolöverstyrelsen, Fack, 104 22 Stockholm 22, tel. växel lokalsamt. 22 70 00, rikssamt. 22 41 20 (ordföranden)

Direktiven för utredningen, se 1968: U 51.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden, anordnat två s. k. hearings samt företagit tre studiebesök.

Vidare har kommittén den 1 maj 1968 i yttrande över fyra remisser föreslagit en provisorisk förstärkning av skolledningen vid vissa större gymnasiala skolor samt genomfört en organisationsundersökning som berört skolledningen samt till skolledningen knuten personal vid ett hundratal skolenheter med gymnasium, fackskola och yrkesskola.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

41. Konstnärsutbildningssakkunniga (KUS)

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 1 september 1967 för utredning av konstnärsutbildningen m. m. (Se Post- och Inrikes tidn. den 12 september 1967):

Lindblom, Paul, direktör, *ordförande*

Acking, Carl-Axel, professor (fr. o. m. den 3 maj 1968)

Bergman, Hans R., studerande (fr. o. m. den 3 maj 1968)

Brunnberg, Hans A., professor

Kåks, Olof (Olle) F., konstnär (t. o. m. den 30 september 1968)

Larsson, Mårten J., direktör (fr. o. m. den 3 maj 1968)

Linde, Ulf H., professor

Meyerson, K. Åke W., överintendent

Nemes, Endre, kontnär

Persson, Sigurd F., ädelsmed

von Schantz, K. Philip G., professor

Expert:

Wahrby, Hans (Hasse) O., skolkonsulent (fr. o. m. den 1 mars 1968)

Sekreterare:

Johansson, Nils J. O., fil. kand.

Biträdande sekreterare:

Erikson, M. Birgitta, kanslist

Jansson, Björn S., fil. kand. (fr. o. m. den 16 oktober 1968)

Lokal: Utbildningsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel lokalsamt. 22 45 00, rikssamt. 23 62 00, ankn. 1030 (sekreteraren)

Utredningens ursprungliga *direktiv*, se 1968: U 52. *Tilläggsdirektiv* (anförande av statsrådet Palme till statsrådsprotokollet den 3 maj 1968; se Post- och Inrikes tidn. den 27 maj 1968):

Konstnärsutbildningssakkunniga har enligt sina direktiv (1968 års riksdagsberättelse s. 285) att utreda frågan om den högre konstnärsutbildningens innehåll och organisation. Det har därvid uppdragits åt de sakkunniga att bl. a. undersöka sambandet mellan å ena sidan utbildningen vid konsthögskolan och å andra sidan utbildningen vid konstfackskolan och teckningslärarinstitutet. Uppdraget skulle dock inte omfatta någon detaljerad översyn av teckningslärarutbildningen.

I nämnda direktiv redogörs närmare för konstfackskolans nuvarande organisation. Det förslag till skolans framtida organisation m. m. som skolans styrelse på eget initiativ överlämnat i juni 1967 och som nu remissbehandlats har, som redan nämnts i direktiven, av styrelsen angetts som en principskiss, innebärande bl. a. den genomgripande förändringen att den nuvarande fackindelningen ersätts av en indelning med institutioner. Enligt styrelsen bör förslaget senare kompletteras genom en fortsatt utredning om ämnesinnehåll och studieplaner. Det övervägande antalet remissinstanser anser att förslaget med hänsyn till dess principiella uppläggning inte kan läggas till grund för beslut utan föreslår ytterligare utredning. Flertalet instanser har därvid förordat att förslaget överlämnas till konstnärsutbildningssakkunniga. Skolöverstyrelsen m. fl. instanser föreslår dessutom att en allmän översyn av övningslärarutbildningen kommer till stånd, i vilket sammanhang teckningslärarutbildningen bör behandlas.

I likhet med flertalet remissinstanser anser jag att styrelsens förslag bör överlämnas till konstnärsutbildningssakkunniga för att läggas till grund för ytterligare utredning angående konstfackskolans framtida organisation samt — med undantag för teckningslärarutbildningen — ämnesinnehåll och studieplaner för den utbildning som skall finnas vid skolan. De sakkunniga har att beakta de direktiv som framdeles eventuellt kan ges beträffande utbildningen av teckningslärare i samband med en samlad översyn av övningslärarutbildningen.

De sakkunniga har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit 14 sammanträden med tillsammans 19 sammanträdesdagar. Dessutom har sammanträden hållits av arbetsgrupper inom de sakkunniga.

De sakkunniga beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

42. *Organisationskommittén för behandling av vissa frågor rörande jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens skolor*
(*Organisationskommittén JST*)

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 september 1967 med uppdrag dels att överväga de organisatoriska m. fl. frågor, som sammanhänger med ett införande av jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens yrkesskolor under skolöverstyrelsens och länskolnämndernas insyn, dels att i avvaktan på beslut i tillsynsfrågan fungera som samordnande organ vad gäller skolöverstyrelsens, lantbruksstyrelsens och skogsstyrelsens planering främst i frågor som gäller läroplansarbetet och skolbyggandet:

Gårdstedt, H. Birger, skolråd, *ordförande*

Arnell, Anders, avdelningsdirektör

Ericsson, K. Gösta, byråchef

Experter:

Folkmarson, James, undervisningsråd

Nordin, Gösta, undervisningsråd

Sekreterare:

Jonsson, Kjell I., byrådirektör

Lokal: Skolöverstyrelsen, Fack, 104 22 Stockholm 22, tel. växel lokalsamt. 22 70 00, rikssamt. 22 41 20.

Direktiv för utredningen har ej meddelats.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

43. *Utredningen rörande förbättrad konfirmationsundervisning m. m.*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts beslut den 26 januari 1968 för att som sakkunnig dels utreda frågan om genom inrättande av konsultentjänster eller på annat sätt särskilda åtgärder bör vidtagas för förbättring av konfirmandundervisningen samt att, om dylika åtgärder finnes erforderliga, avge förslag om hur kostnaderna skall bestridas, dels undersöka möjligheterna att i ökad utsträckning använda icke prästvigda tjänstebiträden åt präst:

Åberg, Erik V. R., kammarråd

Expert:

Ekman, Olle, komminister

Sekreterare:

Nykvist, Gösta N., kammarråd

Lokal: Kammarkollegiet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 23 45 60 (sekreteraren)

Särskilda *direktiv* har ej meddelats.

Utredningsarbetet beräknas fortgå under hela år 1969.

44. 1968 års kyrkohandboks-kommitté

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 mars 1968 för att inom utbildningsdepartementet biträda med revidering av den Svenska kyrkohandboken och övriga kyrkans böcker i den mån de kan beröras av en handboksrevision:

Askmark, K. F. Ragnar, biskop, *ordförande*

Andrén, Åke, professor

Edwall, Pehr A. R., kontraktsprost

Göransson, Harald, musikedirektör

Hallquist, Britt G., författare

Sekreterare:

Weman, N. Gunnar L., kyrkoadjunkt (t. o. m. den 31 december 1968)

Ahrén, Per-Olov, docent (fr. o. m. den 1 januari 1969)

Lokal: Trastvägen 22, Uppåkra tel. 040/46 48 60 (sekreteraren)

Särskilda *direktiv* har ej meddelats.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit tre sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

45. Kommittén för utländska studerande

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 22 mars 1968 med uppdrag att se över bestämmelserna om studiesocialt stöd till utländska studerande m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 4 april 1968):

Wentz, Nils O., kansliråd, *ordförande*

Sandberg, Elisabet, pol. mag.

Storm, David, t. f. byråchef

Experter:

Brodda, Elisabeth, fil. mag.

Nilsson, N. Per Erik, hovrättsassessor

Sekreterare:

Grüting, Britt M., departementssekreterare

Lokal: Utbildningsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00 (sekreteraren)

Direktiv (anförande av statsrådet Moberg till statsrådsprotokollet den 22 mars 1968):

1. I växande utsträckning söker sig studerande från andra länder till de högre utbildningsanstalterna i Sverige. På motsvarande sätt förlägger allt

fler svenskar helt eller delvis sina studier utanför landets gränser. I Norden är denna utveckling en naturlig konsekvens av bl. a. den gemensamma nordiska arbetsmarknaden. Internationaliseringen av det högre utbildningsväsendet har många positiva drag. Människor får möjlighet till sådan utbildning som saknas eller som har otillräcklig kapacitet i hemlandet. Särskilt för politiska flyktingar och medborgare i utvecklingsländerna är möjligheter till studier utomlands betydelsefulla. Dessa kategorier utgör i dag en inte obetydlig del av de utländska studerandena i Sverige.

Svenska medborgare som bedriver studier i främmande länder är i princip tillförsäkrade samma studiesociala förmåner som om de hade studerat i hemlandet, nämligen om studierna inte med lika stor fördel kunnat bedrivas i Sverige. De svenska studenterna har vidare genom sin grundutbildning i moderna språk goda möjligheter att följa undervisningen i andra länder.

Under den senaste tiden har de utländska studerandenas situation i Sverige aktualiserats bl. a. i riksdagen genom en motion (1967: II: 803, 2LU 72) och en interpellation (andra kammarens protokoll den 13 december 1967). Centrala studiehjälpsnämnden har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 oktober 1967 hemställt att reglerna för studiestöd till utländska studerande skall göras mer entydiga. Även Sveriges förenade studentkårer har gjort en framställning i ärendet.

2. Vid de nordiska utbildningsministrarnas möte år 1959 antogs en resolution av innebörd att studerande skall kunna behålla de studiesociala förmånerna från det egna landet vid studier i annat nordiskt land. Denna resolution har ratificerats av Norge och Sverige. Inom Europarådet pågår arbete med att utarbeta en rekommendation av samma slag som de nordiska länderna i princip enat sig om.

Nuvarande bestämmelser om studiesocialt stöd — i studiemedelsförordningen den 4 juni 1964 (nr 401) och studiehjälpsreglementet samma dag (nr 402) — innebär, att studiestöd utgår även till annan än svensk studerande, om han är bosatt i riket. En begränsning har dock gjorts såtillvida som studiestöd inte kan ges utlänning som bosatt sig i Sverige huvudsakligen i syfte att här få utbildning. Centrala studiehjälpsnämnden framhåller i sin skrivelse, att ett stort antal utländska medborgare under de senaste åren, framför allt efter studiemedelssystemets tillkomst, börjat studera vid de högre läroanstalterna. I ett stort antal fall har dessa studerande uppgett sig ha för avsikt att efter utbildningens slut stanna kvar i Sverige. Därvid har fråga uppkommit om vilken bevisning i detta avseende studiemedelsnämnderna skall kräva av de studerande.

Möjligheterna till stöd enligt studiemedelsförordningen och studiehjälpsreglementet utnyttjas i praktiken inte av alla utländska studerande. Sålunda får ett betydande antal studerande från utvecklingsländerna stipendier från SIDA och vidare ställer bl. a. Svenska institutet och studentkårerna ett antal stipendier till förfogande för utlänningars studier i Sverige.

De utländska studerandenas möjligheter att tillgodogöra sig undervisning vid svensk läroanstalt beror i hög grad på deras förmåga att förstå svenska språket. Bristande kunskaper i svenska har ofta visat sig leda till studiemisslyckande. Under en följd av år har därför särskilda kurser i svenska anordnats i Stockholm vid the Stockholm University Institute for English-Speaking Students. Fr. o. m. budgetåret 1968/69 kommer kurser av detta

slag att anordnas även i Göteborg, Lund och Uppsala. Den närmare organisationen av denna undervisning utreds f. n. — enligt beslut av Kungl. Maj:t den 13 juli 1967 — av universitetskanslersämbetet.

3. Det finns som nyss redovisats vissa praktiska svårigheter vid tillämpningen av gällande regler om studiesocialt stöd till utländska studerande vid svenska läroanstalter. Möjligheterna att med tillfredsställande resultat bedriva studier i Sverige är vidare — som jag nyss framhöll — starkt beroende av kunskaper i svenska språket. Dessa båda förhållanden sammanhänger nära med varandra. En utredning bör därför komma till stånd i syfte att närmare klarlägga utländska studerandes utbildningsgång och studiefinansiering. Utredningen bör anförtros åt särskilda sakkunniga.

4. En grundläggande fråga som bör klarläggas genom utredningen är vilka förkunskaper, särskilt i svenska språket, som bör krävas för att studerande utan studentexamenskunskaper i nordiskt språk skall kunna antas som studerande vid läroanstalt i Sverige.

Enligt gällande bestämmelser — meddelade av universitetskanslersämbetet den 28 februari 1967 — kan tentamen för teol. kand., jur. kand., fil. ämbets- eller samhällsvetenskaplig examen inte avläggas av studerande, vare sig svensk eller utländsk medborgare, som inte styrkt studentexamenskunskaper eller motsvarande kunskaper i bl. a. svenska språket. Vid utredningen bör prövas om krav på kunskaper i svenska språket bör uppställas även vid tentamen för övriga akademiska examina.

Utredningen bör i sistnämnda frågor ske i kontakt med universitetskanslersämbetet.

5. De studiesociala frågorna för utländska studerande innehåller flera delproblem som bör prövas vid utredningen.

Huvudprincipen för beviljande av studiestöd enligt studiemedelsförordningen eller studiehjälpsreglementet bör alltså vara att studiesociala förmåner skall utgå enbart till sådan utländsk studerande som är inlemmad i det svenska samhället. Erfarenheterna synes visa att detta villkor inte är tillgodosett enbart genom en försäkran från den studerande att han avser att efter studiernas slut stanna kvar i landet. Gällande bestämmelser i detta hänseende bör därför ses över.

Vid utredningen bör uppmärksammas strävandena att ett lands medborgare skall få behålla sina studiesociala förmåner vid studier i annat land. Som framgått av det föregående har den resolution som antogs vid det nordiska utbildningsministermötet inte ratificerats av alla berörda stater. Konsekvenserna härav för det svenska studiesociala systemet bör övervägas och förslag till erforderliga åtgärder bör läggas fram. Arbetet inom Europarådet rörande studiesocialt stöd vid studier utomlands bör därvid beaktas.

Slutligen bör vid utredningen övervägas hur studiefinansieringen skall ordnas vid de särskilda kurserna i svenska språket.

I brev den 28 juni 1968 har Kungl. Maj:t uppdragit åt kommittén att undersöka behovet av kurativ verksamhet för deltagare i vissa kurser i svenska för icke svensktalande studerande m. fl. samt att inkomma till Kungl. Maj:t med de förslag till åtgärder som kan föranledas av undersökningen.

Kommittén har under liden fram till den 1 november 1968 hållit fyra sammanträden.

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

46. 1968 års musikkommitté

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 5 april 1968 med uppdrag att utföra det ytterligare utredningsarbete som fordras för att slutliga förslag skall kunna läggas fram om militärmusikkårernas omorganisation och utnyttjande inom rikskonsertverksamheten:

Rosenblad, Urban, direktör, *ordförande*

Walling, Nils, fil. lic.

Ogner, Stig, kansliråd

Virdebrant, Carl Erik, kansliråd

Experter:

Halling, Erik, krigsråd

Larsson, Carl Rune, director musicus

Wiklander, Bertil, militärmusikinspektör

Werner, Finn, kapten

Hanström, Carl, byrådirektör

Sekreterare:

Strand, Sigfrid, rektor

Lokal: Järntorget 84, 1 tr., 111 29 Stockholm, tel. 11 54 60, 11 54 64.

Särskilda *direktiv* för kommittén har ej meddelats.

Kommittén har under tiden april—oktober 1968 hållit 21 sammanträden.

Kommittén har den 16 september 1968 avlämnat en »Principskiss över den framtida utbildningen för musiker i regionensemble».

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

47. 1968 års utbildningsutredning

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 26 april 1968 för utredning rörande den fortsatta planeringen av det eftergymnasiala utbildningssystemet m. m.:

Sandgren, C. Lennart, statssekreterare, *ordförande*

Löwbeer, Hans, generaldirektör

Olsson, S. O. Bertil, generaldirektör

Rosén, Nils Gustav K. G., universitetskansler

Experter:

Attehag, Gösta, byråsekreterare

Bengtsson, Jarl, forskarassistent

Bentzel, Ragnar H., professor

Cronqvist, Sven-Olof H., ombudsman

Curman, S. Johan H., intendent

Dahl, R. Birgitta, förste byråsekreterare, led. av II kamm.

Ericsson, Britta M., byrådirektör
Eriksson, Hans, universitetsadjunkt
Eriksson, Sune B., sekreterare
Gesser, Bengt A., fil. kand.
Gralén, Nils G. J., professor
Gustavsson, Bengt T., ombudsman, led. av I kamm.
Gårdstedt, H. Birger, skolråd
Göransson, Ulf I. G., studerande
Haldén, J. O. Folke, direktör
Hallberg, Per Åke, jur. stud.
Härnqvist, Kjell, professor
Isling, B. Åke J., utbildningschef
Jacobson, Bengt A., länskskoleinspektör
Johansson, K. Inge, studierektor
Karlson, Tore E., ombudsman
Kim, Lillemor A. B., byrådirektör
Larsson, L. Thorsten, lantbrukare, led. av I kamm.
Lindbeck, C. Assar E., professor
Linderoth, Karl Axel, direktör
Magnusson, Leif, pol. mag.
Nordstrandh, Ove H., lektor, led. av II kamm.
Olderin, Gunnar O., avdelningsdirektör
Olsson, A. E. Osborn, undervisningsråd
Petri, A. Ingemar, byrådirektör
Poppius, Hans D., byråchef
Rehnberg, Bertil, överdirektör
Ringborg, S. Erland, byrådirektör
Silenstam, Per, pol. mag.
Stjernquist, Per Nilsson-, professor
Sjöstrand, Per, fil. lic.
Ström, K. Fingal, kansliråd
Sundgren, Magnus, soc. stud.
Svanfeldt, Göran H., avdelningsdirektör
Svensson, J. Erik O., disponent, led. av I kamm.
Tham, Carl C. W., sekreterare
Tobisson, Lars F., direktör
Wikstrand, Rolf A. I., sekreterare
Österberg, Gunnar, universitetslektor
Sekreterare:
Bergendahl, Gunnar S., byråchef
Biträdande sekreterare:
Henrikson, Ulf, förste byråsekreterare

Lokal: Utbildningsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00, rikssamt. 23 62 00

Direktiv (anförande av stastrådet Palme till statsrådsprotokollet den 26 april 1968):

1. Bakgrund

1. 1 Dagens utbildningspolitik påverkar utvecklingen av vårt samhälle långt in på nästa århundrade. Planeringen av utbildningsväsendet kan endast i ringa utsträckning grundas på sådan planering som nu bedrivs inom andra samhällssektorer. Utbildningspolitiken är i stället ett av de medel, med vilka man i en blandekonomi kan aktivt påverka samhällets långsiktiga utveckling. Den eftergymnasiala utbildningen intar i detta sammanhang en central ställning.

Begreppet eftergymnasial utbildning kan förefalla relativt entydigt. Det kan anses innefatta sådana statliga, statsunderstödda eller under statlig tillsyn stående utbildningslinjer som normalt bygger på gymnasial utbildning. Det var tidigare betydligt enklare att göra en sådan definition när studentexamen i regel var formellt villkor för tillträde till högre studier. Utbildningsreformerna under senare år kännetecknas av att utbildningsväsendet nu ses som ett mera öppet system än tidigare, något som markerats bl. a. i direktiven till kompetensutredningen (se riksdagsberättelsen 1966 s. 290). Ett sådant synsätt innebär att det fasta sambandet mellan gymnasiet och eftergymnasial utbildning löses upp. Vidare är det med hänsyn till det gymnasiala stadiets expansion under 1960-talet mindre självklart nu än tidigare att räkna med en hög övergångsfrekvens från det gymnasiala skolsystemet till högre utbildning.

Det eftergymnasiala utbildningsområdet består av dels universitet och högskolor, dels ett stort antal utbildningslinjer utanför universitetssektorn, vilka vanligen har gymnasium eller fackskola som grund men som även i betydande utsträckning bygger på enbart grundskola. Den hittills tillämpade uppdelningen av det eftergymnasiala området på en akademisk och en icke-akademisk sektor bör enligt min mening inte användas längre. Jag undviker därför i fortsättningen dessa termer.

I det följande behandlas enbart frågor om eftergymnasial grundutbildning. Det innebär att forskarutbildningen inte berörs i detta sammanhang.

Att avgränsa grundutbildningen vid universitet och högskolor mot gymnasial utbildning och mot inskolning i företag är jämförelsevis lätt. Avgränsningsproblemen i fråga om eftergymnasial utbildning utanför universitetssektorn är avsevärt mer komplicerade. Sådan utbildning innefattar ett betydande antal oenhetliga utbildningslinjer med varierande längd och förkunskapskrav samt skiftande huvudmannaskaps- eller statsbidragsförhållanden. Antalet utbildningslinjer med enskild huvudman är relativt stort, och vidare finns intern verks- och företagsutbildning utan anknytning till det egentliga utbildningsväsendet. I den mån utbildningslinjerna står under statlig tillsyn är denna fördelad på olika myndigheter. Avgränsningen av eftergymnasial utbildning utanför universitetssektorn mot det gymnasiala utbildningssystemet och mot inskolning inom företag får göras med hänsyn till de krav som ställs på att de studerande skall ha dels uppnått viss ålder innan studierna inleds, dels i viss utsträckning utbildats i någon av de gymradio i utbildningen (TRU-kommittén) samt de förslag de sakkunniga lägger

nasiala skolorna. Avgörande för frågan om en utbildning skall betecknas som eftergymnasial bör enligt min mening vara, om den är eller kan utgöra ett alternativ till annan klart eftergymnasial utbildning. Om intern verks- och företagsutbildning i det aktuella sammanhanget skall behandlas som eftergymnasial utbildning ter sig tveksamt. Lämpligare torde vara att behandla nämnda sektor som avnämare av gymnasialt utbildad arbetskraft.

1. 2 Den årliga tillströmningen till universitet och högskolor har ungefär trefaldigats sedan år 1960. Statsmakterna beslöt år 1965 om riktlinjer för utbyggnaden av den högre utbildningen fram till 1970-talets början (prop. 141, SU 173, rskr 411). Tillströmningen förutsattes öka betydligt också under de närmast följande åren, men även genomströmningen beräknades ske snabbara. Vid den fortsatta planeringen borde man utgå från att det totala antalet studerande vid universitet och högskolor skulle komma att uppgå till ca 87 000 i början av 1970-talet.

Vid samma tillfälle beslöts decentralisering av viss universitetsutbildning till fyra universitetsfilialer. I samband med 1967 års beslut om bl. a. inrättande av ett antal nya lärarhögskolor (jfr prop. 4, SU 51, rskr 143) tog statsmakterna vidare ställning för att lärarutbildningen även framgent skulle vara decentraliserad.

I 1965 års beslut ingick vidare att utbildningen vid de filosofiska fakulteterna skulle ges fastare uppbyggnad. Universitetskanslersämbetet fick i anslutning härtill uppdraget att utreda och lägga fram förslag om s. k. fasta studiegångar. En första etapp i detta utredningsarbete har nyligen avslutats. Genom att fasta studiegångar inrättas kommer målinriktningen för utbildningen vid de filosofiska fakulteterna att starkare markeras. Även i fråga om andra åtgärder i rationaliseringssyfte pågår utredningar inom universitetskanslersämbetet.

Under efterkrigstiden har vid skilda tillfällen gjorts bedömningar av den kommande tillströmningen till och närvaron vid universitet och högskolor. I regel har det efter några år visat sig att såväl tillströmningen som närvaron betydligt överskridit beräkningarna. Universitetskanslersämbetet har i sin anslagsframställning för budgetåret 1968/69 presenterat en ny överslagsberäkning — utförd våren 1967 inom prognosinstitutet vid statistiska centralbyrån i samråd med ämbetet — för perioden fram t. o. m. läsåret 1975/76. Enligt tillgängliga preliminära uppgifter har tillströmningen till universitet och högskolor sedan höstterminen 1967 avsevärt överstigit det av prognosinstitutet beräknade antalet nytillkommande studerande för nämnda termin. Detta kan dock till viss del förklaras av tillfälliga omständigheter. bl. a. omläggningen av värnpliktsutbildningen och det aktuella arbetsmarknadsläget.

Anledningarna till att beräkningarna rörande tillströmningen genomgående visat sig för låga är flera. För det första har intagningen till gymnasiet ökat mer än beräknat. För det andra har övergången till högre studier fortsatt att procentuellt öka, medan den i prognoserna i allmänhet förutsatts stagnera. Prognoserna har nämligen byggt på antagandet att en starkare avlänkning från universitetet och högskolor till annan eftergymnasial utbildning skulle komma till stånd. Trots kraftig utbyggnad av dessa utbildningslinjer synes den eftersträlvade avlänkningseffekten inte ha uppnåtts.

Intagningskapaciteten vid de utbildningslinjer inom det eftergymnasiala området, som ligger utanför universitetssektorn, har i stort sett fördubblats under perioden 1960/61—1967/68. Bortsett från intern verks- och företags-

utbildning m. m. uppgår antalet intagningsplatser vid dessa linjer budgetåret 1967/68 till över 15 000 jämfört med i runt tal 7 000 budgetåret 1960/61. Socionomutbildning och lärarutbildning har expanderat särskilt starkt. Intagningen till samtliga dessa utbildningslinjer föreslås bli ökad också nästa budgetår.

De principbeslut som nu gäller för planeringen av den eftergymnasiala utbildningen avser i flertalet fall tiden till 1970-talets början. Nya riktlinjer fordras sålunda för den period som följer därefter. I vissa fall kan även en omprövning av riktningarna för den nu gällande planeringsperioden te sig motiverad.

Mot denna bakgrund har bl. a. universitetskanslersämbetet aktualiserat frågan om en allsidig utredning av det eftergymnasiala utbildningssystemet. Jag har funnit att en sådan utredning nu bör komma till stånd. I detta syfte bör särskilda sakkunniga tillkallas.

Utredningsuppdraget bör begränsas till stallig eller direkt statsunderstödd utbildningsverksamhet. Intern verks- och företagsutbildning bör därför i detta sammanhang utelämnas. Någon anledning till ökat samhällsligt engagemang i utbildning som bedrivs av enskild huvudman utan statsbidrag torde inte finnas. Avnämningstribunalen och frågan om medverkan av företag m. fl. i utbildningen motiverar emellertid att de sakkunniga håller kontakt med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

2. Dimensioneringen

2. 1 En viktig utgångspunkt vid planeringen av utbildningsväsendet är samhällets behov av utbildad arbetskraft. Med hänsyn härtill behövs prognoser rörande efterfrågan på arbetskraft. I Sverige och många andra länder har man numera erfarenhet av de svårigheter som är förenade med sådana prognoser. Dessa svårigheter är av skilda slag. Som exempel kan nämnas att utbudet av arbetskraft påverkar efterfrågan. Ett ökat utbud av välutbildad arbetskraft verkar sålunda stimulerande på utvecklingen av samhället. Åtskilliga mer konventionella arbetskraftsprognoser har inte tagit hänsyn härtill, något som medfört att man kommit att underskatta samhällets behov. Det är vidare ofta möjligt att ersätta en utbildningskategori med en annan. Av detta följer att det långt ifrån alltid föreligger entydig motsvarighet mellan utbildning och yrkesverksamhet. Härtill kommer att nya, inte förutsedda utbildningsbehov kan uppstå. Som exempel vill jag nämna utvecklingen på ADB-området. Inte ens med en väl utvecklad prognosteknik blir det möjligt att förutse sådana nya utbildningsbehov. Man måste vidare beakta den pågående internationaliseringen av arbetsmarknaden. På vissa utbildningssektorer kan behovet av u-landsexperter bli relativt betydande. Självfallet påverkar även lönestrukturen och dess utveckling på sikt såväl utbud som efterfrågan på arbetskraft.

De problem som är förenade med att förutse utbud och efterfrågan på arbetskraft måste beaktas vid utformningen av utbildningen på olika stadier. Den bör sålunda inriktas mot vidare samhällssektorer och göras mer mångsidigt användbar. Detta mål har ställts upp vid bl. a. 1964 års beslut om gymnasiet och fackskolan (prop. 171, SäU 1, rskr 407). Bredden och mångsidigheten i utbildningen måste dock ibland köpas till priset av förlängd utbildningstid eller ändrat mål för utbildningen. I sådana fall får en avvägning göras mellan olika önskemål.

Svårigheterna att göra arbetskraftsprognoser får emellertid inte undan-

skymma betydelsen av sådana prognoser vid utbildningsplaneringen. De sakkunniga bör med beaktande av vad som här anförts söka i stort bedöma samhällets behov av utbildade på lång sikt. Vidare bör de sakkunniga pröva hur dessa behov förhåller sig till utbildningsväsendets dimensionering enligt nuvarande planer och till de studerandes efterfrågan på utbildning totalt och på olika utbildningslinjer. Det är härvid oundvikligt att de sakkunniga kommer in även på den kvantitativa planeringen av det gymnasiala stadiets utbildningsvägar. Samhällets behov av utbildade tillgodoses nämligen genom utbudet från såväl gymnasiala som eftergymnasiala utbildningslinjer.

Med hänsyn till här angivna utredningsuppgifter bör de sakkunniga hålla sig fortlöpande orienterade om det nyligen påbörjade arbetet med 1970 års långtidsutredning.

2. 2 De studerandes efterfrågan på eftergymnasial utbildning har som redan framgått växt mycket starkt under 1960-talet, vilket får ses i samband med dels den kraftiga utbyggnaden av det gymnasiala utbildningssystemet, dels de alltmer utbredda önskemålen bland de studerande på det gymnasiala stadiet om fortsatt utbildning, något som i sin tur beror bl. a. på de genomgripande studiesociala reformerna. Om man schablonmässigt antar att samtliga som genomgått de mer allmänt inriktade linjerna i gymnasiet, fackskolans sociala linje eller flickskolans högsta årskurs samt 1/4 av dem som erhållit teknisk eller ekonomisk gymnasieutbildning söker tillträde till eftergymnasial utbildning finner man att efterfrågan på sådan utbildning har växt från ca 12 000 år 1960 till 30 000 år 1967.

Den årliga tillströmningen till universitet och högskolor har som jag förut nämnt ungefär trefaldigats sedan år 1960, dvs. ökat något snabbare än den schablonmässigt uppskattade efterfrågan på utbildning på detta stadium. Den skulle sannolikt ökat än mera om inte den övriga eftergymnasiala utbildningen samtidigt expanderat kraftigt.

Strömmen till universitet och högskolor har hittills i allt väsentligt styrkts av gymnasietets dimensionering. Detta starka samband mellan å ena sidan gymnasiet och å andra sidan universitets- och högskoleväsendet synes mig inte rimligt att bibehålla i framtiden med hänsyn till bl. a. den enligt många tecken ogynnsamma återverkan som nämnda samband har på balansen inom hela det gymnasiala stadiet. Härtill kommer att beräkningarna av den högre utbildningens kvantitativa omfattning på grundval av gymnasietets utveckling blivit alltmer osäkra. Svårigheterna att förutse vilken andel av de fackgymnasialt utbildade som kommer att söka sig till högre utbildning medverkar härtill.

Allt fler kan förväntas söka sig till eftergymnasial utbildning under de närmaste åren, bl. a. på grund av fackskolans utbyggnad och resultaten av kompetensutredningens arbete, vilket kan förutses leda till vidgade möjligheter för sakligt välmeriterade att vinna inträde vid utbildningslinjer som i dag är stängda för dem av formella skäl.

Trots osäkerheten i alla prognoser är det nödvändigt att ha en uppfattning om storleken av efterfrågan på eftergymnasial utbildning i framtiden. Att noggrant beräkna efterfrågan är, som framgått av vad jag nyss sagt, inte möjligt. Det synes emellertid sannolikt att av dem som utbildas på fackskolans sociala linje och gymnasietets naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och humanistiska linjer de allra flesta kommer att önska och behöva någon form av högre utbildning. Troligen kommer även de som genomgått fack-

skolans och gymnasiets ekonomiska och tekniska linjer att i viss utsträckning efterfråga fortsatt utbildning. Hänsyn måste dessutom i detta sammanhang tas inle endast till fackskol- och gymnasieutbildade utan även till exempelvis dem som har yrkesskolutbildning.

Den hittillsvarande fördelningen av de studerande mellan universitet och högskolor å ena sidan och övriga eftergymnasiala utbildningar å andra sidan är självfallet inte ett adekvat uttryck för elevernas önskemål, då tillträdet är helt fritt endast vid de s. k. fria fakulteterna. Vid många eftergymnasiala utbildningar utanför universitetssektorn är konkurrensen om de tillgängliga platserna i dag mycket hård. Fördelningen av de studerande på utbildningslinjer hade sannolikt varit en helt annan, om de utbildningssökande kunnat välja fullständigt fritt. I detta sammanhang är det av intresse att notera att övergången av gymnasieutbildade till eftergymnasiala studier utanför universiteten är väsentligt vanligare i Norge än i Sverige. Å andra sidan är i Norge övergång till universitetsstudier mindre vanlig än i vårt land och frekvensen synes närmast ha sjunkit under de senaste åren.

Mot bakgrund av vad jag anfört finner jag att de sakkunniga bör söka bedöma den framtida efterfrågan på eftergymnasial utbildning. Dessa bedömningar bör omfatta minst en tioårsperiod. Även på denna punkt torde det bli nödvändigt för de sakkunniga att komma in på strukturen och omfattningen också av det gymnasiala systemet.

Problemet gäller emellertid inte bara den totala efterfrågan på utbildning utan i lika hög grad dess fördelning på olika utbildningsvägar. Trots kraftigt ökad intagning vid de spärrade utbildningslinjerna inom universitet och högskolor har strömmen av studerande till de s. k. fria fakulteterna, främst de samhällsvetenskapliga och humanistiska, ökat väsentligt mer än beräknat. Däremot har tillströmningen till de matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna blivit mindre än vad som förutsatts. Det är sannolikt att denna utveckling kommer att leda till ett utbud av arbetskraft, som inte helt svarar mot efterfrågan på arbetsmarknaden. Utvecklingen innebär vidare att de resurser som satsas på högre utbildning inte utnyttjas fullt effektivt. Det är därtill osäkert om den hittillsvarande fördelningen mellan universitetsutbildning och annan eftergymnasial utbildning är den lämpligaste med hänsyn till de studerandes önskemål och arbetsmarknadens krav.

Fördelningsproblemet inom utbildningssektorn ter sig således svårt att lösa på sikt om tillträdet är fritt vid vissa och begränsat vid andra utbildningslinjer. En fullständig frihet för de studerande att välja utbildning är dessutom redan av planerings- och resursskäl under överblickbar tid utesluten.

2. 3 Behovet av resurser för eftergymnasial utbildning bestäms — vid en given organisation — av antalet närvarande studerande och den utsträckning i vilken dessa utnyttjar undervisningen. Eftersom närvaron beror av tillströmning och genomströmning är det nödvändigt att de sakkunniga uppmärksammar nuvarande studietider och examensfrekvenser på det eftergymnasiala stadiet. Därvid bör utredningen söka kartlägga i vilken utsträckning de studerande, vilka redovisas som närvarande, i dag belastar undervisningsresurserna samt bedöma hur en ändrad genomströmning påverkar behovet av resurser. På grundval härav och med hänsyn till de förändringar av utbildningsorganisationen, som kan bli resultatet av pågående utredningsarbete inom bl. a. universitetskanslersämbetet och kommittén för TV och

fram, bör dessa söka bedöma det framtida behovet av resurser för eftergymnasial utbildning.

2. 4 De sakkunniga bör — under iakttagande av de resurser som samhället kan ställa till det eftergymnasiala utbildningsväsendets förfogande — i sitt fortsatta arbete utgå från det material och de synpunkter som kommer fram vid förut nämnda undersökningar och överväganden (punkterna 2.1—2.3).

En viktig uppgift för de sakkunniga blir att finna metoder för en balanserad utveckling på det eftergymnasiala utbildningsområdet. De fria fakulteternas dimensionering måste därvid särskilt uppmärksammas. En betydelsefull utgångspunkt är som jag redan framhållit samhällets behov av arbetskraft. En rad andra faktorer såsom samhällets resurser samt de sökandes önskemål och kvalifikationer måste emellertid beaktas vid dimensioneringen av den eftergymnasiala utbildningsorganisationen. En eventuell reglering av tillströmningen får alltså grundas på en kombination av olika principer. Det bör i sammanhanget strykas under att samhället i och med en sådan reglering inte ger garanti för att traditionella samband mellan utbildning och yrke allt framgent kommer att bestå.

Utvecklingen kommer att medföra ökade behov av studie- och yrkesvägledning och att ge ökad betydelse åt regler för tillträde till skilda utbildningslinjer. Jag vill betona att utformningen av sådana regler i och för sig redan är en central uppgift för kompetensutredningen. I denna fråga — liksom för övrigt i ett stort antal andra spörsmål — är det därför nödvändigt att samråd äger rum mellan de sakkunniga och kompetensutredningen.

I det föregående har jag konstaterat att de fria fakulteterna expanderat utomordentligt starkt under senare år och — vad gäller fördelningen av de studerande på fakulteterna — utvecklats på annat sätt än som förutsatts vid planeringen. Värdet av det slags elasticitet i det högre utbildningssystemet som de fria fakulteterna representerar har ofta och med rätta framhållits. Vid dessa fakulteter finns i dag ett betydande mått av valfrihet i ett för övrigt jämförelsevis hårt reglerat system. Dessa fakulteter har härigenom på ett smidigt sätt kunnat tillgodose behovet av såväl partiell utbildning som utbildning parallellt med förvärvsarbete. Också i framtiden bör man söka tillgodose behovet av valfrihet, något som bör vara möjligt, även om utbildningens organisation och dimensionering vid de fria fakulteterna fixeras i högre grad än f. n.

Vilken metod man än bestämmer sig för i fråga om dimensioneringen av olika utbildningsvägar, måste man beakta nödvändigheten av att rationella och enkelt tillämpbara kriterier kan uppställas för omprövning av dimensioneringen.

3. Struktur och organisation

3. 1 De senaste decenniernas utveckling av vårt skolväsen har medfört att elevernas yrkesval skjuts upp allt längre. Grundskolan ger i allt väsentligt en bred, allmänt orienterande utbildning med mycket begränsade inslag av yrkesinriktade studier. Detta förhållande blir än mer utpräglat om de förslag som skolöverstyrelsen nyligen lagt fram om reformering av läroplanen för grundskolan genomförs. Ett mycket stort antal ungdomar — f. n. omkring 75 %, om några år sannolikt ca 85 % av varje årsklass — går vidare till utbildning på det gymnasiala stadiet. En väsentlig del av utbild-

ningslinjerna på sistnämnda stadium förbereder direkt för yrkesverksamhet. Såvitt man nu kan bedöma kommer detta förhållande att bestå för lång tid framöver. Ett växande antal ungdomar väljer emellertid gymnasiala studier som i regel kräver påbyggnad för att leda fram till yrkesverksamhet. Från såväl samhällets som individens synpunkt är det därför angeläget att den eftergymnasiala utbildningen är målinriktad. Så är redan nu fallet med flertalet utbildningslinjer på nämnda stadium. Detta gäller emellertid inte genomgående vid universitetens fria fakulteter. Beslutet att ett system med fasta studiegångar skall införas kommer dock att leda till att utbildningen även inom dessa fakulteter blir mer målinriktad än i dag.

Principen att eftergymnasial utbildning skall vara inriktad mot den framtida yrkesverksamheten — något som självfallet inte utesluter bredd och därmed användbarhet inom vida yrkesområden — bör i detta sammanhang fastslås. En följd av denna princip blir att specialiseringen ofta måste sättas in relativt tidigt, om utbildningen inte skall bli orimligt lång. Möjligheterna att på det eftergymnasiala stadiet tillämpa ett system med successivt tillval blir därför begränsade.

3. 2 Ett viktigt led i hittills framlagda program för utbyggnaden av den eftergymnasiala organisationen har varit att antalet intagningsplatser vid utbildningslinjer utanför universitet och högskolor skall öka kraftigt, för att vissa angelägna samhällsbehov av yrkesutbildad arbetskraft skall kunna tillgodoses och för att en del av trycket på universitetsväsendet skall kunna avlastas. Dessa utbildningslinjer har också — som jag förut nämnt — expanderat relativt kraftigt under de senaste åren.

I den mån fördelningen av de studerande på olika utbildningslinjer inom universitetsväsendet kommer att regleras i högre grad än f. n., kommer kraven på en vidgning av andra eftergymnasiala utbildningsmöjligheter att förstärkas. Även arbetsmarknadsmotiv kan anföras för kapacitetsökning på en rad utbildningslinjer utanför universitetssektorn. Det torde finnas åtskilliga arbetsuppgifter, för vilka kortare eftergymnasiala utbildningar än dem som i dag erbjuds skulle vara lämpliga. Sannolikt skulle många fackskol- och gymnasieutbildade föredra en ett- eller tvåårig yrkesinriktad utbildning framför universitetsutbildning under i regel minst tre år. De sakkunniga bör genom undersökningar av arbetsmarknadens behov av och ungdomens efterfrågan på utbildning söka klarlägga dessa frågor.

I detta sammanhang bör de sakkunniga beakta också det utredningsarbete som en arbetsgrupp inom universitetskanslersämbetet bedriver för att vid de fria fakulteterna skall komma till stånd sådana utbildningslinjer som innehåller både teoretiska och praktiska moment och som är inriktade mot viss bestämd yrkesverksamhet.

3. 3 De sakkunniga bör koncentrera sitt arbete kring de stora planeringsfrågorna på det eftergymnasiala utbildningsområdet, främst dimensioneringen totalt och sektorsvis, strukturen i stort och den yttre organisationen. Om behov av nya utbildningsalternativ eller av betydande förändringar i redan existerande utbildningslinjer kommer fram under utredningsarbetets gång, bör de sakkunniga vara oförhindrade att ta upp även frågor som rör detaljer i den inre strukturen.

Det eftergymnasiala utbildningssystemet måste även framgent bestå av ett stort antal linjer, som ofta är starkt specialiserade. Möjligheterna att på en organisation av detta slag tillämpa de integrationsprinciper som varit och är

av stor betydelse för skolväsendets uppbyggnad blir därför begränsade. Dessa principer blir på det eftergymnasiala området inte heller i samma utsträckning sakligt motiverade. Självfallet bör man dock, när väsentliga vinster kan göras, föra samman likartade utbildningslinjer inom ramen för en gemensam yttre organisation. En sådan åtgärd kan leda till bl. a. bättre utnyttjande av tillgängliga resurser — exempelvis undervisnings- och kårlokaler — och större elasticitet i systemet. Även från yrkesvägledningssynpunkt är det angeläget att man undviker onödig splittring av utbildningsorganisationen.

3. 4. De snabba förändringarna i samhället medför att behovet av fortbildning och vidareutbildning blir allt större. Den i många fall starka specialisering som måste prägla den eftergymnasiala utbildningen medverkar härtill. Från både statligt och enskilt håll har tagits åtskilliga initiativ för att nämnda behov skall tillgodoses. Det är dock uppenbart att det på längre sikt kommer att krävas väsentligt större insatser. Enligt min mening bör arbetsgivaren i princip svara för den utbildning som fordras under anställningstiden. Det kan emellertid vara lämpligt — och antagligen i vissa fall nödvändigt — att de resurser som finns inom utbildningsväsendet används. De sakkunniga bör ta upp dessa frågor och överväga, i vad mån det är möjligt att tillgodose fortbildnings- och vidareutbildningsbehov genom att utbildningsväsendet ställer exempelvis lärare och lokaler till förfogande för sådan verksamhet mot viss ersättning från berörda arbetsgivare.

4. Lokalisering

Yrkesutbildningsberedningen föreslog i sitt första betänkande (SOU 1963: 3) att en ny organisation för eftergymnasial utbildning skulle byggas upp. Eftergymnasiala utbildningslinjer borde enligt detta förslag förläggas till i första hand det 30-tal orter, dit det fjärde året av den tekniska gymnasielinjen skall centraliseras. Den eftergymnasiala utbildningen borde under en uppbyggnadsperiod knytas till resp. gymnasieskola. Sedan verksamheten fått viss omfattning, borde den enligt beredningen bedrivas vid administrativt fristående eftergymnasiala institut. Dylig utbildning borde i betydande omfattning lokaliseras till orter med universitet eller universitetsfilial.

De sakkunniga bör mot bakgrund av dels behovet av ytterligare eftergymnasiala utbildningsplatser, dels yrkesutbildningsberedningens förslag ta upp frågan om en fortsatt decentralisering av den eftergymnasiala utbildningen. Sina ställningstaganden i denna fråga bör de sakkunniga bygga på analyser av dels skälen för en vidgad decentralisering och en närmare bestämd lokalisering, dels de samhällsekonomiska konsekvenserna i stort. Vid bedömningen av lokaliseringsfrågorna bör bl. a. tillgången på personal och lokaler vid den decentraliserade lärarutbildningen beaktas.

I detta sammanhang bör de sakkunniga vidare ta ställning till om och i vilken utsträckning decentraliserad eftergymnasial utbildning bör anknyta till näringslivets struktur — och därmed efterfrågan på arbetskraft — i regionen.

5. Kostnadsberäkningar

De sakkunniga bör basera sina kostnadsberäkningar på undersökningar av behovet av personal, materiel, lokaler och utrustning m. m. Det är önskvärt att de ekonomiska konsekvenserna av flera alternativ belyses. Bortsett från de områden där de sakkunniga lägger fram förslag angående utbildningens inre struktur, bör utredningsarbetet utgå från i princip oförändrade studie- och examensförhållanden. Självfallet bör dock resultaten av

bl. a. universitetskanslersämbetets och de förut nämnda kommittéernas pågående utredningsverksamhet beaktas. De sakkunniga bör söka belysa de samhällsekonomiska konsekvenserna av sina förslag. Således bör dolda kostnader, såsom alternativt löneintäkt och följdinvesteringar utanför utbildningssektorn, beaktas.

6. Utredningsarbetets uppläggning

Det utredningsarbete, för vilket jag här dragit upp riktlinjerna, kräver att de sakkunniga arbetar i nära anslutning till departement och myndigheter samt berörda offentliga utredningar. Planeringsarbetet berör dessutom ett stort antal kommunala och enskilda intressenter. I viss utsträckning torde de sakkunniga därför få koordinerande funktioner.

Mot bakgrunden av utredningsuppdragets stora vikt vill jag framhålla det angelägna i att berörda organisationer och myndigheter m. m. får medverka i utredningsarbetet. Jag syftar då bl. a. på parlamentariker, arbetsmarknadens organisationer, kommunförbunden, studerandeorganisationer samt berörda departement, andra myndigheter och utbildningsanstalter. En kommitté sammansatt av företrädare för alla dessa grupper skulle dock bli ohanterligt stor. I denna situation har jag bedömt det som mest ändamålsenligt att antalet sakkunniga starkt begränsas. De sakkunniga får i stället bistås av ett antal expertgrupper. På detta sätt blir det möjligt att förena effektivitet i utredningsarbetet med kravet på medverkan av och kontakt med berörda grupper.

De sakkunniga bör vara oförhindrade att under arbetets gång ta upp ytterligare problem som hänger samman med utredningsuppdraget. Resultaten av de sakkunnigas arbete bör — om det visar sig ändamålsenligt — läggas fram successivt.

Utredningen har under tiden maj—oktober 1968 hållit fyra protokollförda sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas fortsätta under hela år 1969.

48. 1968 års studiemedelsutredning

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 17 maj 1968 för översyn av studiemedelsystemet m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 14 juni 1968):

Nilsson, K. Börje, socionom, led. av II kamm. *ordförande*

Andersson, Stig K. A., lektor

Mattsson, B. G. Stig, byråchef

Oberger, Bengt, sekreterare

Sundberg, Ingrid E., fil. kand., fru, led. av II kamm.

Expert:

Göransson, Lars, byrådirektör

Sekreterare:

Lindell, Lars-Olof A.

Lokal: Järntorget 84, 2 tr, 103 14 Stockholm, tel. 11 77 34

Direktiv (anförande av statsrådet Moberg till statsrådsprotokollet den 17 maj 1968):

Efter beslut av 1964 års riksdag genomfördes en omläggning av de studie-sociala stödåtgärderna för all utbildning efter den obligatoriska skolan. Studiehjälpen för studerande inom de gymnasiala skolformerna, vilken regleras i studiehjälpsreglementet den 4 juni 1964 (nr 402; ändrat senast 1967: 302), innefattar ett begränsat antal typer av förmåner, som utgår efter enkla och schablonmässiga regler. Vid de eftergymnasiala utbildningslinjerna har staten påtagit sig att tillhandahålla medel för finansieringen av de studerandes utgifter under utbildningstiden. Regler härom återfinns i studiemedelsförordningen den 4 juni 1964 (nr 401; ändrad 1967: 884).

Studiehjälpen har varit föremål för förbättringar vid skilda tillfällen. 1967 års riksdag beslöt bl. a. om en förändring av grunderna för resetillägget och en höjning av beloppen härför (prop. 1967: 85, 2LU 45, rskr 290). I prop. 1968: 42 angående ökat ekonomiskt stöd åt barnfamiljer har uttalats att det nya bostadstillägg, som skall införas den 1 januari 1969, aktualiserar vissa justeringar av det inkomstprövande tillägget i studiehjälpen.

Studiemedelssystemet har byggts upp efter riktlinjer som i väsentliga avseenden innebär förändringar gentemot tidigare tillämpade regler för studiemedel. Systemets kvantitativa omfattning kan belysas av att studiemedel utbetalades under höstterminen 1966 till drygt 76 000 studerande. För nästa budgetår beräknas utgifterna för studiemedel till närmare 700 milj. kr. Erfarenheterna av studiemedelssystemet har varit goda. De grundläggande principerna har visat sig riktiga. Det är å andra sidan självfallet att reglerna för ett stöd av denna stora omfattning kontinuerligt behöver ses över med hänsyn till erfarenheter vid den praktiska tillämpningen. En sådan översyn bör nu komma till stånd i vissa, i det följande angivna avseenden. Denna översyn bör anförtros åt särskilda sakkunniga.

Vid utredningen skall prövas angelägenheten i reformer som tar sikte på vissa kategorier av studiemedelstagare — t. ex. studerandefamiljer med barn — samt vissa frågor av teknisk-organisatorisk natur. Utredningen bör däremot inte beröra de grundläggande principerna för studiemedelssystemet. Jag vill i detta sammanhang erinra om att särskilda sakkunniga tillkallats för att utreda frågan om studiesocialt stöd till utländska studerande m. m.

Förslagen bör grundas på de erfarenheter som gjorts inom centrala studiehjälpsnämnden och de lokala studiemedelsnämnderna. Kontakt bör givetvis också tas med företrädare för utbildningsanstalter och studerande. I detta sammanhang bör utredningen uppmärksamma den undersökning som centrala studiehjälpsnämnden genom beslut av Kungl. Maj:t den 14 september 1967 fått i uppdrag att genomföra beträffande de studerande som inte erhållit studiemedel liksom att studiehjälpsnämnden genom beslut av Kungl. Maj:t den 10 oktober 1967 fått i uppdrag att utarbeta regler för studiefinansiering under studiepraktik. Jag vill i det följande peka på några områden som bör omfattas av utredningsuppdraget. Vid utredningen bör därutöver kunna behandlas även andra frågor, som faller inom den i det föregående angivna ramen.

Ett stort antal studerande med barn bedriver i dag studier samtidigt som de har ansvar för barntillsyn. Nyligen har en arbetsgrupp i utbildningsdepar-

tementet lagt fram förslag om en kommunalt organiserad barn tillsyn för studerandefamiljerna (Stencil U 1968: 1). I gruppens uppdrag har däremot inte ingått att pröva frågan om de studiesociala förmånerna för studerande med barn. Det bör vara en av uppgifterna att — bl. a. mot bakgrund av den familjepolitiska reform som beslutats vid årets riksdag — belysa om det barn tillägg som kan utgå enligt studiemedelsförordningen är väl avvägt. Barn tillägg till studerande kan utgå även till studerande som har ett utgående underhållsbidrag till barn under 16 år. I vissa fall synes det emellertid förekomma att underhållsbidraget inte utges av den studerande till barnets vårdnadshavare. Det bör undersökas hur man kan komma till rätta med sådana missförhållanden och därmed tillvarata den underhållsberättigades intressen.

I samband med omläggningen av den statliga bostadspolitiken har bl. a. de särskilda subventioner som funnits för studentbostäder slopats. Finansieringen av uppförandet av sådana bostäder skall i framtiden ske enligt i huvudsak samma normer som gäller för allmännyttigt bostadsföretag. En viss ökning av boendekostnaderna kan härigenom komma att ske för sådana studerande som har bostad i studentbostadshus. Vid utredningen bör undersökas vilka konsekvenser för hyresnivån denna avveckling av subventionerna kan komma att få. Därvid bör beaktas effekterna av det förbättrade familjepolitiska bostadsstödet. I denna del av utredningsarbetet bör kontakt hållas med studentbostadskommittén.

En annan fråga som diskuterats är behovsprövningen av studiemedel med hänsyn till makes inkomst. Jag vill erinra om att en inkomstprövningsregel av detta slag även finns inom systemet med utbildningsbidrag. De sakkunniga bör undersöka hur nuvarande regler inom studiemedelssystemet verkar och om skäl finns att tillämpa i huvudsak likartade bedömningsgrunder i fråga om inkomstprövningen inom de båda systemen.

En annan viktig fråga som bör utredas av de sakkunniga är hur prövningen av studielämpligheten skall ske. Erfarenheterna av att särskilda krav på studielämplighet inte gäller för rätt till studiemedel under första läsåret bör redovisas. Universitetskanslersämbetets arbetsgrupp för fasta studiegångar har för kort tid sedan lagt fram förslag om bl. a. regler för rätten till fortsatta studier. Ett införande av fasta studiegångar vid de filosofiska fakulteterna ställer studiemedelsnämnderna inför en delvis ny situation. Utformningen av studielämplighetsprövningen inom studiemedelssystemet måste anpassas till ett system med fasta studiegångar. Denna fråga måste behandlas med förtur vid utredningen. Det är därvid angeläget att komma fram till en lösning som leder till en så långt möjligt likformig prövning vid alla läroanstalter.

Storleken av de studiemedel som utgår beror av det s. k. basbeloppets nivå vid ingången av den termin för vilken ansökan om studiemedel inges. Detta synes i vissa fall ha lett till att studerande söker studiemedel för en termin i sänder för att därigenom kunna tillgodogöra sig en eventuell höjning av basbeloppet. De administrativa kostnaderna har härigenom ökat. Vid utredningen bör prövas hur dessa olägenheter skall kunna undanröjas. En möjlighet som därvid bör undersökas är att basbeloppet fixeras för längre tid än en termin.

Det förekommer att studerande, sedan studiemedel beviljats, erhåller inkomster som inte angetts i ansökningen till studiemedelsnämnden. I sådana

fall skall studiemedel under vissa förutsättningar reduceras. Det bör undersökas om nuvarande regler härför är ändamålsenligt utformade.

Vid utredningen bör även tas upp en fråga som aktualiserats av centrala studiehjälpsnämnden i skrivelse den 25 januari 1968, nämligen en förändring av nu gällande regler om 21-årsgränsen inom studiehjälpsystemet. Desse innebär bl. a. att studielån utgår till studerande som börjat studierna före 21 års ålder efter prövning av den sökandes och hans föräldrars ekonomiska ställning. Nämnden föreslår att större lånemöjligheter skall tillkomma dem som fyllt 21 år, oavsett tidpunkten för studiernas början. Detta innebär att vissa studerande skulle få ökade lånemöjligheter. För en del av dessa studerande skulle förslaget därutöver medföra högre studiebidrag, för andra däremot skulle det bli fråga om en minskning av de kontanta bidragen. Andra lagutskottet har uttalat sig för att reglerna skall ändras i enlighet med studiehjälpsnämndens förslag (2 LU 1968: 30). De sakkunniga bör utarbeta förslag till de förändringar i författningar och anvisningar som behövs vid ett genomförande av nämndens förslag, denna del av utredningens uppdrag bör behandlas så att förslaget till nya bestämmelser kan föreläggas riksdagen under nästa år.

Kommittén har under tiden augusti 1968—oktober 1968 hållit tre sammanträden.

Kommitténs arbete beräknas pågå under hela år 1969.

49. Sakkunniga med uppdrag att utreda frågan om litteraturstöd m. m.

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 juni 1968 för att utreda frågan om litteraturstöd m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 10 juli 1968):

Björk, Kaj, redaktör, led. av I kamm., *ordförande*

Ahlmark, Per, fil. kand., led. av II kamm.

Arvidsson, Stellan, rektor, f. d. riksdagsman

Sundman, Per-Olof, författare

Wästberg, Per, författare

Sekreterare:

Löfdahl, Göran, kulturattaché

Biträdande sekreterare:

Lannegren, Göran, fil. kand.

Lokal: Svartmangatan 9, 4 tr., 111 29 Stockholm, tel. 10 01 88 (kansli), eller 10 81 27 (Lannegren).

Direktiv (anförande av statsrådet Palme till statsrådsprotokollet den 6 juni 1968):

1. Bokförmedlingens villkor

Önskemålet att ge olika kultur- och konstverksamheter en bredare förankring i samhällslivet och göra flera människor delaktiga av de upplevelser som därigenom erbjuds har under de senaste åren föranlett en rad initiativ från statens sida som inriktats på att förbättra distributionsföret-

sättningarna inom olika områden. Exempel på åtgärder i detta syfte är 1963 års filmreform och verksamheterna med rikskonserter och riksutställningar.

Sedan bokutredningen år 1952 avgav sitt betänkande (SOU 1952: 23) har samhällets insatser för att förbättra den litterära kulturens villkor främst inriktats på utbyggt stöd åt författarna och åtgärder inom biblioteksväsendet.

Den stigande levnadsstandarden och framför allt utbildningsväsendets expansion har under det sista årtiondet medfört ökad produktion och försäljning av böcker. Denna ökning hänför sig dock främst till facklitteratur och läroböcker. En motsvarande ökad spridning av skönlitteraturen till fler och större grupper tycks ha uteblivit. I debatten har man sökt en förklaring till detta i utvecklingen mot ökat inflytande från bildmedia, framför allt televisionen. Man har i samband med sådana förklaringar manat fram bilden av den traditionella skönlitteraturen som en konstform på väg att konkurreras ut av modernare media eller i varje fall tvingad att modifiera eller förvandla sig och finna nya former.

Oavsett vilka förändringar i bokkulturen som utvecklingen så småningom kan leda till, väcker dagens situation frågan om de existerande villkoren för framställning och spridning av böcker motsvarar behoven av kvalificerad information och litterärt utbyte.

Böcker och tidskrifter kan i och för sig lättare än övriga massmedia svara mot en mångfald informationsbehov. Detta har sin grund i de tekniska och ekonomiska förhållandena vid bokframställning. Mer än vad som gäller för tidningsutgivning, ljudradio- och TV-verksamhet och filmproduktion medger tryckningsförfarandet en starkt differentierad produktion. Böcker kan ges ut inte bara för stora utan också för relativt små konsumentgrupper. Därmed kan boken bli ett instrument lika väl för komplicerad vetenskaplig information eller litterära experiment som för bred underhållning. Om alltså framställningsprocessen medger ett mer differentierat kulturutbud än för andra media, visar undersökningar av läsvanor och bokvanor i olika länder att bokens möjligheter som kulturförmedlingsinstrument är jämförelsevis begränsade.

Resultaten av de sociologiska undersökningar på området, som man hittills har utfört i Sverige, tyder på att betydande skillnader i läsvanor och bokköp finns mellan olika grupper i samhället. Personer i högre inkomstgrupper och med bättre utbildning läser betydligt fler och bättre böcker och tidskrifter än personer i lägre inkomstgrupper och med lägre utbildning. Läsfrekvensen bland kvinnor i sistnämnda grupper är anmärkningsvärt låg. Både ekonomiska faktorer och traditionella attityder fungerar i vissa befolkningsgrupper som spärrar mot anskaffning och läsning av kvalificerad litteratur. Den torftliga eller undermåliga litteraturen, som ges ut i spekulationssyfte och håller ett låg pris, tycks vinna spridning särskilt inom kulturfattiga grupper, medan de goda böckerna som ofta ligger högt på prisskalan hamnar hos dem som också på andra sätt kommer i kontakt med ett kvalificerat kulturutbud. Stora grupper nås inte alls av utbudet av böcker och tidskrifter.

Bokläsandet bestäms av ett samspel mellan sådana förhållanden hos publiken som utbildning, inkomst, kön, ålder etc. och sådana faktorer som böckernas innehåll, pris, distributionssätt osv. Därtill kommer de varierande

institutionella förutsättningarna för bokutbudet i olika delar av landet. Samspelet mellan olika faktorer är dock f. n. otillräckligt utforskat.

Vad priserna på svenska originalböcker beträffar har det i debatten hävdats, att de numera ligger så högt att de skapar ett köpmotstånd bland enskilda konsumenter. Man har därvid hänvisat till att bokprisindex under senare år visar en mycket kraftigare stegring än konsumentprisindex. Det är inte osannolikt att höga priser verkar som en spärr mot regelbundna köp från aktiva bokläsares sida. Strävandena att vidga efterfrågan till de stora grupper där endast ett latent läsintresse finns motverkas också härav. I detta sammanhang bör dock framhållas, att nuvarande bokprisindex inte är en representativ mätare av prisutvecklingen på bokmarknaden i dess helhet. Detta index har hittills baserats enbart på nya svenska romaner som säljs i bokhandel. F. n. utarbetas inom statistiska centralbyrån en ny typ av index, som bygger på prisuppgifter beträffande flera grupper av litteratur.

Ett positivt drag i bokutgivningen under 1960-talet har introduktionen av pocketboken varit. Pocketboken har flera från kulturspridningssynpunkt positiva egenskaper. Till dem hör det lägre priset och de enklare formerna för försäljning inom och utom bokhandeln. Denna nya bokform förefaller ha kunnat tillgodose en del litteraturbehov som den konventionella boken ej har kunnat fylla.

Beslut av stor betydelse för bokdistributionens utveckling meddelades av näringsfrihetsrådet den 17 mars och den 28 oktober 1965. Enligt dessa beslut upphör den hittillsvarande dispensen från bruttoprisförbudet den 31 mars 1970. Konkurrensbegränsningarnas hävande kan väntas verka i pris-sänkande riktning och leda till att handeln med böcker rationaliseras.

En fråga som särskilt uppmärksammades av näringsfrihetsrådet var om-läggningens återverkan på spridningen av litterärt värdefulla böcker. Farhågor hade uttryckts att det skulle bli minskade möjligheter för både ut-givning och spridning av viss sådan litteratur. Rådet erinrade om att den kulturellt värdefulla litteraturen omfattade inte bara svårsålda utan också lättsålda böcker. Den kulturellt värdefulla men svårsålda svenska skön-litteraturen uppskattades utgöra 1 à 2 % av den totala bokförsäljningen. I fråga om utgivningen framhöll rådet att, oavsett vilket bokhandelssystem man har, det torde vara nödvändigt i vart fall för de större bokförlagen att i eget intresse satsa på ett antal lovande författare, på vilkas verk man till en början måste räkna med att göra förluster. Avsättningsunderlaget för kvalificerad litteratur utgjordes redan nu i stor utsträckning av biblio-teken. Försäljningen till dem skulle givetvis kunna bestå och utvecklas även med ett modifierat bokhandelssystem. Rådet antog också att biblio-teken skulle kunna ytterligare bidra till spridningen av sådan litteratur genom utvidgad presentation av höckerna för allmänheten e. d. Slutligen framhöll rådet att man kunde tänkas finna nya former för stöd av lit-terärt värdefulla alster genom medverkan från det allmänna.

Enligt näringsfrihetsrådets beslut den 6 december 1965 upphör även för noter den hittillsvarande dispensen från bruttoprisförbudet den 31 mars 1970.

2. Nuvarande statliga stödåtgärder

Från samhällets sida har man i Sverige hittills, utöver ett provisoriskt utformat stöd till tidskrifter, inte utvecklat några särskilda former för

direkt stöd till utgivning eller distribution av litterära verk. De nuvarande statliga utvecklings- och stödåtgärderna inom litteraturområdet är, såsom jag redan inledningsvis angav, koncentrerade till biblioteksverksamheten och till olika former av författarstöd.

Efter omläggning av stödet till de kommunala folkbiblioteken genom beslut av 1965 års riksdag (prop. 1965: 50, SU 124, rskr 313) tillkom ett statligt stöd till utvecklingsverksamhet. Bidraget utgår till kommuner dels för en långsiktig upprustning av biblioteken, dels som punktstöd för lokala initiativ. Tilldelningen av bidrag för långsiktig upprustning skall grunda sig på en utvecklingsplan, som görs upp i samråd med skolöverstyrelsen.

Ett statligt stöd för främjande av kontakten mellan författare och publik utgår genom anslaget till bidrag till föreläsungsverksamhet m. m. Enligt gällande bestämmelser för denna verksamhet kan förutom bidrag till egentliga föreläsningar statsbidrag utgå även för uppläsning och dramalisk framställning som har en kulturellt ambitiös och kostnärsligt syftande inriktning. Inom ramen för stödet till studiecirkelverksamhet kan statligt bidrag erhållas till kostnaderna för medverkande expert eller fackman som ej tillhör studiecirkeln men engageras för att t. ex. närmare belysa innehållet i en litterär produktion. Ett begränsat statligt bidrag för anordnande av författarkvällar utgår till Författarcentrum.

Det statliga tidskriftsstödet tillkom för ett par år sedan och utgår f. n. till ett tjugotal kulturtidskrifter. Bidragsgivningen har en provisorisk utformning.

Den viktigaste formen av författarstöd utgör den s. k. biblioteksersättningen. Från ett särskilt riksstatsanslag överförs årligen till Sveriges författarfond medel som används dels för individuell ersättning till författare och översättare, dels för pensioner, stipendier m. m. Andra stödformer är de s. k. konstnärstipendierna, som för författarnas del vanligen utgår i form av större arbetsstipendier om 12 000—15 000 kr. per år, och de s. k. konstnärbelöningar, vilka utgår med ett värdebeständigt belopp under innehavarens återstående livstid.

3. Framställningar och motioner

I flera olika sammanhang har aktualiserats önskemål om att bygga ut det nuvarande statliga stödet till författare och till tidskriftsutgivning. Dessutom har mot bakgrund av de förhållanden i fråga om den hittillsvarande bokspridningen, som jag i det föregående berört, förslag lagts fram om olika statliga stödåtgärder eller om utredningar rörande sådana åtgärder.

Bland de framställningar som gjorts hos Kungl. Maj:t kan nämnas skrivelser från Fria litterära yrkesutövarnas centralorganisation (Flyco) om betydande höjningar av nuvarande författarersättningar och från Konstnärliga och litterära yrkesutövaras samorganisation (KLYS) om införande av en svensk motsvarighet till det norska systemet med inköp av s. k. presentationsexemplar av ny inhemsk skönlitteratur till de kommunala biblioteken. Sveriges författareförening har framfört liknande förslag samt dessutom föreslagit en utredning angående bokmarknaden. Även Kulturarbetarnas socialdemokratiska förening i Stockholm har fört fram förslag om en bokutredning och har dessutom, liksom författareföreningen och Svenska bokhandlareföreningen, kommit in med förslag i anslutning till beslutet om fri prissättning på böcker. Författarföreningen, bokhandlareförening-

en och Svenska akademien har föreslagit en omprövning av grunderna för den allmänna varuskatten på böcker.

I ett flertal motioner i riksdagen under de senaste åren har ökade statliga insatser inom det aktuella området föreslagits. I motioner till årets riksdag II: 203, 763 och 771 har förts fram förslag om höjning av biblioteksersättnings grundbelopp. Vidare har framlagts förslag om litterär uppläsningsverksamhet i skolor och bildningsorganisationer (II: 765) och om undantag för böcker från allmän varuskatt (II: 169). I en motion (I: 244) har framlagts förslag i fråga om det statliga tidskriftsstödet.

4. Utredningens uppgifter

En rad förhållanden som i det föregående har berörts rörande bokkonsumtionens förutsättningar och litteraturens villkor motiverar enligt min mening en utredning om formerna för litteraturstöd. Särskilda sakkunniga bör tillkallas för denna uppgift.

Området för utredningen bör innefatta såväl böcker som tidskrifter, dock med undantag för vetenskapligt tryck och läroböcker. För de stödåtgärder som kan komma att aktualiseras, här gälla de avgränsningar jag anger i det följande.

Den år 1966 tillsatta läromedelsutredningen har till uppgift att utreda bl. a. frågor rörande produktion, distribution och inköp av läromedel. I begreppet läromedel ingår också sådan barn- och ungdomslitteratur, skönlitteratur och faktalitteratur som i stor utsträckning kommer till användning i studiearbetet. Samråd bör därför ske med läromedelsutredningen.

För bedömning av var *konsumtionsfrämjande åtgärder* är påkallade och vilken metodik som bör tillämpas för sådana åtgärder bör de sakkunniga låta göra särskilda undersökningar.

De sakkunniga bör bl. a. låta företa en studie av läs- och bokvanor med särskild hänsyn till distributionsförutsättningarna. En viktig uppgift vid en sådan studie är att försöka bedöma sambandet mellan å ena sidan det existerande bokutbudet genom försäljning och biblioteksverksamhet och å andra sidan bokköp, bokinnehav, biblioteksutnyttjande och läsaktiviteter. Denna studie bör göras inom ett begränsat antal geografiska områden, där man samtidigt har möjlighet att noggrant kartlägga bok- och tidskriftsutbud via bokhandel, bibliotek etc.

Vidare bör i anslutning till det förut nämnda statliga stödet till utveckling av de kommunala bibliotekens verksamhet ett par experimentella biblioteksundersökningar kunna göras med syfte att utnyttja resultaten av de sociologiska undersökningarna. Det sociologiska materialet bör därvid bilda underlag för bibliotekens planläggning av sina informationsåtgärder, serviceformer och allmänkulturella verksamhet. Effekten av vidtagna åtgärder bör mätas och bibliotekens lokala organisationsformer uppmärksammas.

Som ett led i arbete med att utveckla konsumtionsfrämjande åtgärder bör de sakkunniga försöksvis pröva om den verksamhet för att etablera kontakter mellan författare och publik, som redan har påbörjats genom Författarcentrum och biblioteken, kan ytterligare stödjas och utvecklas. Möjligheten till samarbete med verksamheterna för riksteater, riksställningar och rikskonserter liksom med folkbildningsorganisationernas föreläsningsbyrå och studieförbunden bör därvid uppmärksammas. De nya

initiativ som kan erfordras bör särskilt inriktas på kulturfattiga orter och befolkningsgrupper.

I nära anslutning till konsumtionsfrågorna står de problem rörande bokdistributionen som de sakkunniga har att ta upp till granskning. Syftet med detta avsnitt i utredningsarbetet skall vara att klarlägga vad som från samhällets sida kan göras för att underlätta spridningen av den kvalitetslitteratur som har svårigheter att nå ut. Det är angeläget både att utbudet når grupper med ett ådagalagt men ej tillgodosett behov och att det når helt nya grupper av läsare.

Utredningen bör söka klarlägga behovet av att de kommunala biblioteken tar upp nya eller förstärker pågående aktiviteter som berör distributionsledet. Bl. a. kan organiserandet av bokklubbs- och bokförsäljningsverksamhet genom biblioteken behöva utredas närmare. De sakkunniga bör i samband härmed skaffa informationer om utvecklingen i andra länder av bokklubbsföretag och om försök i andra länder med bokförsäljning på bibliotek. Vid den förut nämnda experimentella biblioteksverksamheten bör försök göras även med biblioteksförsäljning av litteratur direkt till allmänheten eller med en av biblioteken organiserad postorderförsäljning av litteratur.

Även om jag i det föregående har avsett främst svensk litteratur i originalutgivning och omtryck samt utländsk litteratur i svensk översättning, så bör även tillgängligheten av utländsk, speciellt nordisk litteratur på originalspråken behandlas vid utredningsarbetet. Därvid bör beträffande bok- och tidskriftsförsörjningen till de språkliga minoriteterna i Sverige samråd ske bl. a. med den nyligen tillsatta utredningen om invandrades anpassningsproblem m. m.

Distributionen av noter kan antas möta delvis samma problem som distributionen av viss kvalitetslitteratur. De sakkunniga bör därför även aktualisera frågan om förmedlingen av noter genom försäljning och biblioteksverksamhet.

Mot bakgrund av de behov av och möjligheter till åtgärder som man finner vara för handen på konsumtions- och distributionsområdena bör de sakkunniga granska om det är påkallat att genom särskilda produktionsstödjande åtgärder främja viss bokutgivning. Uppmärksamhet bör framför allt ägnas former av stöd som har återverkningar inte endast i produktionsledet utan även i distributions- och konsumtionsleden, varvid t. ex. möjligheterna att få till stånd utgivning av prisbilliga utgåvor av ny svensk skönlitteratur bör undersökas. Bibliotekens roll och möjligheter även i detta sammanhang bör klarläggas. De kategorier av litteratur för vilka stödåtgärder kan övervägas av utredningen bör i princip begränsas till sådan skönlitteratur, barn- och ungdomslitteratur samt facklitteratur — bortsett från facklitteratur av handbokstyp — som är kulturellt värdefull och behöver men inte på annat sätt får stöd för att komma ut. Det bör inte vara fråga om insatser som syftar till att avlasta förlagen deras normala utgifter.

En metod som har tillkommit för att ge effekt i flera avseenden har sedan år 1965 prövats i Norge. Jag avser den förut nämnda ordningen för stödköp av nytkommen inhemsk skönlitteratur i form av presentationsexemplar till folkbiblioteken. Denna inköpsordning syftar till att höja författarnas bokintäkter, sänka bokpriserna, ge större trygghet för förläggare av ny inhemsk skönlitteratur och främja spridningen av sådan litteratur. De sakkunniga bör beakta de synpunkter för och emot systemet som har fram-

först i debatten och den slutliga värdering av försöksverksamheten som väntas bli framlagd för det norska stortinget i höst.

Beträffande stödet till tidskrifter bör gälla att de sakkunniga bör söka finna en utformning av stödet så att det får en reell stimulanseffekt utan att samtidigt fixera beståndet av kulturtidskrifter.

Bedömningen av stöd åt kulturellt värdefull barn- och ungdomslitteratur bör inte begränsas till böcker utan innefatta även andra former av litteraturutbud bland barn och ungdom, t. ex. utgivning av seriemagasin som kan anses kulturellt värdefulla och som befordrar goda läsvanor.

Den genomgång som de sakkunniga skall göra bör också omfatta en omprövning av de nuvarande statliga insatserna för direkt författarstöd. De sakkunniga bör därvid väga olika möjliga insatser för författar- och litteraturstöd mot varandra inom hela området och se till den samlade verkan som man vill eftersträva.

Sveriges författarfond administrerar medel ur anslaget för författarersättningar och är stipendiemyndighet för författar- och översättarstipendierna. De sakkunniga bör överväga om de former av statligt stöd som kan komma att föreslås eventuellt bör handhas av ett gemensamt organ med vissa utredningsresurser. De sakkunniga bör därvid ta särskild hänsyn till behovet av nära samverkan med administrationen av de statliga insatserna för främjande av folkbiblioteksverksamheten. De sakkunniga bör också överväga i vilka former man lämpligast löser uppgifterna att organisera viss utbildning för författare och översättare och att främja översättning och spridning av svensk litteratur i utlandet.

Resultatet av de sakkunnigas arbete bör kunna framläggas i etapper om detta kan ske inom ramen för den helhetssyn som utredningen bör eftersträva.

Kommittén har under tiden juni—oktober 1968 hållit ett sammanträde. Utredningsarbete beräknas pågå under hela år 1969.

50. 1968 års beredning om stat och kyrka

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1968 för fortsatt utredning rörande förhållandet mellan staten och svenska kyrkan (se Post- och Inrikes tidn. den 9 juli 1968):

Myrdal, Alva, statsråd, led. av I kamm., *ordförande*
Blomquist, Per A. B., kyrkoadjunkt, led. av I kamm.
Bolin, A. Bertil, sekreterare
Dahlén, P. Olle R., led. av I kamm.
Gustafsson, M. Gunnar, ombudsman, led. av II kamm.
Hjelm-Wallén, Lena B., adjunkt, led. av II kamm.
Larsson, Gunnar K. V., lantbrukare, led. av II kamm.

Experter:

Garke, Hans, avdelningsdirektör
Wallin, Göte, konsulent

Sekreterare:

Söderberg, N. Olof, byrådirektör

Lokal: Järntorget 84, 2 tr., 111 29 Stockholm, tel. 11 77 28 (kansli), 11 77 29 eller 23 47 70 (Söderberg)

Direktiv (anförande av statsrådet Palme till statsrådsprotokollet den 28 juni 1968):

1958 års utredning kyrka—stat har i vår överlämnat sitt slutbetänkande. (Svenska kyrkan och staten, SOU 1968: 11). Den första etappen av den utredning som 1956 års riksdag begärde angående den framtida gestaltningen av förhållandet mellan staten och svenska kyrkan är därmed avslutad. Riksdagen avsåg med sin begäran att genom utredningen material skulle läggas fram för en fortsatt diskussion av och ett framtida ställningstagande till frågan om statens och svenska kyrkans relationer till varandra (KU 1956: 17, rskr 381).

Under de tio år som 1958 års utredning arbetat har den utöver slutbetänkandet avlämnat följande tio delbetänkanden.

I. Religionens betydelse som samhällsfaktor. Möjligheter och metoder för en sociologisk undersökning. (SOU 1963: 26).

II. Kyrkor och samfund i Sverige. Omfattning och verksamhet. (SOU 1963: 39).

III. Religionsfrihet. (SOU 1964: 13).

IV. Historisk översikt. — Kyrkobegrepp. (SOU 1964: 16).

V. Kristendomsundervisningen. Med särskild hänsyn till förhållandet kyrka—stat. (SOU 1964: 30).

VI. Lagstiftning. — Rättskipning. (SOU 1965: 70).

VII. Folkbokföringen. (SOU 1967: 16).

VIII. De teologiska fakulteterna. (SOU 1967: 17).

IX. Kyrklig organisation och förvaltning. (SOU 1967: 45).

X. Kyrklig egendom. — Skattefrågor. — Prästerskapets privilegier. (SOU 1967: 46).

Slutbetänkandet utgörs väsentligen av sammanställningar av material, som förut har lagts fram i delbetänkandena, med koncentration till principiellt eller på annat sätt viktiga ämnesområden.

I enlighet med sina direktiv har utredningen ej tagit ställning för eller mot någon viss lösning utan lagt fram material för ett senare ställningstagande. Utredningen har utgått från fyra hypotetiska lägen, nämligen A-läget (ej sådana reformer som rubbar grunderna för nuvarande ordning), B-läget (en fri kyrka med beskattningsrätt mot sina medlemmar eller liknande förmån och med tillgång till den kyrkliga jorden), C-läget (en fri kyrka utan beskattningsrätt men med tillgång till den kyrkliga jorden) och D-läget (en fri kyrka utan beskattningsrätt och utan tillgång till den kyrkliga jorden men med bibehållen rätt till kyrkobyggnader med tomter).

Utredningens slutbetänkande har nu sänts ut på remiss till ett flertal myndigheter och organisationer. Yttranden skall avges före den 1 januari 1969. Redan nu står emellertid klart att utredningsarbetet bör fortsätta. Skäl kan möjligen anföras för att nästa utredningsetapp inte påbörjas förrän efter remisstidens utgång. Emellertid synes det vara värdefullt, att arbetet redan från början sker under beaktande av en så aktuell opinion som möjligt. De som skall verkställa den nya utredningen bör vidare så snart som möjligt

få tillfälle att sätta sig in i det omfattande utredningsmaterial som föreligger. Enligt min mening bör denna utredning därför komma till stånd redan nu. Den bör ske genom särskilda sakkunniga.

De nya sakkunniga bör få till huvuduppgift att på grundval av i första hand det presenterade utredningsmaterialet ta ställning i den centrala frågan om det framtida förhållandet mellan staten och svenska kyrkan. Även om vissa undersökningar utöver de nu utförda kan visa sig nödvändiga för att det skall bli möjligt att överblicka följderna av ett visst ställningstagande, bör i regel mer detaljerade lösningar inte utarbetas under den nu förestående etappen i utredningsarbetet. Utformningen av detaljlösningar blir ju i hög grad beroende av beslutet i huvudfrågan och — särskilt om ändring skall ske i förhållandet mellan staten och kyrkan — så tidskrävande, att jag anser det vara bäst att utformningen får anstå till en senare tidpunkt. Det gäller sålunda i första hand att nå fram till ett ställningstagande i fråga om den principiella utformningen av förhållandet mellan staten och kyrkan. Utgångspunkten för arbetet bör enligt min mening vara de fyra lägen som 1958 års utredning har presenterat.

Beträffande de uppställda hypotetiska lägena anser jag att två av dessa, nämligen A- och C-lägena, i första hand bör övervägas av de sakkunniga. Att A-läget som innefattar det nu rådande kyrkosystemet noggrant bör övervägas är utan vidare klart. Att man bland de fria lägena kan inrikta sig på att huvudsakligen överväga C-läget framgår vid en jämförelse mellan de fria lägena. Ett genomförande av D-läget, som förutsätter att i stort sett all kyrklig egendom skulle tillkomma staten, kan inte anses vara förenligt med den generositet som torde böra visas vid ett upphävande av statskyrkosystemet. B-läget, som förutsätter att kyrkan har beskattningsrätt mot sina medlemmar eller liknande förmån samt tillgång till den kyrkliga jorden, är rent formellt ett fritt läge men har i realiteten starka inslag av statskyrkosystem och innebär att kyrkan har en ställning i förhållande till andra trossamfund som kan föranleda erinringar från principiella utgångspunkter. Detta läge innebär således att kyrkan även i fortsättningen i betydande utsträckning blir bunden till staten. Kyrkan kan nämligen inte räkna med att få de förmåner som gäller i ett B-läge utan statlig insyn. Till detta kommer att, om kyrkan har förmåner av detta slag, även andra trossamfund och sannolikt också andra ideella organisationer bör kunna tillerkännas en motsvarande förmån. Detta skulle säkerligen också leda till åtskilliga praktiska svårigheter. Kritik kan således riktas mot B-läget från såväl principiella som praktiska synpunkter.

Det är sålunda enligt min mening klart, att de sakkunniga bland de fria lägena i första hand bör uppehålla sig vid C-läget. Det bör givetvis stå de sakkunniga fritt att i ett eller annat hänseende modifiera C-läget. Här kan också understrykas att det i detta läge är ett huvudproblem att finna former för övergångsbestämmelser av bl. a. ekonomisk art. I direktiven till 1958 års utredning framhölls också, att staten — oberoende av de framtida relationerna mellan den och kyrkan — inte kan fränsäga sig allt ansvar för religiösa angelägenheter. För att underlätta ett kommande beslut torde det därför vara nödvändigt att åtminstone i stort presentera villkoren för en från staten organisatoriskt skild kyrka. En betydelsefull fråga blir givetvis hur en sådan kyrkas ekonomi bör ordnas.

Detta gäller särskilt under övergångstiden.

Det är inte min avsikt att här ta ställning till om det ena eller andra läget skall utgöra grundval för förhållandet mellan staten och kyrkan, men några synpunkter som har lagts på frågan vill jag dock redovisa.

Till förmån för A-läget anføres bl. a., att svenska kyrkan är en folkkyrka, vilket innebär att kyrkans budskap och tjänster är tillgängliga för alla. Hitills har det också varit så, att många människor som annars har ringa kontakt med kyrkan vid särskilda tillfällen tar kyrkans tjänster i anspråk. En del av dessa människor kommer kanske att stå utanför en fri kyrka och det är inte säkert, att de då kan påräkna denna kyrkas tjänster. Organisationen av en fri kyrka kan kanske inte heller bli sådan, att den i likhet med svenska kyrkan av i dag kan erbjuda människorna sina tjänster i alla delar av landet. Vidare kompletterar församlingarna och prästerskapet fortfarande i många fall samhällets sociala verksamhet. Många anser att A-läget även från kyrkans synpunkt erbjuder flera fördelar. Organisationen omfattar sålunda hela landet och något egentligt bekymmer för ekonomin föreligger inte bl. a. på grund av den skatteutjämnande effekt som är förenad med det nuvarande systemet.

C-läget har enligt många uppfattning den uppenbara fördelen att det medför en fullständig frihet i trosfrågor och ökad likställighet mellan olika trosriktningar och trossamfund. Det är sant, att friheten i trosfrågor numera är stor. Erinringar har emellertid framförts mot att man fortfarande i princip föds till medlemskap i svenska kyrkan och måste begära att få utträda ur kyrkan samt har skyldighet, om man utträtt, att erlægga viss del av kyrkoskatten som ersättning för kyrkans befattning med bl. a. uppgifter inom folkbokföringen. Vidare framstår det för många som principiellt felaktigt att kyrkan handhar frågor som inte är av religiös karaktär utan närmast av allmänt samhällelig art och av betydelse för alla oavsett religiös uppfattning. De flesta av dessa förhållanden, mot vilka invändningar sålunda har rests, kan visserligen elimineras även vid ett reformerat A-läge, men många torde föredra C-läget på grund av att olägenheterna då automatiskt försvinner. Det har dessutom sagts att C-läget även från kyrkans synpunkt erbjuder en rad fördelar. Kyrkan får en mera renodlad karaktär av trossamfund, vilket många människor — även aktiva medlemmar av kyrkan — uppfattar som en stor fördel för denna. Vidare innebär C-läget en rätt för kyrkan att ensam bestämma om sin styrelse, sin ekonomi och sina kyrkliga böcker. Den medbestämmanderätt som statsmakterna i dag utövar uppfattas ibland som en otillbörlig inblandning i kyrkans angelägenheter.

I sitt slutbetänkande har 1958 års utredning beträffande frågorna om folkbokföringen, kristendomsundervisningen, de teologiska fakulteterna, äkten-skaps ingående och därmed sammanhängande frågor samt begravningsväsendet uttalat, att en lösning i olika riktningar kan vinnas tämligen oberoende av hur förhållandet mellan staten och kyrkan utformas. Dessa frågor torde därför böra tas upp till behandling bara i den mån de sakkunniga finner att de har sådant samband med den centrala frågan att förslag i denna och den eller de särskilda frågorna bör läggas fram samtidigt. Beträffande de nämnda delfrågorna kan framhållas följande.

I fråga om folkbokföringen har centrala folkbokförings- och uppbörds-nämnden den 12 maj 1967 fått Kungl. Maj:ts uppdrag att utreda de delar av ämnet som 1958 års utredning inte tagit beaktning med. Utredningsarbetet har påbörjats.

Beträffande religionsundervisningen i skolan kan erinras om att det organisatoriska sambandet mellan kyrkan och skolan numera är upplöst och att religionsundervisningen är en angelägenhet för skolan. En ändring av kyrkosystemet berör inte utformningen av denna undervisning.

Rörade de teologiska fakulteterna vill jag erinra om att dessa inte i alla hänseenden framstår som konfessionellt neutrala. Vad som förefaller mindre tillfredsställande är, att de praktisk-teologiska övningsinstituterna är knutna till universiteten, att vid tillsättning av lärarbefattning vid teologisk fakultet viss hänsyn skall tas till trosåskådningen samt att de teologiska fakulteterna utser representanter vid kyrkomötet och ledamöter i Uppsala och Lunds domkapitel. Förslag till reformer i dessa hänseenden bör utarbetas i annat sammanhang.

Beträffande frågorna om äktenskaps ingående samt medling kommer den hinderprövning som ingår i det nuvarande lysningsförfarandet att behandlas i anslutning till utredningen om folkbokföringen. Vigsel- och medlingsfrågorna bör behandlas vid en senare tidpunkt.

Vad slutligen angår frågan om huvudmannaskapet för begravningsväsendet torde särskilda sakkunniga böra tillkallas för att utreda hithörande spörsmål.

När 1956 års riksdag hemställde om en utredning rörande den framtida gestaltningen av förhållandet mellan staten och kyrkan, betonades att den kristna verksamheten varit en tillgång såväl för enskilda som för samhället och att avsikten med en kommande utredning inte fick vara att skada dessa omistliga värden. I anslutning härtill vill jag understryka, att det fortsatta utredningsarbetet bör äga rum i en anda av tolerans och generositet. Detta arbete skall alltså lika litet som det hittills bedrivna avse något ställningstagande i livsåskådningsfrågorna utan endast i den organisatoriska frågan. Man kan ha olika meningar om hur denna fråga bör lösas men alla borde kunna vara ense om att stor vidsynthet bör visas vid avvägningen mellan motstridiga intressen och synpunkter.

Beredningen har under tiden juni 1968—oktober 1968 hållit ett sammanträde.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

51. *Kommittén för studiestöd åt vuxna (SVUX)*

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1968 för att utreda studiefinansieringen inom vuxenutbildningen (se Post- och Inrikes tidn. den 10 juli 1968):

Larsson, Lars E., typograf, led. av I kamm. *ordförande*

Dahlgren, Margareta B., direktörsassistent

Karlsson, Tore E., ombudsman

Källstad, Thorvald E., rektor, led. av II kamm.

Larsson, Lennart, ombudsman

Larsson, Ulf O., departementsråd

Tobisson, Lars F., direktör

Sekreterare:

Göransson, Lars O., byrådirektör

Biträdande sekreterare:

Jacobsson, Eva B., kanslisekreterare

Lokal: utbildningsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00

Direktiv (anförande av statsrådet Palme till statsrådsprotokollet den 28 juni 1968):

Utvecklingen under efterkrigstiden har inneburit att starkt vidgade utbildningsmöjligheter erbjudits ungdomen i vårt land. Skollagen tillförsäkrar varje barn rätt till en nioårig skolgång. Fackskola, gymnasium och yrkesskola ger i dag plats åt tre av fyra ungdomar. Denna utveckling har samtidigt lett till betydande olikheter mellan generationerna i fråga om utbildningsnivå. De vuxna har berättigade anspråk på att få del av de utbildningsförmåner samhället erbjuder. Vuxenutbildningen har därmed kommit att framstå inte bara som ett effektivt komplement till ungdomsutbildningen utan också som en möjlighet att i efterhand rätta till vad som av många upplevs som orättvisor i det utbildningssamhälle som successivt vuxit fram.

Den inom ramen för arbetsmarknadspolitiken bedrivna omskolningen i form av yrkesutbildning och fortbildning utgör ett verksamt medel i strävandena att bereda dem som förlorat eller riskerar att förlora sitt arbete en ny och säkrare utkomst. Under nästa budgetår beräknas omkring 80 000 personer komma att delta i sådan arbetsmarknadsutbildning.

Även därutöver har möjligheterna till studier och utbildning för de vuxna väsentligt vidgats. Vissa initiativ togs under 1950-talets och 1960-talets första år. Mer långtgående reformer beslutades av 1967 års riksdag på grundval av prop. 85 angående vissa åtgärder på vuxenutbildningens område (SU 117, rskr 277; 2LU 45, rskr 290). Bestämmelser om lokal och riksrekryterande vuxenutbildning har utfärdats i stadgan den 9 juni 1967 (nr 452; ändrad 1967: 587) angående gymnasial vuxenutbildning.

Genom detta beslut har det skapats en effektiv organisation för den gymnasiala och förgymnasiala vuxenutbildningen samtidigt som betingelser för det fria och frivilliga folkbildningsarbetet förbättrats.

I ett stort antal kommuner kan numera inrättas en organisation för utbildning på deltid enligt kursplanerna för grundskolans högstadium, fackskola, gymnasium och yrkesskola. Statsbidrag kommer att fr. o. m. den 1 juli 1968 utgå med 100 % av lönerna till lärare och skolläda. En starkt ökad aktivitet kan också redan märkas i kommunerna på detta område.

De två statliga skolorna för vuxna — i Norrköping och Härnösand — erbjuder fränsett yrkesskolutbildning samma program som den lokala vuxenutbildningsorganisationen men i andra studieformer. Undervisningen är en kombination av korrespondensstudier och muntlig undervisning under koncentrerade kursperioder. Den som så önskar kan fr. o. m. innevarande budgetår — vid skolan i Norrköping — bedriva studier enbart enligt korrespondensmetoden. Detta innebär att medan staten tidigare gav brevskestipendier till ca 300 studerande per år, får nästa år 2 500 brevskestuderande kostnadsfri undervisning.

Nyss beskrivna studieformer kommer att kompletteras med ett vidgat ut-

nyttjande av radio och television i bl. a. vuxenutbildningens tjänst. En särskild utredning, den s. k. TRU-kommittén, har tillsatts för att leda försöksverksamheten på detta område. Kommittén förfogar över avsevärda resurser som möjliggör en omfattande produktion av program. Hela utbildningsfältet berörs av TRU-kommitténs arbete.

Genom vidtagna åtgärder förbättras snabbt utbildningsmöjligheterna för vuxna. En riktighet för reformarbetet är att utbildningen skall utformas på sådant sätt att produktionsbortfallet begränsas. På sikt kan emellertid andra studier än sådana som bedrivs på deltid komma att spela allt större roll. Härigenom kan också — som konstaterades i prop. 1967: 85 — nuvarande studiefinansieringsformer komma att behöva omprövas.

Nuvarande bestämmelser om studiesocialt stöd för att underlätta vuxnas deltagande i studier innebär i huvudsak följande.

Om vuxna personer deltar i ungdomsutbildningen — oavsett vilket stadium studierna avser — regleras det studiesociala stödet enligt samma villkor som för övriga studerande vid samma utbildningslinje. Vid fackskolor, folkhögskolor, gymnasier och yrkesskolor utgår studiesocialt stöd enligt studiehjälpsreglementet den 4 juni 1964 (nr 402; ändrat senast 1967: 302), varvid vuxna erhåller dels förhöjt studiebidrag med 175 kr i månaden, dels studielån om högst 5 000 kr. om året. Om studeranden har försörjningsplikt mot barn under 16 år avvägs lånebeloppet enligt samma principer som för studerande vid universitet. Studerande vid universitet och motsvarande läroanstalter har rätt — enligt studiemedelsförordningen den 4 juni 1964 (nr 401); ändrad 1967: 884) — till studiemedel med f. n. 7 980 kr. om året, varav 1 750 kr. utgör ett studiebidrag. Vidare kan utgå barntillägg och extra studiemedel.

De studerande vid de särskilda läroanstalterna för vuxna — dvs. lokal och riksrekryterande vuxenutbildning — får under heltidsstudier samma förmåner som enligt studiehjälpsreglementet utgår vid t. ex. gymnasier och yrkesskolor. Vidare har vid de statliga skolorna för vuxna införts särskild ersättning för resor till och från skolorten.

Till deltagare i yrkesutbildningskurser för arbetslösa och i s. k. bristyrkesutbildning utgår utbildningsbidrag enligt bestämmelserna i arbetsmarknadskungörelsen den 3 juni 1966 (nr 368). Till följd av förslag i prop. 1968: 1 (bil. 13 s. 93) höjs dessa bidrag fr. o m den 1 juli i år till för ensamstående 500 kr. i månaden och för familjeförsörjare 550 kr. i månaden. Vidare utgår bidrag till hyreskostnader m. m. Vid s. k. lokaliseringsutbildning utgår statsbidrag till företaget under förutsättning att eleven erhåller avtalsenlig lön.

Som nyss konstaterats väljer vuxna f. n. i första hand utbildning på deltid och kombinerar studier med arbete i eller utanför hemmet. I viss utsträckning förekommer det emellertid att vuxna på heltid ägnar sig åt utbildning. Detta är t. ex. fallet i fråga om arbetsmarknadsutbildningen. Vidare har av fackskolans utbildningsplatser en fjärdedel reserverats för vuxna. Även vuxenstuderande vid universitet och andra utbildningslinjer på samma stadium följer i många fall den reguljära utbildningsgången vilket innebär att de har starkt begränsade möjligheter att förvärvsarbeta. Statens skolor för vuxna representerar en blandform mellan hel- och deltidsstudier där de senare dock dominerar.

Det finns en rad skäl som från den enskildes synpunkt kan tala för val

av deltidsutbildning. Studiemålet kan vara så begränsat att deltidsstudier därför ter sig som mest lämpligt. Den enskilde kan också känna tvekan inför sin egen förmåga och därför föredra att pröva på studier utan att släppa kontakten med sitt yrke. Även personer som från studiesynpunkt skulle föredra heltidsstudier kan avstå härifrån med hänsyn till risken att förlora en säker anställning. Särskilt i ett läge med sämre konjunkturutsikter torde dylika farhågor på många verka starkt återhållande.

Men också det studiesociala stödets omfattning och konstruktion kan av den enskilde upplevas som ett hinder mot heltidsstudier. Nuvarande stödformer för vuxna — med undantag av utbildningsbidragen inom arbetsmarknadsutbildningen — har anpassats till ungdomsutbildningens stödformer, studiehjälp och studiemedel. Inkomstbortfallet vid heltidsstudier kan bli så stort att det för vuxna inte uppvägs av det stöd som emellertid utgår inom ungdomsutbildningen.

Studiesociala stödåtgärder har till syfte att undanröja ekonomiska hinder för den som vill skaffa sig utbildning. Kraven på ett system som i fråga om vuxnas heltidsstudier skall motsvara detta syfte blir otvivelaktigt stora. Hur omfattande de blir beror b. a. på antalet heltidsstuderande och på hur lång period av den yrkesverksamma tiden i en människas liv det studiesociala stödet skall avse. Kraven blir vidare avhängiga av i hur hög grad man vill stimulera den enskilde till att välja heltidsstudier. Det gäller härvid inte enbart frågan om att tillmötesgå enskildas önskemål om eller neutralisera deras motstånd mot sådana studier utan i lika hög grad att stimulera till utbildning för att arbetskraften härigenom skall bättre svara mot arbetsmarknadens behov.

I en inom utbildningsdepartementet utarbetad departementspromemoria (Stencil U 1968: 6) har vissa förslag lagts fram om förbättrade studiefinansieringsmöjligheter för de vuxna. För att mildra återbetalningsbördan för dem som vid vuxen ålder genomgått en lång utbildning föreslås inom studiemedelssystemet en viss avskrivning av den studerandes ev. lån från allmänna studielånefonden. I samma syfte läggs förslag fram om en utsträckning av perioden för återbetalning av studiemedel från nuvarande minst tio till minst femton år. Slutligen föreslås en höjning av åldersgränsen för erhållande av studiemedel från 40 till 45 år. Förslagen är avsedda att träda i kraft den 1 juli 1969.

De förslag som lagts fram i denna promemoria har till syfte att snabbt åstadkomma förbättring inom det nuvarande studiesociala systemet. Bl. a. på grund av den exceptionellt snabba utvecklingen av ungdomsutbildningen finns det i dag betydande olikheter i utbildningsnivå mellan men även inom generationerna. Även om utbildningstillfällena nu successivt vidgas även för vuxna kommer det att ta ganska lång tid på detta område åstadkomma en demokratisering av utbildningsmöjligheterna. I ett samhälle med annan utbildningsstruktur måste sannolikt andra lösningar av studiefinansieringsfrågorna väljas. Det kan emellertid bli aktuellt att under mellantiden pröva ändringar i det studiesociala systemet utöver dem som aktualiseras i den nu framlagda promemorian. En central uppgift måste dock vara att studera vilken utformning studiefinansieringen bör ha i en situation då utbildning kommer för varje människa att bli ett naturligt inslag under den yrkesverksamma tiden.

Jag vill i anslutning härtill erinra om att i prop. 1967: 85 bl. a. framhölls

att inom vuxenutbildningen studier på deltid t. v. bör dominera men att framdeles andra studieförmer kan komma att spela en större roll. Sådana förändringar av organisatorisk natur påverkar självfallet också studiefinansieringens utformning.

Frågan om den mer långsiktiga utformningen av studiefinansieringen inom vuxenutbildningen bör nu göras till föremål för utredning. Detta uppdrag bör anförtros särskilda sakkunniga.

Utredningen bör klarlägga hur nuvarande studiesociala åtgärder fungerat i skilda avseenden. Jag tänker därvid bl. a. på vilken rekryteringseffekt, som uppnåtts med de olika systemen, och vilka utgiftsbehov som vuxenstuderande har redovisat.

I den offentliga debatten har det framförts skiftande synpunkter på hur studiefinansieringen inom vuxenutbildningen skall utformas i framtiden. Ett uppslag är att med utgångspunkt i studiemedelsförordningen skapa ett enhetligt system för all vuxenutbildning. Invändningar har riktats häremot; bl. a. har ifrågasatts om arbetsmarknadsutbildningen kan inordnas i ett sådant system utan att syftet äventyras. Enligt ett annat uppslag bör man söka konstruera ett mer generellt verkande system, i form av ett slags utbildningsförsäkring. Det kunde i ett sådant system visa sig motiverat med åtgärder för att särskilt stimulera dem som har relativt kort grundutbildning.

De sakkunniga har att pröva dessa och andra former för finansieringen av vuxnas studier och utbildning. Utredningsuppdraget innefattar bedömning av vilka effekter olika system kan beräknas få i skilda avseenden. Nuvarande system för studiesocialt stöd inom ungdomsutbildningen — dvs. såväl studiehjälps- som studiemedelsystem — kan som nämnts påverkas i större eller mindre utsträckning. De sakkunniga bör också söka uppskatta vilken omfattning heltidsstudier kan komma att få vid skilda studiefinansieringssystem. Sådana uppskattningar är — ehuru svåra att genomföra — självfallet av betydelse vid val av system för studiefinansieringen.

De studiesociala åtgärderna på vuxenutbildningsområdet kan komma att verka styrande på utbildningssystemet i dess helhet. Avvägningen mellan ungdoms- och vuxenutbildning liksom fördelningen på heltids- och deltidstudier påverkas sålunda av åtgärdernas utformning. De olika systemen bör bedömas också med hänsyn till sådana effekter.

Det är vidare en central uppgift för de sakkunniga att göra noggranna beräkningar av såväl samhällsekonomiska kostnader om statsfinansiella utgifter vid skilda ambitionsnivåer och system. Utredningen bör därvid även pröva frågan om i vilken form finansieringen av studiestöd åt vuxna skall ske. Den är oförhindrad att söka sig fram efter andra vägar än dem som hittills utnyttjats för finansieringen av stödet, dvs. bidrag av statsmedel eller återbetalning från enskilda.

Jag har i det föregående främst uppehållit mig vid frågan om studiesocialt stöd till vuxna som avstår från förvärvsarbete för att på heltid genomgå utbildning. Från samhällets synpunkt finns skäl för att även i framtiden vuxna studerar på deltid, oavsett de motiv som den enskilde kan ha härför. Produktionsbortfallet blir vid deltidstudier mindre och utbildningsorganisationen kan utnyttjas på ett mer ekonomiskt sätt. Genom de under 1960-talet vidtagna åtgärderna har staten kraftigt stimulerat studier av detta slag. Den samhälleliga utbildningsapparaten har byggts ut mycket kraftigt och erbjuder nu kostnadsfria studier till ett stort antal vuxna. Behovet av direkt

studiesocialt stöd torde vara begränsat för de deltidsstuderande under förutsättning att de har förvärvsarbete. Däremot kan det finnas skäl överväga vissa indirekta studiesociala åtgärder t. ex. införande av fritt studiemateriel. I vissa situationer kan det måhända finnas även för deltidsstuderande att under kort tid ta ledigt från förvärvsarbete för att koncentrera sig på studierna. Enligt nuvarande regler kan i sådana fall utgå lån ur allmänna studielånefonden. De sakkunniga bör i sitt utredningsarbete pröva om denna stödform är tillfyllest.

De sakkunniga bör sikta på att framlägga ett fullständigt och i detalj genomarbetat förslag. Utredningens uppgift är emellertid synnerligen komplicerad. Svårigheten att på förhand bedöma hur ett visst system skulle verka och vilka kostnader det skulle komma att dra är stora. Jag vill därför inte utesluta att de sakkunniga kan komma fram till att förorda en försöksverksamhet som skulle kunna ge ledning vid åtgärdernas slutgiltiga utformning. Bl. a. skulle den kunna ge uppslag till en angelägenhetsgradering av olika komponenter inom ett studiefinansieringssystem. Enligt denna modell skulle utredningen kunna föreslå en experimentverksamhet inom en begränsad finansiell ram.

Kommittén har under tiden juli—oktober 1968 hållit två sammanträden. Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

52. Filmutredningen 1968

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1968 för att utreda frågan om filmbranschens ekonomiska struktur och villkor m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 13 juli 1968):

Åqvist, N. Erik, hovrättspresident, *ordförande*

Bengtson, Torsten S., redaktör, led. av I kamm.

Ellwyn, Carl-Olof, advokat

Palm, N. Sture, redaktör, led. av I kamm.

Peterson, Thage G., direktör

Schein, Harry, direktör

Troell, Jan, regissör

Sekreterare:

Ekman, Gunnar O. S., kansliråd

Lokal: Utbildningsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm, tel. växel lokal-samt. 22 45 00, rikssamt. 23 62 00

Direktiv (anförande av statsrådet Palme till statsrådsprotokollet den 28 juni 1968):

I de beslut som statsmakterna fattade år 1963 i syfte att förbättra villkoren för den svenska filmkulturen ingick en fullständig avveckling av nöjesskatten. Som motprestation förband sig filmbranschen i ett särskilt avtal (filmavtalet) att utge en avgift till den samtidigt grundade stiftelsen Svenska filminstitutet. Avgiften som utgår med 10 % av biljettintäkterna vid visning av biografilm avses medföra en kvalitativ och kvantitativ för-

stärkning av den svenska filmproduktionen. Därjämte skulle avgiften möjliggöra en rad ytterligare åtgärder inom filmens område såsom teknisk och artistisk yrkesutbildning, forskning, uppbyggnad av filmarkiv och filmbibliotek m. m.

Stödet till den svenska filmproduktionen, vilket motsvarar 65 % av avgifterna till filminstitutet, kan ses som en intern resursomfördelning inom den svenska filmbranschen. Övriga 35 % av avgifterna kommer på ett mer indirekt sätt branschen till godo.

Genom filmavtalet på vilket 1963 års filmreform grundar sig angavs i stort sett gränserna för Svenska filminstitutets möjligheter att verka och för reformens verkningar i övrigt.

Krav på en vidareutbyggnad av filmreformen har rests i den allmänna debatten. I motioner till 1968 års riksdag (I: 614 och II: 789, I: 623 och II: 776 samt II: 431) har förslag väckts om utredningar rörande möjligheten att från statens sida främja visning av kvalitetsfilm vid kommunalt stödda biografier, rörande centrala initiativ i syfte att främja barnfilmklubbsverksamhet och rörande utbildning av filmstudiorörelsen.

Ett betydande problem som sedan länge uppmärksamats är distributionen av film utanför de största städerna. Vidare har förutsättningarna för import och distribution av utländsk kvalitetsfilm i allmänhet bedömts vara ogynnsamma. Filminstitutets möjligheter att härvidlag göra en insats är ytterst begränsade. Distributionen bestäms i väsentlig utsträckning av importörernas och biografägarnas bedömning av de olika filmernas kommersiella möjligheter.

Filmstudiorörelsen och särskilt studentfilmklubbarna har med visst ekonomiskt stöd från filminstitutet försökt att ge sina medlemmar en komplettering till den kommersiella filmrepertoaren men de har därvid tvingats arbeta under mycket begränsade villkor såvitt avser bl. a. visningstider, visningslokaler och tillgång på film.

Mot denna bakgrund har önskemål framkommit bl. a. i framställningar från Kulturarbetarnas socialdemokratiska förening om nya distributionsvägar, bl. a. ickekommersiella av samhället stödda biografier. På försöksbasis har en sådan biograf redan kommit till stånd i Gävle.

Frågan om filmdistributionen berör också den i läroplanerna för olika skolformer upptagna filmundervisningen. Denna kommer att ställa anspråk såväl på tillgång till värdefull och för ändamålet passande film som på lämpliga visningslokaler.

Ett annat väsentligt distributionsproblem föranledes av kortfilmens situation. Kortfilmen får f. n. inte någon andel av biografernas biljettintäkter. Det finns ingen tillräcklig kommersiell motivering för vare sig distributör eller biografägare att visa kortfilmer. Produktion av svenska kortfilmer har visserligen stimulerats genom filminstitutet, men resurserna härför är begränsade. Kortfilmerna kan f. n. nå en större publik i huvudsak endast genom televisionen och även denna väg är av formella och innehållsmässiga skäl öppen för endast ett begränsat urval filmer.

Förutsättningarna för den svenska filmproduktionen har påtagligt förbättrats genom 1963 års filmreform. Intresset inriktas nu naturligtvis på kvarstående problem på detta område. Dessa sammanhänger huvudsakligen med att produktionen i hög grad är begränsad till ett fåtal bolag som även äger stora biografkedjor och hos vilka gränsen mellan köpar- och säljarin-

tressena blir relativt obestämd. Den ekonomiska tyngdpunkten i vissa av dessa bolag ligger i biografdriften. Den svenska biografrörelsen har vissa överenskommelser om filmhyror som begränsar filmproducenternas möjligheter att få den andel av biljettintäkterna från visningarna som eljest skulle kunnat tillfalla dem.

En anledning till den starka koncentration som kännetecknar den svenska filmproduktionen är den utveckling som skett i riktning mot allt större variationer i fråga om det kommersiella resultatet. Allt fler filmer går med allt större förlust, medan vinsterna på de framgångsrika filmerna ökar kraftigt. Detta är ett uttryck för att filmpubliken blivit mer selektiv i sina filmvanor. Man går på bio för att se en viss film — inte bara för att gå på bio.

En omfattande kontinuerlig filmproduktion kan under dessa förhållanden ge god räntabilitet. För den enskilde producenten och för bolag med liten produktion är däremot sannolikheten av betydande förluster på ett eller flera filmprojekt stor och de finansiella verkningarna besvärande. De stora producenterna kan utjämna riskerna.

Dessa problem har uppmärksammats av Svenska filminstitutet som i mars 1968 inlämnat förslag till Kungl. Maj:t om ändring av filmavtalet. Förslaget, som innebär att institutet skall verka för en riskutjämning genom generella toplån till svenska spelfilmer, har godkänts av Kungl. Maj:t och träder i kraft den 1 juli 1969. De belopp som genom viss omdisponering av institutets fonder för restituering av medel till producenterna blir tillgängliga för nämnda ändamål kan dock endast ge en tämligen begränsad effekt. Förslaget förutsätter inte någon ökning av filminstitutets inkomster.

Samtliga här berörda frågor liksom även samspelet mellan produktionen av film för biografvisning respektive TV påverkas i hög grad av organisationen av och förhållandena i den svenska filmbranschen. Förslag att komma till rätta med problem som berörts förutsätter en kartläggning och bedömning av filmbranschens ekonomiska struktur.

Jag finner det därför motiverat, att särskilda sakkunniga tillkallas för att verkställa en sådan undersökning samt att mot bakgrund av undersökningsresultatet utarbeta förslag till lösning av de problem som förut berörts.

Biograffilmen belastas f. n. inte med omsättningsskatt. Övergången från omsättningsskatt till mervärdesskatt aktualiserar emellertid en rad för filmbranschens ekonomi betydelsefulla problem genom att mervärdesskatten blir mer generell.

Störst intresse tilldrar sig givetvis frågan om mervärdesskatt i framtiden skall komma att omfatta filmen eller ej. Det undantag som gjorts för nöjesområdet (inklusive filmen) har i prop. 1968: 100 om mervärdesskatt, som i denna del godkänts av riksdagen, sagts icke böra betraktas som definitivt.

De sakkunniga bör därför i sitt arbete utan ställningstagande i skattefrågan söka bedöma konsekvenserna i olika hänseenden för filmområdet av en sådan beskattning.

Utredningen har under tiden september—oktober 1968 hållit två sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

Jordbruksdepartementet

A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968

1. 1958 års jordlagsutredning

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 16 maj 1958 för att verkställa utredning och avge förslag rörande jordförvärvs-, bolagsförbuds- och uppsiktslagstiftningen (se Post- och Inrikes tidn. den 21 maj 1958):

Nilsson, Gustav V., f. d. landshövding, *ordförande*

Jonzon, Sven-Gösta B., generaldirektör

Nilsson, E. Hjalmar, landshövding

Johansson, Anders E., f. d. riksdagsman

Sundin, Sven E., lantbrukare, led. av I kamm.

Hæggbloom, Einar E., agronom, f. d. riksdagsman

Persson, E. Yngve, förbundsordförande, led. av I kamm.

Oscarsson, Sigge, lantbrukare, förbundsordförande

Experter:

Johansson, Folke L. H., f. d. generaldirektör

Öjborn, Lars E., generaldirektör

Wallner, Helmer, byråchef (att jämlikt beslut den 30 juni 1960 på kallelse av utredningen inträda vid förfall för Öjborn)

Sekreterare:

Sköld, E. Tage, lantbruksdirektör

Direktiven för utredningen, se 1959: I Jo 30.

Utredningen har under tiden december 1967—november 1968 hållit två sammanträden.

Utredningen har den 23 januari 1968 avlämnat »Betänkande med förslag till jordhävdslag» (SOU 1968: 22).

Uppdraget är därmed slutfört.

2. Arrendelagsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 11 december 1959 för att verkställa översyn av och avge förslag rörande arrendelagstiftningen och därmed sammanhängande frågor (se Post- och Inrikes tidn. den 14 december 1959):

Widegren, Björn G., borgmästare, *ordförande*

Hamilton, H. J. Fredrik-Adolf, friherre, f. d. riksdagsman (avliden 3 februari 1968)

Jönsson, Gustav V., f. d. förbundssekreterare

Larsson, L. Thorsten, lantbrukare, led. av I kamm.

Mossberger, Eric G. V., ombudsman, led. av I kamm.

Pettersson, Gunnar, jordbruksinstruktör, f. d. riksdagsman

Öhrström, Arne, direktör

Sekreterare:

Bäärnhelm, G. Mauritz, hovrättsråd

Biträdande sekreterare:

Axelsson, Stig, A., avdelningsdirektör

Direktiven för utredningen, se 1961: I Jo 23.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sex sammanträden.

Utredningen har den 10 december 1968 avlämnat betänkandet »Jordbruksarrende» (SOU 1968: 57).

Uppdraget är därmed slutfört.

3. 1964 års naturresursutredning

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 23 april 1964 för att verkställa utredning angående planeringen av forskning rörande våra naturresursers bevarande och utnyttjande jämte vissa därmed sammanhängande frågor (se Post- och Inrikes tidn. den 2 maj 1964):

Rexed, Bror A., generaldirektör, *ordförande*

Bolinder, Erik, leg. läkare

Brohult, Sven F. A., professor

Eidem, Ingmar, verkst. direktör

Johansson, E. Allan, departementsråd

Lönngren, D. Rune, apotekare

Paulsson, G. Valfrid V., generaldirektör

Sekreterare:

Lundholm, Bengt, G., fil. dr

Biträdande sekreterare:

Stenram, Håkan, fil. mag.

Direktiven för utredningen, se 1965: I Jo 30.

1964 års naturresursutredning, som den 1 november 1967 överlämnade betänkandena »Miljövårdsforskning, Del I och II» (SOU 1967: 43 och 44) — varmed utredningsarbetet slutfördes — har enligt Kungl. Maj:ts beslut handlagt frågorna rörande beviljande av medel från anslaget under nionde huvudtiteln till naturresursforskning. Naturvårdsverket har från den 1 juli 1968 fått ansvaret för naturvårdsforskningen. 1964 års naturresursutred-

ning har därför med utgången av budgetåret 1967/68 avslutat även denna del av sitt uppdrag.

4. Fiskmottagningsutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 juni 1965 för att undersöka och efter samråd med berörda parter överväga behovet av fiskmottagningsplatser inom västkustens prisregleringsområde (se Post- och Inrikes tidn. den 15 juli 1965):

Lindskog, Carl P. F., direktör

Sekreterare:

Kreitz, B. Emanuel, förste byråsekreterare

Direktiven för utredningen, se 1965: I Jo 33.

Utredningsmannen har under tiden november 1967—mars 1968 hållit 18 sammanträden. Flertalet av dessa har bestått i överläggningar med representanter för av utredningen berörda parter inom fisket, fiskhandeln, konservindustrin och frysföretagen samt med statliga och kommunala myndigheter inom Hallands län och Göteborgs och Bohus län, däribland representanter för Göteborgs hamn.

Utredningsmannen har den 2 april 1968 avgett ett betänkande angående fiskmottagningen på Västkusten (Stencil Jo 1968: 2).

Uppdraget är därmed slutfört.

5. Utredning rörande statlig fotogrammetrisk beställningsverksamhet och därmed sammanhängande frågor

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 oktober 1965 att utreda den statliga fotogrammetriska beställningsverksamheten och därmed sammanhängande frågor (se Post- och Inrikes tidn. den 30 oktober 1965):

Sjölin, Nils A., överlantmätare

Expert:

Matsson, Sven-Arne, bitr. överlantmätare

Sekreterare:

Lilje, Boo G., lantmätare

Direktiven för utredningen, se 1966: Jo 34.

Utredningen har under tiden november 1967—juli 1968 hållit sammanträden, överläggningar och samrådskontakter under sammanlagt 63 dagar.

Den 19 juli 1968 har utredningen avgett betänkandet »Statens fotogrammetriska beställningsverksamhet» (Stencil Jo 1968: 5).

Uppdraget är därmed slutfört.

6. *Utredning i fråga om avgiftsfri fiskerätt för jordbrukare i Norrbottens läns lappmarker*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 3 mars 1961 för att verkställa utredning och avge förslag i fråga om avgiftsfri fiskerätt för jordbrukare i Norrbottens läns lappmarker (se Post- och Inrikes tidn. den 18 mars 1961):

Killander, Fredrik W. K., f. d. lagman

Expert:

Sundqvist, A. Hans-Torgil A:son, distriktslantmätare

Direktiven för utredningen, se 1962: I Jo 29.

Utredningen har den 17 december 1968 avgett en promemoria, i vilken utredningens uppdrag redovisats (Stencil Jo 1968: 10). Därmed har utredningen slutfört sitt arbete.

7. *Utredning rörande marknadsreglerande åtgärder för mjölk och mejeriprodukter*

Arbetsgrupp tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1968 för att utreda och framlägga förslag rörande de marknadsreglerande åtgärder för mjölk och mejeriprodukter som mejeriorganisationen bör få upprätthålla efter den 30 juni 1969 (se Post- och Inrikes tidn. den 2 juli 1968):

Wahlfisk, Karl-Olof, expeditionschef, *ordförande*

Olsson, Curt C. H., byråchef

Tranell, E. Olof B., assessor, ställföreträdande näringsfrihetsombudsmannen
Sekreterare:

Ekström, Per E., byråchef

Biträdande sekreterare:

Kronvall, R. G. Stellan, departementssekreterare

Enligt *direktiven* (se kungl. brev den 28 juni 1968) har Kungl. Maj:t bemyndigat chefen för jordbruksdepartementet att tillsätta en arbetsgrupp för att med beaktande av bl. a. vad som anförts i ett yttrande av konsumentdelegationen utreda och framlägga förslag rörande de marknadsreglerande åtgärder för mjölk och mjölkprodukter som mejeriorganisationen bör få upprätthålla efter den 30 juni 1969.

Arbetsgruppen har under tiden juni—november 1968 hållit 18 sammanträden.

Arbetsgruppen har avlämnat en den 29 november 1968 daterad PM med utredning och förslag rörande mejeriorganisationens marknadsreglerande åtgärder för mjölk och mejeriprodukter (Stencil Jo 1968: 8).

Därmed har arbetsgruppen slutfört sitt uppdrag.

B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969

8. Jordbruksstatistikkommittén

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 31 mars 1967 för att utreda frågan om åtgärder för att fortlöpande kunna följa utvecklingen inom jordbruket och om statens jordbruksnämnds organisation (se Post- och Inrikes tidn. den 17 maj 1967):

Paulsson, G. Valfrid V., generaldirektör, *ordförande*

Odhner, Clas-Erik T., agr. lic.

Widén, K. H. Ingvar, generaldirektör

Experter:

Ekström, Per E., avdelningsdirektör

Ericson, Filip L., byråchef

Gulbrandsen, Odd G., laborator

Juréen, Lars J. F., byråchef

Lebert, Hans, byrådirektör

Lindström, Ingvar A., departementssekreterare

Medin, Knut H., byråchef

Norrbom, Claes-Eric N., avdelningsdirektör

Tiberg, Lennart F., agronom

Sekreterare:

Lindström, Ingvar A., (se ovan)

Biträdande sekreterare:

Hansson, Olof N. R., agronom

Direktiven för utredningen, se 1967: Jo 28

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit nio sammanträden.

Kommittén har i december 1967 avlämnat betänkandet »Lantbrukets företagsregister» (Stencil Jo 1967: 15) samt PM med förslag till ändrat urval av gårdar i 1968 års jordbruksekonomiska undersökning (Stencil Jo 1967: 17).

Kommittén har i december 1968 avlämnat betänkandena »Översyn av statens jordbruksnämnds organisation m. m.» och »Jordbruksstatistiska undersökningar m. m.» (Stencil Jo 1968: 6 och 9).

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete under början av år 1969.

9. Trädgårdsnäringsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 11 april 1958 för att verkställa en allsidig utredning rörande trädgårdsnäringsens problem (se Post- och Inrikes tidn. den 26 april 1958):

Widell, C. Gösta, f. d. generaldirektör, *ordförande*

Hansson, Nils G., lantbrukare, led. av II kamm.

Löfqvist, Thyra C., fru, led. av II kamm.

Nilsson, Jöns O., fruktodlare, led. av II kamm.

Olsson, K. Helmer, generaldirektör

Rimås, K. Sigvard E., lantbrukare, led. av II kamm.

Svedberg, A. Lage, småbrukare, led. av I kamm.

Experter:

Langdahl, Henry, avdelningschef

Malmqvist, Lars, agronom

Moberg, C. E. Ragnar, direktör

Norrgren, Ulf, produktionschef

Nyström, Holger R. B., direktör

Sekreterare:

Säkk, Karl, fil. lic.

Lokal: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1959: I Jo 29.

Tilläggsdirektiv, se kungl. brev den 15 april 1960.

att på trädgårdsnäringsutredningen tills vidare skall ankomma att utreda sådana frågor på trädgårdsnäringsens område som av Kungl. Maj:t eller av chefen för jordbruksdepartementet överlämnas till utredningen — — — —

Utredningen har under tiden december 1967—november 1968 hållit ett plenarsammanträde.

10. Skogsbruksutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 4 maj 1962 för att verkställa utredning och avge förslag rörande den fortsatta statliga bidrags-, låne- och kreditgivningen till produktionsfrämjande åtgärder till förmån för det enskilda skogsbruket samt därmed sammanhängande spörsmål (se Post- och Inrikes tidn. den 15 maj 1962):

Wikström, Harry J., generaldirektör, *ordförande*

Danell, Claës A., skogsdirektör

Persson, Sven G. F., lantbrukare, led. av II kamm.

Resare, Bengt C. M., överdirektör (t. o. m. 31 december 1967)

Sköld, Per I., generaldirektör

Turesson, Bo, distriktslantmätare, f. d. riksdagsman

Winroth, Charles E. E., förste byråinspektör

Experter:

Knudsen, Finn, skogschef

Landahl, O. Sixten H., lantbruksdirektör

Lindskog, J. Lennart, överlantmätare

Olsson, E. Abel J., länsjägmästare

Åberg, Lars-Gunnar, bankdirektör

Sekreterare:

Plevin, Eddie, byrådirektör

Biträdande sekreterare:

Eiritz, Sven-Gustaf, t. f. byrådirektör

Lokal: Rikets allmänna kartverk, Fack, 162 10 Vällingby 1, tel. växel 89 00 20 (ordföranden, sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1963: I Jo 26

Tilläggsdirektiv, se 1968: Jo 16

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit fyra plenar- och fyra gruppsammanträden. Utredningen har den 30 november 1967 avgett betänkandet »Skogsbrukets planläggningsfrågor» (Stencil Jo 1967: 18, senare publicerat i SOU 1968: 8).

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

11. Växtförädlingskyddsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 9 november 1962 för att verkställa utredning rörande skyddet av växtförädlingsprodukter och därmed sammanhängande frågor (se Post- och Inrikes tidn. den 5 december 1962):

Nordenstam, B. Allan, landshövding, *ordförande*

Hesser, S. C. E. Torwald, justitieråd

Esbo, Harald V. O., professor

Tryggveson, Fritz, direktör

Uggla, Claës A., patenträttsråd

Åkerberg, P. Erik H., professor

Experter:

Blom, Mats, direktör

Johansson, Stig E., kansliråd

Loftenius, K. Allan V., agronom

Weibull, C. Widar W., konsul

Sekreterare:

Mejegård, O. Sigvard W., hovrättsråd

Lokal: Statens jordbruksnämnd, Box 16384, 103 27 Stockholm 16, tel. växel 22 55 60 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1963: I Jo 31.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden.

Utredningens arbete beräknas bli slutfört under år 1969.

12. 1964 års rennäringsakkunniga

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 20 mars 1964 för att verkställa utredning och avge förslag rörande rennärigen i Sverige och därmed sammanhängande frågor (se Post- och Inrikes tidn. den 23 mars 1964):
af Klintberg, Lennart, vattenrättsdomare, *ordförande*
Agerberg, Nils, lantbruksdirektör, f. d. riksdagsman
Persson-Blind, Anders, ordningsman
Lassinantti, I. Ragnar, landshövding, f. d. riksdagsman
Wikman, L. Åke, överinspektör

Experter:

Ekberg, Seved, hovrättsråd
Hyrenius, Hannes, professor

Sekreterare:

Rydberg, Karl-Evert H., avdelningsdirektör

Lokal: Birger Jarls torg 5, 111 28 Stockholm 2, tel. växel 22 36 00 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1965: I Jo 29.

De sakkunniga har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit tre sammanträden.

Kommittén har den 13 februari 1968 avgett betänkandet »Rennärigen i Sverige» (SOU 1968: 18). Det åt de sakkunniga ursprungligen lämnade uppdraget är därmed avslutat.

Det återstår för utredningen att behandla följande av Kungl. Maj:t överlämnade ärenden nämligen *dels* vissa av domänstyrelsen i skrivelse den 11 september 1963 upptagna frågor om markbyte m. m. berörande lappfondsskogarna, m. m., *dels* frågan om den framtida organisationen av den statliga renforskningen. Därjämte har Kungl. Maj:t genom beslut den 17 maj 1968 förordnat att aktuella frågor om flyg- och snöscootertrafiken skall överlämnas till 1964 års rennäringsakkunniga för utredning.

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

13. Skogspolitiska utredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 3 juni 1965 för att utreda riktlinjerna för den framtida skogspolitiken (se Post- och Inrikes tidn. den 22 juni 1965):

Paulsson, G. Valfrid V, generaldirektör, *ordförande*

Antby, Sven O., lantbrukare, led. av II kamm.

Bäckström, Sixten, förbundsordförande

Eklund, E. Per G., kammarrättsråd, tillika *sekreterare*

Persson, E. Yngve, förbundsordförande, led. av I kamm.

von Sydow, Christian F. C. Hj., f. d. disponent, f. d. riksdagsman
Wikberg, J. Axel, lantbrukare, f. d. riksdagsman
Öjborn, Lars E., generaldirektör

Experter:

Almberger, Per, överjägmästare
Bergström, Olof, avdelningsdirektör
Hjorth, Ragnar, byråchef
Jungenfelt, Karl G., docent
Knudsen, Finn, skogschef
Norrbon, N. Claes-Eric, avdelningsdirektör
Wessén, Vilhelm, verkst. direktör (fr. o. m. 18 september 1968)
Önnesjö, Karl Erik A., disponent

Biträdande sekreterare:

Karlsson, Jan O., departementssekreterare

Lokal: Finansdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00
(sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1966: Jo 28.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit åtta sammanträden.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

14. Veterinärväsendeutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 3 juni 1965 för att utreda veterinärväsendets uppgifter och organisation (se Post- och Inrikes tidn. den 29 juni 1965):

Persson, Sven G. F., lantarbetare, led. av II kamm. *ordförande*
Björkman, K. Gösta, generaldirektör
Nybom, P. Arne A., ombudsman
Pettersson, Harald A. I., lantbrukare, led. av I kamm.
Werner, Curt A., byrådirektör

Experter:

Jönsson, Göran B., statsveterinär
Norrbon, N. Claes-Eric, avdelningsdirektör (fr. o. m. 6 december 1968)
Rapaport, Edmund, byråchef
Thege, Ingvar, förbundsdirektör

Sekreterare:

Ovegård, Lars O., avdelningsdirektör

Biträdande sekreterare:

Kolk, Raimond, departementssekreterare

Lokal: Sveavägen 24—26, Box 687, 101 29 Stockholm 1, tel. 20 47 78 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1966: Jo 30.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit nio sammanträden.

Utredningen har den 10 maj 1968 avgett betänkandet »Veterinärmedicinsk rådgivnings- och laboratorieverksamhet» (Stencil Jo 1968: 3).

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

15. Lokal- och utrustningsprogramkommittén för jordbrukets högskolor

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 juni 1965 för att utarbeta lokalprogram och utrustningsprogram för lantbrukshögskolan, skogshögskolan och veterinärhögskolan m. fl. (se Post- och Inrikes tidn. den 23 juni 1965):

Törnquist, Harry, byggnadsråd, *ordförande*

Hagberg, A. Erik, professor, rektor

Hjelm, Lennart K. G., professor, rektor

Lindquist, Rune, byråchef

Sandberg, Bror M., överste

Schmitterlöw, Carl G., professor, rektor

Experter:

Gelinder, Carl-Fredrik, bitr. institutschef

Granhall, Ingvar, professor (fr. o. m. 30 juni 1967)

Mühlow, John, föreståndare (fr. o. m. 30 juni 1967)

Sekreterare:

Eliasson, Per-Erik, byråchef

Biträdande sekreterare:

Forssman, Åke, avdelningsdirektör

Hedström, Bo S., departementssekreterare (t. o. m. 31 oktober 1968)

Olsson, Malte, departementssekreterare (fr. o. m. 1 november 1968)

Lokal: Lantbrukshögskolans centrala förvaltning, Uppsala 7, tel. växel 018/10 20 00 (sekreteraren)

Direktiven för kommittén, se 1966: Jo 31.

Tilläggsdirektiv (kungl. brev den 30 juni 1967):

Kungl. Maj:t uppdrager åt lokal- och utrustningsprogramkommittén för jordbrukets högskolor att undersöka möjligheterna att förlägga statens växtskyddsanstalts Skåne-filial till Alnarp samt jämföra de båda alternativen — Stora Råby och Alnarp — ur lämplighets- och kostnadssynpunkt. Om kommittén bedömer detta angeläget bör ytterligare alternativ kunna övervägas. I sammanhanget bör även beaktas frågan om förläggning av anstaltens huvudinstitution på längre sikt.

Vid fullgörandet av uppdraget bör inom kommittén bildas en särskild arbetsgrupp, i vilken ingår representanter för lantbrukshögskolan och bygg-

nadsstyrelsen samt såsom experter två företrädare för statens växtskyddsanstalt.

Kommittén och dess arbetsgrupp rörande lokaliseringen av statens växtskyddsanstalt har under tiden november 1967—oktober 1968 haft 14 sammanträden.

Under tiden november 1967—oktober 1968 har lokal- och utrustningsprogram överlämnats till byggnadsstyrelsen för

1. Institutionslokaler för institutionerna för växtekologi och marklära, virkeslära, skogsföryngring, skogsskötsel, skogsteknik II samt skogsekonomi, skogshögskolan.

2. Institutionslokaler och elevrum i Garpenberg, skogshögskolan.

3. Central kraftfoderanläggning vid Lövsta, lantbrukshögskolan.

4. Försöksstallar m. m. för svin, fjäderfä och pälsdjur vid Lövsta, lantbrukshögskolan.

5. Husdjursförsöksstation vid Valleberg, lantbrukshögskolan.

6. Mindre om- och tillbyggnadsarbeten för vissa institutioner vid veterinärhögskolan.

7. Utrustningsprogram avseende om- och tillbyggnad av institutionen för lantbrukets arbetsmetodik och teknik samt Jordbrukstekniska institutet.

8. Utrustningsprogram för ekonomibyggnad vid lantbrukshögskolans Ultunadel.

9. Utrustningsprogram för ett isotopstall för veterinärhögskolan.

10. Utrustningsprogram avseende radiobiologi vid lantbrukshögskolan.

11. Förslag till kostnadsram för ekonomibyggnad, Kungsängen, etapp II. Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

16. *Utredningen rörande fastighetsbildnings- och mätningväsendets organisation*

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 17 december 1965 för att utreda organisationen av fastighetsbildnings- och mätningväsendet m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 11 januari 1966):

Nilsson, E. Hjalmar, landshövding, f. d. riksdagsman, *ordförande*

Grebäck, Erik H., agronom, led. av II kamm.

Järdler, Sven A., förbundsdirektör

Linder-Aronson, N. Lennart, överingenjör

Olsson, Gustaf O., kommunalråd

Petersson, G. Å. Bertil, ombudsman, led. av I kamm.

Sjölin, Nils A., överlantmätare (fr. o. m. 10 februari 1968)

Widén, K. Ingvar, generaldirektör (t. o. m. 9 februari 1968)

Experter:

Ahlman, Lars A., stadsingenjör (t. o. m. 26 april 1968)

Ekström, G. Bertil, stadsingenjör (fr. o. m. 19 september 1968)

Fridell, G. Ingvar, universitetslektor (fr. o. m. 10 februari 1968)

Sjölin, Nils A., se ovan (t. o. m. 9 februari 1968)

Sekreterare:

Davidson, Rolf D. L., överlantmätare

Biträdande sekreterare:

Berenholt, Ulf T. B., kanslissekreterare

Lokal: Lantmäteristyrelsen, Box 16331, 103 26 Stockholm 16, tel. växel 22 78 50

Direktiven för utredningen, se 1967: Jo 29.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit fyra sammanträden. Dessutom har ett stort antal sammanträden hållits inom skilda arbetsgrupper.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

17. 1966 års Flyingedelegation

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 maj 1966 för att bereda vissa rationaliseringsåtgärder m. m. vid statens hingstdepå och stuteri i Flyinge (se Post- och Inrikes tidn. den 18 maj 1966):

Hjalmarsson, Bo A. S., lantbruksdirektör, *ordförande*

Franzén, Nils P., byrådirektör

Kjellander, Olof H., kapten

Sekreterare:

Rydbeck, Karin M. K., tf. byrådirektör

Lokal: Lantbruksnämnden i Malmöhus län, Celsiusgatan 38 C, 212 14 Malmö, tel. 040/93 45 80

Direktiven för utredningen, se 1966: Jo 31.

Delegationen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit fyra sammanträden.

Delegationen har i juli 1968 till lantbruksstyrelsen ingett en redogörelse för rationaliseringsverksamheten vid statens hingstdepå och stuteri i Flyinge.

Delegationens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

18. *Utredning rörande grunderna för taxesättningen vid vissa anstalter på jordbrukets område*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 3 mars 1967 för att utreda grunderna för taxesättningen vid vissa anstalter på jordbrukets område (se Post- och Inrikes tidn. den 16 mars 1967):

Ericsson, Yngve A. R., kanslichef

Lokal: Kungsbroplan 2, 112 27 Stockholm, tel. 53 86 00

Direktiven för utredningen, se 1968: Jo 27.

Utredningsarbetet beräknas bli slutfört under första delen av år 1969.

19. *Kartprisutredningen*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 9 juni 1967 för översyn av prissättningen på allmänna kartor och därmed sammanhängande frågor m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 12 juni 1967):

Sjölin, Nils A., överlantmätare

Experter:

Gustafsson, L. Börje, byrådirektör

Jonsson, K. Ivar, driftsingenjör

Sekreterare:

Linderson, Bengt A., lantmätare

Lokal: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00 (Sjölin)

Direktiven för utredningen, se 1968: Jo 29.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sammanträden, överläggningar och samrådskontakter under 47 dagar.

Utredningen har den 27 november 1967 avgett »Betänkande med förslag om provisorisk prissättning på de allmänna kartorna» (Stencil Jo 1967:14). Första delen av uppdraget är därmed slutförd. Utredningen har härefter påbörjat arbetet med den återstående delen av uppdraget och gör därvid bl. a. en mera genomgående studie av prissättningen på de allmänna kartorna.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

20. *Utredning av den fortsatta driften av Institutet för växtförädling av frukt och bär*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 september 1967 för att utreda den fortsatta driften av Institutet för växtförädling av frukt och bär (se Post- och Inrikes tidn. den 3 oktober 1967):

Lane, Sören, överdirektör

Experter:

Eliasson, Per-Erik, byråchef (fr. o. m. 6 mars 1968)

Granhall, K. Ingvar E., professor (fr. o. m. 6 mars 1968)

Lokal: Kungsbrogatan 2, 112 27 Stockholm, tel. 54 49 65

Direktiven för utredningen, se 1967: Jo 30.

Utredningen har under tiden januari—oktober 1968 hållit fem sammanträden.

Utredningsmannen beräknar slutföra sitt uppdrag under första delen av år 1969.

21. Jaktmarksutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 oktober 1967 för att verkställa utredning av vissa jaktfrågor (se Post- och Inrikes tidn. den 7 november 1967):

Sköld, Per I., generaldirektör, *ordförande*

Boo, Fritiof I., kommunalråd

Karlsson, Helge G., metallarbetare, led. av I kamm.

Rimås, K. Sigvard E., lantbrukare, led. av II kamm.

Ringaby, Per-Erik, godsägare, led. av II kamm.

Trana, Folke K. E., lantbrukare, led. av II kamm.

Wikberg, J. Axel, hemmansägare, f. d. riksdagsman

Expert:

Hildebrand, Per C., t. f. rådman

Sekreterare:

Hagman, Knut A. O., e. bitr. överjägmästare

Lokal: Domänstyrelsen, Birger Jarls torg 5, Box 2093, 103 13 Stockholm 2, tel. växel 22 50 40 (ordförande och sekreterare)

Direktiven för utredningen, se 1968: Jo 31.

Utredningen har under tiden januari—oktober 1968 hållit sex sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

22. Fiskprisutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 oktober 1967 för att utarbeta förslag rörande den fortsatta utformningen av prisregleringen för fisk (se Post- och Inrikes tidn. den 7 november 1967):

Eckersten, Ivan E., statssekreterare, *ordförande*

Lindskog, Carl P. F., direktör

Magnusson, Nils B., lantbrukare, led. av I kamm.

Experter:

Lundblad, Björn O., kansliråd

Säkk, Karl, fil. lic.

Verständig, Sigmund, avdelningsdirektör

Sekreterare:

Säkk, Karl, fil. lic. (se ovan)

Lokal: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00 (ordförande och sekreterare)

Direktiven för utredningen, se 1968: Jo 32.

Utredningen har under tiden december 1967—november 1968 hållit 28 plenarsammanträden. Utredningen har i mars 1968 avlämnat ett betänkande om prisregleringen av fisk (Stencil Jo 1968: 1). Vidare har utredningen i skrivelse den 7 december 1967 avlämnat förslag till vissa åtgärder för att intensifiera upplysningsverksamheten på fiskområdet samt i skrivelse den 28 maj 1968 förslag till vissa åtgärder i fråga om statliga fiskerilån. Utredningen har den 20 december 1968 avgett delbetänkandet »Förslag till vissa åtgärder på fiskets område» (Stencil 1968 Jo 11).

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

23. 1968 års stormskadeberedning

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 maj 1968 för att utreda följderna av vissa stormfällningar m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 2 juli 1968):

Johansson, Stig E., kansliråd, *ordförande*

Danell, Claës A., skogsdirektör

Malm, L. Åke E., bitr. överjägmästare

Mörner, Hans G. E., civiljägmästare

Sillerström, N. Erik, byråchef

von Sydow, C. F. Hugo, civiljägmästare

Experter:

Ekholm, Ingvar R:son, byrådirektör

Hilding, Arne V., direktör

Sekreterare:

Ekholm, Ingvar R:son (se ovan)

Lokal: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00 (ordförande och sekreterare)

Enligt *direktiven* (kungl. brev den 28 maj 1968) skall utredningen utreda följderna av vissa stormfällningar m. m. i enlighet med vad som anförts i jordbruksutskottets utlåtande 1968: 20.

Beredningen har under tiden juli—november 1968 hållit fyra sammanträden.

Beredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

24. *Utredning med uppdrag att avge förslag rörande prisreglering på jordbruksprodukter, m. m.*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 4 oktober 1968 med uppdrag att avge förslag rörande prisregleringen på jordbruksprodukter, m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 11 oktober 1968):

Paulsson, G. Valfrid V., generaldirektör, *ordförande*

Odhner, Clas-Erik T., agr. lic.

Widén, K. A. Ingvar, generaldirektör

Sekreterare:

Ekström, Per E., avdelningsdirektör

Biträdande sekreterare:

Forsberg, S. Lennart, byrådirektör

Tillika skall kanslirådet Björn Lundblad och departementssekreteraren Ingvar Lindström stå till kommitténs förfogande för de arbetsuppgifter kommittén beslutar.

Lokal: Statens jordbruksnämnd, Fack, 103 27 Stockholm 16, tel. växel 22 55 60 (sekreteraren)

Direktiv (se kungl. brev den 4 oktober 1968):

tillkalla en kommitté med högst tre ledamöter med uppgift att med utgångspunkt från 1967 års riksdags beslut angående riktlinjer för jordbrukspolitiken m. m. (prop. 95, JoU 25, rskr 280),

dels efter överläggningar med jordbrukets förhandlingsdelegation och jordbruksnämndens konsumentdelegation avge förslag rörande den närmare utformningen av prisregleringen för jordbruksprodukter med undantag för socker och sockerbetor för tiden efter den 30 juni 1969,

dels efter överläggningar med företrädare för sockerbetsodlarna och sockertillverkningen samt statens jordbruksnämnds konsumentdelegation avge förslag rörande den närmare utformningen av prisregleringen för sockerbetor och socker för tiden efter den 30 juni 1969.

Vidare föreskriver Kungl. Maj:t att kommittén skall efter överläggningar med jordbrukets förhandlingsdelegation avge förslag rörande finansieringen av kostnaderna i samband med det permanenta skördeeskadeskyddet för tiden efter den 30 juni 1969.

Handelsdepartementet

A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968

1. 1963 års konsumentupplysningskommitté

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 31 maj 1963 för att utreda vissa principiella frågor rörande konsumentupplysning (se Post- och Inrikes tidn. den 7 juni 1963):

Sundquist, A. Åke, näringsfrihetsombudsman, *ordförande*

Carbell, Erland E. E., direktör, f. d. riksdagsman

Sträng, Ingrid

af Trolle, Ulf, professor

Experter:

Bergqvist, Hans, hovrättsråd

Bernitz, Ulf, hovrättsfiskal

Dalenius, Tore E., preceptor, fil. dr

Tengelin, Sten, direktör

Wallberg, Ursula, förste forskningssekreterare

Sekreterare:

Ringstedt, Nils A E., byrådirektör

Direktiven för utredningen, se 1964: I H 13.

Kommittén har under tiden december 1967—november 1968 hållit nio sammanträden. Kommittén har i december 1968 avlämnat betänkandet »Konsumentupplysning — principer och riktlinjer». (SOU 1968: 58)

Uppdraget är därmed slutfört.

2. Utredning rörande förutsättningarna för att förlägga 1976-års olympiska vinterspel till Östersund

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 3 maj 1968 för översyn av förutsättningarna för att förlägga 1976-års olympiska vinterspel till Östersund (se Post- och Inrikes tidn. den 22 maj 1968):

Bergéus, Holger K., direktör

Sekreterare:

Jonsson, Tore, generalsekreterare

Biträdande sekreterare:

Carlsson, Bernt, sekreterare

Direktiv: (anförande av statsrådet Lange till statsrådsprotokollet den 3 maj 1968):

Årets riksdag har med bifall till de likalydande motionerna I: 738 och II: 943 hemställt, att förutsättningarna för att förlägga 1976 års olympiska vinterspel till Östersund skyndsamt och i lämplig form utreds (ABU 15, rskr 160).

Utredningen bör uppdras åt en särskilt tillkallad utredningsman och påbörjas omedelbart.

Som framgår av motionerna och utskottsutlåtandet har viss utredning i frågan verkställt på initiativ av Östersunds stad. Resultatet har sammanställts i en rapport den 14 november 1967. Det sålunda föreliggande materialet bör granskas och, i den mån så erfordras, revideras och kompletteras. Härvid bör vad som anförts vid ärendets riksdagsbehandling beaktas. Särskilt bör utredningsmannen söka göra en så noggrann uppskattning som möjligt av de totala direkta och indirekta investeringar som kan bli aktuella och deras räntabilitet. Även driftutgifterna och möjliga intäkter bör beräknas. Vidare bör effekterna på kort och lång sikt på sysselsättning och ekonomisk utveckling i området belysas.

De medel som i vårt land kan ställas till förfogande för att anordna olympiska vinterspel är små i förhållande till vad som i andra länder lagts ner för motsvarande ändamål. Om Sverige skall vara värdland, måste sannolikt de yttre arrangemang som alltmera satt sin prägel på de olympiska spelen väsentligt begränsas. Självfallet bör tillgängliga resurser i första hand användas för att skapa goda förutsättningar för att genomföra själva tävlingarna. Härjämte erfordras möjligheter för att på ett tillfredsställande sätt ta emot det stora antal idrottsmän, ledare, funktionärer och åskådare samt representanter för press, radio och television, som kan väntas komma till spelen.

En avgörande förutsättning för att olympiska vinterspel skall kunna anordnas i Sverige är givetvis att Internationella Olympiska Kommittén är beredd att godta de dispositioner, som kan erbjudas. Sonderingar har gett vid handen, att det finns viss sannolikhet härför. Utredningsmannen bör om möjligt och på sätt han finner lämpligt bilda sig en uppfattning om läget i detta avseende.

Utredningen bör ske i nära samråd med myndigheter och organisationer såväl i Jämtlands län som på riksplenet. Vidare bör samråd ske med 1965 års idrottsutredning. Utredningsmannen bör anlita erforderlig expertis. Arbetet bör bedrivas skyndsamt och inriktas på att underlag för ett principbeslut av statsmakterna skall kunna föreligga vid sådan tidpunkt, att frågan kan prövas av riksdagen vid vårsessionen år 1969.

Utredningen har t. o. m. december 1968 hållit 50 sammanträden.

Utredningsmannen har färdigställt en promemoria beträffande förutsättningarna för att förlägga 1976 års olympiska vinterspel till Östersund, som kommer att avlämnas i januari 1969.

Uppdraget är därmed slutfört.

B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969

3. Svenska delegationen i nordiska ekonomiska samarbetsutskottet

Utsedda enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 19 februari 1960 att såsom ombud för Sverige deltaga i arbetet inom nordiska ekonomiska samarbetsutskottet (se Post- och Inrikes tidn. den 24 februari 1960):

von Sydow, Gunnar, statssekreterare, *ordförande*
Lundström, Hans O., statssekreterare
Ryding, P. Göran G., biträdande kabinettssekreterare

Suppleanter:

Englund, K. G. Åke, departementsråd
Klackenberg, S. Lennart, departementsråd
Bernström, Knut, utrikesråd
Lindqvist, Olle O. G. kommerseråd

Experter:

Branting, J. E. Malte, direktör
Croneborg, K. O. Rutger, kommerseråd
Jøge, Sven F., vice riksbankschef
Johnsson, E. Reidmond, byrådirektör
Kjellén, Bo, departementssekreterare (fr. o. m. den 8 mars 1968)
Larson, Sten E., byråchef
Leuf, Nils Börje, departementssekreterare
Lindå, E. Arne, bankokommissarie
Lychou, Dag E. A:son, kommerseråd
Marklund, K. Lennart, departementssekreterare
Myrsten, J. Lennart, utrikesråd
Senning, Claes O. kansliråd
Wennersten, P. Gösta, kommerseråd
Willart, N. Bo, departementssekreterare
Åhström, N. Åke A., hovrättsråd
Öhlén, Gustav E. J., avdelningsdirektör

Huvudsekreterare:

Leuf, Nils Börje, departementssekreterare (se ovan)

Biträdande sekreterare:

Marklund, K. Lennart, departementssekreterare (se ovan)

Lokal: Handelsdepartementet, tel. lokalsamtal växel 22 45 00, rikssamtal växel 23 62 00 (huvudsekreteraren)

Direktiven för delegationen, se 1961: I H 21.

De nordiska statsministrarna beslöt vid möte i Köpenhamn den 22—23 april 1968 att tillsätta en särskild utredning för att utarbeta förslag beträf-

fande ett utvidgat nordiskt ekonomiskt samarbete. Med anledning härav tillsattes en ämbetsmannakommitté vars svenska delegation består av medlemmarna i samarbetsutskottet samt statssekreterarna Ivan Eckersten, jordbruksdepartementet, och Ove Rainer, justitiedepartementet.

Såsom experter i ämbetsmannakommittén har utsetts:

Anell, Lars, kanslisekreterare
Bekeris, Ilmar, kansliråd
Berger, Bo, avdelningsdirektör
Björklund, Leo, departementssekreterare
Brankelius, Henry, överingenjör
Bäckstrand, Göran, kanslisekreterare
Danelius, Hans, hovrättsassessor
Degerman, Carl-Åke, byrådirektör
Edin, Lars, förste byråsekreterare
Erixon, Ragnar, byrådirektör
Franzén, Ingvar, byrådirektör
Gabrielsson, Tore, avdelningsdirektör
Hagström, Tony, departementssekreterare
Hall, Bo G., sekreterare
Hedelius, Margareta, departementssekreterare
Hegardt, Peter, byrådirektör
Hellström, Elisabeth, sekreterare
Hertzman, Olov, hovrättsfiskal
Hörstadius, Gunnar, departementssekreterare
Jansson, Gunnar, avdelningsdirektör
Johansson, Roland, förste byråsekreterare
Jonson, Lars, hovrättsassessor
Kjellberg, Olof, byrådirektör
Kronvall, Stellan, departementssekreterare
Larsson, Ulf, departementsråd
Lennartsson, Folke, sekreterare
Lidgard, Curt, byråchef
Lindblom, Stig, departementssekreterare
Metelius, Hans, överingenjör
Nipstad, Jan, departementssekreterare
Nord, Folke, byråchef
Nordenfalk, Johan, departementsråd
Nordenson, Ulf, departementsråd
Norqvist, Margareta, byrådirektör
von Oelreich, Carl-Eric, kommerseråd
Rydberg, Karl Evert, avdelningsdirektör
Rydfors, Lennart, kansliråd

Sandström, Anders, departementssekreterare
Sanell, Åke, t. f. kansliråd
de Shårenggrad, Allan, kanslisekreterare
Sohlman, Ragnar, kansliråd
Säkk, Karl, byrådirektör
Thideby, Sigvard, byrådirektör
Verständig, Sigmund, avdelningsdirektör
Wettergren, Lars, departementssekreterare
Ågren, Nils, avdelningsdirektör
Öhman, Frank, regeringsråd

Ämbetsmannakommittén har under tiden juni 1968—november 1968 hållit sju sammanträden. Under ämbetsmannakommittén har tillsatts nio arbetsgrupper som utrett olika specialområden. En preliminär rapport om ämbetsmannakommitténs utredningar väntas föreligga i början av år 1969.

4. Utredningen rörande tillsynen över lotteriverksamhet

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 31 januari 1964 för att utreda tillsynen över lotteriverksamheten (se Post- och Inrikes tidn. den 2 mars 1964):

Söderlund, S. Yngve, justitieråd, *ordförande*
Nilsson, Ernst F., direktör
Widmark, G. F. Sam, landssekreterare

Expert:

Heiman, K. Oskar, polisintendent

Sekreterare:

Norström, Carl, regeringsrättssekreterare

Biträdande sekreterare:

Sparre, Per, civilekonom

Lokal: Handelsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. lokalsamt. växel 22 45 00, rikssamt, växel 23 62 00 eller 21 87 64 (sekreteraren).

Direktiven för utredningen, se 1965: I H 17.

Utredningens sekreterare har haft sammanträden med företrädare för berörda myndigheter och företag.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

5. 1965 års hemkonsulentutredning

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndiganden den 22 oktober 1965 och den 27 januari 1967 för att utreda hemkonsulentverksamheten (se Post- och Inrikes tidn. den 21 december 1965):

Lewén-Eliasson, Anna-Lisa, led. av II kamm., *ordförande*

Isacson, E. Birger J., lantmästare, f. d. riksdagsman

Jönsson, Elias I., hemmansägare, led. av II kamm.

Lindskog, Elsa I., socionom, f. d. riksdagsledamot

Olsson, Elvy E., led. av I kamm.

Expert:

Westerlind, C. Oscar, direktör

Sekreterare:

Denecke, Fredrik, jur. kand.

Lokal: Handelsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. lokalsamt. växel 22 45 00, rikssamt. växel 23 62 00 (sekreteraren).

Direktiven för utredningen, se 1966: H 20.

Utredningen har under tiden november 1967—november 1968 hållit åtta sammanträden.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

6. Idrottsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 12 november 1965 för att utreda inriktningen av statens stöd åt idrotten och därmed sammanhängande frågor (se Post- och Inrikes tidn. den 18 november 1965):

Frithiofson, Karl A. F., landshövding, *ordförande*

Allard, K. Å. Henry, försäljningschef, led. av II kamm.

Brodd, Tore G., kanslichef

Fälldin, N. O. Thorbjörn, lantbrukare, led. av II kamm.

Ohlson, B. Henry, direktör

Schelin, Bengt A. E., direktör

Stenberg, Nils G., direktör

Sekreterare:

Johansson, Bengt K. Å., departementssekreterare

Lönnqvist, Ulf R., departementssekreterare

Lokal: Jordbruksdepartementet, Fack, Stockholm 2, tel. lokalsamt. växel 22 45 00, rikssamt. växel 23 62 00 (sekreterarna), direkttelefon 10 72 13 (Lönnqvist)

Direktiven för utredningen, se 1966: H 21.

Utredningen har under tiden december 1967—november 1968 hållit 17 sammanträden. Ordföranden och sekretariatet har haft överläggningar med företrädare för olika idrottsorganisationer. Den 18 oktober 1967 överlämnades ett delbetänkande »Välådalens framtid» (Stencil H 1967: 1).

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under våren 1969.

7. Butiksetableringsutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 18 maj 1967 för att fortsätta ett genom Kungl. Maj:ts beslut den 18 december 1964 meddelat uppdrag att granska länsstyrelsernas dittillsvarande verksamhet beträffande butiksutvecklingen m. m. och för att därvid närmare undersöka etableringsfrågorna i samband med kommunernas bebyggelse- och butiksplanering:

Martenius, Åke B. A., regeringsråd

Expert:

Tranell, E. Olof B., näringsfrihetsombudsmannens ställföreträdare

Sekreterare:

Hermanson, K. Gunnar, hovrättsassessor

Lokal: Näringsfrihetsombudsmannens kansli, Birger Jarls torg 12, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 43 15

Direktiven för utredningen, se 1968: H 7.

Utredningen har under tiden december 1967—november 1968 hållit 20 sammanträden. Martenius och Tranell har under tiden 15 juni—6 juli 1968 gjort en studieresa till USA.

Utredningsarbetet beräknas bli slutfört under år 1969.

8. Bensinhandelsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 juni 1967 för att utreda bensinhandeln (se Post- och Inrikes tidn. den 1 augusti 1967):

Kellgren, Nils E., f. d. riksdagsman, *ordförande*

Andersson, Torsten C., direktör

Kjellberg, Sten A., direktör

Kihlstedt, Curt A., professor

Lundgren, Sven J., ombudsman

Wängö, G. Åke J., advokat (t. o. m. den 27 februari 1968)

Skarp, Arne, direktör (fr. o. m. den 28 februari 1968)

Expert:

Lindh, Leif G. B., ekon. lic.

Sekreterare:

Sahlström, Sven C., departementssekreterare

Biträdande sekreterare:

Patek, Stanislaw O., departementssekreterare

Lokal: Handelsdepartementet, tel. lokalsamt. växel 22 45 00, rikssamt. växel 23 62 00

Direktiven för utredningen, se 1968:H 8.

Utredningen har under tiden december 1967—november 1968 hållit 22 sammanträden.

Utredningen beräknas avsluta sitt arbete under senare delen av år 1969.

9. Konsumentutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 juni 1967 för att utreda riktlinjerna för den statliga konsumentupplysningen samt därmed sammanhängande forsknings-, provnings- och undersökningsverksamhet (se Post- och Inrikes tidn. den 29 juli 1967):

Andersson, Thure G., landshövding, f. d. riksdagsman, *ordförande*

Backman, Gösta B., kansliråd (fr. o. m. den 20 september 1968)

Cronqvist, G. Lennart, direktör (t. o. m. den 4 juni 1968)

Erlander, E. Lillemor E., sekreterare

Ersson, Valter S., redaktör

Gillberg, Karl Erik, direktör

Ström, Turid, avdelningschef

Stålegård, Carl Axel, direktör (fr. o. m. den 4 juni 1968)

Wallén, Thord H., studierektor

Experter:

Gawell, Jonas U., direktör (fr. o. m. den 20 september 1968)

Hibe, Erik G., direktör (fr. o. m. den 20 september 1968)

Odhnoff, Jan E., docent (fr. o. m. den 14 mars 1968)

Ringborg-Waldeck, A. Elise, avdelningsdirektör (fr. o. m. den 14 mars 1968)

Wallberg, Ursula, f. forskningssekreterare (fr. o. m. den 14 mars 1968)

Werne, Gösta A. K., byråchef (fr. o. m. den 20 september 1968)

Sekreterare:

Ferngren, K.-G. Roland, avdelningsdirektör

Lokal: Handelsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. växel 22 45 00 ankn. 2059 (sekreteraren)

De ursprungliga direktiven för utredningen, se 1968:H 9. Kungl. Maj:t har den 20 september 1968 utvidgat utredningsuppdraget till att omfatta även konsumentupplysning om personbilar och därvid meddelat följande *tilläggsdirektiv* (anförande av statsrådet Lange till statsrådsprotokollet nämnda dag):

Kostnaderna för nyinköp, underhåll och drift av personbilar i Sverige kan uppskattas till omkring 9 miljarder kronor per år vilket motsvarar ungefär 7 % av bruttonationalprodukten. Det är givetvis ett samhällsintresse att investeringar av denna storleksordning görs i kvalitativt goda varor. Bilen är en tekniskt komplicerad och svårbedömd vara som saluförs i en mångfald märken och modeller. En god bilinformation är därför av

största betydelse för den enskilde konsumenten, särskilt som ett felaktigt bilval ofta kan leda till kännbara ekonomiska konsekvenser.

Statsmakterna har under de senaste åren vidtagit en hel del åtgärder för att höja bilparkens standard och därmed också främja konsumenternas intressen. Som exempel kan nämnas skärpta säkerhetskrav på nya bilar, obligatorisk årlig kontrollbesiktning av äldre fordon och effektivare kontroll av handeln med begagnade bilar. Noteras kan också att såväl typbesiktning — den huvudsakliga formen för kontroll av nya bilar — som registreringsbesiktning nu är mera omfattande och sker i effektivare former än tidigare.

Konsumentupplysning om motorfordon förekommer i Sverige i viss omfattning. I anslutning till den årliga trafiksäkerhetsmässiga kontrollbesiktningen har under senare år information av stort värde från konsumentsynpunkt redovisats. Statens institut för konsumentfrågor har successivt ökat sin upplysningsverksamhet på bilområdet och därvid utnyttjat bl. a. nämnda material. Statens pris- och kartellnämnd har gjort en omfattande undersökning av bilhandeln och offentliggjort resultaten därav. Motororganisationerna samt dags- och fackpressen provar olika bilmärken i tekniskt avseende och publicerar resultaten. I övrigt är bilköparen i stort sett hänvisad till annonser, reklambroschyrer m. m. från bilföretagen, nyhetspresentation i massmedia och fackpress samt bedömningar av vänner och bekanta.

I prop. 1964: 71 angående omorganisation av statens bilinspektion m. m. framhöll föredragande departementschefen värdet av en omfattande, av branschintressen opåverkad konsumentupplysning om bilar. Han anförde också att en mera omfattande uppgiftsredovisning i typbesiktningssinstrument och typintyg omedelbart kunde utnyttjas för olika former av upplysningsverksamhet. I december 1964 uppdrogs åt konsumentupplysningsutredningen, som hade till uppgift att utreda den framtida organisationen av upplysningsavdelningen vid konsumentinstitutet och den framtida konsumentvaruforskningen, att överväga också frågan om konsumentupplysning om motorfordon. Utredningens uppdrag i denna del blev dock inte slutfört. Konsumentupplysningsutredningens allmänna uppgifter övertogs av konsumentutredningen, som tillkallades i juli 1967 för att utreda riktlinjerna för den statliga konsumentupplysningen samt därmed sammanhängande forsknings-, provnings- och undersökningsverksamhet. Riktlinjerna skall enligt direktiven avse verksamhetens målsättning och huvudsakliga inriktning. Också verksamhetens organisation, arbetsformer, metoder och medel skall prövas av utredningen. Som framgår av direktiven för utredningen övervägdes frågan rörande konsumentupplysning om bilar inom kommunikationsdepartementet (jfr H: 9, riksdagsberättelsen 1968).

Inom kommunikationsdepartementet har under år 1967 en särskild sakkunnig färdigställt en rapport om vissa förberedande undersökningar angående konsumentupplysning om motorfordon för att få de viktigare hållpunkterna i ämnet klarlagda (Stencil K 1967: 7). Promemorian, som i huvudsak är begränsad till konsumentupplysning beträffande personbilar, ger ytterligare motiv för en saklig och objektiv konsumentupplysning på detta område. Den ger också belägg för att de informationer av skilda slag som nu finns att tillgå för den bilköpande allmänheten inte uppfyller alla de anspråk som man från allmänhetens och samhällets sida bör ställa.

Efter samråd med chefen för kommunikationsdepartementet har jag kommit till den uppfattningen att det fortsatta utredningsarbetet angående

konsumentupplysning om bilar bör göras av konsumentutredningen. Med hänsyn till uppgiftens omfattning och betydelse bör utredningen förstärkas med ytterligare en sakkunnig. Till utredningen bör knytas experter för denna del av utredningsarbetet.

Utredningsarbetet bör inriktas på att utreda möjligheterna att åstadkomma en allsidig konsumentupplysning om personbilar. Upplysningsverksamheten bör avse såväl tekniska egenskaper som ekonomiska faktorer som har betydelse för konsumenten. Det bör beaktas att formen för och organisationen av verksamheten måste påverkas av de i författningar och anvisningar angivna kraven på bilarnas konstruktion och egenskaper samt av den besiktnings- och kontrollverksamhet som sker i anslutning därtill.

En huvuduppgift blir att söka finna en lämplig form för den undersöknings- och provningsverksamhet, som måste ligga till grund för konsumentupplysning om personbilar. Härvid anmäler sig frågan i vilken utsträckning och på vilket sätt de data och kontrolluppgifter, som kommer fram vid bl. a. bilbesiktningar, kan utnyttjas i verksamheten. Det bör utredas om det är möjligt att i undersöknings- och provningsverksamheten utnyttja resurserna hos bilbesiktningsorgan och institutioner med teknisk inriktning samt att engagera dessa organ i arbetet.

Av största betydelse är att utredningen beaktar att bilinformationen i möjligaste mån skall tillgodose också trafiksäkerhetssyften. Samråd bör ske med trafiksäkerhetsverket, Aktiebolaget Svensk bilprovning samt andra myndigheter, institutioner och utredningar som sysslar med bilsäkerhetsfrågor eller med andra utredningsuppdraget närliggande frågor.

Det bör undersökas om praktiska och ekonomiska skäl motiverar att konsumentupplysningen om personbilar genomförs i etapper. Utredningen bör ange de ekonomiska konsekvenserna av de förslag som läggs fram. Den bör också undersöka om ett nordiskt samarbete på området kan komma till stånd.

Det är angeläget att frågan rörande konsumentupplysning om personbilar snarast löses. Utredningen bör därför bedriva arbetet med denna fråga skyndsamt och i den mån det är möjligt avge förslag i ämnet utan att avvakta resultaten av utredningens arbete i övrigt. Förslagen bör dock utan väsentliga jämkningar på ett senare stadium kunna passas in i det system för den framtida statliga eller statsunderstödda konsumentupplysningen i Sverige som avses med utredningens uppdrag enligt de direktiv som meddelades i följ.

Utredningen har under tiden december 1967—november 1968 hållit tolv sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

10. Patentpolicykommittén

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 december 1967 för utredning om vissa spörsmål rörande patentverket (se Post- och Inrikes tidn. den 22 januari 1968):

Borggård, Göran R., generaldirektör, *ordförande*

Bergling, Nils B. V., direktör
Ekstam, Gunnar E., avdelningschef
Körner, F. Lennart, direktör
Larfeldt, Nils J., ingenjör

Experter:

Uggla, Claës A., patentträttsråd
Lewin, Saul, överingenjör

Sekreterare:

Törnroth, N. Lennarth, byrådirektör

Lokal: Kungl. Patent- och Registreringsverket, Valhallavägen 136, 114 41 Stockholm, tel. 22 55 40

Direktiv (anförande av statsrådet Gunnar Lange till statsrådsprotokollet den 15 december 1967):

Sedan flera år är det internationella samarbetet på patentområdet till väsentlig del inriktat på att finna medel att lätta den växande arbetsbördan för de nyhetsprövande patentverken. Betydande insatser har gjorts inom Europarådet och Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEC). Någon verklig lösning av patentverkens problem har dock ännu inte uppnåtts. För de nordiska länderna kommer den nya patentlagstiftningen att erbjuda en väg till samarbete på ett regionalt plan.

På amerikanskt initiativ har i nämnda syfte inom Paris- och Bern-unionernas gemensamma internationella organ (BIRPI) utarbetats ett utkast till ett internationellt samarbetsavtal benämnt Patent Cooperation Treaty (PCT-planen). Huvudlinjerna i PCT-planen är följande.

Den som önskar söka patent i flera länder kan till BIRPI lämna in en s. k. internationell ansökan. En sådan ansökan kan också grundas på en nationell ansökan som gjorts inom prioritetsåret. Efter viss formell granskning lämnar BIRPI över ansökningen till en s. k. Search Authority. Som sådan fungerar patentinstitution, vilken godkänns av de blivande konventionsstaterna. Det är tänkt att i huvudsak endast de största patentverken — Japans, Sovjetunionens, Förbundsrepubliken Tysklands och Amerikas förenta staters patentverk samt internationella patentinstitutet i Haag — skall tjänstgöra som Search Authorities. Principiellt kan emellertid också andra nyhetsgranskande patentverk komma i fråga, t. ex. de nordiska ländernas. Sedan vederbörande institution verkställt nyhetsgranskning utfärdas en s. k. Search report. Den internationella ansökningen jämte Search report skall kunna lämnas in hos de medlemsstater som angetts i ansökningen och där behandlas enligt nationell lagstiftning. Någon ytterligare nyhetsgranskning i nämnvärd omfattning förutsätts inte erforderlig.

PCT-planen innefattar också bedömningen av uppfinningens patenterbarhet (examination). Ett land kan emellertid begränsa sin medverkan i planen till den nyssnämnda nyhetsgranskningen. Examination verkställs på BIRPI:s uppdrag likaledes hos vissa valda nationella patentverk eller patentinstitutet i Haag. Den utmynnar i ett »International certificate of patentability». Det förutsätts att de anslutna länderna i allmänhet kommer att godta bedömningen av patenterbarheten som om den verkställts i det egna patentverket. Om PCT-planen genomförs i sin helhet kommer patentverk, som inte åtagit

sig att granska ansökningar, att få endast begränsade arbetsuppgifter på patentområdet.

Vid ett internationellt expertmöte i Genève i början av oktober 1967 behandlades PCT-planen för första gången av en större krets av länder. Den mottogs positivt av det helt övervägande antalet av representerade länderna. Förutsättningarna för att planen i stort sett skulle komma att godtas bedömdes som goda.

PCT-planen kan om den allmänt godtas och genomförs få utomordentligt stor betydelse för patentväsendet världen över. Närmast berörs de länder som i likhet med Sverige har nyhetsgranskande patentverk. Det är angeläget att på ett tidigt stadium klargöra planens konsekvenser för vårt land och därmed få underlag för de ställningstaganden, som det vidare arbetet med planen ställer oss inför.

Planens konsekvenser för vårt land blir beroende på om Sverige vill aktivt delta i samarbetet, dvs. åta sig att göra nyhetsgranskning och patenterbarhetsbedömning av internationella ansökningar, eller om vi endast ställer oss som mottagare av sådana tjänster från de aktivt deltagande patentverken. Vid ställningstagandet till dessa alternativ måste hänsyn tas till faktorer, som delvis ligger utanför den rent patenträttsliga intressesfären. Dessa faktorer bör beaktas även i det pågående arbetet med planen, i vilket Sverige deltar. En närmare undersökning rörande patentverkets roll i det planerade systemet bör därför omedelbart sättas i gång. Undersökningen bör göras av särskilt tillkallade sakkunniga.

I det följande skall nämnas några huvudfrågor, som de sakkunniga bör ägna särskild uppmärksamhet.

PCT-planen tar sikte på handläggningen av ansökningar som gäller patent i mer än ett land. Ansökningar som är begränsade till patent i hemlandet omfattas däremot inte av planen. Om ansökningar som avser patent i flera länder i framtiden skulle granskas av andra institutioner i stället för det svenska patentverket, är det knappast sannolikt att patentverket kan till rimliga kostnader granska det fåtal ansökningar, som avser patent enbart i Sverige. En ordning, där även dessa granskas utomlands, bör därför övervägas.

Om patentprovningen i Sverige upphör — möjligen med undantag för ett förhållandevis litet antal ansökningar — innebär detta en avsevärd omställning för de svenska sökande som inger ansökningar i Sverige. De praktiska fördelarna för den svenska industrin och de enskilda uppfinnarna av att även framdeles kunna få uppfinningarna granskade här i landet bör klarläggas och bedömas. Bl. a. bör betydelsen av nära kontakt med den granskande personalen och möjligheten att kommunicera på det egna språket beaktas.

Patentverket svarar f. n. för en viktig del av den tekniska dokumentationen i landet. Dess bibliotek upptar omkring 22 milj. patentskrifter från ett stort antal länder. Av dessa är mer än 10 milj. fördelade på olika industriklasser och därmed omedelbart användbara för den litteratursökande. Biblioteket har dessutom en betydande samling av böcker och tidskrifter. De sakkunniga bör undersöka behovet av att för andra ändamål än patentverkets egen granskning bibehålla denna dokumentation. Därjämte bör behovet av och förutsättningarna för att vid olika alternativ bygga ut dokumentationen prövas. Sambandet mellan denna och övrig teknisk litteraturtjänst bör beaktas.

Vid utredningen bör hänsyn tas till den roll patentverket vid sidan av sin befattning med patentärendena kan spela för den tekniska utvecklingen. Från verkets ingenjörskår rekryteras i stor utsträckning patentexpertis till industrin och näringslivet i övrigt. Värdet av att behovet av sådan expertis tillgodoses genom utbildningen i patentverket bör prövas.

De sakkunniga bör överväga vilka möjligheter som det svenska patentverket kan ha att inom PCT-planens ram erbjuda sina tjänster såsom nyhetsgranskande och patenterbarhetsprövande institutioner. Därvid bör hänsyn tas till det planerade nordiska samarbetet på patentområdet och till det ömsesidiga beroende de nordiska patentverken emellan som blir en följd därav. Undersökningen bör därför bedrivas i kontakt med de övriga nordiska länderna.

Kommittén har under tiden januari 1968—november 1968 hållit nio sammanträden. Kommittén har även sammanträtt med motsvarande kommittéer i Danmark, Finland och Norge den 4 juni i Stockholm och den 22 och 23 oktober 1968 i Köpenhamn.

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

11. 1968 års oljelagringskommitté

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 december 1967 för att utreda frågan rörande lagringen av oljeprodukter efter utgången av år 1969 (se Post- och Inrikes tidn. den 24 januari 1968):

Hermansson, Rune, f. d. statsråd, direktör, *ordförande*

Carlsson, Arne R., direktör

Danielson, Nils-Gustaf F., byråchef

Kjellström, E. Ragnar E., direktör

Orrö, Sven-Erik O:son, kansliråd

Swarting, Sven E. V., departementsråd

Uddgren, Lars Y., direktör

Wadell, Henning G., direktör

Experter:

Davidsson, David E. W., byrådirektör

Holm, Erik G., f. d. avdelningsdirektör

Jonson, Lars E., hovrättsassessor

Lindgren, Claes B. L., direktör

Lundmark, Nils A. J., byrådirektör

Mellström, Åke G., direktör

Ogner, Stig V., kansliråd

Pehrzon, Lars E., direktör

Rockström, Hans E., disponent

Selin, S. Torsten, byrådirektör

Sekreterare:

Lund, G. Bertil, departementssekreterare (fr. o. m. 31 januari 1968)

Lokal: Handelsdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. lokalsamtal växel 22 45 00 rikssamtal växel 23 62 00

Direktiv (anförande av statsrådet Lange till statsrådsprotokollet den 15 december 1967):

Skyldighet att beredskapslagra olja infördes redan år 1938 och reglerades genom förordningen den 10 juni 1938 (nr 367) angående handel med vissa mineraloljor. Enligt förordningen förelåg skyldighet för oljehandeln och de inhemska oljeraffinaderierna att hålla lager motsvarande en viss procentuell del av försäljningen under närmast föregående år. Något statsbidrag till denna lagring utgick inte.

Genom beslut av 1957 års riksdag (prop. 144, BeU 45, 2LU 34, rskr 322 och 329) antogs ett nytt system för oljelagringen och fastställdes ett program för lagring av mineralolja under femårsperioden 1958—1962.

Programmet innebar en övergång till fasta lagringsmål för olika varuslag. När dessa lagringsmål fastställdes beaktades dels den mängd oljeprodukter, som i krig beräknades komma att behövas under en viss tidsperiod — krigsreserven — och dels vad som kunde behövas med hänsyn till olika tänkbara störningar i oljetillförseln under fredstid — försörjningsreserven. Kretsen av lagringsskyldiga utvidgades att omfatta även vissa förbrukare och återförsäljare av olja. För att få till stånd en utbyggnad av skyddade oljelagringsutrymmen infördes skyldighet för de lagringsskyldiga att i sådana utrymmen förvara de i krigsreserven ingående kvantiteterna drivmedel, dvs. bensin, fotogen och motorbrännolja.

För lagringsprogrammet lämnade staten bidrag i form av ränte- och amorteringsfria lån med 20 års avskrivningstid. Detta bidrag motsvarade 60 % av den för programmet beräknade investeringskostnaden, 600 milj. kr. Övriga kostnader för programmet skulle betalas av de lagringsskyldiga företagen och förutsattes bli täckta genom prissättningen på produkterna.

Efter förslag av Kungl. Maj:t godkände 1962 års riksdag riktlinjer för beredskapslagring av olja, innefattande ett program för ökad lagring av mineraloljor under sjuårsperioden 1963—1969 (prop. 1962: 194, BeU 68, 2LU 45, rskr 418 och 420). Till de i 1961 års priser beräknade årliga investeringskostnaderna om 112 milj. kr. skall staten bidra med 59 milj. kr., medan återstoden, 53 milj. kr., finansieras genom prissättningen på olja. I likhet med vad som gällde för lagringsprogrammet under åren 1958—1962 skall statens bidrag utgå i form av ränte- och amorteringsfria lån till de lagringsskyldiga. Lånen skall skrivas av under en tid av 20 år. De är indexreglerade, vilket innebär att varje års lånebelopp justeras med hänsyn till det genomsnittliga prisläget för olja och cisterner under året före lånets utlämnande. Den försörjningsreserv som ingick i tidigare program har ersatts av en avspärrningsreserv avsedd att såvitt möjligt täcka en starkt beskuren konsumtion under lika lång tid för alla oljeprodukter. Nu gällande oljelagringsprogram innefattar för varje oljeslag bestämda kvantiteter. Dessa är fastställda med hänsyn till de beredskapsbehov som beräknats föreliggande vid lagringsperiodens utgång.

Bestämmelserna om den nuvarande oljelagringskyldigheten återfinns i

förordningen den 31 maj 1957 (nr 343) om oljelagring m. m. (ändrad senast 1962: 629).

De åtgärder som vidtagits för beredskapslagring av olja får ses mot bakgrunden av vårt utomordentligt starka beroende av oljan för vår energiförsörjning och de rubbningar i tillförseln som kan uppstå vid krig eller avspärrning. Jag vill här endast erinra om verkningarna av Suez-krisen år 1956 och kriget i Mellersta Östern i år.

Den inhemska konsumtionen av drivmedel och eldningsolja kan väntas stiga i rask takt. Den år 1964 tillsatta energikommittén har i sin prognos över energibehovsutvecklingen — »Rapport rörande Sveriges energiförsörjning 1955—1985» (Fi 1967: 8) — kommit fram till att förbrukningen av importerade petroleumprodukter kan antas öka från 19 milj. m³ år 1965 till 35—36 milj. m³ år 1975 och till 43—48 milj. m³ år 1985.

Några möjligheter torde inte föreligga att fram till år 1975 förändra detta utvecklingsmönster genom åtgärder till förmån för energislag med mindre importkänslighet än oljeprodukter. Energikommittén har i ett av sina två alternativ för den kommande energibehovsutvecklingen förutsatt att atomkraftproduktionen år 1975 skulle bli 12 miljarder kilowattimmar. Inte ens en tredubbling av denna atomkraftutbyggnad skulle helt återställa importbehovet av olja till 1965 års nivå. Endast om olja eller naturgas påträffas inom landet kan försörjningssituationen förbättras. En sådan tillgång torde emellertid inte kunna få någon större betydelse för landets försörjning förrän åtskilliga år efter upptäckten och kan därför inte påverka ett nytt oljelagringsprogram. En omfattande beredskapslagring av importerade drivmedel och bränslen kommer därför att behövas för överskådlig tid, för att de för landets försvarsberedskap och folkhushållningen mest angelägna energibehoven skall vara tillfredsställande tryggade i händelse av avbrott eller inskränkning i den normala tillförseln.

Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap, som är tillsynsmyndighet för oljelagringen, har till chefen för handelsdepartementet avlämnat en utredning med förslag om beredskapslagringen under perioden 1970—1974. I utredningen ingår en av styrelsen upprättad försörjningsplan för drivmedel och bränslen. Storleken av den fortsatta beredskapslagringen har bedömts mot bakgrunden av den väntade konsumtionsutvecklingen och behovet att säkerställa försörjningen under krig eller avbrott i den framtida tillförseln. Styrelsen föreslår att den närmare utformningen av programmet för en kommande lagringsperiod utreds av särskilt tillkallade sakkunniga innan frågan föreläggs riksdagen samt att utredningen grundas på det material av hemlig art som styrelsen lagt fram.

Mot denna bakgrund finner jag det angeläget att särskilda sakkunniga nu tillkallas med uppgift att lägga fram förslag om beredskapslagringen av drivmedel och bränslen efter utgången av lagringsperioden 1963—1969. I utredningen bör ingå företrädare för staten och den del av näringslivet som berörs av lagerhållningen. Utredningsarbetet bör bedrivas så att frågan om den fortsatta beredskapslagringen kan underställas 1969 års riksdag.

Till vägledning för utredningsarbetet vill jag framhålla följande.

Energikommitténs mest genomarbetade prognos sträcker sig fram till år 1975. Överstyrelsens utredning om en ny försörjningsplan omfattar av denna anledning femårsperioden 1970—1974. Som ytterligare skäl till valet av period framhåller styrelsen att ett nytt program för beredskapslagringen

bör avse en någorlunda överblickbar framtid. Detta med hänsyn till den snabba utvecklingen inom flertalet samhällssektorer och vanskligheten på grund därav att på längre sikt bedöma konsekvenserna för försörjningskraven i kristider. För en längre programtid talar däremot enligt styrelsen de lagringspliktiga företagens behov av tid för planering av erforderligt lagringsutrymme.

Styrelsen utgår från en målsättning för försörjningsuthålligheten under krig och avspärrning som i jämförelse med nuvarande program och med hänsyn till behovsutvecklingen är i stort sett oförändrad. I fråga om bränslen för uppvärmningsändamål föreslås dock en för krigs- och avspärrningsfallen gemensam lagerreserv. Förslaget innebär en något ökad försörjningsuthållighet för denna sektor.

I prop. 1962: 194 om beredskapslagring av olja föreslog jag att någon särskild lagringsskyldighet för stadsgasindustrin inte skulle fastställas. Jag förutsatte därvid, att överenskommelse om en frivillig lagring av förgasningsbränslen skulle träffas mellan denna industri och tillsynsmyndigheten. Då en sådan överenskommelse ännu inte träffats bör frågan om lagringsplikt för råvara till stadsgas prövas om.

De petroleumgaser som i flytande form saluförs under benämningen gasol har under senare år funnit allt större användning i Sverige. Under perioden 1960—66 ökade årskonsumtionen från ca 26 000 ton till drygt 63 000 ton. I ett krisläge kan stora svårigheter uppstå för de industrier och hushåll som kontinuerligt använder gasol om inte tillräckliga lager finns därav. Styrelsen framhåller att det är angeläget att de viktigaste gasolbehoven kan tillgodoses i en krissituation. De sakkunniga bör därför överväga behovet av att införa lagringsskyldighet även för gasol.

I likhet med överstyrelsen finner jag det lämpligt att man vid bedömningen av den fortsatta lagringspolitiken tar sikte på första hälften av 1970-talet. Det bör dock stå de sakkunniga fritt att föreslå en annan tidsperiod om de finner skäl därtill.

Jag är inte beredd att nu ta ställning till frågan om det kvantitativa målet för beredskapslagringen. De sakkunniga bör med utgångspunkt från överstyrelsens utredningsmaterial utarbeta olika alternativ med varierande ambitionsnivå i fråga om mål för beredskapslagringen. De ekonomiska och försörjningsmässiga konsekvenserna av vart och ett av dessa alternativ bör grundligt utredas. Först då detta material föreligger blir det möjligt att ta ställning till frågan om det kvantitativa målet för beredskapslagringen.

Den nuvarande beredskapslagringen av olja ombesörjs till övervägande del av enskilda företag. Utredningen bör i första hand utgå från att bibehålla denna ordning.

Med hänsyn till bl. a. behovet att få en följsam anpassning av beredskapslagren till utvecklingen av såväl krisbehoven som den fredstida konsumtionen anser styrelsen att man bör överväga att återgå till att fastställa den årliga lagringsskyldigheten enligt principerna i 1938 års oljelagringsförordning, dvs. som ett procenttal av tidigare försäljning och förbrukning. Frågan om fasta lagringsmål eller lagring i förhållande till omsättningen bör också enligt min mening bli föremål för de sakkunnigas prövning.

Det nuvarande oljelagringsprogrammet finansieras av staten och de lagringsskyldiga, varvid de lagringsskyldiga förutsätts täcka sina kostnader prisivägen. De sakkunniga bör överväga även andra metoder för den fort-

satta finansieringen. Jag vill erinra om att intill år 1958 låg med vissa undantag hela det ekonomiska ansvaret för beredskapslagringen på de lagrings-skyldiga. Vidare bör beaktas att vid nuvarande finansieringssystem konsumenterna av oljeprodukter ytterst får vidkännas kostnaderna för beredskapslagringen. De sakkunniga bör därför i första hand undersöka om kostnaderna för fortsatt lagring kan tas ut genom prissättning på de olika oljeprodukterna. Eventuella övergångsproblem får då även utredas.

Enligt gällande program förutsätts att de drivmedelslager som ingår i krigsreserven skall förvaras i skyddade utrymmen. Det är angeläget att denna princip bibehålls. De sakkunniga bör också särskilt uppmärksamma frågan om en från försvars- och beredskapssynpunkt lämplig lokalisering av lagringsutrymmen för den oskyddade lagringen. Utredningen bör i sin bedömning härav undersöka hur en eventuell utbyggnad av anläggningar för beredskapslagring kan utnyttjas för att vid en konjunkturell eller säsongmässig nedgång i sysselsättningen bereda arbete för arbetslösa.

Den nödvändiga beredskapslagringen av flygdrivmedel bör liksom hittills ombesörjas av staten.

Den nuvarande oljelagringsförordningen och övriga författningar som rör oljelagringen bör ses över mot bakgrunden av de erfarenheter som vunnits under den hittillsvarande tillämpningen och anpassas till den utformning, som kan komma att föreslås för beredskapslagringen efter utgången av år 1969.

De sakkunniga bör vara oförhindrade att ta upp de övriga frågor, som aktualiseras i samband med utredningsarbetet.

Eftersom det är angeläget att frågan om den fortsatta beredskapslagringen skall kunna underställas 1969 års riksdag bör utredningsarbetet påbörjas utan dröjsmål och bedrivs med skyndsamhet. De sakkunniga bör till ledning för sitt arbete få tillgång till styrelsens utredning och övrigt material av hemlig art som behövs.

Kommittén har t. o. m. november 1968 hållit tretton sammanträden.

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete i början av år 1969.

12. Kommerskollegieutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1968 för att utreda kommerskollegiets arbetsuppgifter och organisation (se Post- och Inrikes tidn. den 8 augusti 1968):

Lundberg, Sten G. J., generaldirektör

Experter:

Leffler, Johan Olof, direktör

Lindqvist, Olle O. G., avdelningschef

Lindstedt, Anders, kommerseråd

Sekreterare:

Andersson, Sune A., t. f. organisationsdirektör

Adress: Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap, Box 12 225, 102 26 Stockholm 12, tel 08/23 10 30 (ordföranden)

Direktiv (anförande av statsrådet Lange till statsrådsprotokollet den 28 juni 1968):

Kommerskollegium är central förvaltningsmyndighet för inrikes- och utrikeshandel, industri och bergsbruk samt hantverk och slöjd. Därjämte handlägger kollegiet frågor som, utan att omedelbart hänföra sig till dessa näringar, är av betydelse från allmän näringspolitisk synpunkt. Kollegiet är vidare chefsmyndighet för bergsstaten, sprängämnesinspektionen och statens elektriska inspektion.

Kollegiets organisation omfattar f. n. en utrikes- och utredningsavdelning, som är indelad i tre byråer och två sektioner, samt ytterligare fyra byråer, nämligen bergsbyrån, elektriska byrån, industribyrån och allmänna byrån. Inom utrikes- och utredningsavdelningen utreds och behandlas utrikeshandel och handelspolitik samt bransch- och tullfrågor. Inom bergsbyrån handläggs frågor rörande gruv- och järnhantering, ärenden som rör verksamheten inom bergsstaten, allmänna energi- och bränslefrågor samt frågor rörande utnyttjande av naturtillgångar på kontinentalsockeln m. m. Elektriska byrån handlägger ärenden angående koncessioner, säkerhetsföreskrifter och tillsyn inom det elektriska området, provningsbestämmelser rörande elektrisk materielkontroll, standardisering inom elområdet, ärenden rörande elektriska inspektionens verksamhet, installatörsbehörighet, statsbidrag och lån för upprustning av elektriska starkströmsanläggningar m. m. Till industribyrån hör frågor, som berör övrig industri, hantverk och slöjd, samt ärenden, som rör sprängämnesinspektionens verksamhet. Av allmänna byråns uppgifter bör främst nämnas remissärenden om inrikeshandel och allmänna näringsfrågor. Där handläggs vidare frågor om kollegiets och underlydande myndigheters administration. Byrån har en allmänt samordnande verksamhet av juridisk och administrativ natur och svarar för utformningen av kollegiets författningar.

För att motsvara bl. a. ökade krav på planering av handelspolitiken reorganiserades utrikes- och utredningsavdelningen den 1 juli 1966 efter beslut av riksdagen (prop. 1966: 28, SU 40, rskr 123) på grundval av en särskild utredning i ämnet. För främst övriga delar av kollegiet, som ej berördes av denna omorganisation, gäller att deras framtida arbetsuppgifter kan komma att påverkas av en rad förslag från olika utredningar, som antingen redan avlämnats eller som i flera fall väntas framkomma successivt under återstoden av innevarande år.

Bergsbyrån berörs sålunda av de i prop. 1968: 51 aviserade, inom finansdepartementet pågående övervägandena för att uppnå en effektivare samordning av prospektering, förvaltning, projektering och exploatering i fråga om statens gruvegendom. Även resultaten av 1964 års geologiutredning, 1967 års gruvutredning angående de mellansvenska gruvornas framtid samt gruvrättsutredningen blir av betydelse för byrån.

Elektriska byråns område påverkas av ellagsliftningsutredningens förslag till ny ellag, SOU 1966: 39, och till lag mot radiostörningar, SOU 1966: 22, samt av arbetet inom eldistributionsutredningen. En vidgning av byråns kompetensområde till att omfatta även andra energifrågor kan aktualiseras av kommande förslag från energikommittén och från 1966 års atomenergiutredning.

Industribyråns område berörs av utredningen rörande det fortsatta lokaliseringstödet och av arbetet inom livsmedelsstadgekommittén samt av

statsmakternas ställningstagande till 1962 års företagareföreningsutrednings betänkande (prop. 1968: 61, SU 102, rskr 254). Byrån kan också komma att beröras av utredningen rörande statens institut för hantverk och industri, som syftar till att åstadkomma en lämplig utformning av ett organ för statens uppgifter i förhållande till den mindre och medelstora företagsamheten.

Arbetsuppgifterna inom utrikes- och utredningsavdelningen, industribyrån och allmänna byrån samt i viss utsträckning också övriga byråer påverkas dessutom av de framtida anspråken på utrednings- och kontaktverksamhet m. m., som föranleds av den ökade aktiviteten inom näringspolitiken. Härvidlag kommer kollegiets uppgifter att få bestämmas med utgångspunkt i verksamheten inom finansdepartementets ekonomienheter och det till dessa knutna näringspolitiska rådet.

Här anförda omständigheter visar, att kommerskollegiets nuvarande arbetsuppgifter omfattar ett flertal sinsemellan olikartade verksamhetsgrenar och att kollegiets arbetsuppgifter under den närmaste tiden kan väntas undergå avsevärda förändringar. Som redan framhölls i direktiven för 1965 års utredning om utrikes- och utredningsavdelningens organisation har avsikten sedan länge varit att företa en allmän genomgång av kollegiets verksamhet och organisation. Jag förordar därför, efter samråd med statsrådet Wickman, att en särskild sakkunnig tillkallas med uppdrag att under beaktande av nämnda förändringar överväga kollegiets arbetsuppgifter och organisation. Ett nära samråd bör därvid ske med förut omnämnda utredningar. Den sakkunnige bör vid framläggandet av sina förslag sträva efter att renodla kollegiets verksamhet genom att föra över förvaltningsuppgifter till eller från andra organ. Kollegiets organisation bör utformas så att det blir möjligt att snabbt utvidga eller krympa verksamheten.

Den sakkunnige bör även pröva organisation och arbetsuppgifter inom bergsstaten, sprängämnesinspektionen och statens elektriska inspektion.

Utredningsarbetet bör bedrivas med största möjliga skyndsamhet.

Utredningsarbetet inleddes först i slutet av oktober 1968. Det beräknas pågå under hela år 1969.

Inrikesdepartementet

A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968

1. Fastprisgruppen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 oktober 1966 för att söka klarlägga förutsättningarna att på byggnadsmarknadens område få till stånd en övergång i största möjliga utsträckning till upphandling till fasta priser:

Tjällgren, Per Olov L., teknisk direktör, *ordförande*

Lindnér, Per Olof M., civilingenjör

Marknäs, N. Sigurd V., byggnadsråd

Petersson, Olof H. E., kansliråd

Ramnek, J. Lennart, direktör

Ström, Per G. A., kommunalråd

Svensson, Helge K., byggmästare

Söderström, Olle, direktör

Ödéén, Stig A. E., generaldirektör

Sekreterare:

Johanson, Ragnar, avdelningsdirektör

Biträdande sekreterare:

Lindholm, Nore J., ingenjör

Arbetsgruppen har under tiden november 1967—maj 1968 hållit sex sammanträden.

Arbetsgruppen har den 9 maj 1968 avgett betänkandet »Fixt pris inom byggbranschen» (Stencil In 1968: 1).

Uppdraget är därmed slutfört.

2. Konfliktdirektivutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 8 december 1967 för att utreda frågor om vissa samhällsätgärder vid arbetskonflikt (se Post- och Inrikes tidn. den 16 december 1967):

Ryman, Sven-Hugo G., utbildningschef

Experter:

Bergström, Olov W., länsarbetsdirektör

Gustafsson, Stig G., förbundsjurist

Johansson, Kjell Å. M., förhandlingsdirektör

Kjellgren, Ove I., förbundsjurist

Landström, Sten-Sture H., direktör

Lindström, Gunnar, direktör

Tobisson, Lars F., direktör

Sekreterare:

Lunning, Lars G. H., hovrättsfiskal

Direktiv (anförande av statsrådet Johansson till statsrådsprotokollet den 8 december 1967):

Sedan länge har i vårt land den grundsatsen ansetts gälla att samhället bör stå neutralt vid konflikter mellan arbetsgivare och arbetstagare på den privata arbetsmarknaden. Denna neutralitet har i vissa fall kommit till direkt uttryck i bestämmelser om samhällets åtgärder mot arbetslöshet.

Enligt 37 § förordningen den 14 december 1956 (nr 629, omtryckt 1964: 495) om erkända arbetslöshetskassor får sålunda kassaersättning för tid då arbetskonflikt råder inte utges till den som är direkt indragen i konflikten, dvs. deltar i strejk eller är föremål för lockout, och inte heller till den som eljest blivit arbetslös i anledning av konflikten och vilkens löne- och anställningsvillkor skäligen kan antas röna inverkan av konflikten. Dessa bestämmelser, de s. k. konfliktdirektiven, förklaras av att staten bidrar till de erkända arbetslöshetskassornas kostnader. Likalydande konfliktdirektiv ges i 101 § arbetsmarknadskungörelsen den 3 juni 1966 (nr 368) såvitt avser arbetslöshetshjälp, dvs. beredskapsarbete, arkivarbete, musikerhjälp och kommunalt kontantunderstöd.

I fråga om arbetsförmedling anges däremot uttryckligen i arbetsmarknadskungörelsens 5 § att den bedrivs oberoende av arbetskonflikt mellan arbetsgivare och arbetstagare. Förmedlingsorganet skall emellertid underätta den arbetssökande om konflikten. Eftersom sökanden inte går miste om ersättning från arbetslöshetskassa eller arbetslöshetshjälp om han vägrar anta arbete på en arbetsplats där en lovlig konflikt råder, innebär själva arbetsanvisningen inget neutralitetsbrott.

De författningsbestämmelser som ger ledning i frågan om samhällets neutralitet vid arbetskonflikter och som jag här har redogjort för går alla tillbaka till beslut efter de politiska striderna under 1920-talet och vid 1930-talets början om arbetslöshetspolitikens utformning (om konfliktdirektiven se särskilt prop. 1933: 211 s. 63 och 77, 1933: 216 s. 5 och 15 samt 1934: 38 s. 43).

Väsentliga förändringar har sedan dessa regler antogs inträtt på arbetsmarknaden och i samhället i övrigt.

Systemet med centrala förhandlingar som berör stora områden av arbetsmarknaden kan vid en konflikt medföra att lönevillkoren för ett mycket stort antal anställda som blir indirekt arbetslösa påverkas av konflikten. De gällande konfliktdirektiven kan då medföra att stora grupper arbetslösa ställs utan kassaersättning och arbetslöshetshjälp.

Det ankommer på arbetsmarknadsstyrelsen att meddela närmare bestämmelser om tillämpningen av konfliktdirektiven och så har också skett, bl. a. vid metallkonflikten år 1945 och livsmedelskonflikten år 1953. Erfarenheterna från dessa konflikter och insikten om de sannolikt mycket långtgå-

ende svårigheter som kunnat uppstå om den varslade storkonflikten våren 1966 hade brutit ut har emellertid lett mig till uppfattningen att tillämpningsföreskrifter inte är till fyllest utan att själva konfliktdirektiven nu bör ses över. Jag föreslår att en särskild utredning härom kommer till stånd.

Utredningen bör kartlägga bakgrunden till gällande konfliktdirektiv. Den bör vidare undersöka hur dessa direktiv har tillämpats vid inträffade arbetskonflikter.

I de övriga nordiska länderna finns bestämmelser om ersättning genom arbetslöshetsförsäkring vid arbetskonflikt, vilka på olika sätt avviker från de svenska. Utredningen bör söka vinna kännedom om de motiv som ligger bakom de andra nordiska ländernas bestämmelser och om erfarenheter som vunnits vid tillämpningen av dem. Det bör också klarläggas om andra länder med arbetsmarknadsförhållanden som är jämförliga med våra har konfliktdirektiv som kan tjäna till ledning för utredningen.

Utredningen bör särskilt ta sikte på att undersöka hur konfliktdirektiv bör utformas med hänsyn till förhållandena vid en storkonflikt på den svenska arbetsmarknaden.

I första hand bör klarläggas vilka arbetsmarknadspolitiska åtgärder som vid en konflikt måste anses som neutralitetsbrott. Som nämnts i det föregående ger arbetsmarknadskungörelsen i detta avseende ledning endast i fråga om arbetslöshets hjälp och arbetsförmedling. Härutöver bör prövas om och i vad mån utbildningsbidrag och vissa lån i samband därmed samt flyttningsbidrag bör utgå vid konflikt. Särskild uppmärksamhet bör i detta sammanhang ägnas sådana arbetsmarknadspolitiska åtgärder som vidtas för handikappade, främst arbetsvård och skyddad sysselsättning, näringshjälp samt bidrag och lån till anskaffning av motorfordon till handikappade. De handikappade bör enligt min mening så långt som möjligt skyddas mot olägenheterna av en arbetskonflikt.

Men också samhällets direkta ingripande för att skydda mot nöd bör behandlas i detta sammanhang. Den vedertagna formen härför är socialhjälp. Kommun är under vissa förutsättningar skyldig att lämna socialhjälp. Sådan obligatorisk socialhjälp skall lämnas till vuxen person som på grund av ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter inte kan försörja sig genom arbete. Minderårig, som är medellös och inte får sina behov tillgodosedda på annat sätt, är berättigad till obligatorisk socialhjälp, som vanligtvis avvägs så att den täcker även kostnad för vård som lämnas av någon av föräldrarna eller annan person. Frivillig socialhjälp får meddelas enligt grunder som kommunen själv bestämmer. Med stöd härav kan skiftande hjälpbehov tillgodoses. Hjälp kan lämnas till friska arbetsföra personer om det anses erforderligt. Vid meddelandet av frivillig socialhjälp under arbetskonflikt ankommer det således på kommunerna att bedöma vilka behov som skall tillgodoses för att de konfliktberörda skall kunna leva under drägliga förhållanden utan att hjälpen kan anses utgöra neutralitetsbrott.

Vid den prövning av samhällsåtgärder vid konflikt som jag förordar bör förutsättningarna för frivillig socialhjälp vid arbetskonflikter utredas. Det är önskvärt att enhetliga bestämmelser eller riktlinjer för kommunernas åtgärder i detta avseende kommer till stånd.

Arten och omfattningen av de olika samhällsåtgärderna vid arbetskonflikt bör prövas med beaktande av frågan om skilda grupper av konflikt-

berörda kan behandlas olika, t. ex. så att vissa arbetsmarknadspolitiska åtgärder står öppna endast för dem som indirekt berörs av en konflikt.

Utredningsarbetet hör bedrivas med sikte på att förslag skall kunna föreläggas 1968 års höstriktsdag.

Experterna har deltagit i alla förekommande frågor. Utredningen har hållit fem sammanträden. Den sakkunnige och sekreteraren har sammanträffat med ett sjuttiofem företrädare för myndigheter, organisationer och kommuner inom arbetsmarknaden och socialvården samt företagit en sex dagars studieresa till Helsingfors, Köpenhamn och Oslo.

Utredningen har den 4 september 1968 avgett betänkandet »Konfliktdirektiv» (SOU 1968: 37).

Uppdraget är därmed slutfört.

B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969

3. Utlänningsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 1 december 1961 för att verkställa översyn av utlänningslagstiftningen (se Post- och Inrikes tidn. den 4 januari 1962):

Lännergren, E. Bengt, justitiekansler, *ordförande*

Hedin, Carl-Eric, lantbrukare, led. av II kamm.

Hellner, Eskil M., expeditionschef

Lindahl, Essen, direktör, led. av II kamm.

Nilsson, Jan-Ivan N., lantbrukare, led. av II kamm.

Segerstedt Wiberg, Ingrid, journalist, led. av I kamm.

Sekreterare:

Tjernberg, K. V. Harry, hovrättsassessor

Lokal: Storkyrkobrinken 13, 4 tr, 111 28 Stockholm, tel. 21 38 57

Direktiven för utredningen, se 1963: I In 37.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit tio sammanträden.

Utredningen avser att år 1969 avge förslag till harmonisering av den svenska utlänningslagstiftningen till EEC-lagstiftningen.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

4. Byggindustrialiseringsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 november 1964 för att utreda frågan om åtgärder till främjande av byggnadsbranschens industrialisering (se Post- och Inrikes tidn. den 24 november 1964):

Cederwall, Gustav F. E., landshövding, *ordförande*

Bergman, Per R., direktör, led. av II kamm.

Holm, Lennart J., professor

Jönsson, Börje N., andre förbundsordförande

Källenius, Sten I. R., direktör, f. d. riksdagsman

Tobé, Erik I., överlantmätare, led. av II kamm.

Experter:

Ahrbom, Nils O., professor

Bernhard, Harry B., överingenjör

Blomgren, Boris W., direktör

Dahlberg, Erik E., arkitekt

Henriksson, Gunnar A., professor

Håkansson, Hans E. V., departementsråd

Leo, Gunnar P., direktör

Svenson, S. Göte, t. f. planeringschef

Huvudsekreterare:

Westin, J. Olle, civilingenjör

Sekreterare:

Andersson, Sven-Åke V., fil. kand.

Bergman, Per-Axel V., civilingenjör

Ericson, Gösta, arkitekt

Öh, Tage E., sekreterare

Lokal: Storkyrkobrinken 13, 4 tr, 111 28 Stockholm C, tel. 11 80 38

Direktiven för utredningen, se 1965: I In 30.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit elva sammanträden.

Utredningen har den 11 oktober 1968 avgett betänkandet »Upphandling av stora bostadsprojekt» (SOU 1968: 43).

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

5. Låneunderlagsgruppen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 29 oktober 1964 för att utreda förhållandet mellan låneunderlag och pantvärde för bostadslån samt däremot svarande produktionskostnader:

Svenson, S. Göte, t. f. planeringschef, *ordförande*

Andersson, Sven-Åke V., fil. kand. (t. o. m. den 30 september 1968)

Bernhard, Harry B., överingenjör

Billström, P. O. Frithiof, byråchef

Johansson, Bengt K. Å., departementssekreterare

Mildner, Erwin A., fil. lic. (fr. o. m. den 1 oktober 1968)

Experter:

Almqvist, Sven A. T., ingenjör

Danielson, K. Harry, ingenjör
Ivarsson, I. Holger, avdelningsdirektör
Jargin, Ingvar, ingenjör
Johnsson, Sten B. ingenjör
Lindén, Yngve T., byrådirektör

Sekreterare:

Rosberg, K. Gustav A., byrådirektör

Lokal: Statistiska Centralbyrån, Bo-byrån, Linnégatan 87, 102 50 Stockholm 27, tel. 63 05 60 (sekreteraren)

Gruppen har under år 1968 avlämnat PM för gruppbyggda småhus år 1966 (Stencil In 1968: 4) och PM för flerfamiljshus år 1967 (Stencil In 1968: 5).

Arbetsgruppen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit fyra sammanträden.

Arbetsgruppen beräknas fortsätta sin verksamhet under hela år 1969.

6. Expertgruppen för regional utredningsverksamhet

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 juni 1965 för att i anslutning till lokaliseringsberedningens verksamhet *dels* biträda vid uppläggning av regional utredningsverksamhet, särskilt i vad avser uppgiftsfördelning samt metodologisk samordning och utveckling, *dels* biträda forskningsberedningen med att samla informationer om och föreslå koordinering av forskningsverksamheten samt definiera forskningsbehov i lokaliseringsfrågor.

Ohlsson, P. T. Ingvar, generaldirektör, *ordförande*

Canarp, Curt S. T., byråchef

Ekström, Bert O., sekreterare

Godlund, Sven A. I., professor

Höök, Erik S. V., planeringschef

Meidner, Rudolf A., fil. dr

Svenson, S. Göte, t. f. planeringschef

Wirén, Erik T., arkitekt

Förordnade att biträda expertgruppen:

Andersson, Åke E., byrådirektör

Bentzel, Ragnar H., professor

Bylund, B. Erik H., professor

Fastbom, E. Lennart, planeringschef (t. o. m. den 30 juni 1968)

von Hofsten, Erland A. G., byråchef

Holm, Per, fil. lic.

Hägerstrand, S. Torsten E., professor

Jakobsson, N. Arne I., planeringsdirektör

Jungen, Rune, fil. kand.

Karlsson, G. Georg, professor

Kristensson, Folke, professor (t. o. m. den 30 juni 1968)

Nordström, Lars E., pol. mag. (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Odhnoff, Jan E., docent (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Rundblad, Bengt G., docent (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Salomonsson, Ove G. V., byrådirektör (t. o. m. den 30 juni 1968)

Thorngren, S. Bertil, ekon. lic. (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Thufvesson, Bengt E., departementssekreterare (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Törnqvist, Gunnar E., professor

Westerstahl, H. Jörgen, professor (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Sekreterare:

Olsson, Rune I., departementssekreterare

Biträdande sekreterare:

Engdahl, K. Anders F., fil. stud. (fr. o. m. den 1 maj 1968)

Herlitz, Claes A., fil. mag.

Liljeström, Lars-Erik, 1:e länsaktuarie (fr. o. m. den 20 mars 1968)

Lokal: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 45 00/1808 (sekreteraren), 10 81 23 (Engdahl), 10 46 21 (Herlitz), 10 47 39 (Liljeström)

Expertgruppen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit fem sammanträden. Expertgruppen har den 20 maj avlämnat betänkandet »Statistikbehov och statistikproduktion för regionala utredningar» (SOU 1968: 29). Expertgruppens utredningsverksamhet är fördelad på arbetsgrupper angående regionala näringslivs- och befolkningsprognoser, glesbygdsproblem, urbaniseringsprocessen och storstadsproblem samt lokaliseringspolitikens effekter m. m. Från de till expertgruppen anknutna forskningsprojekten om urbaniserings- respektive glesbygdsfrågor har inletts en publicering av resultat i form av preliminära rapporter.

Expertgruppens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

7. Låginkomstutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 10 december 1965 för att kartlägga låginkomstgrupperna och belysa deras problem (se Post- och Inrikes tidn. den 27 december 1965):

Meidner, Rudolf A., fil. dr.

Experter:

Edgren, Gösta A., avdelningschef

Faxén, Karl-Olof, docent

Hellström, Mats, fil. kand., led. av II kamm.

von Hofsten, Erland A. G., byråchef

Holm, J. Lennart, professor

Holm, Magnus, fil. kand.

Johansson, Sten R., fil. lic.

Ohlsson, Ingvar D., pol. mag.

Svennilson, Ingvar S., professor

Söderström, Lars, e. universitetslektor (fr. o. m. den 1 januari 1969)

Wallberg, Ursula, förste forskningssekreterare

Sekreterare:

Holmberg, Per H. A., fil. kand.

Biträdande sekreterare:

Weibo, Björn S., departementssekreterare

Lokal: Ferkens gränd 1 (postadress: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2), tel. 21 61 07, 21 61 09, 21 61 14, 21 51 58

Direktiven för utredningen, se 1967: 27

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden. De igångsatta undersökningarna rörande den svenska befolkningens fördelning med avseende på inkomster, utbildning, sjuklighet m. m. har fortsatt. Vidare har en undersökning som syftar till en kartläggning av befolkningens levnadsnivå påbörjats.

Utredningen har i mars 1968 överlämnat en preliminär rapport rörande utredningens arbete jämte vissa statistiska uppgifter.

Under våren 1969 avser utredningen att avlämna ett delbetänkande vari vissa resultat av kartlägningsarbetet kommer att redovisas.

Utredningens arbete kommer att pågå under hela år 1969.

8. KSA-utredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 4 mars 1966 för att utreda frågor om kontant stöd vid arbetslöshet (se Post- och Inrikes tidn. den 15 juni 1966 och den 22 april 1967):

Bengtsson, S. B. Ingemund, kontorsföreståndare, led. av II kamm., *ordförande*

Baude, Annika M. C., utredningssekreterare

Bäck, Karl-Axel, kassaföreståndare

Carlson, K. Sören, borgarråd

Elf, G. Algot, kassaföreståndare

Elmstedt, Claes Y., lantbrukare, led. av II kamm.

Nordgren, Hans P. W., skraddarmästare, f. d. riksdagsman

Petersson, Erik Filip T., rektor, f. d. riksdagsman

Petersson, Olof H. E., kansliråd

Sandell, H. M. Viola, inspektör, led. av II kamm.

Svensson, Inge G., direktörsassistent

Experter:

Bengtson, Sven F., sekreterare (fr. o. m. den 25 januari 1968)
 Cosmo, Ingemar O., hovrättsassessor (fr. o. m. den 16 oktober 1968)
 Erici, Bernt H., byråchef
 Jönsson, J. Ove, byråchef
 Ljungholm, Kurt A., byråchef
 Stark, Hans-Olov, t. f. departementsråd (fr. o. m. den 15 juli 1968)
 Strandberg, Margit I., byrådirektör
 Tobisson, Lars F., direktör (fr. o. m. den 22 april 1968)
 Wernlund, Stig, kansliråd (fr. o. m. den 20 november 1968)

Sekreterare:

Harland, N. D. Eyvind, byrådirektör

Biträdande sekreterare:

Hedin, Bernt L., förste byråsekreterare

Lokal: Sveavägen 13—15, 10 tr., 111 57 Stockholm, tel. 21 93 61, 21 93 62

Direktiven för utredningen, se 1967: 28, 1968: 9.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit åtta sammanträden under sammanlagt elva dagar och företagit en studieresa till Norge. Dessutom har ett flertal sammanträden hållits med olika grupper av experter samt med representanter för berörda myndigheter och organisationer.

Utredningen beräknar under år 1969 avge ett huvudbetänkande med förslag till former för kontant stöd vid arbetslöshet.

9. Arbetsgruppen för invandrarfrågor

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 27 januari 1966 för att kartlägga de sociala, kulturella och andra problem, som möter utlänningar vilka invandrat till Sverige, samt att överväga vilka åtgärder som bör vidtas för att underlätta deras anpassning i det svenska samhället:

Öberg, Kjell N. A., ambassadör, *ordförande*

Dennis, Bengt, kansliråd

Fors, Åke Hj., kansliråd

Larsson, Åke E., jur. dr.

Ribbing, Manfred E., departementsråd

Experter:

Gottfarb, Inga M., fil. mag.

Sparring, Leena K., civ.-ek.

Sekreterare:

Redemo, Arne A. B., redaktör

Biträdande sekreterare:

Widgren, Jonas, fil. kand.

Economou, Dimitris (fr. o. m. den 1 oktober 1968)

Lokal: Drottninggatan 20, Box 16142, 103 23 Stockholm 16, tel. 23 05 70

Arbetsgruppen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit åtta sammanträden.

Arbetsgruppen har fortsatt utgivningen av invandrarbroschyrerna. En spansk och en turkisk broschyr har utkommit och en tjeckoslovakisk är under utgivning. Sammanlagt har invandrarbroschyrer tryckts på åtta språk. Invandrarhandboken Ny i Sverige kommer ut i en omarbetad upplaga i början av 1969. På många orter med ett stort inslag av invandrare har lokala informationscentraler inrättats, vilka arbetsgruppen samarbetar med. Arbetsgruppen har ordnat korta kurser för tolkar på finska, serbokratiska, grekiska och turkiska språken. Vidare har arbetsgruppen medverkat till en vandringsutställning och en stillfilm har gjorts. En journalist har anställts för att hjälpa massmedia med information i invandrarfrågorna.

Arbetsgruppen kommer att fortsätta sin verksamhet under första hälften av år 1969. Dess fortsatta verksamhet blir beroende av den centrala utlänningsmyndighetens organisation.

10. *Delegationen för bostadsfinansiering*

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 september 1966 med uppgift att bereda och avge förslag avseende vissa spörsmål och ärenden som äger samband med bostadsbyggandets finansiering:

Tilert, C. Reidar, statssekreterare, *ordförande*

Eklöf, Kurt G. A., riksbanksdirektör

Elison, Magnus L., byråchef

Feldt, Kjell-Olof, statssekreterare

Rehnberg, K. Bertil, överdirektör

Svenson, S. Göte, t. f. planeringschef

Experter:

Carlsson, G. Arne V., länsbostadsdirektör (fr. o. m. den 1 maj 1968)

Jirlow, Ulf D., länsbostadsdirektör (t. o. m. den 13 juni 1968)

Waldau, Göran O. O., departementsråd (t. o. m. den 13 juni 1968)

Sekreterare:

Westin, J. Olle, civilingenjör

Bitr. sekreterare:

Nilsson, Kerstin E., byggnadsingenjör

Lokal: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 45 00/1222 (sekreteraren)

Direktiven för delegationen, se 1967: 30.

Delegationen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju

sammanträden. Delegationen har vid flera tillfällen haft överläggningar med kreditinstituten om kreditförsörjningen till 1968 års bostadsbyggnad.

Delegationen har den 13 juni 1968 avlämnat betänkandet »Bostadsbyggandets planering och kreditförsörjning» (SOU 1968: 30).

Delegationen beräknas arbeta under hela år 1969.

11. Västsvenska skogsindustriutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 16 december 1966 för att undersöka förutsättningarna för lämpliga lokaliseringar av sågverks- och massaindustrier till västra Sverige med hänsyn till råvarutillgång, transportmöjligheter, arbetskraftstillgång och andra inverkanse faktorer:

Lemne, Mats H., landshövding, *ordförande*

Godlund, Sven A. I., professor

Nilsson, Nils-Erik, professor

Olsson, Rune I., departementssekreterare

Söderström, Göran V., överjägmästare

Experter:

Schotte, Lennart J. H., docent (fr. o. m. den 26 april 1968)

von Segebaden, Gustaf O. U., försöksledare

Sekreterare:

Frid, Sven Rune, planeringsdirektör

Lokal: Länsstyrelsen, Fack, 651 01 Karlstad, tel. 054/500 40 (sekreteraren)

Utredningen har under år 1968 hållit åtta sammanträden. Dessutom har sammanträden hållits med särskilda arbetsgrupper inom utredningen.

Utredningen har avgett utlåtande över underställd stadsplan för del av Värö kommun och i det sammanhanget redovisat en undersökning rörande lokaliseringalternativ för massa- och pappersindustrier i södra och västra Sverige, sett från vattenförsörjnings- och vattenvårdssynpunkt.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete i början av år 1969.

12. Expertgruppen för utredningsverksamhet i arbetsmarknadsfrågor

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 20 januari 1967 för att i anslutning till sysselsättningsberedningens verksamhet ta initiativ till och biträda beredningen vid uppläggning av utredningsverksamhet i frågor rörande arbetsmarknadspolitikens verkningar:

Meidner, Rudolf A., fil. dr, *ordförande*

Arvidsson, Guy N. A., professor

Canarp, Curt S. T., byråchef (fr. o. m. den 2 februari 1968)

Dahlström, Gösta E., fil. lic.

Danielsson, Georg, utredningssekreterare (fr. o. m. den 2 februari 1968)

Högberg, K. Gunnar, pol. mag.

Rehnberg, K. Bertil, överdirektör (t. o. m. den 1 februari 1968)

Rydén, Jan E., avdelningschef

Waldau, Göran O. O., departementsråd

Experter:

Niklasson, Ö. O. Harald, fil. lic.

Wadensjö, Eskil W., civilekonom

Sekreterare:

Silenstam, N. Per A., pol. mag.

Lokal: Institutet för arbetsmarknadsfrågor, Sveavägen 63, 3 tr., 113 59 Stockholm, tel. 32 06 02, 32 01 05 (sekreteraren)

Expertgruppen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sex sammanträden. En undersökning av omskolningsverksamhetens kostnader och intäkter pågår, och en studie av immigrationens ekonomiska effekter har påbörjats.

Expertgruppens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

13. Utredningen rörande underlaget för debitering av byggnadsforskningsavgift

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 17 mars 1967 med uppdrag att utreda frågor om underlaget för debitering av byggnadsforskningsavgift (se Post- och Inrikes tidn. den 14 april 1967):

Hultström, Leif A. I., överdirektör, *ordförande*

Eriksson, Olof, teknisk direktör

Sekreterare:

Segerfalk, I. Bertil T., departementssekreterare

Lokal: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 45 00 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1968: 15.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit tre sammanträden.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under första halvåret 1969.

14. Servicekommittén

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 14 april 1967 med uppgift att behandla vissa frågor angående service i bostadsområden (se Post- och Inrikes tidn. den 25 april 1967):

Odhnoff, E. Camilla, statsråd, *ordförande*

Dalén, Ingrid K., byrådirektör

Eriksson, I. Seved, byrådirektör

Jussil, Sune K., byrådirektör

Lundahl, Ingrid L., forskningssekreterare

Lundevall, Owe N. A., direktörsassistent

Nettelbrandt, A. Cecilia, fru, led. av II kamm.

Norberg, Erik, direktör

Sigurdson, Gertrud, sekreterare, led av II kamm. (fr. o. m. den 16 maj 1968)

Skantz, Anna-Greta, ombudsman, led. av II kamm.

Wallberg, Ursula, förste forskningssekreterare

Sekreterare:

Thiberg, Sven, forskningsledare

Bitr. sekreterare:

Gradin, Anita, departementssekreterare, led. av II kamm. (t. o. m. den 31 maj 1968)

Leion, Anders, civilekonom (fr. o. m. den 1 juni 1968)

Lokal: Institutionen för byggnadsfunktionslära, Tekniska högskolan, Teknikringen 72, 114 28 Stockholm, tel. 23 65 20 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1968: 16.

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit 18 sammanträden. Arbetet inom kommittén var fram till september 1968 inriktat på en sammanställning av normer och riktvärden för boendeservicen. I september 1968 publicerades denna sammanställning som betänkandet »Boendeservice 1» (SOU 1968:38). I det fortsatta arbetet överväger kommittén vilka åtgärder — statliga såväl som kommunala — som bör vidtas för att underlätta utbyggnaden av boendeservicen.

Kommitténs arbete beräknas pågå under hela år 1969.

15. *Sakkunniga i gemensam nordisk kommitté för utredning av förutsättningarna för enhetlig nordisk utlänningslagstiftning m. m.*
(*nordiska kommittén för utlänningslagstiftning*)

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 26 april 1967 för att delta i en för Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge gemensam kommitté för utredning av förutsättningarna för en enhetlig nordisk utlänningslagstiftning och en samstämmig nordisk utlänningspolitik:

Källner, Claes-Göran G., t. f. departementsråd

Bundsen, Sven E. F., byråchef

Sekreterare:

Tjernberg, K. V. Harry, hovrättsassessor

Lokal: Storkyrkobrinken 13, 4 tr., 111 28 Stockholm, tel. 21 38 57 (sekreteraren)

Kommittén har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit ett sammanträde.

Kommitténs arbete beräknas pågå under hela år 1969.

16. Arbetsgruppen för glesbygdsfrågor

Sammansatt av företrädare för berörda departement, Svenska kommunförbundet och Svenska landstingsförbundet för att pröva och successivt lägga fram förslag till åtgärder för att förbättra levnadsförhållandena för befolkningen i glesbygden, främst vad gäller den samhälleliga servicen. Paulsson, G. Valfrid V., generaldirektör, *ordförande* (t. o. m. den 12 december 1968)

Petersson, Olof H. E., kansliråd, *ordförande* (fr. o. m. den 13 december 1968)

Backman, Gösta B., kansliråd

Fors, Åke Hj., kansliråd

Jansson, Helmer G., landstingsdirektör

Johansson, Allan E., departementsråd

Johansson, Bengt K. Å., departementssekreterare

Larsson, Åke E., jur. dr

Ribbing, Manfred E., departementsråd

Sahlström, Sven C., departementssekreterare

Ågren, Lars O., direktör

Sekreterare:

Norrbom, N. Claes-Eric, avdelningsdirektör

Lokal: Birger Jarls torg 11 (postadress: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2), tel. 20 87 56 (sekreteraren)

Arbetsgruppen har fortsatt genomgången av olika serviceområden för att undersöka möjligheterna att effektivisera samhällets nuvarande stöd åt glesbygdsbefolkningen. På gruppens förslag har inrättats två särskilda glesbygdskonsulentbefattningar. För att finna lösningar på de speciella glesbygdsproblemen inom åldrings- och handikappvården har en försöksverksamhet påbörjats. Vidare har medel anvisats i syfte att stimulera till ökat hemarbete.

Inom kommunikationsdepartementet har i samråd med bl. a. glesbygdsgruppen utarbetats en modellplan för Vilhelmina kommun i syfte att ge anvisningar om hur en tillfredsställande transportförsörjning kan ordnas inom en glesbygdskommun. I fråga om varuförsörjningen har en delutredning utförts av en särskild arbetsgrupp inom handelsdepartementet.

Arbetsgruppen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit åtta sammanträden.

Arbetsgruppen beräknar fortsätta sin verksamhet under hela år 1969.

17. Byggarbetskraftsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 oktober 1967 för att utreda behovet av arbetskraft m. m. inom byggnads- och anläggningsverksamheten (se Post- och Inrikes tidn. den 11 oktober 1967):

Olsson, S. O. Bertil, generaldirektör, *ordförande*

Beckman, Rune G., kansliråd

Jönsson, Börje N., andre förbundsordförande

Sjöbeck, J. Christian, direktör

Waldau, Göran O. O., departementsråd

Experter:

Pettersson, Björn G., ombudsman (fr. o. m. den 15 januari 1968)

Sundström, Hans R., intendent (fr. o. m. den 15 januari 1968)

Sekreterare:

Borg, Sten O., forskningssekreterare (fr. o. m. den 15 januari 1968)

Lokal: Konjunkturinstitutet, Box 1756, 111 87 Stockholm, tel. 24 07 40 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1968: 19.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden.

Utredningen beräknas pågå under hela år 1969.

18. Byggplaneringsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 oktober 1967 för att utreda frågor om planering av byggnads- och anläggningsverksamhetens omfattning och inriktning (se Post- och Inrikes tidn. den 11 oktober 1967):

Tilert, Ch. Reidar, statssekreterare, *ordförande*

Ohlsson, P. T. Ingvar, generaldirektör

Rehnberg, K. Bertil, överdirektör

Sjönander, Bo Jonas, budgetchef

Svenson, S. Göte, t. f. planeringschef

Experter:

Källner, Claes-Göran G., t. f. departementsråd (fr. o. m. den 28 maj 1968)

Waldau, Göran O. O., departementsråd (fr. o. m. den 28 maj 1968)

Thufvesson, Bengt E., departementssekreterare (fr. o. m. den 28 maj 1968)

Sekreterare:

Spendrup, K. Aksel, avdelningsdirektör (fr. o. m. den 1 januari 1968)

Lokal: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 45 00/1704 (sekreteraren)

Direktiven för utredningen, se 1968: 20.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit åtta sammanträden.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

19. *Utredningen om förhandlingsrätt för arbetstagarorganisation
beträffande pensionerade medlemmar*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 8 december 1967 för att utreda frågan om förhandlingsrätt för arbetstagarorganisation beträffande pensionerade medlemmar (se Post- och Inrikes tidn. den 21 december 1967):

Bexelius, Ernst G. B., f. d. generaldirektör

Experter:

Forstadius, Erik L. W., direktör

Gustafsson, Stig G., förbundsjurist

Kalén, Olof H., lönedirektör

Kjellgren, Ove I., förbundsjurist

Lundberg, Gunnar E. B., direktör

Sekreterare:

Edlund, Sten E:son, docent, hovrättsassessor, tel. 54 30 23

Direktiv (anförande av statsrådet Johansson till statsrådsprotokollet den 8 december 1967):

Förhandlingsrätt enligt lagen den 11 september 1936 (nr 506) om förenings- och förhandlingsrätt innefattar rätt att påkalla förhandling om reglering av anställningsvillkoren och förhållandet i övrigt mellan arbetsgivare och arbetstagarare. Förhandlingsrätt tillkommer å ena sidan arbetsgivaren eller arbetsgivareförening där arbetsgivaren är medlem och å andra sidan förening av arbetstagarare. Förhandlingsrätt för den ena parten medför förhandlingsplikt för motparten. Denne blir skyldig att inställa sig vid förhandlingssammanträde och vid behov lägga fram motiverat förslag till lösning av förhandlingsfrågan.

Av lagen framgår inte i vilken omfattning förhandlingsrätt föreligger beträffande pensionsvillkor. Denna fråga har inte heller kommit under arbetsdomstolens eller annan domstols prövning. Så mycket torde dock vara klart att en arbetstagarorganisation har förhandlingsrätt beträffande pensionsvillkor för sådana medlemmar som alltjämt är i arbetsgivarens tjänst, dvs. är arbetstagarare. Detta innebär att pensionsvillkoren anses innefattade i anställningsvillkoren eller förhållandet i övrigt mellan arbetsgivare och arbetstagarare. Däremot är det tveksamt om en förening av arbetstagarare har förhandlingsrätt beträffande pensionsvillkor för medlemmar som står kvar i föreningen även sedan de har pensionerats.

Den allmänna försäkringen täcker hela arbetsmarknaden. Försäkringen är såvitt rör tilläggs pensioneringen uppbyggd på det sättet att nuvarande yngre och medelålders arbetstagarare kan komma upp till fulla pensionsför-

måner, medan de äldre arbetstagarnas och än mer de redan pensionerades möjligheter att få tilläggspension är begränsade. Enligt centrala överenskommelser mellan arbetsmarknadens parter torde f. n. omkring 800 000 aktiva arbetstagare och 300 000 pensionärer ha rätt till pension som kompletterar pensionen i den allmänna försäkringen. Dessutom förekommer anordningar för pension vilka är begränsade till vissa branscher eller företag och som ofta är av understöds- eller gåvokaraktär. Pensionerna finansieras antingen genom försäkring i försäkringsinrättning eller på så sätt att de betalas direkt av arbetsgivaren eller ur en pensionsstiftelse som arbetsgivaren bildat.

Till grund för önskemålen om förhandlingsrätt beträffande pensionärernas pensionsvillkor ligger uppfattningen att arbetstagarorganisationerna i fråga om särskilda pensionsförmåner utöver dem som utgår från den allmänna försäkringen har ett berättigat intresse av förhandlingar om exempelvis dyrtidskompensation, omreglering av pensionsvillkor och tolkning av gällande pensionsbestämmelser.

Personalpensionsförmånerna inom det statliga arbetsmarknadsområdet bestäms ännu — med endast vissa undantag — i offentligrättslig ordning i avvaktan på ett blivande pensionsavtal. Frågan om pensionsvillkor har för såväl personal i tjänst som pensionärer hittills behandlats av statens avtalsverk och arbetstagarnas organisationer i samband med löneförhandlingarna. Resultatet har redovisats i den formen att parterna förklarat sig ha uppnått enighet om att avtalsverket skall hos Kungl. Maj:t hemställa om författningsändringar av viss innebörd. På den privata arbetsmarknaden förekommer överläggningar mellan arbetsgivarna och arbetstagarorganisationerna om utgående pensionsförmåner i samband med de ordinarie löneförhandlingarna.

Mot denna bakgrund bör utredningen undersöka behovet av särskilda lagstiftningsåtgärder med ändamål att tillförsäkra arbetstagarorganisationer förhandlingsrätt för pensionerade medlemmar beträffande villkoren för pension som utgår vid sidan av den allmänna försäkringen.

Det bör undersökas om en sådan utvidgning av den lagstadgade förhandlingsrätten återverkar på andra delar av den arbetsrättsliga lagstiftningen, bl. a. i fråga om föreningsrättens omfattning och innebörden i begreppet kollektivavtal. Utredningen bör undersöka i vad mån principiella ändringar i dessa eller andra avseenden behöver vidtas i den arbetsrättsliga lagstiftningen om arbetstagarorganisationer får förhandlingsrätt beträffande pensionärernas villkor. Vidare bör övervägas om sådana ändringar kan genomföras och om de skulle föra längre än som kan anses motiverat av ett eventuellt behov av sådan förhandlingsrätt.

Vid bedömningen av den arbetsrättsliga regleringen på detta område bör inte förbises att rådande ordning förutsätter att parter, som inte blir ense vid förhandling, i allmänhet kan tillgripa de stridsåtgärder som är tillåtna i sådana fall.

Om utredningen finner att förhandlingsrätt beträffande pensionärernas villkor bör införas, bör utredningen uppmärksamma frågan om detta påkallar ändringar i lagstiftningen om de offentliga tjänstemännen.

Utredningen bör anförtros åt en särskilt tillkallad sakkunnig som bör biträdas av experter från bl. a. arbetsmarknadens parter.

Fram till november 1968 har hållits tre allmänt orienterande sammanträden med experterna och organisationsfunktionärer som biträtt dessa. Vidare har förekommit ett antal sammanträffanden med andra representanter för arbetsmarknaden i syfte att kartlägga vad som kan sammanfattas som de arbetsmarknadssociologiska aspekterna av utredningsuppgiften. För samma ändamål har utsänts en skriftlig enkät avseende arbetsmarknadens olika avsnitt. Jämsides härmed har undersökningar företagits rörande de rättsliga sidorna av utredningens problematik.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under senare hälften av år 1969.

20. 1968 års lokaliseringsutredning

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 29 december 1967 för att verkställa utredning rörande den fortsatta lokaliseringspolitiska stödverksamheten m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 8 februari 1968):

Lemne, Mats H., landshövding

Rådgivande nämnd:

Fälldin, Thorbjörn N. O., lantbrukare, led. av II kamm.

Hamrin, Mac T. P., överlantmätare, f. d. riksdagsman

Persson, Yngve E., förbundsordförande, led. av I kamm.

Svanberg, Ingvar U., skoldirektör, led. av II kamm.

Turesson, Bo, distriktslantmätare, f. d. riksdagsman

Expert:

Björklund, Percy O., departementssekreterare

Sekreterare:

Rydholm, Björn, kammarrättsfiskal

Biträdande sekreterare:

Levin, Tage P., kanslisekreterare

Lokal: Birger Jarls torg 11 (postadress: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2), tel. 21 76 87 (sekreteraren)

Direktiv (anförande av statsrådet Johansson till statsrådsprotokollet den 29 december 1967):

Enligt de riktlinjer för en aktiv lokaliseringspolitik m. m. som statsmakterna fastställde år 1964 (prop. 185, BoU 48, rskr 408) skall lokaliseringspolitiken främja en sådan lokalisering av näringslivet, att landets tillgångar av kapital och arbetskraft blir fullt utnyttjade och fördelas så att ett snabbt ekonomiskt framåtskridande befordras. Samhället bör emellertid också söka styra utvecklingen i sådana banor att det stigande välståndet fördelas rättvist och så att människorna i olika delar av landet erbjuds en tillfredsställande social och kulturell service. Lokaliseringspolitiken skall vidare inriktas på att minska de anpassningssvårigheter som den enskilde ställs inför i ett utvecklingsskede som kännetecknas av omfattande strukturrationalisering inom näringslivet med åtföljande befolkningsomflyttning.

Lokaliseringspolitiken har alltså både långsiktiga och kortsiktiga mål. Det viktigaste medlet för den långsiktiga lokaliseringpolitiska verksamheten angavs i 1964 års beslut vara en effektiv och samordnad samhällsplanering. Tyngdpunkten i denna verksamhet förlades till länen. Vidare innebar beslutet att forsknings- och utredningsverksamheten på det lokaliseringpolitiska området skulle intensifieras. Den ekonomiska stödverksamheten är avsedd att ge resultat som blir bestående på lång sikt men skall också medverka till att lösa mera kortsiktiga anpassningsproblem.

Redan när statsmakterna beslutade om den lokaliseringpolitiska stödverksamheten hade man vunnit vissa erfarenheter av statligt ekonomiskt lokaliseringsstöd till näringslivet, nämligen i samband med uppförande av industribyggnader som statskommunala beredskapsarbeten, vid utnyttjande av investeringsfondsmedel i lokaliseringssyfte samt genom kreditstöd till hantverk och småindustri i form av s. k. industrigarantilån och lån ur statens hantverks- och industrilånefond. Med hänsyn till att erfarenheterna var tämligen begränsade och till de ytterst grannliga avvägningsproblem, som kunde väntas uppstå när det gällde att avgöra vilka företag som skulle erhålla ekonomiskt stöd och på vilka orter detta skulle ske, fick stödåtgärderna karaktär av försöksverksamhet.

Hittills vunna erfarenheter av försöksverksamheten visar enligt min mening att lokaliseringpolitiska stödinsatser har en väsentlig uppgift att fylla som inslag i samhällets åtgärder för att påverka näringslivets regionala utveckling. Jag räknar därför med att den lokaliseringpolitiska stödverksamheten skall fortsätta efter försöksperiodens utgång. Erfarenheterna av den hittillsvarande försöksverksamheten bör tas till vara vid utformningen av fortsatta stödåtgärder.

Jag förordar därför att en särskild sakkunnig tillkallas för att med ledning av de hittillsvarande erfarenheterna av den ekonomiska stödverksamheten se över riktlinjerna för denna samt föreslå former för ett fortsatt lokaliseringsstöd.

De mål för lokaliseringpolitiken som statsmakterna ställde upp år 1964 bör inte omprövas i detta sammanhang. Den sakkunnige bör alltså utforma sina förslag från utgångspunkten att dessa mål tills vidare skall stå fast.

Som jag nämnt pågår inom ERU utredningar som tar sikte på att analysera effekterna av lokaliseringsstödet i dess nuvarande former. Dessa utredningar är emellertid brett upplagda och kan beräknas bli tämligen tidskrävande. Det är inte sannolikt att resultatet av ERU:s undersökningar kan föreligga helt klart i sådan tid att det kan läggas till grund för de sakkunnigas bedömningar. Det torde därför bli nödvändigt för den sakkunnige att själv söka bilda sig en så god uppfattning som möjligt om lokaliseringsstödet verkningar, varvid även de indirekta effekterna bör beaktas. Den sakkunnige bör dock samråda med ERU och i sitt arbete tillgodogöra sig de kunskaper som successivt erhålls genom ERU:s utredningar.

Den sakkunnige bör beakta erfarenheterna av den hittillsvarande fördelningen av lokaliseringsstödet på skilda regioner. Om han skulle finna att den regionala fördelningen av stödet inte har varit tillfredsställande, bör han undersöka vilka möjligheter som finns att genom prioritering eller på

annat sätt styra stödverksamheten. Frågan om den geografiska avgränsningen av stödet bör prövas. Vidare bör den sakkunnige överväga hur resultatet av pågående försök med länsplanering på bästa sätt skall kunna tjäna sitt syfte att bilda underlag för lokaliseringsbeslut och för beslut i stödärenden.

Den sakkunnige bör klarlägga på vad sätt man bättre än nu kan tillgodose behovet av underlag i form av kunskaper om bransch- och marknadsförhållanden vid avgörandet av stödärenden. Han bör också ta ställning till om och i så fall under vilka förutsättningar och i vilka former det kan vara befogat att lämna stöd till industrier, vilka hotas av nedläggning, i sådana fall där ett stöd kan medverka till att verksamheten temporärt hålls i gång och där lösandet av svåra lokala sysselsättningsproblem kräver särskilt rådrum. Vidare bör den sakkunnige överväga om lokaliseringsstöd bör utgå för att möjliggöra rationalisering även i sådana fall då någon påtaglig sysselsättningsökning inte uppnås men investeringen leder till ökad effektivitet och därmed till större trygghet för de anställda.

I fråga om lokaliseringsstödet form, art och omfattning bör den sakkunnige klarlägga vilken roll det statliga stödet spelat vid finansieringen av de företagslokaliseringar som ägt rum under försöksperioden. Han bör pröva om det kapitaltillskott som staten har lämnat kan anses lämpligt avvägt i förhållande till övriga kreditgivares insatser. I samband därmed bör han överväga om man bör ställa preciserade krav på riskfördelningen mellan staten och andra kreditgivare som förutsättning för statligt engagemang.

Den sakkunnige bör sträva efter att ge de lokaliseringspolitiska stödåtgärderna sådan form att de så smidigt och ändamålsenligt som möjligt kan anpassas till de individuella förutsättningarna i varje särskilt fall. Härvid bör den sakkunnige vara oförhindrad att överväga om även andra stödformer än de nuvarande behövs. Vidare bör han pröva frågan om en lämplig avvägning mellan bidrag och lån vid olika förutsättningar. Han bör också förutsättningslöst pröva om det är mest ändamålsenligt att stödet liksom hittills bestäms om en viss andel av investeringarna i byggnader och maskiner eller om det bör konstrueras på annat sätt. Jag vill i detta sammanhang erinra om att lokaliseringsstöd i något fall lämnats för uppförande av industrilokaler för uthyrning till företagare. Den sakkunnige bör uppmärksamma utfallet av stöd för sådant ändamål. Den sakkunnige bör också överväga om företagsekonomiska skäl kan motivera statligt delägarskap i särskilda fall, t. ex. när en solvens- eller likviditetsförstärkning av snabbt expanderande företag visar sig nödvändig.

I vissa fall har framkommit behov av bättre möjligheter att samordna lokaliseringsstödet med andra stödformer. Efter beslut av riksdagen är det numera möjligt att samtidigt lämna lokaliseringsstöd och kreditstöd i form av stallig garanti och lån ur statens hantverks- och industrilånefond till samma företag. Även andra kombinationer mellan olika stödformer har förekommit. Sålunda har omskolnings- och utbildningsbidrag i betydande utsträckning utgått till företag som erhållit lokaliseringsstöd. Som alternativ till lokaliseringsstöd har i vissa fall statsbidrag till beredskapsarbeten beviljats till förmån för enskilda företag. Lokaliseringsstöd har inte sällan kombinerats med lån av stiftelsen Norrlandsfonden, Aktiebolaget Industrikredit eller Aktiebolaget Företagskredit.

Den sakkunnige bör överväga vad som kan vara att vinna på ett mera

systematiskt utnyttjande av möjligheten att kombinera olika stödformer. Det bör emellertid uppmärksammas att kombinationen av olika stödformer inte får leda till att prövningen av den samlade insatsen eftersätts genom att ansvaret fördelas på flera händer och risken på flera stödformer. Om den sakkunnige finner att kombinationer bör komma i fråga i större utsträckning bör han föreslå regler härför.

När den sakkunnige överväger stödformerna och frågan om stödets geografiska avgränsning bör han uppmärksamma de eventuella begränsningar som för Sveriges del kan finnas genom vår anslutning till Gatt-avtalet samt Efta-konventionen. Vidare bör han beakta de regler som enligt Romfördraget gäller beträffande lokaliseringpolitiska stödåtgärder inom den europeiska ekonomiska gemenskapen.

Frågorna om vilka säkerheter som bör ställas och om statens insyn i de företag som får lokaliseringstöd bör prövas av den sakkunnige. Därvid bör uppmärksammas att Kungl. Maj:t nyligen på mitt förslag beslutat ändringar i bestämmelserna om insyn i stödföretagen.

Den sakkunnige bör studera handläggningen av stödärendena hos de centrala och regionala myndigheterna samt föreslå de ändringar i förfarandet som kan vara påkallade. Särskilt bör därvid uppmärksammas vilken företagsekonomisk och samhällsekonomisk utredning som bör förebringas i stödärendena. Utbetalnings- och bevakningssystemet bör granskas. Vidare bör den sakkunnige undersöka möjligheterna att förbättra samarbetet mellan de lokaliseringpolitiska organen samt de myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet har anknytning till de företag, som har fått lokaliseringstöd. Den sakkunnige bör lägga fram förslag till de förbättringar i handlägningsordningen eller organisationen som behövs.

Den sakkunnige bör vara oförhindrad att ta upp även andra frågor, som berör den lokaliseringpolitiska stödverksamheten, än dem jag nämnt här. Utredningsarbetet bör utföras i nära samarbete med ERU och med arbetsgruppen för glesbygdsfrågor samt kommunalrättskommittén. Med hänsyn till den lokaliseringpolitiska verksamhetens allmänna betydelse synes det dessutom lämpligt att den sakkunnige vid sin sida har en rådgivande nämnd, med vilken han vid behov kan överlägga om problem som har samband med utredningsuppdraget. Nämnden bör ha parlamentarisk förankring.

Med utgångspunkt i sin bedömning av behovet av fortsatta stödåtgärder och i de former för stödet som den sakkunnige föreslår bör han lägga fram en plan för förslagets genomförande samt beräkningar rörande det årliga medelsbehovet för ändamålet.

Utredningsarbetet bör bedrivas med den skyndsamhet som betingas av att den nuvarande försöksperioden löper ut med budgetåret 1969/70.

Den sakkunnige har under tiden april—oktober 1968 hållit fyra sammanträden med den rådgivande nämnden och sex sammanträden med expert och sekretariat.

Genom en enkät har insamlats uppgifter om planeringsrådets, länsarbetsnämndernas och företagareföreningarnas erfarenheter av den hittills bedrivna lokaliseringpolitiska stödverksamheten.

Ett delbetänkande beräknas komma att framläggas under år 1969. I övrigt beräknas utredningsarbetet pågå under hela år 1969.

21. Utredning rörande enhetlig lönesättning vid de skyddade verkstäderna

Tillkallad genom beslut av Kungl. Maj:t den 29 mars 1968 för att undersöka möjligheterna att få till stånd mera enhetliga grunder än som f. n. tillämpas för lönesättning m. m. för personer sysselsatta i skyddade verkstäder:

Lidbeck, Ingmar P., regeringsråd

Experter:

Bengtson, Sven F., sekreterare

Eriksson, I. Seved, byrådirektör

Jansson, Sven V., lönedirektör

Lindvall, Karl-Erik, ombudsman

Palm, Rune A., lönesekreterare

Sterner, Richard M. E., fil. dr., f. d. generaldirektör

Strandberg, Sten Erik, byråchef

Sekreterare:

Källberg, K. N. Ingemar, departementssekreterare

Lokal: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 45 00 (sekreteraren)

Särskilda direktiv har ej meddelats.

Utredningen har intill utgången av oktober 1968 hållit fyra sammanträden.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under första halvåret 1969.

22. Invandrarutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 maj 1968 för att utreda invandrades anpassningsproblem m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 12 juni 1968):

Möller, Yngve A., chefredaktör, led. av I kamm., *ordförande*

Bengtsson, Hugo V., plåtslagare, led. av II kamm.

Diesen, Ingrid E., fil. mag., led. av I kamm.

Fagerlund, Bengt O. H., assistent, led. av II kamm.

Kellgren, Nils E., sekreterare, f. d. riksdagsman

Mattsson, S. M. Lennart, distriktsstudieledare, led. av II kamm.

Wirtén, Rolf G. S., folkskollärare, led. av I kamm.

Sekreterare:

Svedberg, Jan, departementssekreterare

Bitr. sekreterare:

Widgren, Jonas, fil. kand.

Lokal: Drottninggatan 20, Box 16164, 103 23 Stockholm 16, tel. 20 59 03 (sekreteraren)

Direktiv (anförande av statsrådet Johansson till statsrådsprotokollet den 28 maj 1968):

Sedan början av 1930-talet har Sverige varit ett invandringsland. Under perioden 1931—1965 invandrade närmare 700 000 personer till Sverige, medan utvandringen under perioden omfattade ca 300 000 personer. Det totala invandringsöverskottet fram till mitten av 1960-talet har alltså uppgått till inemot 400 000 personer. Under de första sex åren av 1960-talet invandrade ca 200 000 personer. Invandringsöverskottet under samma tid uppgick till i runt tal 120 000 personer.

Sverige kommer sannolikt att även framledes vara ett invandringsland. Växlingar i konjunkturen, ländernas invandringspolitik och andra förhållanden som påverkar befolkningsrörelserna mellan länderna kan visserligen återverka på invandringens omfattning, men man torde få räkna med att invandringen till Sverige på längre sikt kommer att förete ungefär samma bild som under efterkrigstiden.

Invandringen till vårt land har till stor del skett från de andra nordiska länderna, främst Finland. Inflyttningen från övriga europeiska länder har emellertid ökat, särskilt under 1960-talet. Nettoinflyttningen från Grekland, Italien, Jugoslavien och Spanien steg sålunda från sammanlagt 2 500 personer under andra hälften av 1950-talet till sammanlagt 15 600 personer under första hälften av 1960-talet. I fråga om de utomeuropeiska länderna har ett tidigare utvandringsöverskott ersatts med ett invandringsöverskott. Under första hälften av 1960-talet uppgick invandringen från andra utom-europeiska länder än Amerikas förenta stater till ca 5 000 personer.

Antalet i Sverige bosatta utländska medborgare är f. n. ca 300 000. Antalet här bosatta personer som är födda utomlands är emellertid betydligt större. Sedan början av 1940-talet har drygt 150 000 utlänningar fått svenskt medborgarskap genom naturalisation. Totalt torde det därför finnas ca en halv miljon utomlands födda personer i Sverige. Av dessa torde omkring hälften vara nordbor.

Sverige har på både det nationella och det internationella planet verkat aktivt för att förbättra invandrares ställning i vistelselandet. Numera har i vårt land utlänningar och svenska medborgare i huvudsak samma ställning på en rad väsentliga områden. Yttrandefrihet, religionsfrihet och församlingsfrihet tillkommer i princip utlänning i samma mån som svensk medborgare. Också i fråga om rätt till undervisning och utbildning är utlänning som vistas här jämställd med svensk medborgare, och särskilda åtgärder har vidtagits för att rätten skall kunna utnyttjas fullt ut. I fråga om sociala förmåner kan nämnas att inte bara medborgare i övriga nordiska länder utan också andra utlänningar som slår sig ner i vårt land har i huvudsak samma rätt som svenska medborgare till bl. a. socialhjälp, barnbidrag, allmän tilläggspension, sjukförsäkring, arbetslöshetsförsäkring, yrkesskadeförsäkring och studiesociala förmåner. Folkpensionsförmåner är i princip förbehållna svenska medborgare men tillkommer enligt konventioner också utlänningar av vissa nationaliteter. Utlänning som har fått arbetstillstånd är i väsentliga avseenden jämställd med svensk medborgare på arbetsmarknaden.

En avgörande olikhet mellan utlännings och svensk medborgares rättsställning föreligger emellertid däri att utlänning inte har ovillkorlig rätt att

resa in, vistas och arbeta i Sverige. Regleringen av utlännings rätt i dessa avseenden syftar bl. a. till att anpassa invandringen till förhållandena på vår arbets- och bostadsmarknad. Härigenom skapas vissa garantier för att invandrare i Sverige får sin försörjning tryggad och i sitt behov av bostad tillgodosett.

Man torde alltså kunna säga att vårt land har sört förhållandevis väl för att utlänning som bosätter sig här blir delaktig av den ekonomiska och sociala standarden i landet, något som utgör grundvalen för att invandrare skall ha möjlighet att finna sig till rätta här, dvs. för deras anpassning i vidare bemärkelse.

Invandrare i Sverige möter emellertid också en rad anpassningsproblem av mera speciell karaktär, som främst har samband med att de talar annat språk, är vana vid andra samhälls- och levnadsförhållanden eller har annan religion. Dessa faktorerens betydelse har blivit alltmer uppenbar efter hand som invandringen från mera avlägsna länder har ökat. De speciella anpassningsproblem som jag här åsyftar har omnämnts av utlänningsutredningen i dess betänkande »Invandringen» (SOU 1967: 18). Utredningens uppdrag omfattade inte frågor om invandrarnas anpassning och problemen har därför inte behandlats närmare i betänkandet. Vid remissbehandlingen av betänkandet har emellertid stor uppmärksamhet ägnats åt dessa frågor och från flera håll hävdas att de behöver belysas ytterligare.

I riksdagen har anpassningsproblemen diskuterats i flera sammanhang. Med anledning av motioner (I: 137 och II: 175) anförde 1967 års riksdag (SU 11, rskr 11) att de principiella riktlinjerna för statsmakternas handlande i fråga om invandrande minoritetsgruppers strävan att bevara sin språkliga, kulturella och religiösa egenart borde belysas så noggrannt som möjligt genom kompletterande undersökningar eller särskild utredning. Också vid årets riksdag har frågorna behandlats med anledning av motioner i ämnet (ABU 1968: 37). Inom Nordiska rådet har språkproblemen i Norden diskuterats bl. a. mot bakgrund av det stora antalet finskspråkiga personer i Sverige, och rådet har i rekommendation 1966: 29 hemställt till regeringarna i de nordiska länderna att utreda förutsättningarna för en lösning av språkproblemen vid kontakter med domstolar och andra myndigheter i annat nordiskt land.

Åtskilliga åtgärder har vidtagits för att lösa invandrades anpassningsproblem av det slag som jag åsyftar här. Enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande har jag år 1966 tillsatt en arbetsgrupp för invandrarfrågor med uppgift att kartlägga de sociala, kulturella och andra problem som möter invandrare och överväga vilka åtgärder som bör vidtas för att underlätta deras anpassning i det svenska samhället. För att sprida information bland invandrarna om svenska samhällsförhållanden och om utlänningsrättigheter och skyldigheter i Sverige har handböcker på flera utländska språk utarbetats och tillställts invandrare. På förslag av arbetsgruppen för invandrarfrågor utges sedan någon tid en tidskrift som på olika främmande språk lämnar information om svenska förhållanden och om händelser här och i utlandet. Bland andra åtgärder som har kommit till stånd på arbetsgruppens förslag kan nämnas kurativ verksamhet och biblioteksverksamhet för invandrare. Språkundervisning för utlänningar anordnas sedan år 1965 avgiftsfritt genom skolöverstyrelsens försorg huvudsakligen av de frivilliga bildningsförbunden. Inom grundskolan ges stödunder-

visning som innefattar undervisning för invandrades barn såväl i svenska och andra läroämnen som i barnens modersmål. Riktlinjer för en verksamhet som syftar fram mot en mera långsiktig lösning av frågan om undervisning av barn, som tillhör språkliga minoriteter, föreslås i prop. 1968: 67.

Åtskilligt har sålunda gjorts och görs för att hjälpa invandrare till rätta med deras särskilda anpassningsproblem. Hittills vidtagna åtgärder har emellertid huvudsakligen kommit till stånd från fall till fall för att lösa akuta situationer, då behovet att göra något har framstått som särskilt angeläget. Vår kunskap om de speciella svårigheter som invandrare möter är emellertid begränsad och vi saknar en samlad bild av problemens art och omfattning på både kort och lång sikt. I enlighet med riksdagens önskemål och yrkandena vid remissbehandlingen av utlänningsutredningens betänkande bör en utredning med parlamentarisk förankring nu tillkallas för att göra en kartläggning av dessa anpassningsproblem och för att bedöma vad som ytterligare bör göras från samhällets sida för att ge invandrade utlänningar stöd och hjälp att lösa problemen.

Utredningens kartläggningsuppgift bör omfatta alla särskilda anpassningsproblem som möter utlänningar vilka invandra till vårt land. Från kartläggningen bör uteslutas sådana problem som möter turister, tillfällighetsarbetare och andra utlänningar som tillhör liknande kategorier. Det bör uppmärksammas att anpassningsfrågorna kan vara olika för invandrare av skilda nationaliteter, t. ex. nordbor och invandrare från mera avlägsna länder, och att anpassningsproblemen kan ändra karaktär efter hand som vistelsen här fortfar och eventuellt övergår till permanent bosättning. Kartläggningen bör omfatta också etablerade etniska och religiösa minoriteters problem. Samefrågan bör dock inte behandlas i detta sammanhang. I övrigt bör det ankomma på utredningen att pröva vilka minoritetsproblem som lämpligen bör tas upp i detta sammanhang.

Vid fullgörandet av denna del av uppdraget bör utredningen söka kontakt med olika invandrarorganisationer samt samråda med bl. a. arbetsgruppen för invandrarfrågor och tillgodogöra sig de erfarenheter som arbetsgruppen har samlat.

Ett spørsmål som inte bör förbises är i vad mån en negativ inställning från den inhemska befolkningens sida till invandrare eller här bofasta minoriteter skapar särskilda problem för dessa.

Utredningen bör vidare ge en såvitt möjligt fullständig och aktuell redovisning av vilka möjligheter samhället redan nu erbjuder för att undanröja eller minska anpassningssvårigheterna eller för att på annat sätt tillgodose invandrades speciella behov. Jag har antytt utbildningsområdet, där åtgärder för långsiktiga lösningar redan har vidtagits eller föreslagits. Vidare kan nämnas att särskild rådgivning för utlänningar i sociala och närliggande frågor har anordnats av en del kommuner och bedrivs även av andra organ. I anslutning härtill vill jag erinra om att en utredning nyligen har tillsatts med uppgift att göra en allmän översyn av den sociala vårdlagstiftningen med speciell inriktning på att effektivisera den förebyggande vården, bl. a. genom aktiv uppsökande verksamhet. I uppdraget ingår vidare bl. a. att undersöka förutsättningarna för att i anslutning till den kommunala nämndorganisationen skapa socialcentra i kommunerna, dit allmänheten kan vända sig för vård, hjälp, service, råd och upplysning. Härvid skall nämnda utredning beakta möjligheterna till samordning med den verksamhet som bedrivs

av landstingen och de allmänna försäkringskassorna och i fråga om informationsverksamheten samråda med den år 1967 tillsatta utredningen om ökad samhällsinformation. Informationsutredningens uppdrag innefattar en allmän översyn av den samhälleliga informationsverksamheten, dess syften och metoder. Den utredning som jag förordar bör hålla nära kontakt med de båda nyss nämnda och andra utredningar, som behandlar frågor av betydelse för invandrarnas möjligheter att finna sig till rätta här, bl. a. utredningen angående förbud mot rasdiskriminering, och göra sig noga underrättad om i vilken mån utredningarnas kommande förslag kan få betydelse för invandrarnas anpassning.

Som jag har sagt förut har särskilda ansträngningar gjorts från samhällets sida för att nå invandrande utlänningar med information om det svenska samhället och om utlänningars rättigheter och skyldigheter. Däremot saknas mera ingående kännedom om vilken information invandrar- eller minoritetsorganisationer själva lämnar till invandrande landsmän m. fl. I fråga om informationen till invandrare bör särskild uppmärksamhet ägnas åt i vilken utsträckning informationen kan antas nå fram till invandrarna, dvs. inte bara vilken information som lämnas utan också i vilken mån den verkligen mottas av dem som den riktar sig till. Vidare bör undersökas om den inhemska befolkningen får erforderlig information rörande vår utlänningspolitik.

Utredningen bör klargöra i vilken mån anpassningssvårigheter kvarstår eller särskilda önskemål inte tillgodoses trots åtgärder som redan har vidtagits eller som kan väntas komma till stånd inom en nära framtid. Härvid bör beaktas bl. a. vad 1967 års riksdag har anfört med anledning av motioner (I: 369 och II: 460 samt I: 671 och II: 837) om hälsokontroll av utländsk arbetskraft m. m. (ABU 27, rskr 219).

Jag ämnar senare i år föreslå Kungl. Maj:t att proposition med förslag till riktlinjer för utlänningspolitiken m. m. skall föreläggas riksdagen på grundval av utlänningsutredningens betänkande. I denna proposition, som f. n. förbereds inom inrikesdepartementet, kommer flera frågor av betydelse för den nu förordade utredningens arbete att behandlas. Utredningen bör grunda sina bedömningar på de ställningstaganden från statsmakternas sida som görs i samband med propositionens behandling. T. v. bör utredningen utgå från att invandringen även framdeles kommer att regleras med hänsyn bl. a. till förhållandena på vår arbets- och bostadsmarknad. I fråga om anpassningsåtgärdernas inriktning vill jag redan nu anlägga några synpunkter. Diskussionen härom har hittills i stor utsträckning förts omkring begreppen assimilering, dvs. införlivning av invandrarna språkligt och kulturellt med befolkningen i övrigt, och integration, varmed avses att invandrarna passas in i samhället med bevarad språklig och kulturell särart. Frågan om inriktningen av anpassningsåtgärderna bör frigöras från dessa begrepp och i stället behandlas med hänsyn till vad som i varje särskilt fall är ändamålsenligt från skilda synpunkter.

Det måste vara en primär uppgift för samhället att medverka till att en utlänning som bosätter sig här får kunskaper i svenska språket och om det svenska samhällets byggnad och funktion. Åtgärder i detta syfte har redan vidtagits eller föreslagits. Det tar emellertid tid innan utläningen får så goda kunskaper i svenska språket och så djup insikt i samhällsförhållandena här att han kan klara sig på egen hand i alla situationer. Särskilt gäller

detta hans kontakter med myndigheter av olika slag, något som betonas bl. a. i Nordiska rådets förut nämnda rekommendation. Samhället bör ta på sig ett ansvar för att utläningen får den särskilda service som sålunda behövs under den första tiden efter hans inflyttning till Sverige.

Anpassningsåtgärder av den art som jag nu har nämnt är uttryck för en naturlig strävan från ett inflyttningslands sida att skapa förutsättningar för invandrades vistelse i landet. Om invandraren avser att bosätta sig i Sverige för gott är det angeläget för såväl honom som samhället att han så till vida smälter in i befolkningen att han i det långa loppet inte känner sig främmande i samhället. Det måste vara ett klart och medvetet mål för samhället att hindra att invandrare av olika nationellt ursprung blir isolerade befolkningsgrupper som avskämmas från befolkningen i övrigt.

En annan sida av anpassningsfrågan är vilket ansvar som bör åvila samhället för att invandrades önskan att vidmakthålla kontakten med sitt ursprungslands språk och kultur tillgodoses. I detta avseende bör uppmärksammas att åtskilliga invandrare återvänder till sitt hemland eller flyttar till annat land efter något eller några års vistelse här. Man kan därför anta att många invandrare inte från början hade lagit ställning till om de skall stanna här. Bl. a. med hänsyn härtill är det väsentligt att de får tillfälle att hålla kontakt med hemlandets språk och kultur. Härigenom behåller de möjligheten till fritt val mellan att stanna här och att återvända.

I vilken mån det svenska samhället bör skapa eller på annat sätt främja möjligheter för invandrare, som bosätter sig här för gott, att bevara sina traditioner och sitt kulturarv i övrigt bör i första hand bedömas mot bakgrund av deras egna önskemål. Initiativ inom detta område bör utgå från dessa grupper själva. En synpunkt som emellertid måste tilläggas betydelse i detta sammanhang är att våra välfärdsanordningar har generell utformning och att utrymmet för speciella anordningar avpassade för särskilda grupper är förhållandevis begränsat, bl. a. av ekonomiska skäl. Den anpassning till välfärdssystemet som därför är nödvändig för den inhemska befolkningen måste gälla även de invandrade grupperna.

Utredningen bör grunda sina förslag på överväganden efter sådana linjer som jag här har angett för anpassningsåtgärdernas inriktning. En ytterligare riktpunkt för utredningens arbete bör vara att samhällets åtgärder för invandrarnas anpassning byggs in i samhällets allmänna välfärdsanordningar för befolkningen. Speciella åtgärder enbart för att tillgodose invandrades behov bör inte föreslås utan att andra vägar visar sig stängda.

Som framgår av det föregående bör utredningen klarlägga de speciella anpassningsproblem som möter invandrare i Sverige. Utredningen bör ha frihet att överväga samhällsåtgärder som är ägnade att undanröja förhållanden som försätter invandrare eller dem som tillhör etablerade etniska eller religiösa minoriteter i sämre läge än befolkningen i övrigt. Vid sina bedömningar av vilka anpassningsåtgärder som kan behöva vidtas bör utredningen emellertid inte ompröva beslut som statsmakterna redan har fattat om långsiktiga lösningar av anpassningsfrågor, bl. a. på undervisningens område.

Frågor om eventuellt stöd åt föreningar med uppgift att tillgodose medlemmarnas intresse att upprätthålla kontakt med visst lands kultur och traditioner bör i huvudsak prövas efter mönster av vad som tillämpas i fråga om samhällets stöd till föreningslivet i allmänhet. En utgångspunkt bör vara att stöd förbehålls föreningar som står öppna för varje intresserad samhälls-

medlem och som sålunda bidrar till att kulturella impulser utifrån tillförs det svenska kulturlivet.

Beträffande anpassningsfrågornas handläggning framdeles bör utredningen i avvaktan på statsmakternas ställningstagande utgå från de allmänna principer som föreslås i utlänningsutredningens betänkande. De innebär bl. a. att ansvaret för att åtgärder vidtas på skilda områden för att främja invandrades anpassning i vårt land och i övrigt ge dem stöd och hjälp skall åligga resp. statliga eller kommunala fackmyndigheter. Uppgifterna att förlöpande uppmärksamma de kulturella och religiösa problem som invandrare möter i Sverige, bevaka utvecklingen inom anpassningsområdet i dess helhet och föreslå åtgärder för att underlätta anpassningen skall ankomma på ett centralt organ, som också skall svara för samordning av insatserna för anpassningen och vara informations- och kontaktorgan för invandrare i Sverige. Det bör åligga utredningen att med dessa utgångspunkter lägga fram en plan för samhällsinsatser på olika områden och för insatsernas samordning.

Utredningen bör söka redovisa i varje fall i stort vilka kostnader som utredningens förslag för med sig för det allmänna. Som jag har sagt tidigare bör anpassningsåtgärder huvudsakligen vidtas inom ramen för samhällets välfärdsanordningar för invånarna i gemen och det ekonomiska ansvaret för åtgärderna alltså vila på de organ som i övrigt svarar för anordningarna. Frågor om kostnadsfördelning mellan stat och kommun bör inte prövas av utredningen.

Utredningen har under tiden juni—oktober 1968 hållit tre sammanträden.

Utredningen har inlett den kartläggningsverksamhet som anges i direktiven.

Utredningens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

23. Ungdomsbostadsutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 augusti 1968 för utredning rörande bostäder för ungdom (se Post- och Inrikes tidn. den 21 augusti 1968):

Carlsson, G. Ingvar, statssekreterare, led. av II kamm., *ordförande*

Friggebo-Rydberg, Birgit I. G., tjänsteman

Hallberg, Bengt O. L., förbundssekreterare

Håkansson, Per Olof, verkst. direktör

Landqvist, Inga-Lill E., porslinsarbetare

Lundevall, Owe N. A., direktörsassistent

Stockhaus, A. E. Bertil, ungdomskonsulent

Expert:

Dahlsten, Ulf L., teknolog (fr. o. m. den 31 oktober 1968)

Sekreterare:

Vingedal, S. Gunnar, departementssekreterare

Bitr. sekreterare:

Bergström, Ulla, fil. lic. (fr. o. m. den 1 januari 1969)

Lokal: Inrikesdepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 45 00 (sekreteraren)

Direktiv (anförande av statsrådet Johansson till statsrådsprotokollet den 15 augusti 1968):

Behovet av sådana bostäder som är särskilt ägnade att tillgodose ungdomens bostadsefterfrågan kräver ökad uppmärksamhet vid planeringen av bostadsförsörjningen. Flera skäl talar för detta. Näringslivets expansion i tätorterna, framförallt de större städerna, i förening med minskande tillgång på arbetstillfällen i mindre orter och på landsbygden medför betydande flyttningsrörelser. En följd härav är att inte minst den yngre arbetskraften i allt högre grad måste söka sin utkomst utanför hemorten. Detta i sin tur leder till att de unga i ökad utsträckning vill bilda hushåll och skaffa egna bostäder. Antalet studerande vid universitet och högskolor beräknas öka starkt, vilket ställer krav på en fortsatt stor produktion av bostäder för dem. Även studerande vid andra läroanstalter kan behöva speciella bostäder. Behovet av särskilda bostäder för ungdom förstärks av att benägenheten att upplåta en del av bostad till inneboende av allt att döma minskar.

För studerande vid universitet och högskolor uppförs sedan länge särskilda studentbostäder. Dessa inryms antingen i studentbostadshus, vilket innebär att samtliga lägenheter i huset är avsedda för enbart studenter, eller i vanliga flerfamiljshus. Som byggherre och förvaltare av studentbostadshusen fungerar i regel särskilda stiftelser med stark förankring i studenternas egna organisationer. Erfarenheterna av dessa stiftelsers verksamhet har varit övervägande goda. I lånesammanhang är studentbostadsstiftelserna likställda med allmännyttiga bostadsföretag. Bostäderna finansieras med stöd av statliga bostadslån, varvid beräkningen av pantvärdet sker enligt särskilt gynnsamma bestämmelser. En särskild statlig låneform finns för att täcka kostnaderna för inventarier i studentlägenheter.

Utöver studentbostäder har särskilda, för ungdom avsedda bostäder tillkommit huvudsakligen i Stor-Stockholm. Vanligen byggs dessa bostäder i form av ungdomshotell, vilka kan finansieras med statliga bostadslån. I en del andra orter har särskilt under senare år byggts olika slags s.k. ungdomsbostäder, vilka åtminstone delvis är avsedda att tillgodose den förvärvsarbetande ungdomens bostadsbehov. Oftast har sådana bostäder tillkommit under medverkan av kommunen samt någon industri eller ideell organisation.

Frågan om ungdomens bostadsförsörjning har vid olika tillfällen uppmärksamrats i riksdagen, senast genom motioner vid 1968 års riksdag (I: 732 och II: 940 samt II: 935). I dessa motioner, vilkas behandling har uppskjutits till höstsessionen, yrkas på utredning av frågor som berör ungdomsbostäder.

Enligt min mening är det angeläget att frågan om ungdomens bostadsförsörjning så snart som möjligt blir närmare belyst. Sakkunniga bör tillkallas för att ställa samman det material och göra de bedömningar som kan bilda underlag för statsmakternas ställningstagande.

De sakkunniga bör mot bakgrunden av aktuella tendenser inom utbildningsväsen och näringsliv söka bilda sig en någorlunda säker uppfattning

om det framtida behovet av ungdomsbostäder. När det gäller behovet av bostäder för studerande vid eftergymnasiala utbildningsanstalter bör de sakkunniga samråda med studentbostadskommittén.

De sakkunniga bör vidare ta del av de erfarenheter som hittills vunnits av olika sätt att tillgodose ungdomens bostadsbehov samt ange de huvudkrav som bör uppfyllas när det gäller ungdomsbostädernas lokalisering, utformning och utrustning. I detta sammanhang bör särskilt prövas om man i den framtida produktionen bör göra skillnad mellan bostäder för studerande ungdom och förvärvsarbete ungdom eller om man bör eftersträva lösningar som kan vara gemensamma för dessa grupper. Vidare bör prövas om bostäder för ungdom bör samlas i särskilda hus eller integreras i övrig bebyggelse i form av avskiljbara uthyrningsrum eller på annat sätt. Utredningen bör även överväga i vad mån åtgärder för att rusta upp och förbättra lägenheter i det äldre bostadsbeståndet kan göra sådana lägenheter ägnade att tillgodose ungdomens bostadsefterfrågan.

För att bedöma dessa frågor torde det bli nödvändigt att samla in material som belyser vilka olika funktioner som behöver fyllas i bostäder för den ena eller andra kategorin. De sakkunniga torde härvid kunna ha utbyte av ett nära samråd med bl. a. statens institut för byggnadsforskning. När de sakkunniga överväger hur ungdomsbostäderna bör vara utformade för att väl tjäna sitt ändamål bör de beakta resultatet av såväl dylika funktionsstudier som gjorda undersökningar angående ungdomarnas värderingar och önskemål i fråga om bostadens utformning och utrustning. Behovet av servicekomplement till bostäderna bör belysas. De sakkunniga bör härvid samråda med servicekommittén.

Det ligger i sakens natur att behov och önskemål måste avvägas mot kostnaderna för deras tillgodoseende. Standardisering och typisering i nyproduktionen ger ekonomiska fördelar och bör därför uppmärksammas vid denna avvägning.

Ungdomsbostäderna torde i stor utsträckning få karaktär av genomgångsbostäder. Man får räkna med att en och samma hyresgäst i allmänhet bebod lägenheten under en relativt begränsad tid. Mot denna bakgrund kan det måhända vara ändamålsenligt att ungdomsbostäderna tillhandahålles i möblerat skick. De sakkunniga bör pröva denna fråga.

Vidare bör övervägas vilka former av huvudmannaskap som är lämpliga när det gäller byggnadsskedet och bostädernas förvaltning. Därvid bör studeras vilka rationaliseringseffekter som står att vinna genom lokal och regional samordning. De erfarenheter som vunnits i fråga om studentbostäder bör också beaktas.

En förutsättning för att ungdomsbostäder skall produceras i behövlig omfattning torde vara att de kan finansieras med statliga bostadslån. De sakkunniga bör pröva om några ändringar i nuvarande låneregler är motiverade med hänsyn härtill. Även reglerna om inventarielån bör ses över. En allmän utgångspunkt bör därvid vara att långivningen inte skall inrymma några subventioner. I dessa frågor bör de sakkunniga hålla kontakt med den utredning som nyligen tillsatts med uppgift bl. a. att se över studiemedelssystemet och som även har att beakta frågan om de studerandes bostadskostnader.

Jag har här huvudsakligen uppehållit mig vid frågor som gäller nyproduktion eller upprustningsåtgärder för att få fram bostäder som är lämpliga

för ungdom. De sakkunniga bör emellertid vara oförhindrade att också ta upp spörsmål av annan art som kan ha samband med ungdomens bostadsförsörjning, t. ex. frågan om villkor för upplåtelse av bostad och om ungdomarnas tidigare utflyttning ur föräldrahemmet bör och kan dämpas genom förbättrad planering av familjebostäderna.

Utredningen bör bedrivas skyndsamt. De sakkunniga kan, om de så finner lämpligt, lägga fram resultatet av sitt arbete i etapper.

Kommittén har i oktober 1968 hållit ett sammanträde.

Utredningens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

24. Utredning rörande den skyddade sysselsättningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 augusti 1968 för utredning rörande den skyddade sysselsättningen (se Post- och Inrikes tidn. den 26 augusti 1968):

Meidner, Rudolf A., fil. dr, *ordförande*

Jansson, Helmer, landstingsdirektör

Lindvall, Karl-Erik, ombudsman

Petersson, Olof H. E., kansliråd

Ågren, Lars O., direktör

Direktiv (anförande av statsrådet Johansson till statsrådsprotokollet den 15 augusti 1968):

Arbetsmarknadspolitikens syfte är att skapa förhållanden som gör det möjligt för alla att få arbete. För en del personer med handikapp är det emellertid svårt att få arbete på öppna marknaden. Därför anordnas genom samhällets försorg arbetsplatser där handikappade under kortare eller längre tid får arbeta under förhållanden som är särskilt tillrättalagda för dem. En sådan arbetsform är de skyddade verkstäderna. Dessa är under stark utbyggnad.

De handikapp som medför att skyddat arbete behövs är mycket skiftande. Ett gemensamt drag är dock att vederbörande på grund av fysiska och/eller psykiska handikapp har svårt att få och behålla ett arbete på öppna marknaden. I samband med en driftnedläggning kan det vidare bli nödvändigt att ordna skyddat arbete för äldre, lokalt bundna personer även om deras arbetsförmåga inte är särskilt nedsatt i förhållande till åldern. Det finns också verkstäder som speciellt syftar till att ge sysselsättning åt personer med så grava handikapp att endast arbeten av terapikaraktär kan förekomma.

Antalet platser vid skyddade verkstäder inklusive platser för arbetsprövning och arbetsträning uppgår nu till närmare 10 000. Till övervägande del utgörs verksamheten av industriellt arbete men också vissa former av kontorsarbete m. m. förekommer. Produkterna avsätts till största delen på öppna marknaden och gängse produktpriser tillämpas.

Huvudmän för de skyddade verkstäderna är i flertalet fall kommuner eller landsting. I ett fåtal fall är enskilda sammanslutningar huvudmän. Stats-

bidrag till verkstäderna utgår dels som anordningsbidrag dels som driftbidrag. Anordningsbidrag utgår f. n. för anordnande av lokaler med högst 390 kr./m² nettogolvyta. I orter som är belägna inom det s. k. stödområdet och som har otillfredsställande sysselsättning kan bidraget höjas till högst 500 kr./m². Bidrag till anskaffning av en första uppsättning maskiner eller likvärdig utrustning utgår med hälften eller om särskilda skäl föreligger högst två tredjedelar av anskaffningskostnaden. Driftbidrag kan utgå med hälften av driftunderskottet, dock med högst 2 000 kr. per arbetsplats och år.

Driftunderskottet varierar inom vida gränser vid olika skyddade verkstäder. Variationerna förklaras av bl. a. att klientelet har olika sammansättning i fråga om handikappens art och svårighetsgrad. Av betydelse för det ekonomiska utfallet är också i vad mån man lyckas få lämpliga arbetsobjekt.

Lönesättningen för dem som bereds sysselsättning vid verkstäderna varierar starkt. Efter bemyndigande av Kungl. Maj:t har jag den 29 mars 1968 tillkallat en utredningsman med uppgift att undersöka möjligheterna att få en mera enhetlig lönesättning.

Till s. k. halvskyddade verkstäder, som anordnas av enskilda företag i direkt anslutning till deras ordinarie verksamhet, kan statsbidrag utgå med 2 500 kr. per halvår och plats som ställs till arbetsförmedlingens förfogande. Lön utgår enligt det vid företaget gällande kollektivavtalet.

Vid innevarande års riksdag togs frågor om huvudmannskapet och organisationen för de skyddade verkstäderna samt den skyddade verksamhetens förutsättningar upp till behandling i flera motioner (I: 58, II: 87, II: 219, I: 576 och II: 733). Statsutskottet förordade i anledning därav i sitt av riksdagen godkända utlåtande (SU 63, rskr 171) att en förutsättningslös utredning om dessa frågor tillsätts. Denna utredning bör nu komma till stånd. För uppgiften bör tillkallas särskilda sakkunniga.

De skyddade verkstäderna är nu ojämnt fördelade över landet. I vissa områden är verksamheten relativt väl utbyggd, i andra har den en mindre omfattning. Praktiskt taget i hela landet behövs dock ytterligare tillgång till skyddad sysselsättning. Vissa tecken tyder på att behovet kan komma att öka framdeles. De sakkunniga bör kartlägga den nuvarande tillgången på skyddade arbetsplatser, varvid även den halvskyddade sysselsättningen bör beaktas, samt bilda sig en uppfattning om det framtida behovet av olika slags skyddad och halvskyddad sysselsättning i skilda delar av landet. Utredningen bör överväga behovet av att bygga ut den skyddade sysselsättningen och göra den till ett effektivare arbetsmarknadspolitiskt medel. Härvid bör uppmärksammas behovet av att sysselsättning beredes grupper som på grund av handikappets art inte alls eller i allt för ringa omfattning kan inpassas i den nuvarande skyddade sysselsättningen. De sakkunniga bör även överväga om skyddad eller halvskyddad sysselsättning i delvis nya former kan behöva anordnas för att tillgodose föreliggande behov. Behovet av att i större utsträckning än f. n. kunna bereda kriminal- och nykterhetsvårdsklientelet skyddad sysselsättning i inomhusarbete bör uppmärksammas.

De sakkunniga bör ange en inbördes angelägenhetsgradering mellan olika former av utbyggnad.

Vid en fortsatt utbyggnad av den skyddade sysselsättningen framstår det som angeläget att ökad uppmärksamhet ägnas lönsamheten i verksamheten. Utredningen bör närmare undersöka vad som i den fortsatta planeringen

kan göras för att minska de stigande driftunderskotten. Verkstädernas storlek, beläggning samt regionala fördelning är frågor som bör bli föremål för uppmärksamhet.

Anskaffning av lämpliga arbetsobjekt är en av förutsättningarna för att en skyddad verkstad skall kunna drivas med gott resultat. I allmänhet anskaffar nu varje verkstad själv sina arbetsobjekt, varvid dock visst biträde kan erhållas från arbetsmarknadsstyrelsen. Ju större omfattning den skyddade sysselsättningen får desto starkare framträder behovet att i vissa fall samordna arbetsanskaffningen. De sakkunniga bör undersöka hur en sådan samordning kan ske och därvid överväga såväl regionala som riksomfattande åtgärder.

Arbetsförmågan hos dem som sysselsätts vid skyddade verkstäder är som nämnts mycket skiftande. Detta ställer stora krav på differentiering av arbetsuppgifterna. Delvis torde denna kunna uppnås genom en lämplig organisation av arbetet men möjligheterna i det avseendet är givetvis starkt beroende av produktionsinriktningen. Även från denna synpunkt är sålunda valet av arbetsobjekt betydelsefullt.

Vid marknadsföringen av produkterna tillämpas i princip gängse produktpriser på den öppna marknaden. Denna princip bör alltjämt vara vägledande. Det kan dock erbjuda stora svårigheter att i det enskilda fallet avgöra vad som är marknadspris. De sakkunniga bör undersöka formerna för pris-sättningen och framlägga därav eventuellt betingade förslag.

De sakkunniga bör också undersöka i vad mån det finns förutsättningar för och behov av en samordnad försäljning av de skyddade verkstädernas produkter och i vilken form den i så fall bör ske.

En förutsättning för att verkstäderna på ett tillfredsställande sätt skall kunna fullgöra sina uppgifter är att deras tjänstemän är väl utbildade för sin uppgift. Personalrekryteringen bör därför ägnas uppmärksamhet vid utredningen. Utbildning av personalen anordnas nu av landstingsförbundet i samråd med kommunförbundet och arbetsmarknadsstyrelsen. De sakkunniga bör undersöka behovet och inriktningen av verkstädernas framtida personalutbildning.

Det är vidare angeläget att verkstadsledningarna har tillgång till kommersiell och teknisk rådgivning i fråga om kalkylering, produktionsplanering m. m. En ytterligare utbyggnad av det redan nu i många fall etablerade samarbetet med företagareföreningarna bör i detta sammanhang bl. a. övervägas.

Som jag inledningsvis har anfört är landsting eller kommuner huvudmän för flertalet av de skyddade verkstäderna. De sakkunniga bör undersöka fördelar och olägenheter med detta splittrade huvudmannaskap och lägga fram förslag beträffande det framtida huvudmannaskapet. Även om man kommer fram till att de samhälleligt drivna verkstäderna bör ha ett enhetligt huvudmannaskap, bör möjligheten alltjämt lämnas öppen för enskilda sammanslutningar att driva skyddade verkstäder med stöd av statsbidrag. Vad gäller kostnadsfördelningen mellan staten och huvudmännen bör de sakkunniga utgå från att denna totalt sett inte skall bli föremål för någon genomgripande förändring.

De sakkunniga bör om de så finner motiverat föreslå åtgärder som berör även den halvskyddade sysselsättningen.

Under utredningen bör kontakt hållas med den sakkunnige som har att

utreda möjligheterna att skapa mera enhetlig lönesättning vid de skyddade verkstäderna.

Utredningens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

25. Sakkunnig för utredning rörande statens ekonomiska stöd till allmänna samlingslokaler

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 25 oktober 1968 för utredning rörande statens ekonomiska stöd till allmänna samlingslokaler (se Post- och Inrikes tidn. den 5 november 1968):

Eriksson, J. Einar, verkst. dir., led av I kamm.

Direktiv (anförande av statsrådet Johansson till statsrådsprotokollet den 25 oktober 1968):

Staten lämnar sedan år 1942 ekonomiskt stöd för att främja tillkomsten och bevarandet av allmänna samlingslokaler som på det lokala planet behövs för det offentliga livet och de kulturella strävandena. Verksamheten har i hög grad varit inriktad på lokaler som tillgodoser föreningslivets behov av utrymmen för möten, studieverksamhet och förströelse.

Stödet har huvudsakligen formen av lån som täcker en viss del av byggnadskostnaden för ny- eller ombyggnad. Lån kan också utgå för avhjälpan av ekonomiskt trångmål, s. k. saneringslån. Såväl lån för ny- eller ombyggnad som saneringslån är som regel förenat med en kapitalsubvention genom att en del av lånet är ränte- och amorteringsfritt och i allmänhet avskrivs när återstoden av lånet har slutamorterats. Formerna för lånestödet har i stort sett varit oförändrade sedan år 1942; vissa begränsade reformer har dock genomförts, bl. a. åren 1957 och 1960.

Sistnämnda är kompletterades låneverksamheten med ett särskilt stöd i form av s. k. rekonstruktionsbidrag. Dessa är avsedda att vid sidan av saneringslånen ge stöd beträffande samlingslokaler som inte är ekonomiskt bärkraftiga men fyller ett angeläget behov. Sådana bidrag och lån förutsätter viss kommunal medverkan.

De faktiska stödmöjligheterna bestäms emellertid inte enbart av låne- och bidragsbestämmelserna utan beror också av de ramar för verksamheten som statsmakterna bestämmer. För budgetåret 1968/69 gäller för långivningen en ram av 10 milj. kr. och för bidragsgivningen finns ett anslag på 400 000 kr.

Den särskilda stödformen med rekonstruktionsbidrag betecknades när den infördes som en försöksverksamhet. Utvecklingen under de gångna åren visar att allt fler företag som driver samlingslokaler har fått ekonomiska svårigheter som äventyrar deras fortsatta verksamhet och innebär risker för förluster på de statliga lånen. Vid utgången av år 1959 fanns det 19 lokalföretag som inte betalat förfallna annuiteter på statslånet. Motsvarande antal den 31 december 1967 var 64. Statens lånefordringar hos dessa företag uppgick till ca 7,5 milj. kr. Summan av samtliga utestående lånefordringar uppgick vid utgången av budgetåret 1967/68 till ca 125 milj. kr.

Tiden synes nu vara inne att granska resultaten och erfarenheterna av

den särskilda stödformen med rekonstruktionsbidrag och att med ledning härav samt med utgångspunkt i övriga föreliggande erfarenheter på området pröva hur det statliga stödet till befintliga lokaler i fortsättningen bör vara utformat. En utredningman bör tillkallas med uppgift att göra denna granskning och prövning.

Som allmän målsättning för utredningen bör gälla att statens stöd — tillsammans med skäligen insatser från kommunen — skall tillgodose två väsentliga syften, nämligen att möjliggöra ett bevarande av lokaler som är av väsentlig betydelse för befolkningen i orten och att i möjlig mån skydda staten från förlust på redan lämnade lån.

Stöd till avhjälpande av ekonomiska svårigheter lämnas nu ofta genom en kombination av saneringslån och rekonstruktionsbidrag. Ändamålsenligheten av denna ordning hör till de frågor som bör undersökas. Om skäl därtill föreligger, bör utredningsmannen pröva frågan om en enhetlig stödform.

När det gäller nytillkommande lokaler är det angeläget att de redan från början har goda driftekonomiska förutsättningar som kan väntas bestå på längre sikt så att behovet av framtida rekonstruktionsbidrag utesluts eller begränsas. Utredningsmannen bör undersöka i vad mån och på vilket sätt gällande låneregler och nuvarande praxis vid beviljande av lån kan behöva ändras för att tillgodose detta önskemål. Det torde finnas anledning att i detta sammanhang överväga frågan om hur kostnaderna för det erforderliga stödet lämpligen skall fördelas mellan stat och kommun. Inte minst är denna fråga av betydelse när det gäller stora anläggningar som kräver betydande kostnader. Om utredningsmannen finner att ökat statligt kreditstöd till byggnadskostnaderna behövs, bör det övervägas om en sådan ökning kan genomföras i subventionsfria former i förening med ett kommunalt ansvar för driftunderskott och eventuella förluster på statslånen. Härmed skulle också följa ett ansvar för planeringen av nya lokaler och för ett effektivt utnyttjande av dem.

Svårigheterna att finansiera lokaldriften torde vara särskilt utpräglade i glesbygderna. Utredningsmannen bör undersöka om särskilda stödåtgärder kan vara motiverade i sådana områden och i denna fråga samråda med arbetsgruppen för glesbygdsfrågor.

Från tid till annan har önskemål framförts om en utvidgning av det statliga stödet till att omfatta även konstnärlig utsmyckning av samlingslokaler och inventarieanskaffning. Utredningsmannen bör göra de undersökningar rörande utformningen av och kostnaderna för en sådan utvidgning av stödverksamheten som behövs för ett ställningstagande i dessa frågor.

Servicekommittén torde i sitt fortsatta arbete komma in på frågor rörande de allmänna principerna rörande ansvaret för planeringen och finansieringen av servicelokaler av olika slag i bostadsområden, däribland samlingslokaler. Utredningsmannen bör därför samråda med servicekommittén. Härvid bör bl. a. frågan om gränsdragningen mellan samlingslokaler med skilda stödformer uppmärksammas liksom frågan om olika lokalers användningsområde.

Utredningsmannen bör även behandla vissa frågor av administrativ och organisatorisk art. Beslut om lån och bidrag meddelas nu av Kungl. Maj:t, sedan ärendena beretts och förslag avgivits av statens nämnd för samlings-

lokaler. Departementsutredningen har i uppdrag att pröva i vad mån ärenden av löpande karaktär, som nu handläggs i departementen, bör delegeras eller decentraliseras. Undersökningar rörande åtgärder av detta slag i fråga om lån och bidrag till samlingslokaler bör utföras av utredningsmannen i samråd med departementsutredningen. En riktpunkt för detta arbete bör vara att den sakkunskap på området, som i nämnden finns representerad genom företrädare för samlingslokalföretagens riksorganisationer, tillvaratas även i fortsättningen.

I övrigt bör utredningsmannen vara oförhindrad att ta upp även andra frågor rörande stödet till samlingslokaler än dem som nämnts i det föregående.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

Civildepartementet

A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968

1. Lotslöneberedningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 22 februari 1963 för att verkställa översyn av vissa löne- och arbetstidsfrågor inom lots- och fyrväsendet samt för lotspersonalen vid Trollhätte kanalverk (se Post- och Inrikes tidn. den 23 april 1963):

Andrén, A. Gunnar, förhandlingsdirektör, *ordförande*

Engqvist, K. E. Börje, lönedirektör

Lunde, Henry, förhandlingschef

Nilsson, A. Erik, direktörsassistent

Werner, Ivar H. G., förbundsordförande

Sekreterare:

Carlgren, Lennart, avdelningsdirektör

Beredningen har under tiden november 1967—februari 1968 hållit två sammanträden.

Beredningen har den 23 februari 1968 avlämnat förslag till arbetstidsreglering för personalen på sjöfartsverkets tjänstefartyg och motorjakter samt personal vid vissa fyrplatser (Stencil Ci 1968:3).

Uppdraget är därmed slutfört.

2. Tjänstebegreppsutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 9 september 1965 för att utreda frågan om tjänstebegreppets närmare innebörd (se Post- och Inrikes tidn. den 23 september 1965):

Broomé, J. T. Allan, generaldirektör

Expert:

Näsholm, Birger, byråchef

Sekreterare och expert:

Lyberg, Folke, lönedirektör

Direktiven för utredningen, se 1966: Ci 13.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sju sammanträden.

Utredningen har den 27 juni 1968 avgett promemoria om »Oavsättligheten inom statsförvaltningen» (Stencil Ci 1968:5).

Med anledning av en av utredningen i skrivelse den 29 oktober 1968 gjord framställning har Kungl. Maj:t den 20 november 1968 förordnat att utredningens verksamhet skall upphöra samt att dess arbetsmaterial skall överlämnas till lönesystemutredningen (Ci: 15).

B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969

3. Sakkunnig för ytterligare utredning av frågan om nya pensionsbestämmelser för apoteksinnehavare och apoteksanställda m. m.

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 11 maj 1962 för att verkställa ytterligare utredning av frågan om nya pensionsbestämmelser för apoteksinnehavare och apoteksanställda samt därmed sammanhängande spörsmål:

Broomé, J. T. Allan, generaldirektör

Experter:

Eklund, Sven R. A., apotekare

Gunnarsson, N. G. Arne, byråchef

Kalén, Olof H., lönedirektör

Tiby, K. Ivar, departementssekreterare

Wester, Sven V., apotekare

Åkerlund, Mimmi T., f. d. ombudsman

Östensson, C. Magnus, apotekare

Sekreterare:

Regen, J. Gunnar, departementssekreterare

Lokal: Statens avtalsverk, Klara Västra Kyrkogata 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 (den sakkunnige) och lokalsamt. 22 45 00, rikssamt. 23 62 00 (sekr.)

Utredningsmannen har i skrivelse den 12 juni 1968 avgett förslag till bestämmelser om samordning av vissa familjepensionsförmåner.

Utredningsarbetet beräknas pågå under år 1969.

4. Krigsavlöningsberedningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 8 februari 1963 för att inom civildepartementet biträda med utformningen av avlöningsföreskrifter m. m. för tillämpning under beredskap och krig:

Edgardh, Claes H. H., t. f. expeditionschef/rättschef, *ordförande*

Andrén, A. Gunnar, förhandlingsdirektör

Kollind, Hans O., krigsråd

Lindberg, N. Olof, departementsråd

Ogner, Stig V., kansliråd

Experter:

Stiernstedt, Lars J. Th., förhandlingsdirektör (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Tell, Anna Greta, avdelningsdirektör

Sekreterare:

Winéus, Bengt G., departementssekreterare

Lokal: Civildepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. lokalsamt. 22 45 00, rikssamt. 23 62 00 (sekr.)

Beredningen har under tiden november 1967—oktober 1968, utöver sammanträden inom en särskild arbetsgrupp, hållit två plenarsammanträden.

Beredningens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

5. Utredningen rörande hälsokontroll för de statsanställda m. fl.

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1963 för att verkställa utredning rörande hälsokontroll för de statsanställda m. fl. (se Post- och Inrikes tidn. den 3 juli 1963):

Aldestam, N. Arne, utredningsdirektör

Experter:

Hall, Paul F. L., docent, överläkare

Edström, Ricardo F. S., chefsläkare (fr. o. m. den 16 februari 1968)

Sekreterare:

Ström, Evert R., direktörsassistent

Lokal: Statens avtalsverk, Slottsbacken 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 ankn. 143 (sekr.)

Direktiven för utredningen, se 1964: I Ci 14.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit nio sammanträden.

Utredningen har den 5 juli 1968 avgett ett betänkande benämnt »Hälsokontroll i statlig tjänst» (Stencil Ci 1968: 4).

Utredningen avser att avlämna separata redogörelser för vissa detaljanalyser av delaktiviteter i utredningens försöksverksamhet med hälsoundersökning av statsanställda m. fl.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete i början av år 1969.

6. Arbetstidsnämnden för personal inom sjömättningsverksamheten

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 23 april 1964 för att handlägga arbetstidsfrågor för personal inom sjömättningsverksamheten:

Andrén, A. Gunnar, förhandlingsdirektör, *ordförande*

Bergdahl, Carl E., förste ombudsman

Thunberg, K. I. Anders, t. f. sjöfartsråd

Lokal: Statens avtalsverk, Klara Västra Kyrkogata 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 ankn. 222.

Beredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit ett sammanträde.

Beredningens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

7. 1965 års anställningsutredning

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 september 1965 för att utreda frågan om avgränsningen mellan statliga arbetstagare med tjänstemannaställning och sådana utan ställning som tjänstemän (se Post- och Inrikes tidn. den 30 september 1965):

Söderberg, Gustaf J. K., expeditionschef/rättschef, *ordförande*

Bladh, Carl G., ombudsman

Johansson, Kjell Å. M., förhandlingsdirektör

Sekreterare:

Nyström, A. Martin, byrådirektör

Lokal: Telestyrelsen, Fack, 103 20 Stockholm 16, tel. 23 60 40 (sekr.)

Direktiven för utredningen, se 1966: Ci 14.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit åtta sammanträden.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

8. Avtalsstatistikutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 oktober 1965 för att utreda frågan om uppläggningsen av det för de statliga löneförhandlingarna erforderliga utrednings- och statistikarbetet (se Post- och Inrikes tidn. den 30 oktober 1965):

Höök, Erik S. V., planeringschef, *ordförande*

Aldestam, N. Arne, utredningsdirektör

Fastbom, E. Lennart, planeringschef

Odéen, Bengt O. G., direktör

Tiby, K. Ivar, departementssekreterare

Expert:

Lindahl, K. Olof R., lönedirektör

Sekreterare:

Åberg, Per I., direktörsassistent

Biträdande sekreterare:

Aabye-Nielsen, Hans, departementssekreterare

Lokal: Statens avtalsverk, Slottsbacken 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 ankn. 142 (sekr.)

Direktiven för utredningen, se 1966: Ci 15.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit sex sammanträden.

Kommittén beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

9. Representanter för statsverket i läkarförhandlingsdelegationen

Förordnade genom Kungl. Maj:ts beslut den 13 maj 1966 att ingå som representanter för statsverket i läkarförhandlingsdelegationen:

Samuelson, Karl G., landshövding, *ordförande* i delegationen

Tännérus, Lars A., lönedirektör

Experter:

Borgström, Mats E., avtalsjurist

Eriksson, K. Arvid, byrådirektör (fr. o. m. den 6 maj 1968)

Uggla, Karl-Lennart, lönedirektör

Sekreterare:

Berg, Nils G., departementssekreterare (t. o. m. den 29 februari 1968)

Andersson, Lars I., lönesekreterare (fr. o. m. den 1 mars 1968)

Lokal: Statens avtalsverk, Slottsbacken 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 (Tännérus), tel. 54 05 00 ankn. 1523 (sekr.)

Delegationens ursprungliga uppdrag, se 1961: I C 11.

Mellan läkarförhandlingsdelegationen och Sveriges läkarförbund träffades den 13 december 1967 avtal om ändringar av taxebestämmelser m. m. i kollektivavtalet den 4 juli 1967 för sjukhusläkare m. fl. hos städerna Stockholm, Göteborg och Malmö samt hos staten. Avtalet har godkänts av riksdagens lönedelelegation den 15 december 1967 och av Kungl. Maj:t den 29 december 1967. Den 4 mars 1968 slöts avtal mellan parterna om ändringar i kollektivavtalet den 4 juli 1967 i anledning av läkarutbildning vid Danderyds sjukhus. Avtalet har godkänts av riksdagens lönedelelegation den 13 mars 1968 och av Kungl. Maj:t den 22 mars 1968. Delegationen och läkarförbundet träffade den 29 april 1968 avtal om ändringar i kollektivavtalet den 4 juli 1967 i anledning av förslag i 1968 års statsverksproposition om inrättande av vissa läkartjänster och den 2 maj 1968 om retroaktivt tillägg till vissa statliga läkare, m. m. Dessa avtal har godkänts av riksdagens lönedelelegation den 22 maj 1968 och av Kungl. Maj:t den 6 juni 1968. Den 6 juni 1968 träffade parterna avtal om ändring av uppsägningstid i kollektivavtalet den 4 juli 1967. Detta avtal godkändes av riksdagens lönedelelegation den 19 juni 1968 och av Kungl. Maj:t den 28 juni 1968. Mellan parterna har den 16

oktober 1968 träffats avtal om allmänna bestämmelser för vissa statliga och icke-statliga läkare m. fl. (ABL). Avtalet har godkänts av riksdagens löne-delegation den 30 oktober 1968 och av Kungl. Maj:t den 31 oktober 1968. I samråd mellan läkarförhandlingsdelegationen och Sveriges läkarförbund har genomförts en undersökning av vissa sjukhusläkares arbetstidsförhållanden. Utredningsresultatet föreligger i form av tabellverk och den slutliga redogörelsen kan förväntas bli framlagd före 1968 års utgång.

Delegationens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

10. *Utredning om städningen vid statliga myndigheter*

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 11 mars 1966 för att verkställa en översyn av den statliga städningen (se Post- och Inrikes tidn. den 13 april 1966):

Johansson, Kjell A. M., förhandlingsdirektör, *ordförande*

Stime, Per-Erik W., avdelningsdirektör

Wallén, Åke, byrådirektör

Experter:

Höök, S. Rune, lönesekreterare

Stare, K. J. Peter, avdelningsdirektör

Svantesson, K. Gösta H., byrådirektör

Sekreterare:

Olson, O. Lennart, t. f. direktörsassistent

Lokal: Statens avtalsverk, Slottsbacken 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 (sekr.)

Direktiven för utredningen, se 1967: Ci 11.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit elva sammanträden.

Utredningens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

11. *Representanter för statsverket i mentalsjukvårdens löneförhandlingsdelegation*

Förordnade enligt Kungl. Maj:ts beslut den 18 mars 1966 att t. v. ingå som företrädare för statsverket i en delegation med representanter för staten och Svenska landstingsförbundet med uppgift att föra förhandlingar och sluta kollektivavtal eller på annat sätt enhetligt reglera *dels* anställnings- och arbetsvillkor, som må bestämmas genom avtal, för sådana personalgrupper vid statens mentalsjukhus m. m. som berörs av landstingens övertagande av mentalsjukvården *dels* de övergångsanordningar för berörd personal som kan finnas erforderliga i samband med övertagandet:

Stiernstedt, Lars J. Th., förhandlingsdirektör

Tiby, K. Ivar, departementssekreterare

Tännérus, Lars A., lönedirektör

Experter:

Nilsson, A. Erik, direktörsassistent

Strandlund, K. Bertil, avdelningsdirektör

Welin, Thorild J. M., avtalsjurist

Wistrand, Anders W. H., direktörsassistent

Sekreterare:

Lindroth, C. E. Gunnar Hj:son, lönesekreterare

Lokal: Statens avtalsverk, Slottsbacken 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 (sekr.)

Direktiven för delegationen, se 1967: Ci 12 och 1968: Ci 13.

Mellan mentalsjukvårdens löneförhandlingsdelegation, å ena, samt Statstjänarkartellen, Statstjänstemännens riksförbund, Sveriges akademikers centralorganisation och Tjänstemännens centralorganisations statstjänstemannasektion, å andra sidan, slöts den 4 april 1968 — under förbehåll om Kungl. Maj:ts godkännande — avtal om retroaktivt tillägg för 1968 för sådana personalgrupper som berörs av landstingens övertagande av mentalsjukvården. Avtalet har godkänts av riksdagens löne delegation den 5 april 1968 och av Kungl. Maj:t samma dag.

Mellan nyssnämnda parter och under samma förbehåll slöts vidare den 25 april 1968 avtal för tiden den 1 januari 1968—31 december 1968 om fördelning av 1968 års totalram m. m. för nämnda personalgrupper. Detta avtal har godkänts av riksdagens löne delegation den 26 april 1968 och av Kungl. Maj:t samma dag.

Under samma förbehåll träffades mellan parterna den 19 juni 1968 avtal om ändring i avtalet den 15 december 1966 såvitt avser vissa bestämmelser om beredskapstillägg. Avtalet som gäller för tiden den 1 januari 1968—31 december 1968 har godkänts av riksdagens löne delegation den 11 juli 1968 och av Kungl. Maj:t den 7 augusti 1968.

Delegationens arbete beräknas pågå under hela år 1969.

12. Bisysseutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 29 april 1966 för att se över de offentligrättsliga bestämmelser, som reglerar rätten för statstjänstemän och vissa andra offentliga tjänstemän att inneha bisysslor (se Post- och Inrikes tidn. den 24 maj 1966):

Löfqvist, Ivar, generaldirektör

Experter:

Ericsson, K. Georg V., borgmästare

Lidbeck, P. Ingmar, regeringsråd

Sekreterare:

Andersson, Anders H., assessor

Lokal: Statskontoret, Box 2106, 103 13 Stockholm 2, tel. 22 08 60

Direktiven för utredningen, se 1967: Ci 13.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit åtta sammanträden. Ett sammanträde har hållits med utredningens kontaktmän från tjänstemannaorganisationer.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under första delen av år 1969.

13. *Betygsutredningen*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 16 juni 1966 för att utreda frågan om normer för betyg och intyg över anställning inom den statligt reglerade offentliga förvaltningen (se Post- och Inrikes tidn. den 3 augusti 1966):

Broomé, J. T. Allan, generaldirektör

Expert:

Werner, Ulf C. L., departementssekreterare

Sekreterare och expert:

Fjellström, Carl-Gustaf F., byråchef

Lokal: Civildepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. lokalsamt. 22 45 00, rikssamt. 23 62 00 ankn. 1901

Direktiven för utredningen, se 1967: Ci 14.

Utredningsmannen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit ett flertal sammanträden med experterna.

Utredningen beräknas slutföra sitt arbete under år 1969.

14. *Förhandlingsutredningen*

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 7 april 1967 för att utreda vissa frågor i förhandlingsrättssystemet för de offentliga tjänstemännen (se Post- och Inrikes tidn. den 19 april 1967):

Löfberg, Bertil A. F., statssekreterare, *ordförande*

Ericsson, K. Georg V., borgmästare

Gustafsson, Åke G., departementsråd

Lannefjord, Sture E. U., direktör

Mannerfelt, Nils O. G., t. f. rättschef

Montelius, Jan-Christian O. A., departementsråd

Sekreterare:

Härdefelt, S. Börje, hovrättsassessor

Lokal: Civildepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. lokalsamt. 22 45 00, rikssamt. 23 62 00 (sekr.)

Direktiven för utredningen, se 1968: Ci 16.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit tio sammanträden.

Utredningen har den 12 januari 1968 avgett betänkande om kompetensområdet för riksdagens löne delegation samt formerna för att bestrida de ökade utgifter som följer av träffade löneöverenskommelser, m. m. (Stencil Ci 1968: 1).

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

15. Lönesystemutredningen

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 22 september 1967 med uppgift att utreda frågan om ändringar i det statliga tjänste- och lönesystemet m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 4 oktober 1967):

Ericson, Folke C. W., generaldirektör, *ordförande*

Aldestam, N. Arne, utredningsdirektör

Bertman, Harry, byggnadsråd

Gustafsson, Åke G., departementsråd

Montelius, Jan-Christian O. A., departementsråd

Nyrén, A. Per-Elof, organisationsdirektör

Ragnå, Nils E. A., personaldirektör

Salomonson, C. Stig R., byråchef

Expert:

Steen, Göran A., hovrättsråd

Sekreterare:

Rudén, Allan N., personaldirektör

Lokal: Statens avtalsverk, Klara Västra Kyrkogata 6, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60 ankn. 249 eller 21 39 21 (sekr.)

Direktiven för utredningen, se 1968 Ci: 17.

Utredningen har under tiden november 1967—oktober 1968 hållit 25 sammanträden, varav 17 i särskilda arbetsgrupper.

Utredningsarbetet beräknas pågå under hela år 1969.

16. Testutredningen

Tillkallad enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 22 mars 1968 för att utreda frågan om förutsättningarna och formerna för psykologiska undersökningar inom statsförvaltningen m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 17 april 1968):

Cars, Gunnar F. O., regeringsråd, *ordförande*

Berglund, Erik, sekreterare

Björk, Kaj Å., led. av I kamm.

Holm, Thorsten, ombudsman
Larsson, Sven O., psykolog, tillika *sekreterare*
Magnusson, David N., laborator
Ström, K. Fingal, kansliråd
Ulf, Bo L., administrativ direktör

Lokal: Civildepartementet, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. lokalsamt. 22 45 00, rikssamt. 23 62 00 ankn. 1881 (sekr.)

Direktiv (anförande av statsrådet Gustafsson till statsrådsprotokollet den 22 mars 1968):

Psykologins praktiska användbarhet på skilda områden av samhällslivet har uppmärksamrats i allt större utsträckning. Inom den offentliga verksamheten utnyttjas den tillämpade psykologin särskilt inom försvaret, barna- och ungdomsvården, skolan, yrkesvägledningen och arbetsvården.

Psykologiska anlags- och urvalsundersökningar har vunnit tillämpning i samband med anställning och vid uttagning till utbildning samt i viss omfattning också vid befordran av personal. Inom den statliga sektorn började denna verksamhet under slutet av 1920-talet och början av 1930-talet. Postverket och statens järnvägar använde sig av sådana metoder framför allt vid uttagning av deltagare i kurser, anordnade inom verken. Denna verksamhet har under 1950- och 1960-talen väsentligt ökat i omfattning. Psykologisk prövningsverksamhet inom försvaret inleddes på 1930-talet. Under och efter andra världskriget har verksamheten successivt ökat. Psykologiska undersökningar används främst för urval till visst slags tjänstgöring eller till viss tjänst eller utbildning. Sedan år 1955 utförs dessa undersökningar av militärpsykologiska institutet eller under dess överinseende.

Även andra statliga myndigheter har under senare år börjat utnyttja psykologiska urvalsmetoder. Detta gäller t. ex. kriminalvårdsstyrelsen (vid urval av personal till gemensam grundutbildning för vårdar- och vaktpersonal), SIDA (vid urval av personal för tjänstgöring utomlands), televerket (vid urval till olika kurser inom verket), luftfartsverket (vid urval för utbildning till trafikledare), statskontoret (vid urval av elever i den årliga aspirantutbildningen och av personal till folk- och bostadsräkningen), centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden (vid urval av systemmän och programmerare och personal till länsstyrelsernas datakontor), domänverket (vid urval av revirassistenter och tekniska assistenter) och statens vattenfallsverk (vid urval av maskinistaspiranter).

Här nämnda myndigheter har funnit att de upplysningar som inhämtas genom test eller andra psykologiska mätmetoder utgör ett värdefullt komplement till de övriga upplysningar om en sökande som står till buds för bedömningen av lämpligheten för viss utbildning eller befattning.

Psykologiska undersökningsmetoder tillämpas som framgår av den lämnade redogörelsen i ej obetydlig omfattning inom olika områden av arbetslivet i vårt land. Metoderna har vunnit ökad användning på såväl den enskilda som den offentliga arbetsmarknaden. Det är enligt min mening angeläget att staten i sin egenskap av arbetsgivare intar en positiv hållning till rationella metoder inom personaladministrationen. De statliga myndigheter som använder psykologiska bedömnings- och mätmetoder vid handlägg-

ningen av olika personalärenden redovisar som inledningsvis framhållits i huvudsak positiva erfarenheter. Det kan förutses att andra myndigheter och institutioner i växande omfattning kommer att ta i bruk samma metoder.

Inför en sådan utveckling och mot bakgrunden av de frågor som härigenom aktualiseras torde behov föreligga att närmare undersöka frågan om förutsättningar och former för psykologiska undersökningar vid urval för anställning, uttagning till utbildning, befordran m. m. inom statsförvaltningen och problem som hänger samman därmed.

Det synes därför påkallat att nu tillkalla särskilda sakkunniga för att verkställa utredning i sådant syfte.

Som utgångspunkt för utredningen bör gälla att de psykologiska testmetoderna skall betraktas som ett komplement till övriga rekryterings- och urvalsåtgärder. Utredningen bör således syfta till att precisera den roll psykologiska undersökningar kan och bör spela i detta sammanhang.

Det torde inte vara möjligt eller behövt att se över alla de psykologiska mät- och bedömningsmetoder som är i praktiskt bruk. Däremot torde testmetodikerna böra närmare belysas från principiella utgångspunkter varvid det — framför allt i informativt syfte — kan visa sig lämpligt att närmare undersöka vissa testmetoders syfte, konstruktion och praktiska användbarhet vid personurval inom olika delar av statsförvaltningen.

Tvivel eller tveksamhet har uttalats om psykologiska mät- och bedömningsmetoder är så utvecklade att man genom dem får säkrare upplysningar om en persons egenskaper, förutsättningar eller andra karakteristika än som erhålls genom studium av arbets- och utbildningsbetyg och genom referenser, omdömen från förmän m. m. Olika psykologiska metoders tillförlitlighet i nämnda hänseenden bör därför ägnas särskild uppmärksamhet.

Mot användningen av urvalsprov som grundas på i förväg uppställda krav i fråga om personlighetsegenskaper, begåvning o. d. har invänts att detta skulle kunna leda till en alltför ensidig och begränsad bedömning. Denna fråga bör undersökas.

Vidare har betonats vikten av att undersökningar i ett personalärende begränsas till att omfatta de sidor av personligheten som har omedelbart intresse för avgörandet av ärendet och att man alltså utesluter upplysningar som inte har uppenbar betydelse i sammanhanget. En alltför omfattande tillämpning av psykologisk mätmetodik kan medföra att ovidkommande uppgifter framkommer som kan bli till olägenhet för den sökande.

Kritiken har vidare gällt frågan om mät- och bedömningsmetodernas tillförlitlighet när det gäller att förutse en persons framtida förmåga och utvecklingsmöjligheter. I sammanhanget bör bl. a. beaktas att arbetsuppgifterna i olika tjänster ofta ändras så, att egenskaper som vid anställningstillfället anses vara av betydelse inte är av samma vikt när arbetsuppgifterna ändras.

Dessa spörsmål i samband med de psykologiska testmetodernas användning vid anställning bör särskilt undersökas.

De sakkunniga bör även behandla frågor som uppkommer när psykologiska urvalsmetoder skall införas inom nya statliga verksamhetsområden eller beträffande nya personalkategorier, bl. a. med avseende på förberedelsearbete, samråd med personalorganisationer och erforderlig upplysningsverksamhet.

Frågan om den av myndighet anlitate testexpertisens ansvar för redovisat

undersökningsmaterial är för närvarande oklar och bör därför utredas.

Förslag till riktlinjer för tillämpning av testmetoder i vidgad omfattning liksom för handhavandet av testmaterial o. d. bör utarbetas.

De sakkunniga bör under sitt arbete belysa de rättssäkerhetsproblem av skilda slag som har samband med de psykologiska testmetodernas användning. Härvid bör mot bakgrunden av regeringsformens föreskrifter om förtjänst och skicklighet som enda och avgörande befordringsgrund särskilt behandlas testresultatens betydelse i befordringsärenden.

Behovet av ett expertorgan för granskning och rådgivning åt myndigheterna av den typ som föreslagits i riksdagsmotioner bör övervägas, liksom andra organisatoriska frågor som kan aktualiseras vid en ökad användning av psykologiska mät- och bedömningsmetoder.

De sakkunniga bör underrätta sig om förhållanden av betydelse för utredningsuppdraget i andra länders statsförvaltningar med jämförliga förutsättningar samt hålla erforderlig kontakt med pågående statliga utredningar som behandlar frågor av närbesläktad natur.

De sakkunnigas arbete får framläggas i etapper.

Utredningen har t. o. m. oktober 1968 hållit åtta sammanträden.

Utredningsarbetet beräknas pågå under år 1969.

17. Utredning rörande fullföljdsordningen i vissa mål om avlöning m. m.

Tillkallade enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 10 maj 1968 för att utreda frågan om fullföljdsordningen i vissa mål om avlöningar m. m. (se Post- och Inrikes tidn. den 14 juni 1968):

Lidbeck, P. Ingmar, regeringsråd

Expert:

Normark, Georg R., hovrättsassessor, chefsjurist

Sekreterare:

Walder, Bengt, direktörsassistent

Lokal: Statens avtalsverk, Fack, 103 10 Stockholm 2, tel. 22 59 60

Direktiv (anförande av statsrådet Gustafsson till statsrådsprotokollet den 10 maj 1968):

Den administrativa besvärsrätten innebär att myndighets beslut kan överklagas genom besvär hos överordnad myndighet och i sista hand hos Kungl. Maj:t. Hos Kungl. Maj:t är prövningskompetensen uppdelad mellan Kungl. Maj:t i statsrådet och regeringsrätten enligt vad som framgår av lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Sedan den 1 januari 1966 övergång skett till kollektivavtalsreglering av de offentliga tjänstemännens avlöningsförhållanden m. m., gäller enligt lagen den 3 juni 1965 (nr 276) om inskränkning i rätten att föra talan mot offentlig arbetsgivares beslut (i det följande benämnd inskränkingslagen) att arbetstagare inte får föra talan mot offentlig arbetsgivares beslut rörande hans arbets- eller anställningsvillkor, om han eller arbetsstagarförening

som han tillhör får väcka talan i saken vid arbetsdomstolen eller i dess ställe inför skiljemän.

Med denna inskränkning i den allmänna besvärsrätten har lagstiftaren (prop. 1965: 60 s. 129, K2LU 1, rskr 267) avsett, att tvister mellan kollektivavtalsbundna parter på det offentliga arbetsmarknadsområdet som regel skall lösas förhandlingsvägen, i sista hand av arbetsdomstolen. En arbetstagare som kan vinna rättelse på denna väg har ansetts inte behöva anlita också besvärsvägen. På grund av detta är organiserad arbetstagares möjligheter att anföra administrativa besvär över beslut om avlöningsförmåner o. d. i princip begränsade till fall där förmånerna regleras i offentligt rättslig ordning.

Många typer av mål som tidigare prövats av regeringsrätten eller kammarrätten avgörs numera i sista hand av arbetsdomstolen. Inskränkningsslagen innebär i princip — såvitt gäller organiserade arbetstagare — att regeringsrätten resp. kammarrätten beträffande förmåner för tid efter den 31 december 1965 av de tidigare uppräknade måltyperna endast kan pröva mål om avlöningsförmåner m. m. om vilka kollektivavtal ännu inte träffats, i huvudsak mål som gäller resekostnadsersättning, traktamente och pension.

Som framgår av vad tidigare sagts är inskränkningsslagen tillämpliga endast om arbetstagaren får väcka talan i saken vid arbetsdomstolen eller i dess ställe inför skiljemän. Det är alltså reglerna om arbetsdomstolens kompetens som ytterst avgör inskränkningarna i besvärsrätten. Enligt 1 § lagen den 22 juni 1928 (nr 254) om arbetsdomstol har arbetsdomstolen att ta upp och avgöra mål om kollektivavtal. Till sådana mål hänförs enligt 11 § samma lag mål i vilka tvisten är om kollektivavtals giltighet, bestånd eller rätta innebörd eller huruvida visst förfarande strider mot kollektivavtal eller lagen om kollektivavtal. Med visst undantag kan tvister, som annars skulle höra under arbetsdomstolen, i stället enligt avtal hänskjutas till avgörande av skiljemän.

Till mål om kollektivavtal räknas endast mål mellan arbetsgivare och arbetstagare, som båda är bundna av kollektivavtal. Tvist om anställnings- eller arbetsvillkor mellan arbetsgivare och oorganiserad arbetstagare eller arbetstagare som tillhör annan organisation än den som träffat kollektivavtalet kan inte tas upp vid arbetsdomstolen. Detta gäller också om det enskilda tjänsteavtalet, som ofta är fallet, helt eller delvis hämtar sitt innehåll från gällande kollektivavtal i branschen. På det offentliga arbetstagarområdet blir resultatet att för arbetstagare som inte är bunden av kollektivavtal besvärsrätt föreligger enligt huvudregeln om rätt att anföra besvär mot offentlig myndighets beslut. För att avgöra om besvärsrätt föreligger måste man alltså undersöka om arbetstagaren vid den tid som tvisten avser tillhörde eller dessförinnan hade tillhört förening som jämte staten är part i kollektivavtalet.

Besvärinstanserna torde emellertid inte kunna stanna vid denna prövning av sin kompetens. Fall kan nämligen tänkas i vilka också en av kollektivavtalet bunden arbetstagare har rätt att anföra besvär mot myndighets beslut om tillämpning av kollektivavtalet. Som framgår av 11 § lagen om arbetsdomstol är arbetsdomstolen behörig, endast om arbetstagarens anspråk är föremål för tvist mellan honom och myndigheten och tvisten rör kollektivavtalets giltighet, bestånd eller rätta innebörd m. m. För att arbetsdomstolen skall få ingå i prövning av talan om rättelse i myndighetens be-

slut om tillämpning av kollektivavtal torde således fordras att arbetstagararen påstår att beslutet strider mot avtalet. Det förekommer emellertid inte sällan fall där en arbetstagarare inte ifrågasätter beslutets avtalsenlighet men anser att beslutet likväl bort bli ett annat.

Lönevillkoren för tjänstemän inom statens avtalsverks verksamhetsområde regleras framför allt i följande kollektivavtal, nämligen allmänt avlöningsavtal för statliga och vissa andra tjänstemän (AST), allmänt tjänsteförteckningsavtal beträffande statliga och vissa andra tjänster (ATF) samt tjänsteförteckningsavtal beträffande vissa statliga och icke-statliga tjänster inom undervisningsväsendet m. m. (TFU).

I AST finns ett flertal bestämmelser enligt vilka fråga om avlöningsförmån eller annat anställnings- eller arbetsvillkor är beroende av arbetsgivarens diskretionära prövning (s. k. arbetsgivarventil). Som exempel kan nämnas frågor om skyldighet att lämna uppgift om bisyssla eller att upphöra med bisyssla (8 §), anställnings upphörande utan iakttagande av gällande uppsägningstid (9 § 4 mom.) samt lön under studier som arbetsgivaren anser angelägna från tjänstesynpunkt (19 § sammanställningen A punkt 6). I ATF finns också en bestämmelse, enligt vilken arbetsgivaren beträffande befordringsgång som anges i avd. A, B eller C i den till avtalet fogade bilaga 4 får medge förmånligare lönegradsplacering än som anges i bilagan (11 §). Liknande bestämmelser finns i TFU.

Frågan om tjänstemans rätt till avlöningsförmån eller annat anställnings- eller arbetsvillkor enligt sådana kollektivavtalsbestämmelser, som här getts exempel på, avgörs sålunda av arbetsgivaren efter skälighetsprövning. Med arbetsgivaren avses, om inte Kungl. Maj:t föreskriver annat, statens avtalsverk eller myndighet som avtalsverket bestämmer (6 § 9 mom. AST och 2 § 5 mom. ATF). Prövningen kan således i vissa fall ankomma på annan myndighet än avtalsverket. Beträffande samtliga de bestämmelser som nämnts här har delegering av beslutanderätten skett. Hos de olika myndigheterna meddelas varje år ett mycket stort antal beslut i ärenden som har sin grund i arbetsgivarventiler i avtalen.

I den mån arbetstagarare inte kan väcka talan i arbetsdomstolen i fråga som avses här, föreligger enligt inskränkningsslagen inte hinder mot att anföra besvär mot myndighets beslut. Har beslutet meddelats av avtalsverket får dock enligt 25 § instruktionen den 3 december 1965 (nr 642) för statens avtalsverk besvär inte anföras mot beslutet. Har avtalsverket delegerat beslutanderätten till annan myndighet är besvärsrätten inte beskuren. Till följd av de kompetensregler som gäller handläggs sådana besvär i sista instans antingen av regeringsrätten eller av kammarrätten.

Regeringsrätten har under år 1967 handlagt ett antal mål, i vilka arbetstagarare anfört besvär över myndighets beslut i fråga om lön med B-avdrag under tjänstledighet för studier. Regeringsrätten har i dessa mål inhämtat upplysning huruvida klaganden tillhör eller tillhört personalorganisation som är bunden av AST. Om så varit fallet, har regeringsrätten inte tagit upp besvären till prövning. I skälen har regeringsrätten konstaterat att besvären måste anses avse tvist om löneanspråk grundat på kollektivavtal, eftersom klaganden i besvären gjort anspråk på rätt till lön med B-avdrag på den grund att klagandens studier vid en riktig bedömning bort anses vara angelägna från tjänstesynpunkt, och att klaganden ägt väcka talan om detta hos arbetsdomstolen.

Även kammarrätten har meddelat beslut i ett mål om lön under tjänstledighet för studier. Med i princip samma motivering som regeringsrätten fann kammarrätten i detta mål att kammarrätten inte kunde ta upp besvären till prövning.

Sedan Tjänstemännens centralorganisations statstjänstemannasektion (TCO-S) väckt talan hos arbetsdomstolen för en av sina medlemmar, vars besvär regeringsrätten inte tagit upp till prövning, avvisade arbetsdomstolen käromålet i beslut den 28 november 1967. Arbetsdomstolen fann att målet enligt 11 § lagen om arbetsdomstol inte var att hänföra till mål om kollektivavtal. Parterna var i målet eniga om att arbetstagaren inte gjort gällande någon rätt till den avsedda förmånen.

Tillämpningen av inskränkingslagen har visat sig vålla svårigheter. Till synes likartade mål har avvisats av regeringsrätten resp. kammarrätten med hänvisning till nämnda lag och av arbetsdomstolen med hänvisning till lagen om arbetsdomstol. Uppenbarligen är det otillfredsställande att den som vill vinna rättelse i myndighets beslut inte kan med säkerhet avgöra till vilken myndighet han skall vända sig. I detta sammanhang bör uppmärksammas risken för preskription av talerätt till följd av att arbetstagare av okunnighet först vänder sig till fel instans (jfr arbetsdomstolens beslut nr 3/1968). Redan dessa förhållanden motiverar att gällande bestämmelser på området omprövas.

Till detta kommer att fråga om en ändrad fullföljdsordning i avsedda besvärsmål har aktualiserats både av statens avtalsverk och av TCO-S. Besvärsprövningen i sista instans föreslås av dessa skola föras över från regeringsrätten resp. kammarrätten till Kungl. Maj:t i statsrådet eller till statens avtalsverk. Förslagen torde avse också arbetstagare som inte är bunden av kollektivavtalet men på vilken myndigheten tillämpar detta.

De avsedda besvärsmålen avser frågor i vilka arbetsgivaren enligt kollektivavtal tillagts befogenhet att besluta ensam. Vid målens prövning är skälighets- och lämplighetsöverbäganden det väsentligaste momentet. Mot denna bakgrund finns anledning överväga ändringar i fullföljdsordningen i dessa mål.

De här avsedda spörsmålen synes böra bli föremål för utredning. Utredningen bör uppdras åt en särskild sakkunnig.

Den sakkunnige bör överväga om och i vad mån besvärsrätt kan undvaras i här avsedda frågor i vilka statens avtalsverk delegerat prövningsbefogenheten till annan myndighet. Detta mot bakgrund av att besvärsrätt inte finns nu om avtalsverket behåller prövningsrätten.

Den sakkunnige bör i frågor där besvärsrätt anses böra förekomma särskilt uppmärksamma huruvida prövningen i sista instans bör ankomma på Kungl. Maj:t i statsrådet eller på statens avtalsverk. Även en fördelning av prövningskompetensen efter frågornas karaktär bör övervägas.

Den sakkunnige bör lägga fram förslag till de författningsändringar som behövs.

Den sakkunnige bör hålla kontakt med förhandlingsutredningen, statens avtalsverk och personalorganisationerna.

Utredningsarbetet har påbörjats.

Centralt krisorgan

Inrikesdepartementet

Statens utlänningskommission

Tillsatt av Kungl. Maj:t den 22 juni 1944. Instruktion utfärdad den 3 december 1965 (SFS nr 678)

Ledamöter:

Jönsson, L. Ingvar, hovrättsråd, *ordförande* och *chef*

Ahlberg, Iris, e. o. förste byråsekreterare

Ahlvarsson, Lars I., ombudsman, (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Andersson, Torsten, landshövding, f. d. riksdagsman

Casparsson, K. Ragnar, fil dr, f. d. landshövding, (t. o. m. den 30 juni 1968)

Hamrin, Mac T. P., överlantmätare, f. d. riksdagsman (fr. o. m. den 1 juli 1968)

Holmbäck, Åke E. V., professor emeritus, (t. o. m. den 30 juni 1968)

Jönsson, J. Ove, byråchef

Kellberg, Love G.-A., utrikesråd

Petersson, John L., överstelöjtnant

Vinge, Per-Gunnar, avdelningschef.

För ledamöterna finns sju ersättare förordnade.

Kommissionens kansli är organiserat på tre byråer, benämnda första byrån, andra byrån och tredje byrån (kanslibyrån). På första byrån handläggs ärenden angående medborgare eller förutvarande medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Sovjetunionen, Tyskland och Österrike samt i de afrikanska och asiatiska staterna ävensom ärenden angående artister oavsett nationalitet. På andra byrån handläggs ärenden angående övriga utlänningar. Tredje byrån handlägger ärenden angående kommissionens personal, administration och ekonomi samt ärenden angående teknisk utlänningskontroll, besvarar remisser av allmän natur samt omhänderhar den officiella utlänningsstatistiken.

Chefer

för första byrån: Ernberg, Olof H., t. f. byråchef

för andra byrån: Wiman, Olle, byråchef, tillika *vice ordförande*

för tredje byrån: Bundsen, Sven E. F., byråchef.

Lokal: Birger Jarls torg 5, 103 12 Stockholm 2, tel. 23 31 20

Kommissionens verksamhet kommer att upphöra den 1 juli 1969, då ett nytt permanent ämbetsverk för invandrarfrågor kommer att inrättas enligt beslut av 1968 års riksdag.

Stockholms slott den 3 januari 1969.

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

KOMMITTÉ-

Justitiedepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			t. o. m. ¹ / ₇ 1967— ³⁰ / ₆ 1968 ³⁰ / ₆ 1967	Utgifter	
	1967	1968	1969		Arvoden	
					Ledamöter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968						
Utredningen ang. bekantgörande av folkrättens regler för krig	17	17	1	—	—	—
Svenska sakkunniga i finsk-svenska gränsälvskommittén	28	25	2	194 896	10 400	500
Bostadsrättskommittén	30	27	3	454 811	22 165	21 875
Förvaltningsdomstolskommittén	31	28	4	864 973	11 575	5 079
Utredningen ang. vattenlagens torrlägningsbestämmelser	32	29	5	24 231	2 310	1 898
Fylleristrafutredningen	40	36	6	347 363	27 275	21 770
Fastighetsregisterutredningen	42	37	7	521 668	13 590	53 176
Svenska kommittén för en nordisk patentbesvärinstans	51	43	8	148 312	23 625	7 950
Utredningen ang. förbud mot rasdiskriminering ...	58	49	9	24 854	9 725	—
Utredningen ang. ändrad konstillhörighet	66	56	10	54 800	19 569	7 618
1967 års pressutredning	—	62	11	—	2 475	15 989
Summa kr.				2 635 908	142 709	135 855
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969						
Utredningen rörande specialstraffrätten	13	13	12	159 456	1 125	1 900
Fångvårdens byggnadskommitté ¹	14	14	13	—	—	—
1956 års klientelundersökning rörande ungdomsbrottslingar	15	15	14	1 472 633	9 250	33 191
Familjerättskommittén	16	16	15	674 470	13 400	—
Sjölagskommittén	18	18	16	583 962	3 200	—
Aktiebolagsutredningen	19	19	17	531 520	45 700	17 420
Utredningen ang. fraktavtalet vid godsbefordran på väg	22	20	18	204 114	3 100	250
Utredningen av frågan om verkställighet av utländsk dom i tvistemål	23	21	19	11 820	3 750	1 875
Expropriationsutredningen	24	22	20	575 602	16 620	19 127
Domstolskommittén	25	23	21	1 087 875	29 250	10 557
Trafikmålskommittén	26	24	22	867 132	14 052	25 369
Militärstraffsakkunniga	29	26	23	284 604	10 500	910
Sakkunniga rörande lagstiftning om köp av los egendom	33	30	24	27 431	12 600	3 680
Sakkunniga rörande lagstiftning om kommission, handelsagentur och handelsresande	34	31	25	14 307	4 000	2 500

Kommittékostnader: Justitiedepartementet

KOSTNADER

8	9	10	11	12	13	14	15	16
							Beräknad totalkostnad t. o. m. ³¹ / ₁₂ 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)	
Ersättning för mistade avlöningsförmåner					Summa	¹ / ₇ — ³¹ / ₁₂ 1968		
Leda- möter		Rese- och trakta- mentsersätt- ningar m. m.		Övriga utgifter (trycknings- kostnader, hyror, skriv- materiel m. m.)		Verk- ställda utgifter ¹ / ₇ — ³¹ / ₁₀	Beräk- nade utgifter ¹ / ₁₁ — ³¹ / ₁₂	
Leda- möter	Sekr., experter m. fl.	Leda- möter	Sekr., experter m. fl.					
—	—	—	—	—	—	6 000	—	6 000
—	5 897	1 358	450	494	19 099	3 203	—	217 198
—	120 027	6 121	11 246	1 297	182 731	57 162	40 000	734 704
16 534	—	335	—	16 996	50 519	404	—	915 896
13 127	—	—	—	—	17 335	—	27 300	68 866
—	63 515	1 528	5 933	109 091	229 112	5 199	7 000	588 674
25 656	142 367	1 492	6 018	167 546	409 845	128 499	—	1 060 012
—	59 596	688	1 085	697	93 641	—	—	241 953
—	34 393	6 056	11 577	133	61 884	14 025	11 500	112 263
74 907	979	6 363	902	—	110 338	20 286	—	185 424
—	33 179	2 182	1 727	246	55 798	174 588	—	230 386
130 224	459 953	26 123	38 938	296 500	1 230 302	409 366	85 800	4 361 376
—	8 603	—	—	—	11 628	—	—	171 084
—	—	—	—	—	—	—	10 250	10 250
152	201 821	2 317	917	6 224	253 872	73 986	50 100	1 850 591
—	36 036	29	62	224	49 751	12 230	9 500	745 951
22 886	75 645	972	3 416	1 132	107 251	40 398	20 000	751 611
—	141 921	5 044	8 273	3 645	222 003	83 140	45 000	881 663
—	70 590	1 110	1 565	136	76 751	24 704	15 000	320 569
—	—	671	—	52	6 348	9 132	4 000	31 300
—	134 013	7 158	3 851	739	181 508	62 416	35 000	854 526
645	162 815	2 245	589	1 444	207 545	56 530	18 000	1 369 950
8 550	137 941	12 741	20 736	35 572	254 961	87 493	40 000	1 249 586
52 231	6 115	1 425	—	—	71 181	13 571	7 000	376 356
—	72 073	2 138	1 175	1 195	92 861	25 370	14 000	159 662
—	19 512	2 099	1 039	—	29 150	21 831	1 500	66 788

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Sakkunniga rörande lagstiftning om skiljedom ..	35	32	26	17 766	1 000	—
Sakkunniga för deltagande i nordiskt samarbets- utskott rörande den nordiska rättsgemenskapen	37	33	27	19 525	7 500	7 875
Departementsutredningen	38	34	28	933 638	—	18 055
Gruvrättsutredningen	39	35	29	252 889	9 460	20 850
Sakkunniga ang. lagstiftningen om skifte av dödsbo	43	38	30	—	—	—
Samarbetsorganet för åtgärder mot ungdomsbrots- ligheten	46	39	31	17 485	6 740	1 800
Förmynderskapsutredningen	47	40	32	194 415	14 400	3 633
1965 års valtekniska utredning	48	41	33	197 360	5 700	—
1965 års abortkommitté	49	42	34	302 701	34 200	41 016
Utredningen rörande internationell adoptionsrätt	52	44	35	12 218	3 000	800
Kommittén för lagstiftningen om yttrande- och tryckfrihet	53	45	36	122 975	24 240	—
Förpassningsutredningen	54	46	37	57 295	8 995	8 050
Inskrivningskommittén	55	47	38	75 195	4 400	2 216
Kommittén för lagstiftningen ang. trafiknykter- hetsbrott	57	48	39	107 739	3 025	28 699
FN-lagkommittén	59	50	40	58 089	4 740	5 530
Grundlagberedningen	61	51	41	464 390	17 450	16 018
Integritetsskyddskommittén	62	52	42	51 486	16 700	—
Ämbetsansvarskommittén	63	53	43	113 997	17 250	4 350
Utredningen om rättssociologisk undersökning inom skadeståndsrätten	64	54	44	4 535	—	45
Utredningen ang. nordiskt institut för komparativ rätt	65	55	45	—	3 550	7 043
Skadeståndskommittén	68	57	46	12 656	9 950	13 622
Tillsynsutredningen	69	58	47	16 324	6 700	10 624
Samarbetsorganet för ADB inom rättsväsendet ...	—	59	48	41 634	16 575	15 594
Kommittén för anstaltsbehandling inom kriminal- vården	—	60	49	20 743	15 215	4 033
Informationsutredningen	—	61	50	—	5 720	13 825
Utredningen om författningspublicering	—	63	51	—	3 975	2 047
Nordiska kommittén för utredning av formerna för de självstyrande områdenas representation i Nordiska rådet	—	64	52	—	—	3 837
1967 års polisutredning	—	65	53	—	6 900	9 156
1968 års brottmålsutredning	—	—	54	—	—	—
Sakkunniga ang. frågan om rätt för köpare att i visst fall fråntråda avtal	—	—	55	—	—	—
Utredningen om rättshjälp i förvaltningsärenden	—	—	56	—	—	3 750
Summa kr.				9 589 981	413 932	359 247
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968						
Utredningen rörande reglerna om godtrosvärv av lös egendom	—	—	—	58 890	—	—
Immissionsakkunniga	7	—	—	436 200	—	300
Firmautredningen ²	11	1	—	801 624	8 850	3 058
Offentlighetskommittén	21	3	—	570 505	3 000	—
Utredning för översyn av bokföringslagen	36	5	—	246 139	16 000	—
Parlamentariska nämnden i Wennerströmaffären	41	6	—	115 697	12 215	4 930
1964 års vatten- och avloppsutredning	44	7	—	231 332	5 933	9 093
Arvsfondsutredningen	45	8	—	30 420	—	—
Organisationskommittén för den diplomatiska kon- ferensen år 1967 för revision av 1886 års Bern- konvention	50	9	—	35 936	—	5 000
Utredningen ang. justitieråds, regeringsråds och justitiekanslerns arbetsrättsliga ställning	56	10	—	98	8 000	4 597

Kommittékostnader: Justitiedepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	—	—	—	—	1 000	—	—	18 766
—	—	—	—	—	15 375	2 250	—	37 150
—	149 642	—	19 790	1 512	188 999	50 284	31 500	1 204 421
—	72 073	4 673	1 716	882	109 654	39 756	19 000	421 299
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	298	453	—	9 291	5 449	4 500	36 725
21 756	61 773	3 655	3 808	2 084	111 109	44 201	19 100	368 825
1 082	5 695	—	509	30 404	43 390	29 307	23 000	293 057
—	128 055	19 198	7 705	24 790	254 964	79 552	10 000	647 217
—	36 036	—	—	—	39 836	12 230	6 100	70 384
1 309	71 305	1 064	4 443	24 289	126 650	34 005	15 200	298 830
5 897	25 793	—	65	832	49 632	16 318	9 000	132 245
—	84 660	3 307	27	22 519	117 129	48 230	51 000	291 554
39 848	72 520	4 068	5 933	23 406	177 499	64 255	40 000	389 493
925	34 393	—	—	282	45 870	12 230	8 500	124 689
222	200 257	1 908	14 452	42 994	293 301	120 671	55 500	933 862
—	70 045	15	15	166	86 941	30 585	18 000	187 012
72 073	72 073	1 885	2 418	801	170 850	50 970	25 500	361 317
—	—	806	818	—	1 669	12 000	—	18 204
—	—	3 890	2 722	—	17 205	2 625	—	19 830
—	59 943	—	3 737	86	87 338	24 613	15 400	140 007
66 176	47 918	3 048	981	1 809	137 256	58 822	25 000	237 402
—	7 472	—	1 071	300 079	340 791	198 599	25 000	606 024
—	100 581	2 992	5 835	333	128 989	52 189	28 000	229 921
—	47 000	384	—	406	67 335	173 361	50 000	290 696
—	122	—	—	204	6 348	23 225	13 400	42 973
—	—	—	3 931	1 951	9 719	9 948	—	19 667
—	49 174	—	12 334	939	78 503	65 420	25 000	168 923
6 708	—	371	897	63	8 039	37 634	22 000	67 673
—	—	—	—	—	—	289	—	289
—	18 345	—	—	—	22 095	41 265	27 600	90 960
300 460	2 481 960	89 511	135 283	531 194	4 311 587	1 851 084	836 650	16 589 302
—	—	—	—	5 766	5 766	—	—	64 656
—	—	—	—	—	300	—	—	436 500
—	26 340	325	1 292	42 443	82 308	941	—	884 873
—	47	—	—	2 926	5 973	—	—	576 478
—	—	—	—	13 924	29 924	—	—	276 063
—	12 860	1 283	824	15 079	47 191	—	—	162 888
47 612	—	689	1 156	18 561	83 044	10	—	314 386
—	—	—	—	—	—	226	—	30 646
—	—	—	—	—	5 000	—	—	40 936
—	—	—	—	—	12 597	—	—	12 695

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Utredningen om övervakare inom kriminalvården	60	11	—	70 700	2 745	3 305
Sakkunniga för översyn av organisationen vid åklagarmyndigheten i Stockholms åklagardistrikt ...	—	12	—	12 260	2 000	1 895
Summa kr.				2 609 801	58 743	32 178
D. Kostnader från kommittéanslaget under budgetåret 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet m. m.						
Kommitteexpenser					—	900
Kommittélokaler					—	600
Kontaktman för nordiskt lagsamarbete					—	2 400
Kriminalvårdsstyrelsen					—	—
Experter för biträde vid arbete med förberedande av revision av Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk					—	6 900
Nordiskt samarbetsutskott för kriminalstatistik ...					500	—
Nordiska samarbetsrådet för kriminologi					1 025	—
Nordiska straffrättskommittén					450	—
Översyn av lagen om förvaltning av bysamfälligheter och därmed jämförliga samfallda ägor och rättigheter					—	2 400
Hovrätten för Västra Sverige					—	—
Hovrätten över Skåne och Blekinge					—	—
Statistiska centralbyrån					—	—
Byrådirektören Olof Brenner					6 000	—
Byråchefen Torsten Jacobsson					200	—
Byrådirektören J.-S. Jansson					—	600
Psykologen Sven Larsson					—	—
Landsarkivarien Arnold Sandberg					—	—
Kamrer Ulla Serbin					—	150
Materialförvaltaren Sigvard Skald					—	1 200
Kamrer Stina Thagg					450	—
Summa kr.					8 625	15 150

¹ Kostnaderna i övrigt bestrids med andra medel än kommittéanslaget.

² Kostnaderna bestrids från andra och tionde huvudtitlarnas kommittéanslag med hälften från varje anslag.

Kommittékostnader: Justitiedepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	11 145	997	1 272	407	19 871	—	—	90 571
9 851	8 640	1 955	270	30	24 641	—	—	36 901
57 463	59 032	5 249	4 814	99 136	316 615	1 177	—	2 927 593
5 695	—	—	—	208 017	214 612	—	—	—
—	—	—	—	185 515	186 115	—	—	—
—	—	—	—	—	2 400	—	—	—
—	—	—	—	13 400	13 400	—	—	—
—	—	—	107	—	7 007	—	—	—
—	—	817	588	360	2 265	—	—	—
—	—	—	—	—	1 025	—	—	—
—	—	1 852	—	—	2 302	—	—	—
—	—	—	147	—	2 547	—	—	—
—	—	—	—	34 740	34 740	—	—	—
—	—	—	—	10 057	10 057	—	—	—
—	—	—	—	6 700	6 700	—	—	—
56 794	—	—	—	—	62 794	—	—	—
—	—	—	—	—	200	—	—	—
—	—	—	—	—	600	—	—	—
—	1 346	—	—	—	1 346	—	—	—
—	278	—	—	—	278	—	—	—
—	—	—	—	—	150	—	—	—
—	—	—	—	—	1 200	—	—	—
—	—	—	—	—	450	—	—	—
62 489	1 624	2 669	842	458 789	550 188	—	—	—

Utrikesdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			Utgifter t. o. m. 30/6 1967	1/7 1967—30/6 1968	
	1967	1968	1969		Arvoden	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968						
Beredningen för internationella bistandsfrågor (U-beredningen)	3	2	1	282 536	—	—
Utredning av vissa frågor rörande anställningsvillkor för fältexperter inom bistandsverksamhet m. m.	5	3	2	134 855	4 000	—
Utredning rörande kvinnans ställning	—	5	3	—	3 000	—
Sakkunnig rörande långtidsplan för utvecklingsbiståndet	—	6	4	—	—	—
Summa kr.	—	—	—	417 391	7 000	—
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969						
1966 års utredning om Svenska Institutet	6	4	5	9 721	1 650	2 500
Nordiska organisationskommittén	—	—	6	—	—	—
Summa kr.	—	—	—	9 721	1 650	2 500
D. Kostnader från kommittéanslaget under budgetåret 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet m! m.						
Svenska UNICEF-kommittén	—	—	—	—	20 630	—
Beredningen för studiestöd till afrikansk flyktingungdom	—	—	—	—	19 650	—
Summa kr.	—	—	—	—	40 280	—

Kommittékostnader: Utrikesdepartementet

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
												1/7—31/12 1968		Beräknad totalkostnad t. o. m. 31/12 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)			
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och trakta- mentsersättningar m. m.		Övriga utgifter (tryckningskostnader, hyror, skrivmateriel m. m.)		Summa		Verkställda utgifter 1/7—31/10		Beräknade utgifter 1/11—31/12							
Leda- möter	Sekr., experter m. fl.	Leda- möter	Sekr., experter m. fl.														
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	282 536
53 915	—	—	—	—	—	—	—	57 915	—	—	—	—	—	—	—	—	192 770
—	—	—	—	—	—	—	—	3 000	—	—	—	—	—	—	—	—	3 000
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 640	—	—	—	—	—	—	5 640
53 915	—	—	—	—	—	—	—	60 915	5 640	5 640	—	—	—	—	—	—	483 946
—	—	2 412	580	—	—	11 888	19 030	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28 751
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2 412	580	—	—	11 888	19 030	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28 751
—	—	—	—	—	—	34 700	55 330	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	267	—	—	—	—	19 917	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	267	—	—	—	34 700	75 247	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Försvarsdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			Utgifter t. o. m. 30/6 1967	1/7 1966—30/6 1967	
	1967	1968	1969		Arvoden	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968¹.						
Organisationsnämnden för militärmusiken	10	8	1	277 107	6 465	12 575
Göteborgs örlogsvarvsutredning	19	13	2	114 204	29 070	6 100
1965 års försvarsutredning	21	15	3	602 197	31 250	61 840
Personaldelegationen för försvarets centrala materielförvaltning	—	—	4	—	3 575	—
Summa kr.	—	—	—	993 508	70 360	80 515
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969¹.						
1954 års värnpliktsavlöningsutredning	9	7	5	257 143	10 265	29 065
Utredningen rörande den framtida användningen av Skeppsholmen m. m.	11	9	6	149 086	5 040	10 050
Militära tjänstgöringsåldersutredningen	16	10	7	636 161	32 980	32 345
Marinens befälsutredning	17	11	8	146 692	—	14 640
1964 års försvarskostnadsutredning	18	12	9	697 993	28 560	51 790
1964 års inskrivnings- och personalredovisningsutredning	20	14	10	660 241	2 500	24 625
1966 års värnpliktskommitté	23	16	11	333 878	—	38 775
Utredningen om handräkningsvärnpliktiga	24	17	12	120 076	—	35 094
1966 års verkstadsutredning	25	18	13	25 245	4 025	21 450
1967 års rekvisions- och förfogandeutredning	—	19	14	4 840	2 400	1 625
Försvarets fredsorganisationsutredning	—	20	15	8 224	14 640	33 225
1968 års personalkategoriutredning	—	—	16	—	—	—
Försvarets materielansaffningsutredning	—	—	17	—	—	—
1968 års utredning om biståndsutbildning	—	—	18	—	—	—
Summa kr.	—	—	—	3 039 579	100 410	292 684
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1967¹.						
1960 års befälsstatsdelegation	—	—	—	355 003	—	—
Utredning rörande arbetsuppgifter m. m. för försvarets radioanstalt	4	—	—	218 464	—	—
Tjänsteställningsutredningen	14	3	—	117 094	—	—

Kommittékostnader: Försvarsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
								Beräknad total-kostnad t. o. m. ³¹ / ₁₂ 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)
					1/7— ³¹ / ₁₂ 1968			
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och trakta-mentsersättningar m. m.		Övriga utgifter (trycknings-kostnader, hyror, skriv-materiel m. m.)	Summa	Verk-ställda utgifter ¹ / ₇ — ³¹ / ₁₀	Beräk-nade utgifter ¹ / ₁₁ — ³¹ / ₁₂	
Leda-möter	Sekr., experter m. fl.	Leda-möter	Sekr., experter m. fl.					
—	—	—	—	454	19 494	7 950	—	304 551
—	—	5 938	1 319	14 427	56 854	—	—	171 058
—	57 766	8 259	4 341	42 230	205 686	—	—	807 883
18 345	—	87	—	665	22 672	26 923	10 000	59 595
18 345	57 766	14 284	5 660	57 776	304 706	34 873	10 000	1 343 087
—	20 922	832	7 760	1 852	70 696	18 217	15 000	361 056
—	—	—	—	—	15 090	6 430	5 000	175 606
—	121 787	11 471	30 587	16 081	245 251	81 469	36 500	999 381
—	118 973	2 123	12 296	9 475	157 507	71 535	46 500	422 234
—	132 785	7 920	35 049	105 768	361 872	109 627	34 000	1 203 492
—	15 667	—	3 543	150	46 485	2 032	2 000	710 758
—	306 884	1 903	42 598	29 236	419 396	184 227	104 000	1 041 501
44 472	68 120	2 943	9 950	12 255	172 834	58 793	35 000	386 703
—	—	—	46 697	53 195	125 367	9 094	9 600	169 306
—	—	—	—	99	4 124	2 087	2 500	13 551
—	—	1 400	11 421	163	60 849	37 491	20 500	127 064
—	—	—	—	—	—	2 970	17 300	20 270
—	—	—	—	—	—	6 817	28 000	34 817
—	—	—	—	—	—	—	2 000	2 000
44 472	785 138	28 592	199 901	228 274	1 679 471	590 789	357 900	5 667 739
—	—	—	—	420	420	—	—	355 423
—	—	—	—	91	91	—	—	218 555
—	—	—	—	237	237	—	—	117 331

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Krigsmaktens lärlingsutredning	15	4	—	73 168	1 000	2 150
1964 års utredning rörande vapenfria värnpliktiga	—	—	—	60 482	—	—
FFA-utredningen	22	5	—	228 654	—	—
1965 års signalskyddsutredning	In25	6	—	32 361	—	—
Summa kr.	—	—	—	1 085 226	1 000	2 150
D. Av kommittéanslaget under budgetåret 1967/68						
bestridna kostnader för sakkunniga biträden						
m. m.						
Delegationen för försvarets rationaliseringsinstitut .	—	—	—	—	—	—
Krigsmaktens miljöutredning	—	—	—	—	—	—
Befolkningsskyddets miljöutredning	—	—	—	—	—	—
Vissa utredningsuppdrag	—	—	—	—	—	3 250
Summa kr.	—	—	—	—	—	3 250

¹ Kostnaderna bestrids från IV huvudtitelns kommittéanslag

² Förskottade kostnader för tiden 1 mars—30 juni 1967, ersatta från XI huvudtitelns kommittéanslag.

Kommittékostnader: Försvarsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
---	---	235	1 822	2 036	7 243	---	---	80 411
---	---	---	---	322	322	---	---	60 804
---	---	---	---	26 258	26 258	---	---	254 912
---	---	---	---	---	32 361²	---	---	---
---	---	235	1 822	29 364	2 210	---	---	1 087 436
---	---	---	---	---	---	3 790	---	3 790
---	---	---	---	---	---	5 055	---	5 055
---	---	---	---	---	---	25 000	---	25 000
---	---	---	---	---	3 250	1 550	---	4 800
---	---	---	---	---	3 250	35 395	---	38 645

Riksdagsberättelsen år 1969

Socialdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			Utgifter		
	1967	1968	1969	t. o. m. 30/6 1967	1/7 1967—30/6 1968	
				Arvoden	Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968						
Mentalsjukvårdsberedningen	12	12	1	44 603	9 800	—
Utredningen angående hembiträdeslagstiftningen . .	15	15	2	189 019	10 140	4 550
1963 års arbetstidskommitté	29	21	3	438 719	16 350	31 973
Socialstyrelsens utredning angående barnmisshandel	40	31	4	25 387	—	5 868
Utredning rörande ålderdomshem för svenskar i utlandet	41	32	5	3 550	3 500	800
Summa kr.				701 278	39 790	43 191
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969¹						
Kommittén för Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande ²	10	10	6	—	—	—
Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande ²	11	11	7	—	—	—
Utredning rörande driftbokföring vid karolinska sjukhuset m. m.	13	13	8	182 201	12 480	29 264
1961 års sjukförsäkringsutredning	14	14	9	831 270	23 640	10 940
Pensionsförsäkringskommittén	16	16	10	303 810	22 875	23 764
Nordisk utredning om samarbete beträffande lag- stiftning och kontroll på livsmedelsområdet	18	17	11	30 307	2 765	150
Livsmedelsstadgekommittén	19	18	12	521 798	35 910	49 408
Läkemedelsförsörjningsutredningen	20	19	13	336 220	6 720	6 900
Familjepolitiska kommittén	27	21	14	134 344	34 030	22 385
Statens Handikappråd	28	22	15	151 176	6 000	966
Handikapputredningen	29	23	16	365 873	9 075	104 048
Socialdepartementets sjukvårdsdelegation	30	24	17	126 307	—	—
Lokal- och utrustningskommittén för karolinska sjukhuset	31	25	18	191 180	19 990	31 322
Nordisk receptkommitté ²	33	26	19	—	—	—
Socialstyrelsens narkomanvårdskommitté	34	27	20	368 437	79 595	51 785
Nordisk arbetsgrupp för utredning om enhetliga regler för märkning av brand- och hälsofarliga ämnen ³	35	28	21	—	—	—
Nordisk medicinalstatistikkommitté (NOMESKO) ³	36	29	22	—	—	—
Nordisk utredning av frågan om enhetliga regler för auktorisation av glasögonoptiker ²	38	30	23	—	—	—
1967 års folkvandvårdsutredning	—	33	24	6 336	4 450	5 120

Kommittékostnader: Socialdepartementet

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
												1/7—31/10 1968		Beräknad totalkostnad t. o. m. 31/12 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)			
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och trakta- mentsersätt- ningar m. m.		Övriga utgifter (trycknings- kostnader, hyror, skriv- materiel m. m.)		Summa		Verk- ställda utgifter 1/7—31/10		Beräk- nade utgifter 1/11—31/12							
Leda- möter	Sekr., experter m. fl.	Leda- möter	Sekr., experter m. fl.														
—	—	—	—	17 685	27 485	4 005	—	76 093									
60 680	—	—	262	25	75 657	7 694	—	272 370									
—	38 827	9 361	7 098	1 269	104 819	41 103	9 500	594 141									
9 695	2 474	3 187	2 141	53	23 418	—	—	48 805									
—	—	—	—	—	4 300	1 579	—	9 429									
70 375	41 301	12 548	9 501	19 032	235 679	54 381	9 500	1 000 838									
—	—	—	—	—	—	—	—	—									
—	—	—	—	—	—	—	—	—									
—	92 767	1 044	803	546	136 904	42 385	23 500	384 990									
9 383	89 541	4 099	2 046	14 079	153 729	36 190	24 000	1 045 189									
—	73 074	5 812	14 074	6 043	145 644	45 724	25 000	520 178									
—	—	—	—	10 000	12 915	3 353	1 000	47 575									
—	197 864	3 765	4 208	9 302	300 458	86 982	52 500	961 738									
63 738	64 878	—	677	208	143 121	46 995	25 000	551 336									
1 699	—	11 598	8 280	50 354	128 347	28 055	20 000	310 746									
—	68 391	2 325	1 418	9 239	88 340	26 449	10 000	275 965									
28 368	211 282	1 253	18 014	81 102	453 141	86 746	40 000	945 760									
—	—	—	—	61 772	61 772	—	—	188 079									
—	131 126	—	11 092	88 922	282 452	201 398	30 000	705 030									
52 956	110 892	4 516	6 224	303 579	609 545	180 100	6 000	1 164 082									
—	—	—	—	—	—	—	—	—									
—	—	—	—	—	—	—	—	—									
991	33 393	1 213	3 170	1 454	49 790	29 611	15 000	100 737									

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Kommittén för ett renare samhälle	—	34	25	297	5 685	18 788
Fuorkommittén	—	35	26	—	3 820	1 235
Utredning ang. yrkesskadeförsäkringens finansiering m. m.	—	36	27	—	1 885	5 295
Utredning ang. sjukhusorganisationen m. m.	—	37	28	—	5 360	495
Socialutredningen	—	—	29	—	—	4 240
Utredning om vissa sjukhusfonder m. m.	—	—	30	—	—	—
1968 års barnstugeutredning	—	—	31	—	—	—
Summa kr.				3 549 556	274 280	366 105
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968						
Nordisk läkemedelskommitté	25	1	—	47 868	—	—
1964 års nykterhetsvårdsundersökning	22	2	—	301 284	2 925	11 225
Nordisk utredning av frågan om boxningens skadeverkningar	23	3	—	4 360	8 750	1 350
Utredning om adoption av utländska barn	24	4	—	138 082	6 580	2 700
Kommittén för semesterspridning	25	5	—	46 245	2 700	3 180
Utredningen för översyn av sjukförsäkringens återbäringstaxa	26	6	—	83 588	4 415	7 995
Utredning om rekrytering av föredragande i försäkringsdomstolen m. m.	32	7	—	14 000	3 400	100
1966 års familjedaghemutredning	37	8	—	231 392	2 300	7 454
Utredning om laboratorieorganisationen vid statens rättskemiska laboratorium	39	9	—	24 544	—	613
Summa kr.				891 363	31 070	31 437
D. Kostnader från kommittéanslaget under budgetåret 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet m. m.						
Statens Ungdomsråd					20 630	—
Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande					7 750	4 730
Arbetsmedicinska nämnden					—	—
Delegation med uppgift att biträda socialstyrelsen vid beredningen av vissa byggnadsfrågor					6 070	13 000
Utredning rörande behovet av vårdpersonal vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.					—	—
De sakkunniga för utredning av vissa frågor rörande administration av akademiska sjukhuset i Uppsala och Ulleråkers sjukhus m. m.					—	—
Esselte					—	—
Victor Pettersons Bokindustri AB					—	—
Viss utredningsverksamhet:					—	—
Socialstyrelsen					—	—
Arbetskyddsstyrelsen					—	—
Ersättning till						
T. f. Medicinalrådet K. A. H. Salde					—	4 800
Byggnadsrådet Ragnar af Malmborg					4 217	—
Regeringsrådet H. J. Dillner					10 800	—
Docent S. Dahlgren					—	3 955
Statens högertrafikkommission					—	—
Kommittéexpenser					—	—
Kommittélokaler					—	1 544
Summa kr.					49 467	28 029

¹ Kostnaderna bestrids från kommittéanslaget i den mån ej annat anges.

² Kostnaderna bestrids ej från kommittéanslaget utan med andra medel.

³ Statens ungdomsråd är fr. o. m. 1.7.1968 överfört till utbildningsdepartementet. Här redovisade kostnader hänför sig till tiden 1.1.—30.6.1968 (utbetalt i början av juli månad 1968).

Kommittékostnader: Socialdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16	
—	58 213	6 835	7 528		735	97 784	68 195	20 300	186 576
—	—	—	—		207	5 262	—	2 000	7 262
8 428	38 507	—	—		37	54 152	26 193	14 000	94 345
—	—	280	260		—	6 395	12 427	5 000	23 822
—	35 038	1 080	258		—	40 615	69 238	35 000	144 853
—	—	—	—		—	—	—	15 000	15 000
—	—	—	—		—	—	19 094	20 000	39 094
165 563	1 204 966	43 820	78 052		637 579	2 770 366	1 009 135	383 300	7 712 357
1 289	—	1 443	—		100	2 833	—	—	50 701
—	—	171	568		91 074	105 962	—	—	407 246
1 262	—	1 221	—		131	12 714	—	—	17 074
—	10 088	—	—		9 104	28 472	—	—	166 554
—	—	2 369	365		10 059	18 674	—	—	64 919
1 133	4 273	—	4 361		4 442	26 618	—	—	110 206
—	—	—	—		1 220	4 720	—	—	18 720
—	—	197	371		22 019	32 341	—	—	263 733
—	—	—	—		—	613	—	—	25 157
3 684	14 361	5 401	5 665		138 149	232 947	—	—	1 124 310
—	—	3 927	854		80	325 491	—	—	—
1 898	258 096	882	20 806		11 414	305 576	—	—	—
—	—	—	—		496	496	—	—	—
—	73 949	4 269	11 051		36	108 376	—	—	—
—	—	—	395		—	395	—	—	—
—	—	—	284		—	284	—	—	—
—	—	—	—		35 526	35 526	—	—	—
—	—	—	—		7 542	7 542	—	—	—
—	—	—	—		213 422	213 422	—	—	—
—	—	—	—		141 088	141 088	—	—	—
—	—	—	—		—	4 800	—	—	—
—	—	—	—		—	4 217	—	—	—
99 128	—	—	—		—	109 928	—	—	—
—	—	—	—		—	3 955	—	—	—
— 791	—	—	—		— 18 523	— 19 314	—	—	—
—	—	—	—		72 511	72 511	—	—	—
—	—	—	—		31 493	33 037	—	—	—
100 235	332 045	9 078	33 390		495 085	3 104 733	—	—	—

Riksdagsberättelsen år 1969

Kommunikationsdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			t. o. m. 30/6 1967	Utgifter	
	1967	1968	1969		Arvoden	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer, som avslutat sin verksamhet under 1968						
1960 års vägsakkunniga	10	14	1	451 083	16 875	24 938
Parkeringskommittén	11	15	2	592 789	19 850	15 083
Bokföringsutredningen för byggnadsstyrelsen (BBS)	15	17	3	51 924	—	—
Lotsorganisationsutredningen	16	20	4	246 350	10 750	15 410
1964 års transportforskningsutredning	17	22	5	71 249	11 470	27 641
Sjöfartsutredningen	29	33	6	136 156	11 430	9 494
Utredning av vissa frågor rörande icke regelbunden luftfart	39	44	7	10 002	—	1 125
Utredningen om sjömansregister	45	48	8	44 999	6 580	—
Utredning ang. frågan om Falsterbokanalens framtida bestånd	—	51	9	—	5 625	400
Utredning för författningsbestämmelser för ett storlandsting	—	55	10	—	6 300	—
Organisationskommittén för AB län	—	56	11	—	13 475	21 215
Arbetsgruppen för modellplanering av kollektiv trafik i glesbygd	—	—	12	—	6 270	3 000
Utredning ang. kommunalförvaltningen på Gotland	—	—	13	—	—	—
Summa kr.				1 604 552	108 625	118 306
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969						
Kommunalrättskommittén ¹	In7	13	14	51 649	15 150	10 425
Svenska ledamöterna av Nordisk vägtrafikkommitté	12	16	15	483 908	9 520	21 930
Arbetsgruppen för överläggningar om frågor rörande den kommunala demokratin ¹	In12	18	16	450	—	—
Göteborgsutredningen ¹	In11	19	17	—	—	—
Landstingens arkivutredning ¹	In14	21	18	8 876	3 520	9 163
Utredningen angående Malmö stads återinträde i Malmöhus läns landsting ¹	In15	23	19	—	—	—
1964 års civilbefälhavarutredning ¹	In17	24	20	16 380	10 280	9 447
Bilregisterutredningen	17	25	21	294 209	11 170	59 526
Trafikpolitiska delegationen	21	26	22	40 041	625	625
Vägplanutredningen ²	22	27	23	469 895	6 640	45 550
Exekutionsväsendets organisationsnämnd ¹	In18	28	24	342 113	11 100	61 961
Utredning om befordran av farligt gods på väg m. m.	24	29	25	62 593	6 900	13 527
1964 års sjömanslagskommitté	25	30	26	218 285	15 600	10 193

Kommittékostnader: Kommunikationsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
							Beräknad totalkostnad t. o. m. 31/12 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)	
Ersättning för mistade avlöningsförmåner					Summa	1/7—31/12 1968		
Ledamöter		Skr., experter m. fl.		Övriga utgifter (tryckningskostnader, hyror, skrivmateriel m. m.)		Verkställda utgifter 1/7—31/10	Beräknade utgifter 1/11—31/12	
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och trakta- mentsersättningar m. m.		Övriga utgifter (tryckningskostnader, hyror, skrivmateriel m. m.)	Summa	Verkställda utgifter 1/7—31/10	Beräknade utgifter 1/11—31/12	Beräknad totalkostnad t. o. m. 31/12 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)
—	—	843	527	1 923	45 106	21 550	—	517 739
—	25 457	5 589	4 187	4 456	74 623	39 970	—	707 382
—	—	—	—	—	—	—	—	51 924
3 100	30 282	4 235	10 916	1 365	76 059	37 239	5 000	364 648
—	—	2 182	4 430	1 321	47 046	8 995	—	127 290
—	—	—	113	8 516	29 553	15 100	—	180 809
—	—	1 345	904	—	3 374	7 230	—	20 606
72 353	—	369	—	—	79 302	25 644	—	149 945
—	—	1 249	648	—	7 923	—	—	7 923
54 382	—	550	563	—	61 796	27 935	—	89 731
—	17 009	2 647	1 517	2 735	58 599	—	—	58 599
5 644	7 858	5 106	5 099	1 758	34 736	21 607	—	56 343
—	—	—	—	—	—	13 484	8 000	21 484
135 479	80 606	24 115	28 904	22 074	518 117	218 754	13 000	2 354 423
—	138 031	3 286	4 731	16 872	188 495	65 696	22 000	327 840
—	42 268	11 580	16 610	496	102 406	43 228	20 000	649 542
—	—	—	—	—	—	1 250	—	1 700
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 390	6 699	1 813	1 947	380	24 915	8 213	22 500	64 504
—	—	—	367	—	367	—	13 400	13 767
147	6 115	7 100	1 436	314	34 840	3 104	12 000	66 324
17 699	123 842	19 058	19 899	3 856	255 052	63 463	—	612 724
—	—	41	—	—	1 291	11 525	—	52 857
—	50 906	2 298	32 051	98 279	235 724	76 416	100 000	882 035
55 558	652 054	5 859	82 471	83 182	952 187	331 594	190 000	1 815 894
—	—	—	—	127	20 554	9 006	5 500	97 653
—	72 073	6 564	9 886	60	114 376	33 064	25 670	391 395

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
1964 års sjöarbetstidsutredning	26	31	27	146 275	13 560	10 975
Länsdemokratiutredningen ¹	In20	32	28	104 160	12 200	36 734
Utredning om landstingskommunernas beredskap	In22	34	29	—	280	—
1965 års småskeppsfartsutredning	30	35	30	15 825	—	—
Väggkostnadsutredningen ²	32	36	31	95 298	16 395	32 600
Hamnutredningen	33	37	32	238 523	6 000	27 943
Expertgruppen för att leda ett utvecklingsarbete på bilavgasområdet	34	38	33	20 688	6 800	21 850
Räddningstjänstutredningen ¹	In26	39	34	13 552	3 240	16 726
Svårfartsutredningen	35	40	35	69 085	4 000	2 780
Utredning om beredskapslagstiftning på luftfartens område	36	41	36	6 250	—	—
Svenska sakkunniga inom Nordisk kommitté för trafiksäkerhetsforskning (NKT)	37	42	37	2 160	4 660	3 425
Nordiska kommittén för transportekonomisk forsk- ning (NKTF)	38	43	38	3 661	2 000	—
Utredningen om oljeledningar	40	45	39	850	2 960	7 255
Utredning om taxorna i postverkets tidningsrörelse	42	46	40	4 850	2 625	4 725
Flygtrafikledningskommittén	44	47	41	9 020	6 800	14 624
Flygarbetstidsutredningen	46	49	42	16 239	12 530	3 560
1967 års fiskehamnsutredning	—	50	43	12 858	16 515	20 217
Utredningen om vissa ordnings- och säkerhets- föreskrifter för film och biografer ¹	—	52	44	4 375	7 625	6 667
Motorredskapsutredningen	—	53	45	—	5 610	13 025
Körkortsutredningen	—	54	46	—	1 080	9 825
Riksnämnden för kommunal beredskap ¹	—	57	47	—	6 275	2 125
Kommunalvalskommittén ¹	—	58	48	—	1 800	750
Kommittén för barns utemiljö	—	59	49	—	1 875	12 590
Brandförvarsutredningen	—	60	50	—	6 680	8 875
Utredning om stängselskyldighet vid järnväg	—	—	51	—	—	—
Sjömanspensionskommittén	—	—	52	—	—	—
Skolskjutsutredningen	—	—	53	—	1 400	3 975
1968 års svenska öresundsdelegation	—	—	54	—	—	—
Bygglagutredningen	—	—	55	—	—	—
Utredning om ändring i planerna för Örebro och Västmanlands läns indelning i kommuner	—	—	56	—	—	—
Utredning om ändring i planerna för Stockholms och Uppsala läns indelning i kommuner	—	—	57	—	—	—
Utredning om vissa organisationsfrågor rörande den statliga länsförvaltningen på Gotland	—	—	58	—	—	—
Bussbidragsutredningen	—	—	59	—	—	—
Arbetsgruppen för översyn av bestämmelserna angående typ- och registreringsbesiktning av fordon	—	—	60	—	—	—
Summa kr.				2 752 068	233 415	503 593
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av år 1968						
Statens företrädare i skärgårdstrafikutredningen	4	—	—	38 399	6 000	2 500
Länsförvaltningsutredningen ¹	In9	2	—	83 761	—	1 467
Kanaltrafikutredningen	13	3	—	593 447	7 960	5 652
Centrala civila transportkommittén	14	4	—	783 779	13 325	6 885
Länsindelingsutredningen ¹	In13	5	—	76 374	—	1 465
Landskontorsutredningen ¹	In16	6	—	41 293	2 400	1 687
Svenska öresundsgruppen	18	7	—	771 175	8 900	29 550
1964 års Gotlandstrafikutredning	20	8	—	122 923	5 260	1 749
Utredning angående standardisering av transport- dokument	23	9	—	51 490	—	1 500

Kommittékostnader: Kommunikationsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	72 520	832	13 487	85 000	196 374	50 340	19 000	411 989
—	126 970	6 691	24 265	17 667	224 529	72 978	—	401 667
3 082	—	703	1 175	—	5 241	559	13 000	18 800
—	—	300	—	393	693	638	—	17 156
—	—	821	3 073	65 359	118 248	52 858	7 000	273 404
—	101 561	3 947	1 810	32 229	173 491	43 173	30 000	485 187
—	—	979	312	—	29 942	10 120	5 000	65 750
—	15 408	—	2 203	128	37 706	29 444	13 400	94 102
13 367	56 700	1 409	738	2 277	81 272	34 547	17 400	202 304
—	—	—	—	—	—	—	—	6 250
—	—	1 252	660	601	10 599	820	3 000	16 579
—	—	3 487	557	36	6 441	2 121	—	12 223
—	—	—	—	114	10 329	3 745	2 800	17 724
—	—	—	—	—	7 350	1 150	2 500	15 850
—	30 450	3 646	3 813	273	59 609	158 666	—	227 295
5 698	4 187	18 061	7 547	3 012	54 597	20 861	10 000	101 697
—	—	3 272	8 437	422	48 865	12 564	5 400	79 687
—	—	—	—	48	14 340	727	9 000	28 442
18 345	—	760	939	271	38 951	30 606	16 400	85 957
—	8 409	—	1 389	174	20 877	24 332	13 400	58 609
—	—	944	943	—	10 287	22 367	20 000	52 654
—	38 507	799	—	—	41 856	28 164	15 100	85 120
1 928	8 027	523	477	808	26 230	23 588	11 000	60 818
—	—	194	2 654	—	18 403	4 375	5 100	27 878
—	—	—	—	—	—	27 947	34 200	62 147
—	—	—	372	—	5 747	3 725	3 000	12 472
—	—	7 021	983	—	8 005	62 547	—	70 552
—	—	—	—	—	—	425	—	425
—	—	—	—	—	—	4 824	2 450	7 274
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	464	—	464
—	—	—	—	—	—	—	2 500	2 500
—	—	—	—	—	—	—	—	—
117 214	1 630 727	110 239	245 232	412 378	3 180 189	1 375 234	671 720	7 979 211
—	—	—	—	—	8 500	9	—	46 908
—	13 128	74	—	57 080	71 750	—	—	155 511
—	—	798	—	46 274	60 685	778	—	654 910
—	76 519	2 694	8 095	8 146	115 666	—	—	889 445
—	504	851	1 070	17 714	21 607	—	—	97 981
—	15 645	—	7 299	26 107	53 139	—	—	94 432
—	61 236	1 705	13 100	49 603	164 094	—	—	935 269
—	—	1 330	—	5 931	14 272	403	—	137 598
—	—	—	—	—	1 500	—	—	52 990

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsgruppen för vissa frågor rörande drosknärningen	27	10	—	57 632	5 790	2 650
Utredning av flygplatsfrågan i Göteborgsregionen	41	12	—	31 248	3 600	13 525
Summa kr.				2 651 521	53 235	68 630
D. Kostnader från kommittéanslaget under budgetåret 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet m. m.						
Statens oljeskyddsråd				—	—	—
Statens länenämnd för den mindre skeppsfarten				—	10 925	—
Ersättning till utredningsmän i indelningsärenden				—	3 045	—
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut				280 000	—	—
Byggnadsstyrelsen				—	—	—
Kanslirådet G. Backman				3 000	2 500	—
Fru Linnéa Hagberg				102	—	—
Kanslirådet S. Åmark				2 000	—	—
Överingenjören G. Ekberg				—	2 500	—
Laborator B. Aldman				—	2 500	—
Forskningsingenjören O. Nordström				—	2 500	—
Ingenjören E. Carlsson				—	2 500	—
Byråchefen L. E. Freeman				—	1 500	—
Sekreteraren H. Sjöström				—	1 500	—
Assistenten Marianne Sandwall				3 600	300	—
Expeditionschefen E. Hellner				—	—	—
Planeringschefen J. Andersson				—	—	—
Medicinalrådet M. Tottie				—	—	—
Esselte				—	—	—
Kommittéexpenser				66 169	—	7 997
Kommittélokaler				206 254	—	2 045
Summa kr.				561 125	29 770	10 042

¹ Kommittéerna överflyttade från Inrikesdepartementet fr. o. m. 1.3.1967

² Kostnaderna bestrids med andra medel än kommittéanslaget

Kommittékostnader: Kommunikationsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	—	—	—	—	8 440	—	—	66 072
—	—	842	750	110 000	128 717	31 265	—	191 230
—	167 032	8 294	30 314	320 855	648 370	32 455	—	3 332 346
—	—	312	—	106	418	—	—	—
—	—	2 173	605	1 230	14 933	—	—	—
—	—	—	—	1 036	4 081	—	—	—
—	—	—	—	75 000	75 000	—	—	—
—	—	—	—	180 000	180 000	—	—	—
—	—	—	—	—	2 500	—	—	—
—	—	—	—	442	442	—	—	—
—	—	—	—	—	2 500	—	—	—
—	—	—	—	—	2 500	—	—	—
—	—	—	—	—	2 500	—	—	—
—	—	—	—	—	2 500	—	—	—
—	—	—	—	—	1 500	—	—	—
—	—	—	—	—	1 500	—	—	—
—	—	—	—	—	300	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	14 191	22 188	—	—	—
—	—	—	—	135 500	137 545	—	—	—
—	—	2 485	605	407 505	450 407	—	—	—

Riksdagsberättelsen år 1969

Finansdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			Utgifter		
	1967	1968	1969	t. o. m. ³⁰ / ₁₀ 1967	¹ / ₇ 1967— ³⁰ / ₁₀ 1968	
					Arvoden	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
Statsrådsberedningen						
Forskningsberedningen ²	{ SB 1	SB 1	SB 1	162 357	2 850	—
Summa kr.				162 357	2 850	—
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968						
Företagsskatteutredningen	8	13	1	1 809 116	24 375	28 250
1961 års fastighetstaxeringsutredning	9	14	2	22 109	—	—
Affärsverksutredningen	11	16	3	276 772	10 275	28 224
1963 års utredning rörande underhållet av statliga fastigheter	14	18	4	24 758	—	—
Industriforskningsutredningen ¹	{ H 16	26	5	162 448	16 740	20 123
Statens Järvafältsdelegation ⁴	{ K 28	31	6	409 297	6 210	6 300
Utredning om utnyttjandet av vissa staten tillhöriga gruvfyndigheter ¹	{ H 20	37	7	—	—	—
Förarskyddsutredningen	34	39	8	7 940	4 120	2 895
Eldistributionsutredningen ¹	{ H 21	40	9	114 443	—	—
Utredningen om statens institut för hantverk och industri	—	50	10	—	5 320	3 714
Sakkunniga med uppdrag att utreda frågan om avdrag för kostnader för bilresor mellan bostad och arbetsplats	—	52	11	—	—	—
Branschforskningsdelegationen	—	—	12	—	—	3 500
Utredning om samarbete mellan Postbanken och Kreditbanken	—	—	13	—	—	—
Organisationskommittén för styrelsen för teknisk utveckling	—	—	14	—	—	—
Tobaksskatteutredningen	—	—	15	—	—	—
Summa kr.				2 826 883	67 040	93 006
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969						
Markdelegationen ³	{ K 8	10	16	757 376	29 500	27 535
Utredning om universitetens egendomsförvaltning.	6	11	17	52 985	1 600	1 375
Uppbördsutredningen	7	12	18	491 624	4 145	8 880
Koncentrationsutredningen	10	15	19	1 527 458	23 055	38 831
Utredningen om metrologiska enheter	12	17	20	256 665	11 000	15 380
Aktiefondsutredningen	15	19	21	301 537	35 930	11 020

Kommittékostnader: Finansdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
								Beräknad totalkostnad t. o. m. ^{31/12} 1967 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)
					^{1/7-31/12} 1968			
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och trakta- mentsersättningar m. m.		Övriga utgifter (tryckningskostnader, hyror, skrivmateriel m. m.)	Summa	Verkställda utgifter ^{1/7-31/10}	Beräknade utgifter ^{1/11-31/12}	
Ledamöter	Sekr., experter m. fl.	Ledamöter	Sekr., experter m. fl.					
—	—	2 089	11 996	108	17 043	—	—	179 400
—	—	2 089	11 996	108	17 043	—	—	179 400
8 335	96 727	—	15 192	—	172 879	25 284	3 000	2 010 279
—	—	—	—	35	35	—	—	22 144
—	61 104	2 485	2 882	618	105 588	57 870	106 150	546 380
—	—	—	—	—	—	—	—	24 758
—	39 134	3 198	469	21 964	101 628	82	—	264 158
—	423	—	—	68 834	81 767	25 263	—	516 327
—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 554	5 498	3 051	1 177	—	33 295	10 805	11 000	63 040
—	—	—	—	—	—	—	—	114 443
—	—	1 984	1 311	—	12 329	16 920	94 000	123 249
—	—	—	—	—	—	—	4 250	4 250
—	—	317	577	—	4 394	17 175	—	21 569
—	—	—	—	—	—	6 115	—	6 115
1 600	—	—	—	—	1 600	—	—	1 600
—	—	—	—	—	—	7 482	—	7 482
26 489	202 886	11 035	21 608	91 451	513 515	166 996	218 400	3 725 794
—	68 347	92	734	5 221	131 429	36 489	43 500	968 794
—	—	—	393	—	3 368	750	2 500	59 603
—	67 122	242	—	66	80 455	24 980	16 800	613 859
35 382	268 714	8 057	5 914	259 616	639 569	105 152	56 700	2 328 879
—	59 565	6 028	157	—	92 130	15 630	7 500	371 925
—	71 942	—	—	308	119 200	31 901	35 570	488 208

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
1964 års geologiutredning ¹	{H 13	20	22	187 311	6 475	15 565
Energikommittén ¹	{H 15	21	23	185 934	9 285	23 225
Skogsskattekommittén	19	22	24	109 708	—	—
Fondbyråutredningen	20	23	25	43 162	—	1 100
Utredningen om redovisning i skuldförbindelser mot säkerhet i fartygsinteckning av vissa fondmedel	21	24	26	—	—	—
Sakkunnig för översyn av lagen om understödsför- eningar	22	25	27	11 845	2 500	4 950
Familjeskatteberedningen	24	27	28	40 592	7 525	23 625
Utredningen om definitiv källskatt	26	28	29	75 379	8 000	25 975
Bilskatteutredningen	27	29	30	531 478	22 870	35 855
Obligationsteknikkommittén	28	30	31	113 860	19 260	15 923
Tullagsstiftningskommittén	29	32	32	222 710	24 245	20 905
Alkoholpolitiska utredningen	30	33	33	175 575	13 615	35 492
Skattestrafflagutredningen	31	34	34	126 023	6 025	13 690
1966 års atomenergiutredning ¹	{H 19	35	35	35 771	9 360	2 400
Fondbörsutredningen	32	36	36	82 116	24 725	24 985
Utredningen om det skatterättsliga fastighets- begreppet	33	38	37	9 975	900	6 000
Fastighetstaxeringskommittéerna	35	41	38	114 086	42 770	82 888
1966 års myntkommitté	36	42	39	8 192	10 895	10 105
Byggnadsindexkommittén	—	43	40	—	7 900	13 485
Byggnadsupphandlingsutredningen	—	44	41	4 849	12 160	24 727
1967 års gruvutredning	—	45	42	—	10 450	7 525
Betalningsbalansutredningen	—	46	43	—	13 080	14 595
Kapitalskatteberedningen	—	47	44	—	25 980	25 416
1967 års sjömansskattekommitté	—	48	45	—	12 555	7 980
Sakkunniga med uppdrag att överlägga med varvs- industrin	—	49	46	—	10 925	16 350
1967 års kommunalskattekommitté	—	51	47	—	2 700	3 762
Planeringsberedningen	—	—	48	—	—	—
1968 års utredning om rörtransport av olja och gas Företagsdelegationen	—	—	49	—	—	—
Checklöneutredningen	—	—	50	—	—	—
Utredning med uppdrag att se över normerna för bestämmande av ersättning vid intrång av kraft- ledning i åkermark och jämförlig mark	—	—	51	—	—	—
Traktamentsbeskattningsutredningen	—	—	52	—	—	—
Utredningen för utveckling av system med differen- tierade lönekostnadspålägg	—	—	53	—	—	—
TEKO-utredningen	—	—	54	—	—	—
Arbetsgruppen för Allmänna Förlaget	—	—	55	—	—	—
Havsresursutredningen	—	—	56	—	—	—
Utredning om formerna för förbättrad information och vidgat samarbete mellan företag och samhälle	—	—	57	—	—	—
1968 års kapitalmarknadsutredning	—	—	58	—	—	—
Utredning om offentlig upphandling	—	—	59	—	—	—
Industrietableringsdelegationen	—	—	60	—	—	—
Sakkunnig med uppdrag att överse frågan om avdrag vid beskattningen för forskningsverksam- het	—	—	61	—	—	—
Sakkunniga med uppdrag att överse nu gällande bestämmelser för inkomstbeskattning av jordbruk Delegation för försöksverksamhet med företagsde- mokrati i de statliga aktiebolagen	—	—	62	—	—	—
	—	—	63	—	—	—
	—	—	64	—	—	—
Summa kr.				5 466 211	409 430	559 544

Kommittékostnader: Finansdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	90 575	—	628	—	113 243	49 593	15 000	365 147
—	63 738	—	—	11 885	108 133	33 512	16 300	343 879
—	1 458	—	—	—	1 458	10 930	15 400	137 496
—	—	—	—	—	1 100	—	6 500	50 762
—	—	—	—	—	—	—	2 800	2 800
—	—	—	—	—	7 450	—	4 500	23 795
—	—	1 004	5 206	331	37 691	7 382	15 400	101 065
—	—	—	3 315	126 890	164 180	12 670	27 000	279 229
800	160 239	230	5 380	4 737	230 111	87 112	77 700	926 401
—	74 868	2 701	5 167	2 579	120 498	12 177	23 500	270 035
—	70 027	—	2 586	160	117 923	30 958	32 455	404 046
—	46 123	17 019	7 653	211 000	330 902	148 032	62 924	717 433
—	89 500	782	13 169	180 460	303 626	93 365	56 300	579 314
—	21 140	220	224	15 364	48 708	—	1 500	85 979
3 686	92 674	7 187	3 326	53	156 636	78 117	25 820	342 689
861	47 499	1 563	2 268	—	59 091	19 608	22 700	111 374
66 176	57 504	2 935	11 336	13 977	277 586	124 724	135 200	651 596
—	53 509	2 811	1 992	—	79 312	23 182	11 856	122 542
—	66 614	—	—	121	88 120	45 600	35 700	169 420
—	63 738	2 715	21 180	617	125 137	32 767	27 500	190 253
—	—	944	1 219	6 151	26 289	6 943	15 316	48 548
—	48 637	—	—	80 276	156 588	26 471	14 600	197 659
746	42 729	904	2 065	104 922	202 762	27 741	19 008	249 511
541	12 217	8 105	1 269	4	42 671	18 542	27 800	89 013
—	—	8 853	2 706	150	38 984	8 810	60 000	107 794
—	—	—	—	—	6 462	4 257	23 600	34 319
—	—	—	—	—	—	5 440	1 000	6 440
—	—	—	—	—	—	5 006	20 000	25 006
—	—	—	—	—	—	26 813	21 700	48 513
—	—	—	—	—	—	—	1 000	1 000
—	—	—	—	—	—	—	2 600	2 600
—	—	—	—	—	—	6 931	13 400	20 331
—	—	—	—	—	—	—	3 000	3 000
—	—	—	—	—	—	24 474	64 000	88 474
—	—	—	—	—	—	10 216	47 000	57 216
—	—	—	—	—	—	—	6 000	6 000
—	—	—	—	—	—	—	31 300	31 300
—	—	—	—	—	—	—	7 000	7 000
—	—	—	—	—	—	—	17 430	17 430
—	—	—	—	—	—	—	39 400	39 400
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
108 192	1 638 479	72 392	97 887	1 024 888	3 910 812	1 196 275	1 213 779	11 787 077

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968						
Lokaliseringsutredningen rörande statlig verksamhet	—	—	—	641 075	—	—
Konsumtionskreditutredningen	1	—	—	388 513	—	—
Myntkommittén	2	—	—	147 678	—	—
Trafiklivräntekommittén	3	—	—	204 400	—	—
Kommittén för översyn av bestämmelserna om resandes tull- och skattefrihet	4	—	—	27 028	—	—
Villabeskattningsutredningen	5	—	—	25 478	—	—
Kreditinstitututredningen	13	1	—	218 049	15 075	10 900
Utredningen rörande förundersöknings- och åklagarverksamheten i tullmål	16	2	—	11 963	—	—
1963 års försäkringsstattekommitté	17	3	—	165 902	6 260	6 775
Hemslöjdsutredningen ¹	{H 11	4	—	122 966	3 780	1 530
Utredningen rörande Svenska uppfinnarkontoret ¹	{H 12	5	—	10 885	—	—
Utredning om finansiella långtidsperspektiv inom samhällsekonomin	18	6	—	101 588	—	—
Översyn av bestämmelserna om statlig kontroll på ädelmetallarbeten	23	7	—	38 023	—	—
Utredningen angående indirekta skatter och socialförsäkringsavgifter	25	8	—	57 632	2 825	14 864
Ranstadsutredningen ¹	—	9	—	225	5 200	1 967
Summa kr.				2 161 405	33 140	36 036
D. Under budgetåret 1967/68 bestridda kostnader för sakkunniga biträden inom departementet m. m.						
Utredningsrådet				25 050	5 675	75
Ekonomiska planeringsrådet				1 000	—	—
Elisabeth Friberg ¹				5 670	—	—
Krigsskydds nämnden för kraftanläggningar				—	6 350	2 677
Stats-kommunala marknämnden				—	—	—
Näringspolitiska rådet				—	—	2 025
Utredning angående bokföringsarbetet m. m. inom byggnadsstyrelsen				—	—	1 600
Professorn S. L. Carlsson				1 500	—	—
Professorn E. V. H. Dalmén				1 500	—	—
Plan.chefen E. S. V. Höök				1 500	—	—
Professorn F. Kristensson				1 500	—	—
Professorn C. A. E. Lindbeck				1 500	—	—
B. Kragh				—	—	—
Plan.chefen L. Lindberger				1 500	—	—
Direktören C. L. Björkman				—	—	—
Professorn E. F. Lundberg				1 500	—	—
B. Söderberg				—	—	2 900
Professorn S. J. Svennilson				1 500	—	—
A. Sacklén				—	—	1 500
Professorn P. E. C. Welinder				1 500	—	—
Överdirektören B. Resare				—	6 500	—
Professorn A. E. Östlind				1 500	—	—
A. Sundelin AB				—	4 300	—
F. Baarsen				2 500	—	—
J. W. Hillbom				200	—	—
KÅPE AB				3 261	—	—
S. Kesselmark				2 650	—	—
Esselte Kliché				79	—	—
Ingenjören Einar Stenmark				680	—	—

Kommittékostnader: Finansdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	—	—	—	—	—	—	—	641 075
—	—	—	—	—	—	—	—	388 513
—	—	393	—	—	393	—	—	148 071
—	—	—	—	—	—	—	—	204 400
—	—	—	—	—	—	—	—	27 028
—	—	—	—	—	—	—	—	25 478
—	19 361	—	—	27 906	73 242	—	—	291 291
—	—	—	—	—	—	—	—	11 963
1 692	23 520	—	—	—	38 247	—	—	204 149
—	10 402	742	197	1 157	17 808	—	—	140 774
—	—	—	—	—	—	—	—	10 885
—	—	—	—	—	—	—	—	101 588
—	—	—	—	—	—	—	—	38 023
—	10 599	—	2 360	23 935	54 583	—	—	112 215
—	—	—	—	7 000	14 167	—	—	14 392
1 692	63 882	1 135	2 557	59 998	198 440	—	—	2 359 845
—	—	1 283	613	100	7 746	—	—	—
—	5 773	—	—	—	5 773	—	—	—
—	—	6 084	—	422	15 533	—	—	—
—	—	88	—	12	100	—	—	—
1 350	—	—	—	—	3 375	1 226	—	—
8 475	—	—	—	—	10 075	13 155	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	502	—	—	502	—	—	—
—	17 692	—	—	—	17 692	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2 900	—	—	—
—	—	—	—	—	1 500	—	—	—
—	—	—	—	—	6 500	—	—	—
—	—	—	—	—	4 300	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	454	454	580	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Draken AB				2 894	—	—
Esselte AB				698	—	—
K. K. G. Malmgren				1 200	—	—
M. F. Åkedahl Bokbinderi AB				—	—	—
K. I. Edstrand				800	—	—
Avd.chefen K. T. F. Gabrielsson				1 200	—	—
Byrådir. A. H. S. Thideby				300	—	—
Byrådir. T. E. Nord				300	—	—
Avd.dir. K. J. Henriksson				400	—	—
Byrådir. S. Rambe				100	—	—
Kanslirådet B. Friedman				600	—	—
Dep.sekr. G. B. Lund				600	—	—
Hovr.ass. L. E. Jonsson				300	—	—
Dep.sekr. U. N. O. Hänninger				300	—	—
P. Hilber				1 275	—	—
Haeggströms Tryckeri AB				8 012	—	—
Industriens Utredningsinstitut				—	—	—
Emil Kihlströms Tryckeri AB				—	—	—
Långtidsutredningen				519 641	—	—
Kommittéexpenser				89 131	—	—
Kommittélokaler				144 587	—	—
Hifab AB				—	—	—
Direktören L. Jansson				—	—	—
Bertil Håård AB				—	—	—
Nationalekonomiska Institutionen				—	—	—
Beckmans Tryckerier AB				—	—	—
Professorn R. Bentzel m. fl. sammanträde med Utredningsrådet				—	—	—
Direktören L. Jansson				—	—	—
Generaldirektören S. Lundberg				—	—	—
Direktören E. Henriksson				—	—	—
Fil. dr G. Ohlin				—	—	—
Direktören L. Nabseth				—	—	—
Direktören F. Larsson				—	—	—
Fil. lic. C. Åberg				—	—	—
E. kanslisekr. B. Söderberg				—	—	—
Summa kr.				828 428	22 825	10 777

¹ Kommittéerna överflyttade från handelsdepartementet fr. o. m. 1.3.1967

² Kommittén överflyttad till utbildningsdepartementet fr. o. m. 1.4.1968

³ Kommittén överflyttad från kommunikationsdepartementet fr. o. m. 1. 7.1967

⁴ Kommittén överflyttad från kommunikationsdepartementet fr. o. m. 1.12.1967

Utbildningsdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			Utgifter		
	1967	1968	1969	t. o. m. 30/6 1967	1/7 1967—30/6 1968	
					Arvoden	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968¹						
1958 års utredning kyrka—stat	19	14	1	2 265 359	15 975	18 423
Utredning rörande Skeppsholms församling i Stockholm m. m. ²	22	16	2	42 489	—	11 182
1960 års ekklesiastika boställsutredning ³	24	18	3	280 892	—	15 960
Sakkunniga för översyn av den till evangelieboken horande »En liten bönbok» ⁴	38	29	4	361	—	5 545
1965 års musikutbildningskommitté	40	31	5	129 800	26 640	21 995
Lokal- och utrustningsprogramkommittén för en vårdyrkesskola	43	33	6	14 358	1 580	3 874
Sakkunnig för utredning rörande sammanförandet till vissa begravningsplatser av stoften efter i Sverige jordade tyska soldater m. fl.	44	34	7	9 747	1 825	786
Organisationskommittén för anordnande av högre utbildning i Linköping	46	36	8	244 976	9 750	39 619
Sakkunniga för utarbetande av förslag till en textserie ur gamla testamentet för högmässopredikningar ⁵	—	45	9	—	—	4 675
Sakkunnig för att utreda frågan om Svenskt visarkivs framtida ställning och organisation	—	50	10	—	—	—
Huvudmannautredningen	—	53	11	—	4 775	9 035
Summa kr.				2 987 982	60 545	131 094
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969¹						
Tekniska högskolans i Stockholm byggnads-kommitté ⁶	16	13	12	—	—	—
Utredning rörande den försvarsmedicinska forskningen	20	15	13	—	—	—
Organisationskommittén för teknisk högskola i Lund ⁷	23	17	14	—	—	—
Utredning rörande sjukgymnastutbildningen	25	19	15	750	—	—
Konsertbyråutredningen	26	20	16	278 437	11 650	17 876
Samarbetskommittén för behandling av frågan om utbildning av viss sjukvårdspersonal	27	21	17	—	—	—
1963 års bibelkommitté ⁸	30	22	18	117 237	—	14 835
Yrkesutbildningsberedningen	31	23	19	1 233 407	27 970	203 143
Utredningen om svenska ortnamnsarkivets och landsmålsarkivets verksamhet	32	24	20	18 107	3 225	—

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Utredningen rörande lärarnas arbetsförhållanden ..	33	25	21	2 816 358	29 875	25 575
Lokal- och utrustningsprogramkommittéer för universitet och högskolor	34	26	22	1 576 377	39 955	47 343
Utredningen rörande sexual- och samlevnadsfrågor i undervisnings- och upplysningsarbetet	36	27	23	504 398	27 245	9 716
Filmcensurutredningen	37	28	24	162 864	11 540	7 436
1965 års musei- och utställningssakkunniga (MUS 65)	39	30	25	218 812	28 815	28 700
Kompetensutredningen	42	32	26	278 389	28 220	61 074
Utredningen rörande utbildning av bibliotekspersonal m. m. (BU)	45	35	27	70 357	20 225	9 515
Läromedelsutredningen	50	37	28	196 630	6 640	21 841
Utredning beträffande vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien samt riksantikvarieämbetet	51	38	29	6 564	3 720	675
Sakkunniga för beredning av frågor rörande upprättande av storaccelerator	53	39	30	—	—	2 480
Sakkunniga med uppdrag att följa frågan om högre teknisk utbildning i Norrland	55	40	31	—	1 680	—
Studentbostadskommittén	56	41	32	16 043	6 830	1 050
Reklamutredningen	K43	43	33	—	32 385	23 025
Sakkunniga för utarbetande av förslag till en ny finskspråkig psalmbok ⁹	—	42	34	512	—	—
Sakkunniga för försöksverksamhet med television och radio i utbildningsväsendet (TRU-kommittén)	—	44	35	15 147	12 335	20 827
1967 års kommitté för internationell politik	—	46	36	—	4 930	1 348
Pedagogikutredningen	—	47	37	301	3 900	22 898
Dataarkiveringskommittén	—	48	38	—	3 545	4 580
Sakkunniga för förhandling om avtalsreglering av upphovsrättsliga frågor på undervisningsområdet	—	49	39	—	4 500	3 500
Utredningen rörande organisationen av skolläningen vid större gymnasiala skolenheter m. m. .	—	51	40	—	5 610	6 206
Konstnärsutbildningssakkunniga	—	52	41	—	22 040	2 300
Organisationskommittén för behandling av vissa frågor rörande jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens skolor	—	54	42	—	—	—
Utredningen rörande förbättrad konfirmationsundervisning m. m. ¹⁰	—	—	43	—	—	—
1968 års kyrkohandboks-kommitté ¹¹	—	—	44	—	—	—
Kommittén för utländska studerande	—	—	45	—	—	—
1968 års musikkommitté	—	—	46	—	—	750
1968 års utbildningsutredning	—	—	47	—	—	—
1968 års studiemedelsutredning	—	—	48	—	—	—
Sakkunniga med uppdrag att utreda frågan om litteraturstöd m. m.	—	—	49	—	—	—
1968 års beredning om stat och kyrka	—	—	50	—	—	—
Kommittén för studiestöd åt vuxna	—	—	51	—	—	—
Filmutredningen 1968	—	—	52	—	—	—
Summa kr.				7 510 690	336 835	536 693
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968¹						
Utrustningskommittén för Göteborgs universitet ..	17	1	—	174 010	1 000	5 079
Utredning rörande vissa medicinska utbildningsfrågor m. m.	18	2	—	32 383	—	—
1960 års blindvårdsutredning	21	3	—	129 948	16 000	7 450
1962 års ungdomsutredning	28	4	—	1 034 601	—	—
Skolarbetstidsutredningen	29	5	—	569 969	—	560

Kommittékostnader: Utbildningsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	96 888	11 490	6 398	555 870	726 096	60 967	50 000	3 653 421
74 961	335 646	57 611	19 039	46 618	621 173	213 191	135 000	2 545 741
2 629	77 236	1 747	521	163 195	282 289	22 390	170 000	979 077
—	70 930	4 608	1 749	31 826	128 089	31 705	19 000	341 658
2 461	109 777	13 338	6 362	5 605	195 058	62 088	36 000	511 958
—	349 762	51 410	18 120	30 012	538 598	241 147	83 000	1 141 134
7 179	53 435	17 775	6 888	5 416	120 433	88 213	23 000	302 003
762	159 472	—	2 107	37 517	228 339	67 454	33 000	525 423
—	—	—	55	—	4 450	4 830	—	15 844
—	—	—	—	—	2 480	—	1 000	3 480
—	—	—	—	—	1 680	3 169	2 400	7 249
—	—	2 483	2 980	20 090	33 433	2 078	4 500	56 054
—	13 750	161	2 879	82 537	154 737	159 803	91 000	405 540
—	—	—	—	—	—	—	—	512
—	129 380	761	18 600	51 605	233 508	122 411	55 000	426 066
—	55 772	5 574	1 893	520	70 037	23 736	13 160	106 933
—	45 098	11 086	7 221	1 950	92 153	50 401	40 334	183 189
4 654	28 962	—	—	415	42 156	21 217	15 300	78 673
—	1 610	215	499	—	10 324	—	7 000	17 324
—	32 302	845	—	14 659	59 622	26 852	8 500	94 974
—	37 237	5 926	770	627	68 900	40 614	27 000	136 514
—	—	—	—	—	—	10 560	10 000	20 560
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	5 500	5 500
—	—	—	—	—	—	2 898	7 350	10 248
—	6 406	—	—	—	7 156	20 045	20 000	47 201
—	8 824	—	—	—	8 824	59 955	—	68 779
—	—	—	—	—	—	4 443	14 840	19 283
—	—	—	—	—	—	1 144	—	1 144
—	—	—	—	—	—	4 338	5 000	9 338
—	—	—	—	—	—	61	—	61
—	—	—	—	—	—	—	7 000	7 000
92 646	1 800 824	197 977	168 265	1 202 571	4 335 811	1 500 044	977 438	14 323 983
—	—	—	245	23	6 347	—	—	180 357
—	—	—	—	—	—	—	—	32 383
166	11 796	4 526	—	17 207	57 145	—	—	187 093
—	—	—	—	39 082	39 082	—	—	1 073 683
—	—	—	—	477	1 037	—	—	571 006

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
Utredning rörande det Hallwylska museet	35	6	—	24 362	—	—
Folkhögskolans lärarutbildning	41	7	—	39 556	6 190	8 173
1966 års Örebrokommitté	47	8	—	58 789	5 350	694
1966 års Karlstadkommitté	49	10	—	59 380	1 750	462
1966 års Växjökommitté	48	9	—	78 124	1 930	1 675
Organisationskommittén för utbildningen av vissa yrkesgrupper inom teaterns, filmens, televisionens och radions område	52	11	—	31 789	3 575	2 743
Sakkunniga för förhandling med innehavaren av Skoklosters fideikommiss	54	12	—	7 400	—	—
Summa kr.				2 240 311	35 795	26 836
D. Under budgetåret 1967/68 bestridda kostnader för sakkunniga biträden inom departementet m. m.						
Komitélokaler och expenser					—	—
Utrustningsnämnden för universitet och högskolor m. m.					—	3 300
Den nordiska kulturkommissionens svenska avdelning					—	—
Konstnärstipendienämnden och bestämmelser angående konstnärstipendier					32 575	2 700
Den svenska Esrokommittén					11 265	6 950
Sveriges ledamöter i styrelsen för den nordiska folkliga akademien i Kungälv					—	600
Sakkunniga inom skolöverstyrelsen för utredning av frågan om elevbetygens rättskraft					13 655	—
Rådgivande lokalkommitté för raketfältet i Kiruna					530	—
Svenska Uneskorådet					15 950	—
Svenska ledamöter i ett svenskt-finskt samarbetsorgan med uppgift att verka för att underlätta den i Sverige bosatta finskspråkiga befolkningens utbildningsproblem					2 925	1 500
Indelningsärenden					3 271	—
Europeiska rymdkonferensens programkommitté ..					—	—
Svenska ledamöter i en nordisk kommitté rörande utbildning av instruktionssjukgymnaster					—	—
Interimsstyrelsen för den medicinska och tekniska utbildnings- och forskningsorganisationen i Linköping					—	—
Interimsstyrelse för nordiskt institut för samhällsplanering					—	—
Forskningsberedningen					—	13 500
Centrala studiehjälpsnämnden					—	—
Socialhögskolan					—	—
Kungl. skolöverstyrelsen					—	—
Universitetskanslersämbetet					—	—
Översyn av Kyrkomusikerstadgan ¹²					—	—
Materialförvaltare Sven Malmberg					—	3 690
t.f. rektor Birger Christofferson					—	—
Överdirektör Birger Öhman					—	—
Professor Anders Lundström					—	—
Summa kr.					80 171	32 240

Kommittékostnader: Utbildningsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	—	—	—	175	175	—	—	24 537
—	516	1 783	845	12 077	29 585	—	—	69 141
—	5 215	795	476	622	13 153	—	—	71 942
—	5 215	1 575	2 072	—	11 074	—	—	70 454
—	11 653	2 230	2 448	—	19 936	—	—	98 060
—	—	440	—	15 218	21 976	—	—	53 765
—	—	—	—	—	—	—	—	7 400
166	34 395	11 349	6 086	84 881	199 510	—	—	2 439 821
—	—	13	—	67 559	67 572	—	—	—
—	334 754	—	5 369	44 643	388 066	—	—	—
—	—	—	—	160 000	160 000	—	—	—
—	—	4 473	1 129	19 645	60 522	—	—	—
—	82 290	910	1 307	8 435	111 157	—	—	—
—	—	3 303	—	—	3 903	—	—	—
—	—	—	—	—	13 655	—	—	—
—	—	3 025	—	—	3 555	—	—	—
—	—	1 009	767	849	18 575	—	—	—
—	—	1 903	626	—	6 954	—	—	—
5 897	—	—	—	—	3 271	—	—	—
—	—	—	—	—	5 897	—	—	—
—	—	1 564	—	—	1 564	—	—	—
—	—	—	—	59 677	59 677	—	—	—
—	—	3 049	—	—	3 049	—	—	—
—	—	2 958	1 088	748	18 294	—	—	—
—	—	—	—	11 132	11 132	—	—	—
—	—	—	—	10 000	10 000	—	—	—
—	—	—	—	600 000	600 000	—	—	—
—	—	—	—	528 744	528 744	—	—	—
—	—	—	—	189	189	—	—	—
—	—	—	—	—	3 690	—	—	—
—	—	1 311	—	—	1 311	—	—	—
—	—	—	—	4 310	4 310	—	—	—
—	—	—	2 283	—	2 283	—	—	—
5 897	417 044	23 518	12 569	1 515 931	2 087 370	—	—	—

Riksdagsberättelsen år 1969

¹ Kostnaderna bestrids av kommittéanslaget i den mån ej annat anges i följande noter.
² Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 4 mars 1960 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

³ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 25 november 1960 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

⁴ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 15 januari 1965 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

⁵ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 3 mars 1967 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

⁶ Kostnaderna bestrids av andra medel än kommittéanslaget.

Kommittén redovisas utan kostnadsuppgifter, enär den handhar uteslutande verkställighetsåtgärder.

Kommittékostnader: Utbildningsdepartementet

⁷ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 16 juni 1961 bestrids kostnaderna fr. o. m. budgetåret 1961/62 av andra medel än kommittéanslaget.

⁸ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 1 februari 1963 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

⁹ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 21 oktober 1966 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

¹⁰ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 26 januari 1968 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

¹¹ Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 15 mars 1968 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

¹² Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 1 november 1963 skall kostnaderna gäldas medelst förskott ur kyrkofonden.

Jordbruksdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			t. o. m. ¹ / ₇ 1967— ³⁰ / ₆ 1968 ³⁰ / ₆ 1967	Utgifter	
	1967	1968	1969		Arvoden	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968						
1958 års jordlagsutredning	11	13	1	157 485	12 875	700
Arrendelagsutredningen	12	14	2	612 527	16 120	12 851
1964 års naturresursutredning	19	19	3	346 552	10 280	34 504
Fiskmottagningsutredningen	27	23	4	15 725	19 800	12 493
Utredning rörande statlig fotogrammetrisk beställningsverksamhet och därmed sammanhängande frågor	28	24	5	45 166	7 275	14 929
Arbetsgrupp för utredning av marknadsreglerande åtgärder för mjölk och mjölkprodukter	—	—	6	—	—	—
Jordbruksstatistikkommittén	—	28	7	—	1 960	21 649
Utredning i fråga om avgiftsfri fiskerätt för jordbrukare i Norrbottens läns lappmarker	13	15	8	1 538	—	—
Summa kr.	—	—	—	1 178 993	68 310	97 126
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969						
Trädgårdsnäringsutredningen	10	12	9	439 989	12 510	9 056
Skogsbruksutredningen	14	16	10	346 787	11 681	20 438
Växtförädlingskyddsutredningen	16	17	11	269 429	7 650	13 405
1964 års rennäringsakkunniga	18	18	12	240 862	19 510	36 453
Skogspolitiska utredningen	23	20	13	80 108	13 175	11 869
Veterinärväsendeutredningen	25	21	14	241 035	19 860	25 823
Lokal- och utrustningsprogramkommittén för jordbrukets högskolor	26	22	15	75 549	8 280	26 400
Utredning rörande fastighetsbildnings- och mätningstväsandets organisation	29	25	16	55 545	28 615	24 400
1966 års Flyingedelegation	31	26	17	6 932	4 570	250
Utredning rörande grunderna för taxesättningen vid vissa anstalter på jordbrukets område	—	27	18	440	—	—
Kartprisutredningen	—	29	19	—	2 575	6 475
Utredning av den fortsatta driften av Institutet för växtförädling av frukt och bär	—	30	20	—	5 100	—
Jaktmarksutredningen	—	31	21	—	1 955	1 940
Fiskprisutredningen	—	32	22	—	10 210	14 454
1968 års stormskadeberedning	—	—	23	—	—	—
Utredning rörande prisregleringen på jordbrukets produkter	—	—	24	—	—	—
Miljövårdsberedningen	—	—	—	—	—	—
Summa kr.	—	—	—	1 756 676	145 691	190 963

Kommittékostnader: Jordbruksdepartementet

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
												1/7—31/12 1968		Beräknad totalkostnad t. o. m. 31/12 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)			
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och trakamentsersättningar m. m.		Övriga utgifter (tryckningskostnader, hyror, skrivmateriel m. m.)		Summa		Verkställda utgifter 1/7—31/10		Beräknade utgifter 1/11—31/12							
Ledamöter	Sekr., experter m. fl.	Ledamöter	Sekr., experter m. fl.														
—	—	4 156	945	—	—	18 676	4 926	—	—	—	—	—	—	181 087			
11 625	71 862	4 457	495	784	—	118 194	44 045	20 000	—	—	—	—	—	794 766			
—	19 722	475	9 899	80 417	—	155 297	—	—	—	—	—	—	—	501 849			
—	—	2 984	1 865	1 043	—	38 185	2 127	—	—	—	—	—	—	56 037			
—	3 891	—	895	—	—	26 990	12 526	—	—	—	—	—	—	84 682			
—	—	—	—	—	—	—	—	13 000	—	—	—	—	—	13 000			
—	—	—	—	150	—	23 759	1 750	50 000	—	—	—	—	—	75 509			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 538			
11 625	95 475	12 072	14 099	82 394	381 101	65 374	83 000	1 708 468	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	277	193	—	22 036	—	—	—	—	—	—	—	462 025			
4 119	54 405	2 250	4 633	12 461	—	109 987	34 433	24 000	—	—	—	—	—	515 207			
—	54 604	1 881	4 865	278	—	82 683	38 756	25 000	—	—	—	—	—	415 868			
20 845	14 833	15 676	8 745	25 128	—	141 190	12 174	8 000	—	—	—	—	—	402 226			
—	—	2 935	4 595	25	—	32 599	19 515	7 500	—	—	—	—	—	139 722			
—	67 272	695	2 124	102 117	—	217 891	35 885	45 000	—	—	—	—	—	539 811			
—	—	3 436	2 633	—	—	40 749	9 031	7 000	—	—	—	—	—	132 329			
—	543	4 479	2 005	—	—	60 042	26 126	12 200	—	—	—	—	—	153 913			
—	—	1 584	299	—	—	6 703	335	—	—	—	—	—	—	13 970			
—	—	561	—	374	—	935	559	1 000	—	—	—	—	—	2 934			
—	—	906	4 797	15 000	—	29 753	18 336	5 000	—	—	—	—	—	53 089			
—	—	865	64	106	—	6 135	561	5 000	—	—	—	—	—	11 696			
—	—	—	4 620	64	—	8 579	30 816	6 000	—	—	—	—	—	45 395			
304	—	3 059	2 615	136	—	30 778	22 792	13 000	—	—	—	—	—	66 570			
—	—	—	—	—	—	—	3 850	4 000	—	—	—	—	—	7 850			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	165	—	—	—	—	—	—	165			
25 268	191 657	38 327	42 272	155 882	790 060	253 334	162 700	2 962 770	—	—	—	—	—	—			

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968						
Skogsbrukets yrkesutbildningskommitté	15	1	—	571 811	3 300	8 205
Fritidsfiskeutredningen	17	2	—	160 302	12 820	3 658
1965 års veterinärmedicinska utredning	22	4	—	139 157	3 200	28 107
1965 års lantbruksorganisationsutredning	24	5	—	215 237	—	1 525
Utredningen rörande viss hydrografisk mättnings- verksamhet	33	8	—	1 577	—	2 000
Jordbrukspriskommittén	34	9	—	25 314	—	—
Organisationskommittén för statens naturvårdsverk	—	10	—	16 798	2 100	3 317
Virkesbalansutredningen	20	11	—	640 046	9 740	11 007
Summa kr.	—	—	—	1 770 242	31 160	57 819
D. Kostnader från kommittéanslaget under budget- året 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet m. m.						
Ersättning för vissa utredningsuppdrag:						
Kanslichefen Yngve Ericsson	—	—	—	311 423	6 000	—
Skogsstyrelsen (verksplanering)	—	—	—	107 000	—	—
Skogsstyrelsen (verksplanering)	—	—	—	—	—	—
Lantbruksstyrelsen	—	—	—	—	—	—
Veterinärstyrelsen (veterinärstationer)	—	—	—	—	—	—
Kommittéexpenser	—	—	—	300	—	—
Kommittélokaler	—	—	—	10 969	—	1 200
Summa kr.	—	—	—	429 692	6 000	1 200

Kommittékostnader: Jordbruksdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	10 240	1 040	1 670	27 646	52 101	—	—	623 912
—	27 709	4 763	2 972	11 812	63 734	—	—	224 036
—	8 900	855	1 315	12 549	54 926	—	—	194 083
—	—	—	—	—	1 525	—	—	216 762
—	—	335	—	1 797	4 132	—	—	5 709
—	—	—	1 622	—	1 622	—	—	26 936
—	—	477	—	235	6 129	—	—	22 927
—	—	2 614	11	148 410	171 782	—	—	811 828
—	46 849	10 084	7 590	202 449	355 951	—	—	2 126 193
75 678	—	—	—	286	81 964	27 684	—	—
—	—	—	—	80 950	80 950	—	—	—
—	—	—	—	— 513	— 513	—	—	—
—	—	—	—	— 7 100	— 7 100	—	—	—
—	—	—	—	65 748	65 748	—	—	—
—	—	—	—	690	690	— 16	—	—
—	—	155	—	3 146	4 501	660	—	—
75 678	—	155	—	143 207	226 240	28 328	—	—

Handelsdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			Utgifter		
	1967	1968	1969	t. o. m. 30/6 1967	1/7 1967—30/6 1968	
					Arvodet	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968¹						
1963 års konsumentupplysningskommitté.....	10	3	1	95 553	10 700	18 764
Utredningen rörande förutsättningarna för att förlägga 1976 års olympiska vinterspel till Östersund	—	—	2	—	—	—
Summa kr.				95 553	10 700	18 764
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969¹						
Svenska delegationen i nordiska ekonomiska samarbetsutskottet ²	7	2	3	722 793	—	—
Utredningen rörande tillsynen över lotteriverksamhet	14	4	4	13 224	—	11 600
1965 års hemkonsulentutredning	17	5	5	11 558	5 310	7 420
Idrottsutredningen	18	6	6	38 526	26 105	11 170
Butiksetableringsutredningen	—	7	7	6 042	18 525	3 000
Bensinhandelsutredningen	—	8	8	—	7 870	17 500
Konsumentutredningen	—	9	9	—	7 320	8 214
Patentpolicykommittén	—	—	10	—	2 000	2 225
1968 års oljelagringskommitté	—	—	11	—	8 940	13 825
Kommerskollegieutredningen	—	—	12	—	—	—
Summa kr.				792 143	76 070	74 954
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968¹						
Konsumentupplysningsutredningen	9	1	—	146 487	—	—
Patentverksutredningen 1958	1	—	—	133 566	—	—
Uppdrag att bevaka statens intressen vid tillämpningen av avtalet den 28 juni 1956 mellan staten och TGO om fortsatt samarbete i LKAB ³	2	—	—	8 500	—	—
Ellagstiftningsutredningen ⁴	3	—	—	58 500	—	—
1964 års turisttrafikutredning	4	—	—	303 914	—	—
Produktsamarbetsutredningen	5	—	—	234 706	—	—
Riktprisutredningen	6	—	—	128 071	—	—
Summa kr.				1 013 744	—	—

Kommittékostnader: Handelsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
						1/7—31/12 1968		Beräknad totalkostnad t. o. m. 31/12 1968 (s: a av kol. 5, 13, 14 och 15)
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och trakta- mentsersätt- ningar m. m.		Övriga utgifter (trycknings- kostnader, hyror, skriv- materiel m. m.)	Summa	Verk- ställda utgifter 1/7—31/10	Beräk- nade utgifter 1/11—31/12	
Leda- möter	Sekr., experter m. fl.	Leda- möter	Sekr., experter m. fl.					
—	11 145	2 630	1 854	344	45 437	—	14 000	154 990
—	—	—	—	—	—	4 331	40 700	45 031
—	11 145	2 630	1 854	344	45 437	4 331	54 700	200 021
—	—	—	—	—	130 962	79 071	90 000	1 022 826
—	—	—	—	243	11 843	4 550	2 500	32 117
—	3 290	—	1 632	8 000	25 652	391	7 000	44 601
—	—	7 522	3 570	903	49 270	25 806	12 000	125 602
—	—	1 059	2 304	183	25 071	30 066	4 000	65 179
—	—	2 339	550	281	28 540	21 303	12 300	62 143
—	33 711	3 257	357	198	53 057	57 014	64 000	174 071
—	—	—	—	—	4 225	—	2 000	6 225
—	—	288	—	—	23 053	23 399	31 000	77 452
—	—	—	—	—	—	3 343	19 000	22 343
—	37 001	14 465	8 413	9 808	351 673	244 943	243 800	1 632 559
—	—	—	—	103	103	9 290	—	155 880
—	—	—	—	—	—	—	—	133 566
—	—	—	—	—	—	—	—	8 500
—	—	—	—	—	—	—	—	58 500
—	—	—	—	50 000	50 000	—	—	353 914
—	—	—	—	—	—	—	—	234 706
—	—	—	—	—	—	—	—	128 071
—	—	—	—	50 103	50 103	9 290	—	1 073 137

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6 ¹	7
D. Kostnad från kommittéanslaget under budgetåret 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet m. m.¹						
Långsiktplaneringen m. m. inom patent- och registreringsverket					—	—
Skriptor					—	—
Resegarantinämnden					17 625	7 800
Svenska Turisttrafikförbundet					—	—
Dir. C.-E. O. Blomqvist					—	2 000
Materieförvaltare S. Sellgren					—	780
Kommitéexpenser					—	66
Kommitélokaler					—	78
Summa kr.					17 625	10 724

¹ Kostnaderna bestrids från tionde huvudtitelns kommittéanslag i den mån ej annat framgår av följande noter.

² Kostnaderna bestrids med andra medel än kommittéanslaget.

³ Redovisades före den 1 januari 1966 på finansdepartementet.

⁴ Redovisades före den 1 januari 1965 på kommunikationsdepartementet.

Kommittékostnader: Handelsdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
					10 600	10 600		
					9 950	9 950		
						25 425		
					50 000	50 000		
						2 000		
						780		
					4 637	4 703		
					14 591	14 669		
					89 778	118 127		

Riksdagsberättelsen år 1969

Inrikesdepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			Utgifter t. o. m. 30/6 1967	1/7 1967—30/6 1968	
	1967	1968	1969		Arvoden	
					Leda- möter	Sekr., experter m. fl.
A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968						
Fastprisgruppen	31	12	1	58 333	12 040	5 500
Konfliktdirektivutredningen	—	—	2	—	2 960	2 979
Summa kr.				58 333	15 000	8 479
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969						
Utlänningsutredningen	10	4	3	438 908	10 650	91
Byggindustrialiseringsutredningen	19	5	4	618 927	10 490	36 053
Läneunderlagsgruppen	23	6	5	185 599	4 100	7 272
Expertgruppen för regional utredningsverksamhet	24	7	6	302 825	13 850	37 740
Låginkomstutredningen	27	8	7	130 764	1 280	18 241
KSA-utredningen	28	9	8	85 908	21 575	60 214
Arbetsgruppen för invandrarfrågor	29	10	9	207 739	17 190	71 383
DFB-utredningen	30	11	10	69 069	23 200	28 263
Västsvenska skogsindustriutredningen	—	13	11	10 837	6 345	10 803
Expertgruppen för utredningsverksamhet i arbets- marknadsfrågor	—	13	12	600	4 710	16 851
Översyn av bestämmelserna om byggnadsforsk- ningsavgift m. m.	—	15	13	—	1 200	1 750
Servicekommittén	—	16	14	—	4 595	2 025
Nordiska kommittén för utlänningslagstiftning . . .	—	17	15	—	—	—
Glesbygdutredningen	—	18	16	351	—	9 394
Byggarbetskraftsutredningen	—	19	17	—	2 040	3 410
Byggplaneringsutredningen	—	20	18	—	—	—
Utredning om förhandlingsrätt för arbetstagar- organisation betr. pensionerade medlemmar . . .	—	—	19	—	—	—
1968 års lokaliseringsutredning	—	—	20	—	—	1 150
Undersökning av möjligheterna till mera enhetlig lönesättning vid skyddade verkstäder m. m.	—	—	21	—	750	750
Invandrarutredningen	—	—	22	—	—	—
Ungdomsbostadsutredningen	—	—	23	—	—	—
Utredning rörande den skyddade sysselsättningen	—	—	24	—	—	—
Utredning rörande statens ekonomiska stöd till allmänna samlingslokaler	—	—	25	—	—	—
Summa kr.				2 051 527	121 975	305 390

Kommittékostnader: Inrikesdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16	
								Beräknad totalkostnad t. o. m. ^{31/12} 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)	
					^{1/7} — ^{31/12} 1968				
Ersättning för mistade avlöningsförmåner		Rese- och traktementsersättningar m. m.		Övriga utgifter (tryckningskostnader, hyror, skrivmateriel m. m.)	Summa	Verkställda utgifter ^{1/7} — ^{31/10}	Beräknade utgifter ^{1/11} — ^{31/12}		
Ledamöter	Sekr., experter m. fl.	Ledamöter	Sekr., experter m. fl.						
—	65 152	5 169	536	153	88 550	—	—	146 883	
—	22 993	785	6 308	299	36 324	55 236	—	91 560	
—	88 145	5 954	6 844	452	124 874	55 236	—	238 443	
—	72 073	27	586	70	83 497	30 366	14 000	566 771	
15 440	189 286	138	4 458	23 002	279 067	81 531	33 520	1 013 045	
—	20 343	—	—	11 380	43 095	15 816	3 000	247 510	
—	86 136	3 280	8 182	172 361	321 549	199 489	18 000	841 863	
—	196 146	—	6 611	207 713	429 991	650 710	795 000	2 006 465	
1 361	94 555	10 784	9 937	89 784	288 210	57 002	50 000	481 120	
—	157 407	226	1 992	17 195	265 393	60 350	30 000	563 482	
—	29 327	—	690	52 956	134 436	30 230	13 250	246 985	
—	18 736	5 118	6 362	518	47 882	42 384	15 400	116 503	
5 558	15 929	280	2 278	903	46 509	15 735	10 500	73 344	
—	—	—	—	56	3 006	3 000	1 000	7 006	
—	6 785	4 698	1 419	1 192	20 714	24 535	4 300	49 549	
—	—	—	—	—	—	2 600	3 000	5 600	
—	45 191	—	3 368	1 075	59 028	34 620	17 000	110 999	
—	7 804	—	—	—	13 154	11 823	13 000	37 977	
—	—	—	—	—	—	11 165	25 000	36 165	
—	—	—	—	—	—	1 180	6 000	7 180	
—	11 219	—	—	147	12 516	27 844	17 300	57 660	
—	—	—	—	—	1 500	—	2 700	4 200	
—	—	—	—	—	—	9 273	20 300	29 573	
—	—	—	—	—	—	305	10 000	10 305	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22 359	950 837	24 551	45 883	578 552	2 049 547	1 309 958	1 102 270	6 513 302	

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968						
Bostadsbyggnadsutredningen	8	1	—	1 023 085	875	450
1962 års företagareföreningsutredning	H8	2	—	44 879	8 475	3 885
Utredning för översyn av arbetsförmedlingslagen	21	3	—	55 770	—	—
Summa kr.				1 123 734	9 350	4 335
D. Kostnader från kommittéanslaget under budgetåret 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet, m. m.						
Generaldirektör Carl G. Persson					12 000	—
Lokaliseringsberedningen					1 500	—
Bostadsstyrelsen					—	—
Statistiska Centralbyrån					—	—
Generaldirektör Ingvar Ohlsson					—	—
Kommittéexpenser					—	—
Kommittélokaler					—	—
Summa kr.					13 500	—

Kommittékostnader: Inrikesdepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
—	—	—	—	10 851	12 176	—	—	1 035 261
—	11 670	333	367	23 670	48 400	—	—	93 279
—	—	—	—	—	—	—	—	55 770
—	11 670	333	367	34 521	60 576	—	—	1 184 310
—	—	—	—	—	12 000	—	—	—
—	—	210	—	—	1 710	—	—	—
—	—	—	—	63 387	63 387	—	—	—
—	—	—	—	10 000	10 000	—	—	—
—	—	451	—	—	451	—	—	—
—	—	—	—	7 957	7 957	—	—	—
—	—	—	—	13 899	13 899	—	—	—
—	—	661	—	95 243	109 404	—	—	—

Riksdagsberättelsen år 1969

Civildepartementet

1	2	3	4	5	6	7
Kommitténs benämning	Kommitténs nummer i berättelsen			t. o. m. 30/8 1967	Utgifter	
	1967	1968	1969		¹ / ₇ 1967— ³⁰ / ₈ 1968	Arvoden Leda- möter Sekr., experter m. fl.
	A. Kommittéer som avslutat sin verksamhet under 1968					
Lotslöneberedningen	4	5	1	40 200	2 580	2 250
Tjänstebegreppsutredningen	7	8	2	13 711		6 347
Summa kr.				53 911	2 580	8 597
B. Kommittéer som fortsätter sin verksamhet vid ingången av 1969						
Sakkunnig för ytterligare utredning av frågan om nya pensionsbestämmelser för apoteksinnehavare och apoteksanställda m. m.	2	3	3			1 500
Krigsavlöningsberedningen	3	4	4	169 262	1 160	2 825
Utredningen rörande hälsokontroll för de statsanställda m. fl.	5	6	5	33 329	2 250	10 275
Arbetstidsnämnden för personal inom sjömättningsverksamheten	6	7	6	3 356		
1965 års anställningsutredning	8	9	7	1 379	2 875	675
Avtalsstatistikutredningen	9	10	8	16 990	2 760	9 375
Representanter för statsverket i läkarförhandlingsdelegationen	10	11	9	43 549	15 030	19 417
Utredning om städningen vid statliga myndigheter	11	12	10	64 411	8 225	20 549
Representanter för statsverket i mentalsjukvårdens löneförhandlingsdelegation	12	13	11	16 125	2 350	2 650
Bisyssleutredningen	13	14	12	44 548	9 560	12 700
Betygsutredningen	14	15	13	1 250		4 137
Förhandlingsutredningen	—	16	14		11 850	5 875
Lönesystemsutredningen	—	17	15		12 435	5 005
Testutredningen	—	—	16		1 000	286
Utredning rörande fullföljdsordningen i vissa mål om avlöning m. m.	—	—	17			
Summa kr.				394 199	69 495	95 269
C. Kommittéer som avslutat sin verksamhet före ingången av 1968						
Personalutbildningsberedningen	1	1	—	539 161	675	250
Antagningsnämnden för tillsättning av vissa tjänster i statens personalutbildningsnämnd	—	2	—	1 392	1 380	1 000
Summa kr.				540 553	2 055	1 250

Kommittékostnader: Civildepartementet

8	9	10	11	12	13	14	15	16
							Beräknad totalkostnad t. o. m. ³¹ / ₁₂ 1968 (s:a av kol. 5, 13, 14 och 15)	
Ersättning för mistade avlösningsförmåner					Summa	¹ / ₇ — ³¹ / ₁₂ 1968		
Leda- möter		Rese- och trakta- mentsersätt- ningar m. m.		Övriga utgifter (trycknings- kostnader, hyror, skriv- materiel m. m.)		Verk- ställda utgifter ¹ / ₇ — ³¹ / ₁₀	Beräk- nade utgifter ¹ / ₁₁ — ³¹ / ₁₂	
Sekr., experter m. fl.	Leda- möter	Sekr., experter m. fl.	Övriga utgifter (trycknings- kostnader, hyror, skriv- materiel m. m.)	Summa	Verk- ställda utgifter ¹ / ₇ — ³¹ / ₁₀	Beräk- nade utgifter ¹ / ₁₁ — ³¹ / ₁₂		
		3 207	1 120		9 157		500	49 857
5 918	67 675				79 940	27 553	3 000	124 204
5 918	67 675	3 207	1 120		89 097	27 553	3 500	174 061
					1 500			1 500
					3 985	625	4 600	178 472
					12 525	6 571	200	52 625
						1 079		4 435
493		214	101	107	4 465		4 000	9 844
					12 135		8 000	37 125
	28 984		678	73 435	137 544	10 759	5 000	196 852
	123 169	2 321	10 562	14 581	179 407	23 811	18 500	286 129
					5 000	1 300	1 000	23 425
1 867	60 513		39	289 983	374 662	83 584	15 100	517 894
				456	4 593	1 478	2 200	9 521
					17 725	5 000	5 000	27 725
	13 268	115			30 823	20 801	16 000	67 624
10 816					12 102	25 101	24 000	61 203
							3 000	3 000
13 176	225 934	2 650	11 380	378 562	796 466	180 109	106 600	1 477 374
					232	1 157		540 318
					450	2 830		4 222
				682	3 987			544 540

Riksdagsberättelsen år 1969

1	2	3	4	5	6	7
D. Kostnader från kommittéanslaget under budgetåret 1967/68 för sakkunniga biträden inom departementet m. m.						
Civildepartementets kommittélokaler				696		
Kommittéexpenser				111		
Statens maskinpersonalnämnd				16 434	11 560	7 4
Serafimerlasarettet				430 000		
Lektor B. Abrahamsson						
Tingsnotarie Rolf Dahlgren					650	
Hovrättsrådet i hovrätten för Nedre Norrland, G. A. Steen						1 2 0
Försäkr. domare N. C. E. Wildeman					400	
Svenska personaltjänstföreningen						
Summa kr.				447 241	12 610	8

Kommittékostnader: Civildepartementet ' 1

8	9	10	11	12	13	14	15	16
					150	150	167	1 013
					84	84	— 56	139
		357	444		323	20 138	5 062	41 634
					55 000	55 000		485 000
							400	400
						650		650
						1 200		1 200
						400		400
							1 250	1 250
		357	444		55 557	77 622	6 823	531 686

Betänkanden utkomna från trycket under år 1968

Statens offentliga utredningar 1968

Kronologisk förteckning

1. Ekonomisystem för försvaret. Esselte. Fo.
2. Ekonomisystem för försvaret. Bihang. Esselte. Fo.
3. Kreditmarknadens struktur och funktionsätt. Esselte. Fi.
4. Handläggningen av säkerhetsfrågor. Isaac Marcus. Ju.
5. Industrins struktur och konkurrensförhållanden. Esselte. Fi.
6. Strukturutveckling och konkurrens inom handeln. Esselte. Fi.
7. Ägande och inflytande inom det privata näringslivet. Esselte. Fi.
8. Skogsbrukets planlägningsfrågor. Svenska Reproduktions AB. Jo.
9. Virkesbalanser 1967. Esselte. Jo.
10. Säkerhetspolitik och försvarsutgifter. Esselte. Fo.
11. 1958 års utredning kyrka-stat. XI. Svenska kyrkan och staten. Esselte. U.
12. Förvaltningen av kyrklig jord m. m. Berlingska Boktryckeriet. Lund. U.
13. Fritidsfisket. Esselte. Jo.
14. Skolboksleveranser. Svenska Reproduktions AB. U.
15. Musikutbildning i Sverige. Esselte. U.
16. Rennaringen i Sverige. Esselte. Jo.
17. Allmänna vagar. Svenska Reproduktions AB. K.
18. Parkering. Esselte. K.
19. Trafikmålsutredningar. Beckman. Ju.
20. Upphandling av byggnader. Del I. Formerna. Esselte. Fi.
21. Pensionstillskott m. m. Esselte. S.
22. Jordhävdslag. Esselte. Jo.
23. Bilregistrering. Berlingska Boktryckeriet. Lund. K.
24. Avstämning av 1965 års långtidsutredning. Esselte. Fi.
25. Studieprognos och studieframgång. Svenska Reproduktions AB. U.
26. Ändrade avskrivningsregler för rörelse- och hyresfastigheter. Beckman. Fi.
27. Förvaltningslag. Esselte. Ju.
28. Intersexuellas könstillhörighet. Esselte. Ju.
29. Statistikbehov och statistikproduktion för regionala utredningar. AB Kopia. I.
30. Bostadsbyggandets planering och kreditförsörjning. Esselte. I.
31. 1965 års allmänna fastighetstaxering. AB Kopia. Fi.
32. Fastighetstaxeringens regler och organisation. Esselte. Fi.
33. Lokal trafikservice. Svenska Reproduktions AB. K.
34. Transportforskningens organisation. Beckman K.
35. Storlandstingets författning. Svenska Reproduktions AB. K.
36. Läromedel för specialundervisning. Svenska Reproduktions AB. U.
37. Konfliktdirektiv. Esselte. I.
38. Boendeservice 1. Esselte. I.
39. Eldistributionens rationalisering. Beckman Fi.
40. Verkställighet av utländska domar. Esselte. J.
41. Utsökningsrätt VII. Beckman. Ju.
42. Förslag till predikotexter ur Gamla Testamentet för kyrkoårets sön- och helgdagar. Esselte. U.
43. Upphandling av stora bostadsprojekt. Esselte. I.
44. Företagshälsovård. Esselte. S.
45. Affärsverken: Ekonomi, konkurrens och effektivitet. Del 1. Esselte. Fi.
46. Affärsverken: Ekonomi, konkurrens och effektivitet. Del 2. Bilagor. Esselte. Fi.
47. Förvaltning och folkstyre. Esselte. K.
48. Dagspressens situation. Esselte. Ju.
49. Musikutbildning i Sverige. Del II. Esselte. .
50. Traktorbeskattning. Berlingska Boktryckeriet. Lund. Fi.
51. Vattenlagens torrlägningsbestämmelser. Esselte. Ju.
52. Statligt förskydd. Esselte. Fi.
53. Arkiv inom hälso- och sjukvård. Esselte. .
54. Frivilligförsvaret 1. Esselte. Fo.
55. Bot eller böter. Del 1. Victor Pettersson. J. .
56. Bot eller böter. Del 2. Bilagor. Victor Pettersson. Ju.
57. Jordbruksarrende. Esselte. Jo.
58. Konsumentupplysning. Esselte. H.
59. Förenklad aktiehantering. Esselte. Fi.
60. Arbetsmarknadsverket och arbetsmarknadspolitiken. Huvudrapport. Esselte. I.
61. Arbetsmarknadsverket och arbetsmarknadspolitiken. Skilda rapporter. Esselte. I.
62. Tio ekonomer om arbetsmarknadspolitik. Esselte. I.
63. Huvudmannaskapet för de gymnasiala skolorna. Esselte. U.
64. Utsökningsrätt VIII. Esselte. Ju.
65. Nyöversättning av Nya Testamentet. Almquist & Wiksells boktryckeri AB. Uppsala.
66. Allmän arbetstidslag. Esselte. S.
67. Arbetstid m. m. i husligt arbete. Esselte. .
68. Lagstiftning mot rasdiskriminering. Esselte. J. .

Anm. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm.

Statens offentliga utredningar 1968

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer betecknar utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen)

Justitiedepartementet

Handläggningen av säkerhetsfrågor. [4]
Trafikmålsutredningar. [19]
Förvaltningslag. [27]
Intersexuellas konstillhörighet. [28]
Verkställighet av utländska domar. [40]
Utsökningsrätt VII. [41]
Dagspressens situation. [48]
Vattenlagens torrläggningsbestämmelser. [51]
Fylleristrafikutredningen. 1. Bot eller Boter. Del 1. [55] 2. Del 2. Bilagor. [56]
Utsökningsrätt VIII. [64]
Lagstiftning mot rasdiskriminering. [68]

Försvarsdepartementet

Ekonomisystem för försvaret. [1]
Ekonomisystem för försvaret. Bihang. [2]
Säkerhetspolitik och försvarsutgifter. [10]
Frivilligförsvaret 1. [54]

Socialdepartementet

Pensionstillskott m. m. [21]
Företagshälsovård. [44]
Allmän arbetstidslag. [66]
Arbetstid m. m. i husligt arbete. [67]

Kommunikationsdepartementet

Allmänna vägar. [17]
Parkering. [18]
Bilregistrering. [23]
Lokal trafikservice. [33]
Transportforskningens organisation. [34]
Storlandstingets författning. [35]
Förvaltning och folkstyre. [47]
Arkiv inom hälso- och sjukvård. [53]

Finansdepartementet

Koncentrationsutredningen. II. Kreditmarknadens struktur och funktionssätt. [3] III. Industrins struktur och konkurrensförhållanden. [5] IV. Strukturutveckling och konkurrens inom handeln. [6] V. Ägande och inflytande inom det privata näringslivet. [7]
Upphandling av byggnader. Del I. Formerna. [20]
Avstämning av 1965 års långtidsutredning. [24]
Ändrade avskrivningsregler för rörelse- och hyresfastigheter. [26]

1966 års fastighetstaxeringskommittéer. 1. 1965 års allmänna fastighetstaxering. [31] 2. Fastighetstaxeringsregler och organisation. [32]
Elddistributionens rationalisering. [39]
Affärsverksutredningen. 1. Affärsverken; Ekonomi, konkurrens och effektivitet. Del 1. [45] 2. Del 2. Bilagor. [46]
Traktorbeskattning. [50]
Statligt forarskydd. [52]
Förenklad aktiehantering. [59]

Utbildningsdepartementet

1958 års utredning kyrka-stat: XI. Svenska kyrkan och staten. [11]
Förvaltningen av kyrklig jord m. m. [12]
Läromedelsutredningen. 1. Skolboksleveranser. [14] 2. Läromedel för specialundervisning. [36]
1965 års Musikutbildningskommitté. 1. Musikutbildning i Sverige. Del 1. [15] 2. Del II. [49]
Studieprognos och studieframgång. [25]
Förslag till predikotexter ur Gamla Testamentet för kyrkoårets son- och helgdagar. [42]
Huvudmannaskapet för de gymnasiala skolorna. [63]
Nyöversättning av Nya Testamentet. [65]

Jordbruksdepartementet

Skogsbrukets planläggningsfrågor. [8]
Virkesbalanser 1967. [9]
Fritidsfisket. [13]
Rennaringen i Sverige. [16]
Jordhävdslag. [22]
Jordbruksarrende. [57]

Handelsdepartementet

Konsumentupplysning. [58]

Inrikesdepartementet

Statistikbehov och statistikproduktion för regionala utredningar. [29]
Bostadsbyggandets planering och kreditförsörjning. [30]
Konfliktdirektiv. [37]
Boendeservice 1. [38]
Upphandling av stora bostadsprojekt. [43]
Statskontorets översyn av arbetsmarknadsverkets organisation. 1. Arbetsmarknadsverket och arbetsmarknadspolitiken. Huvudrapport. [60] 2. Skilda rapporter. [61] 3. Tio ekonomer om arbetsmarknadspolitiken. [62]

Stencilerade betänkanden

avgivna av kommittéer, som redovisas i riksdagsberättelsen, eller upprättade inom departement under år 1968

(Inom klammer anges det nummer i riksdagsberättelsen, under vilket vederbörande kommitté redovisas)

Justitiedepartementet

1. Handläggningen av säkerhetsfrågor
2. PM i anledning av ifrågasatt svenskt godkännande av det vid 1967 års Stockholmskonferens för bl. a. revision av 1886 års Bernkonvention för skydd av litterära och konstnärliga verk upprättade tilläggsprotokollet rörande utvecklingsländerna
3. Betänkande med förslag till lagstiftning i samband med inrättande av Nordisk patentråd [8]
4. PM med anledning av kyrkomötets anhållan om viss ändring i lagen den 18 oktober 1963 (nr 537) om gravrätt m. m.
5. PM ang. formulär till dom i brottmål m. m.
6. PM med förslag till lag om genomförande av vissa sanktioner mot Syd-Rhodesia jämte motiv och bilagor [40]
7. PM ang. förbud att handha djur
8. PM ang. författningsändringar med anledning av förekommande drojsmål med rättspsykiatriska undersökningar
9. PM med förslag till författningsändringar vid en sänkning av myndighetsåldern till 20 år [32]
10. PM ang. vissa handläggningsmoment vid strafforeläggande och i andra bötesmål
11. PM med förberedande utkast till lag om förfarandet i visst fall med stöldgods m. m. som saknar känd ägare
12. PM med förberedande utkast till lag ang. ändring i lagen den 22 april 1938 (nr 121) om hittgods
13. PM ang. viss översyn av vapenförordningen
14. PM ang. återställningsåtgärder i avlyst flottled, m. m.
15. PM med förslag till delgivningslag och till följdändringar i rättegångsbalken m. m. jämte bilagor
16. PM ang. upphävande av lagen den 14 juni 1917 om förbud för vissa underhållsskyldiga att avflytta från riket
17. PM ang. lagstiftning om rätt för innehavare av järnväg att i vissa fall ansöka om agoutbyte
18. PM med vissa förslag ang. underratts sammanställningsformer m. m.
19. PM rörande svensk lagstiftning m. m. i anledning av förslag till överenskommelse mellan Sverige och Finland ang. gränsvattendragen m. m. [2]
20. PM med förslag till upphävande av 1880 års förordning om inskrivningsärenden rörande järnväg m. m.
21. PM ang. in-teckningsansvaret vid avstyckning från samfärd mark

Försvarsdepartementet

1. Betänkande ang. utflyttning av Göteborgs örlogsvarv m. m. [2]
2. Betänkande ang. vissa personal- och driftfrågor vid militära marinrättningar och massar [12]

3. Orientering om planering och programbudgetering inom försvaret
4. PM ang. förrådshållning av viss civilförsvarsmateriel
5. Delbetänkande ang. främst flygvapnets förbandsorganisation inom stockholmsområdet [15]
6. PM med utredning rörande normalskyddsrum, utarbetad av arbetsgrupp inom försvarsdepartementet

Socialdepartementet

1. PM ang. svenska ålderdomshemmet i Paris jämte redogörelse för ett antal ålderdomshem för svenskar utomlands [5]
2. PM ang. avbrott i havandeskapsledighet [14]
3. Undersökning ang. arbetsstidsförkortningens verkningar inom sjukvården

Kommunikationsdepartementet

1. PM om signaler på bogserade oljebehållare och på små fartyg m. m.
2. Betänkande rörande bilavgaser [33]
3. Falsterbokanalen [9]
4. Vissa frågor om huvudmannaskapet för regionplanering
5. Utlåtande rörande enhetliga skandinaviska villkor för vissa former av charterflygningar m. m. [7]
6. PM innehållande förslag om redareavgift för sjofolks pensionering [52]
7. Sjömansregistreringen [8]
8. Lots- och fyrvasendets organisation [4]
9. De statliga sjofartsavgifterna [6]
10. PM om flygbuller omkring en storflygplats i köpenhamnsområdet [54]
11. Mandattider och valperioder i kommunallagstiftningen [14]
12. Vissa organisationsfrågor rörande den statliga länsförvaltningen på Gotland [58]
13. PM om kommunindelningsreformens fullföljande
14. PM ang. ändring av 122 § luftfartskungörelsen den 24 november 1961 (nr 558)
15. Författningsfrågor vid sammanläggning av primarkommunerna och landstingskommunen på Gotland [13]
16. System EPK. Beskrivning av infört system för ekonomisk planering och kontroll [3]

Finansdepartementet

1. PM ang. behandlingen i skattehänseende av studiemedelsavgifter
2. PM ang. ett statligt utvecklingsbolag
3. PM ang. statsliggare och regleringsbrev
4. PM ang. anstånd med erlaggande av automobilskatt [30]
5. PM med förslag till särbestämmelser om skatteavdrag från vissa arvoden som utbetalas till artister

6. PM ang. höjning vid inkomsttaxeringen av maximibeloppet för extra avdrag vid nedsatt skatteformåga
7. Ändrade regler ang. avdrag för kostnader för bilresor mellan bostad och arbetsplats [11]
8. PM ang. skattefrihet för vissa samlingslokaler m. m. [2]
9. Aktiv företagsutveckling [10]
10. Samarbete Postbanken—Kreditbanken [13]
11. PM med förslag till bestämmelser om införsel för vissa skatter och avgifter m. m.
12. Betänkande ang. tobaksbeskattningen [15]
13. PM med förslag till ändrade bestämmelser ang. beskattning av sparbanker, jordbrukets kreditkassor m. m.
Statlig stadsdel Del I—III [6]

Utbildningsdepartementet

1. Barntillsyn för studerandefamiljer
2. Betänkande med vissa beräkningar rörande kostnaderna för gymnasial yrkesutbildning enligt yrkesutbildningsberedningens förslag [19]
3. Skolboksdistributionen [28]
4. En liten bonbok [4]
5. Betänkandet »Avveckling av Skeppsholms församling och Amiralitetsförsamlingen i Karlskrona m. m.» [2]
6. Studiestöd för vuxna
7. Betänkandet »Svenskt visarkivs framtida ställning och organisation» [10]
8. PM ang. lokalprogram och utrustningsförslag till en världyrkesskola i Stockholm [6]
9. Statens skolor för scenisk utbildning 3
10. Amerikanska kompetensfrågor

Jordbruksdepartementet

1. Betänkande ang. prisregleringen av fisk [22]
2. Betänkande ang. fiskmottagningen på västkusten [4]
3. Betänkande ang. veterinärmedicinsk rådgivnings- och laboratorieverksamhet [14]
4. Ang. långtidsplaneringen vid rikets allmänna kartverk med förslag till allman kartläggning under 1970-talet (rikets allmänna kartverk)
5. Betänkandet »Statens fotogrammetriska beställningsverksamhet» [5]

6. Betänkandet »Översyn av statens jordbruksnämnds organisation m. m.» [8]
7. Förslag ang. renforskningens organisation m. m. [12]
8. PM ang. mejeriorganisationens marknadsreglerande åtgärder för mjölk och mejeriprodukter [7]
9. Betänkandet »Jordbruksstatistiska undersökningar m. m.» [8]
10. PM med förslag rörande avgiftsfri fiskerätt för jordbrukare i Norrbottens län lappmarker [6]

Inrikesdepartementet

1. Slutbetänkande Fixt pris inom byggnadsbranschen [1]
2. PM Bostadsbyggandets planering och kreditförsörjning [10] (Sedermera tryckt SOU 1968:30)
3. PM om arkivarbete och musikerhjälp
4. PM ang. låneunderlag och produktionskostnader i gruppbyggda småhus år 1966 [5]
5. PM ang. låneunderlag och produktionskostnader för flerfamiljshus år 1967 [5]

Civildepartementet

1. PM om kompetensrådet för riksdagens löne-delegation samt formerna för att bestrida de ökade utgifter som följer av träffade löneöverenskommelser, m. m. [14]
2. PM beträffande frågan om de omorganiserade hushållningssällskapen skall omfattas av kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 och lagen den 3 december 1965 om ställföreträdare för kommun vid vissa avtalsförhandlingar m. m.
3. Förslag till arbetstidsreglering för personalen på sjöfartsverkets tjänstefartyg och motorjakter samt personal vid vissa fyrplatser [1]
4. Betänkande »Hälsokontroll i statlig tjänst» [5]
5. PM ang. oavsättligheten inom statsförvaltningen [2]
6. Statens personalvårdsnämnds utredning med förslag till utbyggnad m. m. av den statliga personalvårdsverksamheten
7. PM ang. omplacering av övertaligt statligt anställd arbetskraft m. m.

Nordisk Udredningsserie (NU) 1968

1. Nordisk patentråd
2. Saltholmsudvalget
3. Saltholmsudvalget, bilag
4. Storlufthavn i København
5. Handelsdokumentguide
6. Konsumentlovgivning i Danmark, Finland, Norge og Sverige
7. Nordisk samarbejde om lægemidler
8. Nordisk grænsregion
9. Nordic Economic and Social Cooperation, 1967
10. Harmonisering av socialhjælpslagstiftningen i de nordiska landerna
11. Langtidsplan for Nordforsk
12. Kulturformidling — Mål og midler
13. Samnordisk social utbildning
14. Den obligatoriska skolan i Norden
15. Indstilling om odvidet kernekraftsamarbejde i Norden
16. Gransalvsöverenskommelse mellan Finland och Sverige
17. Suomen ja Ruotsin välinen rajajokisopimus
18. La coopération internordique en matières économiques et sociales
19. Yearbook of Nordic Statistics, 1968 (Nordisk statistisk årsbok)

Personregister till kommittéer

A

Aabye-Nielsen Hans		Ci 8	Anderson K Åke		U 3
Abelin Hans Henrik	Fi 30	32 44	Andersson Alvar(II)	UD 1,	Fi 63
Abenius Håkan		Fi 42	Andersson Anders		Ci 12
Acking Carl-Axel		U 41	Andersson Bengt Joel		U 35
Adamsson Erik		Fi 60	Andersson Birger (I)	Ju	13 21
Adde Ragnar		Ju 31	Andersson Erling		K 17
Adolfsson Carl-Henrik		Ju 7	Andersson Freddy		U 16
Adolfsson Göran		S 25	Andersson Fritz		Fi 15
Adolfsson Tage (II)		Fi 63	Andersson Gösta		Fö 2
Ag Lars		U 35	Andersson Hans B		U 1
Agdur Bertil		U 8	Andersson Hans E		Ju 13
Ager Ruth		U 19	Andersson Hans G		Ju 41
Agerberg Nils		Jo 12	Andersson Holger		Fö 7
Agrenius Gösta		K 32	Andersson Ingemar	Ju 4, S 29,	K 12
Agvald Sten		Ju 22	Andersson Karin		U 19 33
Ahlberg Jan Erik		S 24	Andersson Karl Olov		Fi 63
Ahlgren Nils		K 2	Andersson Lars A		Fö 15
Ahlkvist Emil	K 19	28	Andersson Lars-Erik		S 13
Ahlman Lars		Jo 16	Andersson Lars L		Ci 9
Ahlmark Per (II)		U 49	Andersson Owen		U 22
Ahlström Bengt		U 35 39	Andersson Rosa		U 26
Ahlström Karl-Georg		U 35	Andersson Rubin		Ju 13
Ahlström Olle		K 2 15	Andersson Sigvard		Fi 2
Ahlvarsson Lars		Fi 11	Andersson Stig		U 48
Ahnsjö Sven		Ju 14	Andersson Sune		H 12
Ahrbom Nils	U 12,	In 4	Andersson Sven		Ju 58
Ahrén Per-Olov		U 44	Andersson Sven-Åke		In 4 5
Ahrens Ragnar		Fö 7	Andersson Thure	S 29, K 2,	H 9
Albinsson Gillis	S 13 29,	K 28	Andersson Torsten		K 2
Albinsson Göran		U 33	Andersson Torsten C	Ju 18,	H 8
Albrektson Hans		Fö 5	Andersson Åke E		In 6
Aldestam Arne	Fö 5 Ci 5	8 15	Andrae Håkan		Fö 10
Alemyr Stig (II)	UD 5	Fi 44	André Bertil		Ju 57
Aler Bo		Fi 23	Andrée Torsten	S 1, K 14,	19
Alexanderson Erik	Fi 34	U 12	Andrén Gunnar		Ci 1 4 6
Alfort Axel		U 19	Andrén Nils		U 8
Alfredsson Karl-Erik		U 21	Andrén Åke		U 44
Algott Stig		Fi 36	Anell Lars		H 3
Allard Henry (II)	S 24,	H 6	Angerby Arne		Fi 61
Allebeck Sten Sture		U 35 39	Annevall Sture	Ju	57 58
Allgén Lars-Göran		S 20	Antby Sven (II)		Jo 13
Alm Görel		Ju 34	Antonsson Johannes (II)	Ju 41,	S 16,
Almberger Per		Jo 13	K 1, Fi 59		
Almefelt Paul		U 21	Apelqvist Seved		Fi 59
Almerud Sture		K 1	Appelgren Göran	K 5 6	22 31
Almqvist Gert		U 35	Ardö Paul		U 37
Almqvist Sven		In 5	Arkéus Sune		Ju 48
Alpsten Börje	Ju 48	53, K 46	Arnell Anders		U 42
Ambrosiani Björn		U 29	Arnér Borghild		U 5
Amilon Clas		Ju 13	Arnér Gotthard		U 5
Anclow Per		Fi 44	Arnklint Helmer		Fi 29
Anderson Carl Albert (I)	UD 1, K 14	28	Arnman Göran		S 25
			Aronson Albert		Fi 36
			Aronsson Harald	K 2 14 16 55,	Fi 58

Personregister

Bjering Per	K 50	Boo Fritiof	Jo 21
Bjerrek Bertil	K 17	Boo Karl (II)	Fi 33 47
Bjures Bertil	Fi 50	Borg Göran	U 8 12 31 35
Björhammar Carl	S 14	Borg Sten	In 17
Björinder Henry	U 21 40	Borggård Göran	Ju 8, K 26, H 10
Björk Bertil	S 8	Borglund Erik	K 10 13 14 58
Björk Kaj (I)	Ju 9 42, UD 5, U 49, Ci 16	Borgquist Frithiof	Fö 5 7 8 11
Björkhammar Stig	Fi 55	Borgström Bengt	U 22
Björklund Leo	H 3	Borgström Carl	Ju 17
Björklund Percy	In 20	Borgström Mats	Ci 9
Björklund Sven	K 47	Bosaeus Björn	K 56
Björkman Bo	K 5	Bose Curt	Fi 32
Björkman Carl	Fi 22	Bostedt Hans	Fi 61
Björkman Folke	Ju 41, K 22, Fi 30	Boström Fredrik	Ju 23
Björkman Fredrik	K 25 53	Boström Hans	Ju 57
Björkman Gösta	Jo 14	Bouvin Åke	K 1
Björkman Henning	S 12	Brade James	Ju 50
Björkquist Erik	S 24	Bran Olle	Fö 10
Björne Gunnar	S 14, Fi 28	Brandel Åke	U 16
Björne Hilding	Fi 24	Brandgård Evert	U 19
Björnegård Gudrun	U 19	Brandt Birger	Ju 21
Bladh Carl	Ci 7	Brandt Erik (II)	Fi 44
Blennow Ingemar	Fi 3	Brandt-Humble Kristina	Ju 14
Blennå Arne	Fi 61	Brankelius Henry	H 3
Blidfors Johannes	K 22, Fi 30, U 33	Brantberger Nancy	U 5
Blix Erik	U 19	Brantberger Per-Gunnar	Fö 7
Blix Hans	Ju 40 41	Branting Malte	H 3
Block Eskil	U 35	Brattgård Sven-Olof	S 16
Blom Lennart	Fi 32	Braunerhielm Erik	Ju 50
Blom Marianne	Fö 7	Brindner Per	Fi 32
Blom Mats	Jo 11	Brink Thage	Fi 27
Blom Torsten	S 11	Brising Lars	Fi 61, U 30
Blom Åke	S 9	Brissman Per-Gunnar	Fö 11
Blomberg Dick	Ju 14, S 20	Broberg Bertram	U 14 22 35
Blomberg Erik	U 19	Brodd Tore	H 6
Blomberg Karl-Erik	S 1	Brodde Elisabeth	U 45
Blomgren Boris	In 4	Brodén Sven	Fi 63
Blommé Erling	Ju 57	Brodin Gunnar	U 8
Blomquist Bernt	U 13	Brody Sam	U 35
Blomquist Bo	K 46	Brohult Sven	Jo 3
Blomquist Carl Erik	Fi 23	Brommesson Per-Axel	U 22
Blomquist Per (I)	U 50	Bromsjö Birger	U 23
Blomqvist Gösta	Ju 3	Broomé Allan	Ci 2 3 13
Blomqvist Rune	Ju 41, Fö 3 4 16	Broomé Bertil	U 27
Blomstedt Herbert	U 5	Broström Rolf	Fi 2
Boalt Carin	U 32	Brotzen Otto	Fi 57
Boalt Gunnar	Ju 22	Browaldh Tore	Fi 59
Bodell Karl	U 21	Brown Carl	S 26
Bodström Lennart	Fi 50	Brundin Gerdt	Ju 46
Boethius Carl Gustaf	U 23	Brundin Leif	Ju 21 26 48, K 24
Bohman Gösta (II)	Ju 4, Fö 3	Brundin Paul (I)	S 25
Bohman Karl Erik	U 19	Brunnberg Charlotte	U 38
Bolding Lars Erik	Ju 29	Brunnberg Hans	S 1, U 41
Bolding Per Olof	Ju 54	Brunzell Frans-Olof	U 35
Bolin Bertil	Ju 17, U 1 50	Bruzelius Nils	K 5
Bolin Lars	Ju 14	Brynielsson Harry	Fi 5
Bolinder Erik	Jo 3	Brytting Evert	Ju 37 47
Bolling Hugo	S 9	Bråland Ingrid	U 19
Boman Birgit	U 5	Brändström Carl-Edvard	K 43
Boman Johan (Jan)	Fi 42	Bubenko Janis	U 8
Boman Rudolf	S 7	Bundsen Sven	In 15
Boman Svante	K 10 13 14	Bunner Tor	Ju 6 13, S 1 6 7
Bonnichsen Roger	Ju 39, S 20	Burén Carl-David	K 15

Riksdagsberättelsen år 1969

Burman Olof	Fi 33	Clemedson Carl-Johan	U 13
Burman Svante	S 23	Cnattingius Claes	U 38
von Bülow Gerda	U 5	Colding Bertil	U 35
Bylund Erik	U 35, In 6	Collett John	Ju 6, Fi 33
Bååw Hjalmar	Ju 16, Fi 45	Conradi Erland	Ju 46
Bäck Karl-Axel	In 8	Cosmo Carl-Johan	Ju 22 54
Bäcklander Rune	K 2	Cosmo Ingemar	In 8
Bäcklin Bengt	Fi 61	Crabo Sven	Fi 1
Bäckstrand Göran	H 3	Creutzer Bertil	Fö 10, 18
Bäckström Bo	K 45	Croneborg Rutger	Fi 32 42, H 3
Bäckström Sixten	U 19, Jo 13	Cronqvist Lennart	H 9
Bäärnhjelm Mauritz	Jo 2	Cronqvist Sven-Olof	U 47
Börjesson Bengt	U 24	Curman Johan	U 47
Börjesson Mats	Ju 53	Curtman Curt	UD 1, Fö 16
Börjesson Paul	Fö 12		
Böttiger Lars-Erik	U 35		

C

Calissendorff Jacob	U 8
Callans Arne	Fi 61
Canarp Curt	Fi 55, In 6 12
Cannberg Göran	Fö 13
Caping Bengt	U 19
Carbell Erland	H 1
Careborg Lars-Olof	U 22
Carlberg Bertil	U 5
Carlegrim Erik	Fi 38
Carlgren Lennart	K 4, Ci 1
Carling Alf	Fi 19
Carishamre Nils (II)	S 14
Carlson Lars	Fö 10
Carlson Sune	UD 1, U 22
Carlson Sören	S 29, In 8
Carlson Torsten	Fi 27
Carlsson A G A	S 7
Carlsson Arne R	Fi 49, H 11
Carlsson G Arne V	Fi 40, In 10
Carlsson Arthur	Ju 13
Carlsson Bernt	H 2
Carlsson Gunnel	S 31
Carlsson Gösta	Ju 14
Carlsson Ingvar (II)	S 17 31 In 23
Carlsson Jan Olof	Fi 5 12 14
Carlsson A Janne	U 35
Carlsson Lennart	S 24
Carlsson Stig	U 16
Carlsson Sven-Gunnar	Fi 33
Carlsson Ulf	Ju 33 48, K 24
Carlstein Rune (II)	Ju 31, K 53
Carlström Stig	U 19
Carlsund Bo	K 23 31
Cars Gunnar	Ci 16
Cassel Bo	Fi 57
Cederberg Ingvar	U 5
Cedercrantz Bror	Ju 24
Cedergren Ebba	U 35
Cederstrand Jan Erik	K 24
Cederwall Gustav	In 4
Cedheim Bengt	Ju 7
Christoffersen Torgeir	K 32
Claesson Göran	Fi 55
Claesson Hilding	U 7

D

Dahl Birgitta	U 47
Dahl Sonja	K 24
Dahl Åke	U 19
Dahländer Gunnar	U 19
Dahlberg Benkt	Fö 3
Dahlberg Bertil	K 23
Dahlberg Erik	In 4
Dahlberg Gösta	S 6
Dahlberg Thure (I)	Ju 33 42, K 48
Dahlbom Rickard	U 22
Dahlén Olle (I)	U 50
Dahlgren Margareta	U 51
Dahlgren Rolf	Fi 11
Dahlin Åke	U 22
Dahlöf Urban	U 26 37
Dahlman Sven-Olof	K 14 16 47, U 11
Dahlman Sven W	UD 5
Dahlsten Gösta	Ju 10
Dahlsten Ulf	U 32, In 23
Dahlström Birger	S 15
Dahlström Edmund	U 36
Dahlström Erik	S 18
Dahlström Gösta	Fi 36, In 12
Dahlström Lennart	Fi 31
Dahlström Åke	K 21 53
Dahmén Erik	K 31
Dalén Ingrid	In 14
Dalenius Tore	H 1
Danarö Lars	S 8, 18
Danckwardt Jean-Carlos	Fö 3
Danelius Hans	Ju 12, UD 6, H 3
Danell Claës	Jo 10 23
Danielson Gunnar H	S 10
Danielson Harry	In 5
Danielson Nils-Gustaf	Fi 49, H 11
Danielsson Georg	S 3, In 12
Danielsson G Gunnar	Ju 6, K 18
Danielsson Jan	K 6 7
Danielsson Åke	K 39
Darpö Börje	U 19
Davidson Rolf	Jo 16
Davidsson David	H 11
Degerman Carl-Åke	H 3
Delin Lars	Ju 29, Fi 42
Dellby Fritz	K 9
Denecke Fredrik	H 5

Personregister

Dennis Bengt	Ju 50, S 17, Fi 50, In 9	Eklund Gunnar	Fö 17
Diesen Ingrid (I)	In 22	Eklund Jöran	S 24
Dinkelspiel Max	Fi 21	Eklund Per	K 19, Fi 24 41, Jo 13
Djurberg Håkan	K 24	Eklund Sven	S 13, Ci 3
Dockered Robert (II)	Ju 4 36	Eklöf Kurt	Fi 36 47, In 10
Duke Karl-Erik	S 8, Fi 4 25	Eklöf Olof	Fö 7
Dureman Ingmar	Ju 22	Ekman Gunnar	U 24 52
Düring Ingemar	U 18	Ekman Gosta	Fi 29 45
Dyrssen Gösta	Ju 58	Ekman Jacob	S 12
		Ekman Olle	U 43
E		Ekman Torgil	U 8
Ebenius Ann-Mari	U 8	Ekspong Gösta	U 30
Eckerberg Per	Ju 50, Fi 58, U 8	Ekstam Gunnar	Ju 33, H 10
Eckersten Ivan	Fi 1 63, Jo 22	Ekström Allan	Ju 24 55
Economou Dimitris	In 9	Ekström Bert	Fi 48, In 6
Edelsvärd Olle	Ju 28	Ekström Bertil	Jo 16
Edenfur Rune	Ju 48	Ekström John	Fi 49 55
Edenman Ragnar	U 35	Ekström Per	Jo 7 8 24
Edfeldt Åke	S 20	Ekström Sven (II)	Ju 20 53
Edgardh Claes	Ju 43, Ci 4	Ekström Tord	Fi 1
Edgren Claes	Fö 9	Ekvall Eugène	U 5
Edgren Gosta	Fi 48 58, In 7	Ekwall Hans	U 5
Edholm Stig	K 23	Elander Kurt	U 19
Edin Lars	H 3	Elf Algot	In 8
Edlund Bertil	Fi 1 28 29 44	Elfström Bo	Fi 61
Edlund Conny	U 18	Elfvén Jan	S 18
Edlund Lars	U 5	Elfvig Folke	Fi 53
Edlund Sten	In 19	Elfvig Lars	U 40
Edqvist Rolf	K 26	Elghufvud Gösta	Fi 16
Edstrand Karl-Ingmar	Fi 20	Eliasson Anders	K 17
Edström Gunnar	S 9, 15	Eliasson Lars (II)	Fö 3, Fi 49
Edström Kjell	K 21 24	Eliasson Per-Erik	Jo 15 20
Edström Lennart J	Ju 50	Eliasson Torsten	U 19 35 37
Edström Lennart N	K 20 47	Elison Magnus	In 10
Edström Ricardo	Ci 5	Ellegård Alvar	U 37
Edwall Pehr	U 44	Elliot Knut	Ju 21
Edvardsson Einar	S 9	Ellywyn Carl-Olof	U 52
Eeg-Olofsson Ansgar	U 18	Elm Torsten	U 33
Eek Hilding	Ju 19, U 36	Elmén Brita	S 3
Eek Karin	Ju 31	Elmhorn Kerstin	Ju 14
Egardt Knut	Fi 2	Elmquist Karl-Axel	Fö 18
Egedal Nils	K 15	Elmstedt Claes (II)	In 8
Egerstad Torbjörn	Fö 8	Elofsson Axel	Fi 16
Ehlin Ulf	Fi 57	Elowson Anders	S 20
Ehnbom Bertil	K 24, Fi 18	Elwing Carl Magnus	Ju 22
Ehrling Ingvar	Fö 9	Enander Bengt	U 35
Eidem Ingmar	Jo 3	Enarsson Arvid (II)	S 3
Einhorn Jerzy	S 6	Enflo Olof	K 9
Eiritz Sven-Gustaf	Jo 10	Engdahl Anders	In 6
Ekberg Gustav	K 5 25 33 45	Engdahl Gunnar	Fö 9
Ekberg Hans	K 12 32 39	Engdahl Roland	Ju 48
Ekberg Leif	S 3, K 27	Engel Arthur	S 20
Ekberg Seved	Jo 12	Englund Ingegerd	S 2 12
Ekblad Carl-Rickard	U 22	Englund Sven	Ju 34
Ekblad Gunnar	U 24 25	Englund Åke	H 3
Ekdahl Sven	K 3, Fi 3	Engman James	Fi 34
Ekehorn Nils	Fö 9	Engqvist Börje	Fi 5, Ci 1
Ekelöf Per Olof	Ju 21	Engqvist Carl Olof	Ju 21 38
Ekendahl Sigrid	S 10, Fi 55	Engström Arne	Fi 57, U 13 30
Ekholm Herbert	U 19	Engström Bengt-Olof	U 5
Ekholm Ingvar	Jo 23	Engström Carl-Eric	K 29
Eklund Erik	Fi 53	Engström Odd	Fi 5
		Engström Olof	U 1

Riksdagsberättelsen år 1969

Engström Stina	U	19	Falk Jan	Ju	7
Engström Torsten	Fö	2	Falkehed Sven	K	47
Engwall Ulf	Ju	7	Falkemo Curt	K	35
Enhagen Carl-Olof	K 21, Fi	8	Farman Hugo	Fi	37
Enmark Abel	S	1	Fastbom Lennart	In 6, Ci 8, Fi	40
Enquist Torsten	Fi	4	Faxén Karl-Olof	Fi 1 19 In	7
Erbacke Gunnar	Fi	33	Fehrm Martin	Fö 3, Fi 14 57, U	13
Erici Bernt	In	8	von Feilitzen Styrbjörn	Ju 21, 43	
Ericson Bengt	U	5	Feldt Kjell-Olof	Ju 11, Fi 13 48 58, In	10
Ericson Eric	U	5	Felin Dag	Ju	37
Ericson Filip	Jo	8	Ferm Anders	K	21
Ericson Folke	Ci	15	Ferngren Roland	H	9
Ericson Gösta	In	4	Finnveden Bengt	K	28
Ericson Hans	K	22 25	Fischler Josef	Ju	15
Ericson Lars	U	2	Fitger Peter	S	12
Ericsson Axel	K	22	Fjaestad Björn	Fi	49
Ericsson Britta	U	26 47	Fjellström Carl-Gustaf	Ci	13
Ericsson Carl Henrik	Ju	13 48	Flodén Bengt	Fö	12
Ericsson Georg	Ju 51, U 2 3, Ci	12 14	Floderus Åsel	K	49
Ericsson Gösta	U	19 42	Fockstedt Sven	UD	1
Ericsson Inger-Britt	K	32	Fogelkvist Karl Gustaf	Fi	52
Ericsson John (I)	Fi 56, U	28	Folkmarson James	U	19 42
Ericsson Kjell	Fi	48	Fornaeus Lars	U	8
Ericsson Yngve A R	Jo	18	Fornander Nils-Uno	Ju	13
Ericsson S Yngve	S	26	Fornstad Bengt	Fi	3
Erikson Birgitta	U	41	Fors Sixten	S 7, U	22
Eriksson Arvid	Ci	9	Fors Åke	Ju 50, In	9 16
Eriksson Einar	In	25	Forsberg Birger	U	19
Eriksson Hans	U	47	Forsberg John	K	53
Eriksson John (II)	S 24, K	48	Forsberg Lennart	Jo	24
Eriksson Karl-Erik (II)	K	48	Forsberg Tage A	Ju	11
Eriksson Nancy (II)	S 15, Fi	28	Forsberg Tage O A	Ju	13
Eriksson Olof	In	13	Forsberg Uno	U	19
Eriksson Seved	S 16, In	14 21	Forsell Einar	U	5
Eriksson Sten	Ju	46	Forshed Folke	Fi	9
Eriksson Sune	U	21 47	Forslund Birger	S	16
Eriksson Tor	K	23	Forss Ragnar	K	21
Eriksson Torsten	Ju 13	31 49	Forssberg Gunnar	Fi	31
Eriksson Valter	Fi	38	Forssblad Douglas	K 26 27, Fi	45
Eriksson-Öst Ove	K	3	Forssell Einar	U	19
Erixon Ragnar	Fi 32, H	3	Forssman Sven	S	27
Erlander Lillemor	H	9	Forssman Åke	Jo	15
Erlander Sven	K	5	Forsström Gösta	U	16
Erlander Tage (II)	UD	1	Forsström Karl-Erik	Ju	49
Ernest Gunnar	U	19	Forstadius Erik	Ju 46, In	19
Ernulf Gudmund (I)	Ju	36 41	Forthuber Bela	S	8
Ersson Valter	H	9	Frank Aage	Fö	9
Esbo Harald	Jo	11	Frank Torsten	U	38
Eskel Arvid (II)	S 13, 24		Franzén Bengt	U	5
Eskilsson Kjell-Ove	K	49	Franzén Ingvar	H	3
Esping Hans	K	28	Franzén Nils	Fö 15, Jo	17
Essén Eric	Ju	45	Fredenmark Gunnar	K	25
Ettlinger Ruth	S	20	Fredholm Ulf	Fi	11
Evers Tage	Ju	13	Fredin Thorvald	U	5
Ewerdahl Sune	K	23	Fredlund Lennart	Ju	4
			Fredriksson Bert	U	19
			Freeman Lars-Erik	K	34
			Frendelius Gunhild	U	5
			Frey Torsten	S	1
			Friberg Hans	Ju	23
			Friberg Hjalmar	S	20
			Friberg Karl-Erik	U	33
			Friberg Lars	U	22

F

Personregister

Frid Sven Rune	In 11	Gordan Kurt	Ju 37
Fridell Ingvar	Ju 5, Jo 16	Gottfarb Inga	In 9
Fridén Gunvor	U 19	Goude Gunnar	U 5
Fridh Göte	S 10, 14 17	Grabö Paul	U 19
Fridman Bo	Fi 41	Gradin Anita (II)	In 14
Fridolin Hans	Fi 1 15	Gradin Rolf	Fi 9
Fries Ingmar	Fi 31 34	Grafström Erik	Fi 3 46
von Friesen Sten	U 14	Grage Elsa-Britta	Ju 48, U 38
Friggebo-Rydberg Birgit	In 23	Grahn Ture	K 31, Fi 30
Frigren Suzanne	Fi 22 42	Gralén Nils	Fi 5, U 14 22 47
Frisk Jan	K 18	Gran Bertil	U 37
Frithiof Lars-Arvid	S 1	Granath Karl-Erik	Ju 31, S 31
Frithiofsen Karl	Fö 3, H 6	Granath Nils	Fi 37
From Gideon (II)	Fi 33	Granberg Frank	K 23
Fromm Erik	Fi 22	Granhall Ingvar	Jo 15 20
Fronaeus Sture	U 22	Granqvist Liss	S 10
Frostner Ivar	S 20, 23	Granstrand Rolf	U 23
Frykholm Nils	K 24	Granström Stig	Fi 60
Frykholm Yngve	UD 1	Grant Gunnar	U 35
Fröding Nils	Ju 22	Grassman Sven	Fi 43
Frojd Arne	Ju 53, S 17, K 16, Fi 48	Greberg Kurt	S 8
Fröman Gösta	Ju 29	Grebäck Erik (II)	Ju 20, K 22, Jo 16
Funke Gösta	U 30	Grenander Nils	Ju 16, K 4 6 26 27 52
Furestedt Karl	U 28	Grimlund Hugo	Fö 5
Furhammar Leif	U 24	Gripenstad Georg	U 34
Furhoff Lars	Ju 11	Groop Sven	Fi 23
Furubo Jan-Erik	U 28	Grubbe Tage	Ju 24
Furumark Ann-Mari	U 35	Gruda-Skard Åse	S 31
Fäktenmark Erik	U 19	Grunewald Karl	Ju 31, S 1
Fälldin Thorbjörn (II)	H 6, In 20	Grüting Britt	U 35 45
		Gråberg Gunnar	Ju 41
		Gråby Lars	Ju 31
		Gräslund Per	Fi 7
		Grönberg Ann-Margret	U 19
		Grönberg Arvid	Ju 37
		Gröndal Hans	U 8
		Grönfors Kurt	Ju 25, U 22
		Grönhagen Nils-Olof	K 24
		Grönwall Anders	S 7
		Gulbrandsen Odd	Jo 8
		Gullberg Hans	Ju 29, Fi 42
		Gullnäs Ingvar	Ju 38, 48, K 21
		Gumaelius Herman	U 19
		Gunnarsson Arne	U 6, Ci 3
		Gunnarsson Birger	Fi 38
		Gunnarsson Olle	S 27, Fi 64
		Gunnarsson Per	Fö 12
		Gunnarsson Sven	Fi 34
		Gunne Stig	K 17
		Gustafson Arne	Fi 1 29
		Gustafson Birgitta	U 19
		Gustafson Carl-Erik	K 23
		Gustafson Torsten	U 14
		Gustafsson Agne	K 28
		Gustafsson Birger	U 19
		Gustafsson L Börje	Fi 56, Jo 19
		Gustafsson S Börje E	S 1
		Gustafsson Einar (II)	Ju 32
		Gustafsson Gunnar B	K 32
		Gustafsson M Gunnar (II)	Fö 3 5 17, K 17, U 1 50
		Gustafsson Henning	Ju 11, S 10
		Gustafsson Karl Erik	U 33

G

Gabrielson Lars	Ju 17, K 32
Gabrielson Märta	S 20
Gabrielsson Alf	U 5
Gabrielsson Tore	H 3
Gadd Arne	Fi 47
Gamstedt Eric	Ju 21
Gard Sven	S 15
Gardestrom Linnéa	S 15, 16
Garke Hans	U 50
Garpe Joakim	Ju 20
Gawell Jonas	H 9
Geijer Arne (I)	Fi 50
af Geijerstam Gunnar	Ju 34
af Geijerstam Olof	Fö 7
af Geijerstam Sven	Ju 29
Gelinder Carl-Fredrik	Jo 15
Gerentz Sven	K 23, U 33
Gerhardsson Gideon	K 33, U 19
Gerholm Tor Ragnar	U 36
Gerle Bo	Ju 14, S 1
Gerleman Gillis	U 9
Gesser Bengt	U 47
Gierow Karl Ragnar	U 18
Gillberg Karl Erik	H 9
Gillström Anselm	Fö 3
Glaumann Harry	Ju 17
Glimstedt Ulf	Fi 9
Godlund Sven	K 31, In 6, 11
Goldberg Leonard	Ju 39, S 20
Gomér David	S 3

Riksdagsberättelsen år 1969

Gustafsson Nils-Eric (I)	Ju 13 49, K 14, Fi 30	Hallqvist Britt	U 4 44
Gustafsson Rune	U 5	Hallström Gunnar	S 3
Gustafsson Stig G	Ju 17, 43, In 2 19	Hallvig Ivar	Ju 11
Gustafsson Stig G V	Fi 19	Hamberger Carl-Axel	S 18
Gustafsson Åke G	Ju 48, S 16, Fi 56, Ci 14 15	Hamdahl Bengt	K 52
Gustafsson G Åke	Fi 39	Hamilton Fredrik-Adolf	Jo 2
Gustavsson Bengt (I)	Ju 23, Fö 3 11, U 26 47	Hammar Lars	Ju 28
Gustavsson Carl	K 1	Hammar Stig	U 22
Gustavsson Rune (II)	S 10, U 24	Hammar Thomas	U 35
Gårdstedt Birger	Fi 10, U 6 19 42 47	Hammarberg Cecil	Ju 48
Gärde Widemar Ingrid	Ju 49 53, U 24	Hammarberg Peter	U 35
Gätje Eric	K 25	Hammarstad Stig	Fi 61
Göranson Gunnar	Fö 7	Hammarsten Erik (II)	K 55
Göransson Göran	U 3	Hamrin Mac	In 20
Göransson Harald	U 5 44	Hamrin-Thorell Ruth (I)	Ju 15 34
Göransson Lars	U 48 51	Hane-Weijman Åke	Ju 13
Göransson Olle (II)	Fö 13	Hanner Per	Ju 17, Fi 36
Göransson Stig	K 4	Hanning Gösta	K 20
Göransson Ulf	U 23 47	Hansson Lars	Fi 23
Görs Folke	K 41	Hansson Gustaf Henry	Ju 20
		Hansson Hans	K 5 37
		Hansson Karin	U 19
		Hansson Lars	Fi 59
		Hansson Nils (II)	Jo 9
		Hansson Olof	Jo 8
		Hansson Stig	K 19 28
		Hanström Carl	Fö 1, U 46
		Haraldson Åke	Fi 52
		Haraldsson Harald	Fi 31
		Harland Eyvind	In 8
		Hartler Hans	Fi 32
		Hartvig Åke	K 4
		Harvard Ingegerd	K 49
		Hasslev Nils-Olov	K 60, Fi 3 6 50, U 33
		Hause Greta	U 5
		Haverling Sven	U 38
		Hedborg Gustaf	Fi 1 29
		Hedborg Per Erik	Ju 16
		Hedelius Margareta	H 3
		Hedén Ragnar	Ju 16
		Hedengren Sven-Olof	S 17
		Hedin Bernt	In 8
		Hedin Carl-Eric (II)	In 3
		Hedkvist Charles	S 15
		Hedlund Bengt	S 29
		Hedlund Folke	K 33
		Hedlund Rune (I)	Ju 39 49
		Hedman Barbro	U 22
		Hedqvist Eric	U 25
		Hedqvist Sven	K 37
		Hedström Anders	Ju 10 17
		Hedström Bo	Jo 15
		Hedvall Hans	K 55
		Hedvall Rut	S 1
		Heeger Birgitte	U 23
		Hegardt Peter	H 3
		von Heideken Gösta	Ju 5
		Heiman Oskar	H 4
		Heimklo Julius	U 21
		Heiroth Ulf	Fö 8
		Hejdeman Gunnar	Ju 32, K 19
		Helander Curt	K 1
		Heldtander Tore	U 1

H

Haapaniemi Oskar	U 34
Hadrup Knut	K 26 27
Haeggblom Einar	Jo 1
Haeggström Åke	K 34
Hagander Sten	U 19 35
Hagardt Sten	K 15
Hagberg Carl-Lennart	U 33
Hagberg Erik	Fi 38, Jo 15
Hagberg Lennart	Ju 16
Hagbergh Erik	Ju 16
Hagbergh Göran	U 8 22
Haglund Wilhelm	Fi 58
Hagman Knut	Jo 21
Hagnell Hans (II)	Fi 19 50
Hagstedt Hedvig	U 17
Hagström Tony	Fi 19 23 60, H 3
Hahn Gunnar	U 16
Hahr Anders	Fi 40
Haldén Folke	Fi 10, U 19 47
Hall Bertil	Fi 38
Hall Bo	H 3
Hall Gösta	K 2
Hall Paul	S 22, K 18, Ci 5
Hall-Mikaelsson Barbro	Ju 13
Hallbeck Oscar	U 19
Hallberg Bengt	In 23
Hallberg Per Åke	U 47
Hallberg Rolf Sage	U 19
Halldén Gunnar	S 9
Halle Birger	Ju 10
Hallendorff Herman	U 8 35
Hallerdt Hans	Fö 8
Hallgren Bengt	U 1
Hallgren Lars-Olof	Fö 12
Hallgren Susanne	U 19
Hallhagen Gunnar	U 5
Hallin Erik	Fö 1 4
Hallin Yngve	Fi 45
Halling Erik	U 46
Hallman Eric	Fö 10, Fi 29 38

Personregister

Helén Gunnar	UD 5	Himmelstrand Gunnar	K 22 32
Hellberg Olle	Ju 14	Hinno Rein	Fi 40
Hellén Daniel	U 5	Hirschfeldt Frank	S 20
Hellers Hans	U 21	Hirschfeldt Frans	K 55
Hellerström Sven	S 6	Hjalmarsson Bo	Jo 17
Hellestam Sigvard	U 31	Hjalmarsson Harry	Fi 50
Helling Olle	U 19	Hjelm Lennart	Jo 15
Hellman Sven	Fö 3	Hjelm-Wallén Lena (II)	U 50
Hellner Eskil	Ju 40, K 32, In 3	Hjelmér Anders	K 23
Hellner Jan	Ju 24 25 44	Hjelmqvist Bengt	U 27
Hellners Vidar	Ju 26 35	Hjelmqvist Karl Gustaf	Ju 22
Hellquist Per-Anders	U 16	Hjern Bengt	Ju 6, K 42
Hellsten Sven	U 33	Hjort Gunilla	U 26
Hellström Elisabeth	H 3	Hjorth Jan	U 25
Hellström Emil	U 35	Hjorth Lars	Fi 19
Hellström Kajsa	U 27	Hjorth Ragnar	Jo 13
Hellström Mats (II)	In 7	Hjortzberg Agneta	U 19
Hellström Vidar	S 12	von Hofsten Erland	In 6 7
Helmers Dag	Fi 1	Hogstedt Christer	S 20
Helmerson Bo	K 25	Holback Stig	K 34
Helte Verner	U 19	Holm Erik	H 11
Hemström Carl	Ju 17	Holm Lennart	Fi 14, U 25 31 32 In 4 7
Henkow Ingvar	Ju 21	Holm Magnus	In 7
Henrikson Arne	Fö 9, Fi 1	Holm Per	In 6
Henrikson Ulf	U 47	Holm Thorsten	Ci 16
Henriksson Gunnar	U 12 22, In 4	Holmberg Bengt A	Fi 61
Henriksson Lars (II)	S 29	Holmberg Bengt R	U 35
Henrysson Sten	U 26 28	Holmberg Carl	Ju 9
Herlitz Claes	In 6	Holmberg Erik G	Ju 41, U 38
Hermanson Gunnar	H 7	Holmberg N Erik G	Ju 8
Hermanson Waldemar	Ju 4	Holmberg Per Erik	K 24
Hermansson Alf	K 17	Holmberg Per H A	In 7
Hermansson Hartwig	U 35	Holmberg Sten	U 19
Hermansson Herbert (I)	Fi 44	Holmberg Sten E	S 29
Hermansson Nils	UD 1	Holmgren Ivar	Ju 47
Hermansson Rune	K 46, Fi 33, H 11	Holmgren Kurt	Ju 4
Hermansson Rune J K	U 35	Holmin Nils	Fi 23 49
Hernelius Allan (I)	Ju 40 41	Holmquist Bertil	Ju 22, K 15 16
Herner Göran	Ju 2	Holmquist Bo	K 45
Herngård Karl-Erik	S 5	Holmqvist Mary (II)	Ju 34, S 29
Hernmarck Michael	Ju 20	Holmqvist Sture	K 14 16
Hernroth Uno	K 2	Holmstedt Yngve	Ju 49, S 4
Herrlin Hans	Ju 8	Holmström Bengt	U 27
Hertzman Olov	H 3	Holmström Erik	Fö 6
Herulf Bengt	S 20	Holmström Lars-Gunnar	U 5 28 35
Hesselblad Gustav	U 13	Holstad Sigvard	Ju 19
Hesselbom Knut	Fi 9	Holte Ragnar	U 4
Hesser Torwald	U 39, Jo 11	Hornwall Gert	U 27
Hessland Ivar	Fi 57	Hubendick Bengt	U 25
Hessler Henrik	Fi 31 36	Huhtasaari Johannes	U 34
Heuman Maths	Ju 39	Huldén Tomas	Ju 51
Heurgren Sven	Fi 58	Hult Bengt	Ju 21 34
Hibe Erik	H 9	Hult Joran	Ju 58
Hildebrand Karl-Gustaf	U 4	Hulteberg Mauritz	U 11
Hildebrand Per	Jo 21	Hulthén Lamek	Fi 35
Hilding Arne	Jo 23	Hultin Gunnar	Ju 13
Hilding Ingrid	S 14	Hultqvist Göran	Fi 5
Hilding Per	Ju 32	Hultqvist Gösta	K 11
Hillbo Arne	Ju 6 48, Fi 33	Hultqvist Swen	K 34 50
Hiller Einar	S 15	Hultström Leif	In 13
Hillerdal Olle	S 7	Hummerhielm Lars	Fi 50 61
Hillert Sten	K 1	Hurtig Folke	U 19
Hillerudh Lars-Olov	U 5	Husén Torsten	Ju 14 22, U 19

Riksdagsberättelsen år 1969

Hygstedt Thore	Ju 7	Jacobsson Per (I)	Ju 13 23, K 1
Hyrenius Hannes	Jo 12	Jacobsson Thord	U 27
Håkansson Hans	Fi 23, In 4	Jacobsson Torvald	Fi 17
Håkansson Per Olof	In 23	Jagander Jan-Eric	Ju 3
Hårdefelt Börje	Ci 14	Jakobsson Arne	In 6
Hårderup Göran	Fö 9	Jakobsson Bertil	U 5
Hägerstedt Sven	Fi 31	Jansson Bengt	K 50
Hägerstrand Torsten	In 6	Jansson Björn	U 41
Hägg Ingemund	U 35	Jansson Eric	Fö 11
Hägglund John	K 17	Jansson Gunnar	H 3
Häggqvist Lennart	U 29	Jansson Helmer	In 16 24
Hähnel Folke	U 16	Jansson Jan Owen	Fi 30
Härén Yngve	U 5	Jansson Lennart	Fi 32 61
Härnqvist Kjell	U 28 37 47	Jansson Sven	In 21
Hävermark Gunnar	K 8 52	Jargenius Carl-Johan	Ju 50
Högberg Gunnar	In 12	Jargin Ingvar	In 5
Hogberg Hans	U 19	Jenning Wolfgang	S 11, 12
Hogberg Mats	K 22	Jensen Povl	K 42
Hogberg Paul	Fö 7	Jeppson Jan	K 42
Höglund Bengt	U 37	Jeppsson Torsten	S 6
Höglund Olof	Ju 30	Jerdenius Elof	K 5, U 25 29
Högsell Sven-Olof	Fi 6	Jermsten Per	Fi 27
Hogström Bertha	Fö 7	Jirlow Ulf	In 10
Högström Ivar (I)	K 14	Joachimsson Anders	Fi 11
Höijer Gunnar	Fö 15	Joge Sven	H 3
Höjer Signe	UD 1	Johannesson Erik	K 17
Hölne Karl-Vilhelm	U 28	Johannesson Ewald	S 15
Hörjel Nils	K 31, Fi 13 17 30, U 33	Johanson Lars	Fi 36
Hörlén Ingemar	U 32	Johanson Ragnar	In 1
Hornlund Gördis (II)	S 14	Johansson Allan	Jo 3 In 16
Hörstadius Gunnar	H 3	Johansson Anders	Jo 1
Hoök Erik	S 3 17, K 23, Fi 48 59, In 6, Ci 8	Johansson Bengt	H 6, In 5 16
Höök Rune	Ci 10	Johansson Caj-Aage	K 41 54
I			
Ihrfelt Per	Fi 21	Johansson Elvy	Fö 10
Ihrfelt Åke	Ju 39	Johansson Erik	U 19
Ingelmark Bo	U 22	Johansson Erik V (II)	K 59
Ingelstam Erik	U 35	Johansson A Erik M	K 11, Fi 34
Ingelstam Lars	U 35	Johansson Folke	Jo 1
Inghe Gunnar	S 20 29	Johansson Gotthard	U 19
Ingman Gunnar	U 27	Johansson K Gunnar	Fö 1
Ingvar Lars	U 14 22	Johansson K Gunnar E	Ju 22, U 35
Isacson Bertil	K 36	Johansson Göran	Fi 19
Isacson Birger	H 5	Johansson Gösta	Fö 13
Isacson Göthe	Fi 19	Johansson Göte	Fi 55
Isaksson Bruno	Fi 23	Johansson Henry	Fi 6 16
Isling Åke	U 19 47	Johansson Hilding (II)	Ju 41, U 28
Ivarson Kjell	Fi 48	Johansson Inge	U 19 35 47
Ivarsson Henrik	U 1	Johansson John	U 19
Ivarsson Holger	Fi 40, In 5	Johansson Kjell Å M	In 2, Ci 7 10
Ivarsson Sven-Ivar	Fö 9, Fi 25	Johansson Knut (I)	Ju 20, Fi 59
Iveroth Axel	UD 1, Fi 59	Johansson Lennart	K 12 23 38 41
Iversen Stig	Ju 22	Johansson Nils I (I)	Fö 3
J			
Jacobson Bengt	U 19 47	Johansson Nils J O	U 41
Jacobson Bertil	U 8	Johansson Olof	S 18
Jacobson Gustaf	S 15	Johansson Roland	H 3
Jacobsson Ebbe	Fi 37	Johansson Rune (II)	K 1
Jacobsson Eva	U 51	Johansson Sten	In 7
Jacobsson Folke	Fö 7 13	Johansson Stig	Jo 11 23
		Johansson Sune	Ju 41
		Johansson Sven A E	U 14 31
		Johansson Sven-Erik	Ju 20
		Johansson Torsten	Ju 6
		Johnselius Ingvar	Fi 31 36

Riksdagsberättelsen år 1969

Kristensson Yngve	Ju 22	54	Larsson Erik, i Norderön (II)	Ju 21
Kristersson Helge	Fi 1		Larsson Erik, i Öskeviksby (II)	Ju 39, S 29
Kritz Lars	K 22		Larsson E Erik	Ju 7
Kromnow Åke	U 38		Larsson Gunnar K V (II)	Ju 42, K 16, U 50
Krona Kurt	K 47		Larsson S Gunnar	S 3
Kronvall Stellan	Jo 7, H 3		Larsson S Gunnar M	Ju 13
Krook Gunnar	S 20		Larsson Göran	U 32
Krönmark Eric (II)	S 24		Larsson Helmer	U 26
Kull Börje	Fi 25		Larsson Karl-Erik	U 8
Kull Karl-Erik	U 22		Larsson Karl Gunnar	Fi 33
Kullenberg Börje	Fi 57		Larsson Lars E (I)	S 14, U 51
Kåks Olle	U 41		Larsson Lars-Erik	U 8
Källberg Ingemar	In 21		Larsson Lars-Erik	Fi 42
Källenius Sten	Ju 3, In 4		Larsson Lars-Gunnar	U 22
Källner Claes-Göran	K 34 44 50, In 15 18		Larsson Lars-Olov	Fi 60
Källstad Thorvald (II)	Ju 9, U 51		Larsson Lennart	U 51
Kämpe Anders	Fö 13		Larsson Matts	U 19
Kämpe Åke	S 12		Larsson Märten	U 41
Kärne Sigvard	K 47		Larsson Rune	U 19
Kärnek Ruth	U 28		Larsson S Rune W	Fö 7
Köhler Nils	Ju 17 24		Larsson Sixten	Fö 6, Fi 16
Körlof Voldmar	Ju 20, K 1		Larsson Sven E	Fö 15, Fi 50
Körner Lennart	H 10		Larsson Sven O	Ci 16
			Larsson Tage	S 1, Fi 44
			Larsson Thorsten (I)	Ju 11, U 47, Jo 2
			Larsson Ulf	S 14, U 51, H 3
			Larsson Ulla	Ju 31
			Larsson Åke	K 16, In 9 16
			Lassinantti Ragnar	Jo 12
			Lasson Knut-Inge	K 5 32
			Laudon Axel	U 14
			Laurell Gunnar	Fö 7
			Laurell Karl Fredrik	Fi 20
			Laurin Joël	Ju 32
			Laurin Kjell	U 22
			Lebert Hans	Jo 8
			Leffler Johan Olof	H 12
			Lehander Bengt	Fö 3
			Leibing Arne	K 42
			Leifland Leif	Ju 52, UD 5
			Leion Anders	In 14
			Lejbrant Thure	U 26
			Lemne Carl-Göran	Fi 43
			Lemne Lars	Fi 22
			Lemne Mats	Fi 22 35 55, U 30, In 11 20
			Lennartsson Folke	H 3
			Leo Gunnar	Ju 3, In 4
			Leuf Nils Börje	H 3
			Levin Tage	In 20
			Lewén-Eliasson Anna-Lisa (II)	S 25, U 6 11
			26, H 5	
			Lewin Saul	H 10
			Lidbeck Ingmar	In 21, Ci 12 17
			Lidbom Carl	Ju 41 55, Fi 34 58
			Lidgard Bertil (I)	K 55
			Lidgard Curt	H 3
			Lidholm Ingvar	U 5
			Liedfeld Sven	K 24
			Ligner Anders	K 35
			Lilje Boo	Jo 5
			Liljefors Ingemar	U 5
			Liljefors Margita	U 5
			Liljequist Erik	S 26

L

Lager Carl-Gustav	K 42	
Lagercrantz Bo	U 25	
Lagerqvist Åke	U 38	
Lagervall Gunnar	S 1	
Lagerwall Hans	K 35	
Lagerwall Torbjörn	U 35	
Lagneborg Rune	Fi 12	
Laine Christian	U 5	
Lalander Sven	Fi 49	
Land Johan	Ju 46	
Landahl Lennart	U 19	
Landahl Sixten	Jo 10	
Landergren Nils	Fö 3	
Landh Lars	Ju 20	
Landqvist Inga-Lill	In 23	
Landström Holger	Fi 9	
Landström Sten-Sture	K 28, U 39,	
Lane Sören	Jo 20	
Langborn Nils	Fi 18	
Langdahl Henry	Jo 9	
Lange Christian	U 36	
Lange Gunnar (I)	UD 1	
Langefors Börje	U 8	
Langenskiöld Carl	Fi 36	
Langton Börje	S 23	
Lannefjord Sture	Ci 14	
Lannegren Göran	U 49	
Larborn Åke	K 33	
Larfeldt Nils	H 10	
Larmén Evert	Ju 11	
Larnstedt Ossian	Ju 6	
Larson Brita	Ju 33	
Larson Leif	U 27	
Larson Sten	H 3	
Larsson Carl Rune	U 5 46	
Larsson Ceve	Fö 9	
Larsson Einar (II)	S 14	

Personregister

Liljeström Lars-Erik	In	6	Lindholm Martin	Fi	41
Lind Ivan	Fi	55	Lindholm Nore	In	1
Lindahl Carl Erik	Ju	46 54	Lindholm Sigurd (II)	Ju 11, Fi 33, U	5
Lindahl Carl-Fredrik	Fö	7	Lindman Per	U	19
Lindahl Essen (II)	Ju 11, In	3	Lindmark Lars	Fi 6 60	
Lindahl Jan-Mats	U	10 18	Lindner Per Olof	In	1
Lindahl Lars	K	23	Lindow Styrbjörn	Fö	18
Lindahl Magnus	Ju	32	Lindquist Armin	Fi	57
Lindahl Olof	Ci	8	Lindquist Bertil	U	35
Lindbeck Assar	U	47	Lindquist Ivar	Fi	55
Lindberg Arne (II)	U	31	Lindquist Rune	U 8 22, Jo	15
Lindberg Egon	K	34	Lindquist Ulf	K	14
Lindberg Erik	Ju	13	Lindqvist Inge	Ju	3
Lindberg Greger	Fö	7	Lindqvist Olle	Ju 42, Fi 55, H	3 12
Lindberg Gösta	U	19	Lindqvist Rolf	Fi 18 29, U	1
Lindberg Ingemar	S	14	Lindqvist Sven	U	33
Lindberg Jens	S	25	Lindroth Gunnar	Ci	11
Lindberg Lars	U	5	Lindroth Kurt	Ju 6 22 31	
Lindberg Lars G B	Fi	44	Lindskog Carl	S 12, K 43, Jo	4 22
Lindberg Olof	Fi 39, Ci	4	Lindskog Elsa	H	5
Lindberg Ulf	S	18	Lindskog Lennart	Jo	10
Lindberger Lars	Fi	1 19	Lindskog Nils	U	33
Lindbergson Karl Albert	Ju	29	Lindskog Torsten	Ju	7
Lindblad Sven	Fi	17 59	Lindstedt Anders	S 21, K 25 39, Fi 9 26, H	12
Lindblom Helena	U	19	Lindstedt Hans	Ju	46
Lindblom Paul	U	41	Lindstrand Leif	U	8 22
Lindblom Stig	H	3	Lindstrand Lennart	Ju	22
Linde Bengt	Fi	64	Lindström Gunnar	U 8, In	2
Linde Per Gunnar	Fi	18	Lindström Harry	Fi	47
Linde Ulf	U	41	Lindström Helge	U	3
Linde Åke	Ju	7	Lindström Ingvar	Jo	8 24
Lindeberg Bengt	K	47	Lindström Olle	U	31
Lindell Ebbe	U	37	Lindström Ulla (I)	UD	1
Lindell Ingvar	K	14 48	Lindstål Ingvar	S	27
Lindell Lars-Olof	U	48	Lindvall Harald	S 17, 24, K	19
Lindell Malte	Ju	53	Lindvall Karl-Erik	In	21 24
Lindell Nils	Ju	29	Lindå Arne	H	3
Lindelöw Karl-Gustav	U	1	Ling Jan	U	5
Lindén Sven	Fö	11 15	Lingstrand Lars	Fi	23
Lindén Yngve	Fi 40, In	5	Linn Björn	U	25
Lindencrona Fredrik	K 17 19	28 29	Linné Rolf	U	8
Lindencrona Gustaf	Ju	16	Linneroth Anna	S	18
Linder Helge	K 32, Fi	32	Linroth Klas	Fö	10
Linder Karl-Eric	S	19	Lipschütz Dan	U	5
Linder-Aronson Lennart	Jo	16	Litzén Anders	Ju	42
Linderöth Karl Axel	U	47	Ljungar Jan	Ju	43
Linderson Bengt	Jo	19	Ljungbeck Carl	K	19
Lindgren Alf	Ju	42	Ljungberg Allan	Fi	49
Lindgren Claes	H	11	Ljungberg Blenda (II)	Ju 13 36, S	31
Lindgren Gunnar O A	S	13	Ljungberg Göran	Ju	42
Lindgren J Gunnar	Fi	19	Ljungberg Leif	U	19
Lindgren Göte	U	40	Ljungberg Lennart	U	16
Lindgren Kurt	U	5	Ljungberg E G Lennart	S	1 20
Lindgren Stig	S 17, U	8 19	Ljungberger Torsten	K	39
Lindh Erik	K	14	Ljunggren Sven	Fi	7 57
Lindh Gunnar	Ju	35	Ljunghill Karl Gustav	U	19
Lindh Iwan	U	1	Ljungholm Elof	S	26
Lindh Jörgen	K	50	Ljungholm Kurt	In	8
Lindh Leif	H	8	Ljungman Seve	U	16
Lindh Tore	S	1 17	Lockne Lars-Olof	Fö	7
Lindh Åke	Ju	20	Loftenius Allan	Jo	11
Lindhagen Gösta	K	31	Loheman Arne	Ju 17, Fi	36
Lindholm Gösta	Fi	38	Lothigius Carl-Wilhelm (II)	Ju 39, K	48

Riksdagsberättelsen år 1969

Normark Sören	S	20
Norqvist Margareta	H	3
Norrbom Claes-Eric	K 12, Jo	8 13 14, In 16
Norrby Jonas	Fi	23
Norrgrén Ulf	Jo	9
Norström Carl	Fi 5 12 14, H	4
Nuder Ants	Fi	41
Nyberg Olaus	Ju 21 33, Fi	33
Nybom Arne	U 19, Jo	14
Nygrén Ingemar	S	28
Nygrén Jan	U	22
Nygrén Åke	U	5
Nykvist Gösta	U	1 43
Nyman Erik	Ju	31 48
Nyman Gunnar	Fö	9
Nyman Sven (I)	U	11
Nyquist Folke	Ju	3
Nyqvist Tore	K	11 20
Nyrén Bengt	Fi	32
Nyrén Per-Elof	Ci	15
Nystedt Stig	Fö	11
Nyström Bertil	S	18
Nyström Bror-Oskar	Fö	12
Nyström Holger	Fi 32, Jo	9
Nyström Lars	Fi	43
Nyström Lennart	K	48
Nyström Martin	Ci	7
Nyström Per	K 28, Fi	46
Nyström Samuel	U	9
Nyström Sune	Fö	5
Näsholm Birger	Fi 53, Ci	2
Näslund Bertil	U	8
Näsström Emil	U	11 12 31

O

Oberger Bengt	U	48
Odebäck Paul	U	19
Odéen Bengt	Ci	8
Odelberg Wilhelm	U	29
Odén Åke	K 22 45, Fi	30
Odhammar Ivan	Ju 48, K	42
Odhner Clas-Erik	UD 1, Jo	8 24
Odhnoff Camilla	In	14
Odhnoff Jan	H 9, In	6
Odquist Gudrun	Ju	34
von Oelreich Carl-Erik	H	3
Ogner Stig	Fö 1, U 46, H	11, Ci 4
Ohlson Henry	H	6
Ohlsson Ingvar D	In	7
Ohlsson P T Ingvar	Ju 48, U 21, In	6 18
Olderin Gunnar	U	19 26 47
Oldgren Erik	U	19
Olhede Sven-Göran	Fi	50
Olofsson Gunnar	S	9
Olog Christer	U	22
Olson Hjalmar	U	14 31
Olson Lennart	Ci	10
Olsson Abel	Jo	10
Olsson Agne Henry	K	21
Olsson Bengt	S 1, 17, K 16, U	11 19
Olsson N Bertil	Fi	32

Olsson S O Bertil	Ju 31, S 17, U 47, In	17
Olsson Birger	U	18
Olsson Carl Olov	K	41
Olsson Curt C H	Jo	7
Olsson Curt I	Ju	13
Olsson Elvy (I)	Ju 34, H	5
Olsson Gustaf	Jo	16
Olsson Hans	Ju	9 40
Olsson Helmer	Fi 19, Jo	9
Olsson Johan (I)	U	11
Olsson Karl Gustaf	Ju	53
Olsson Malte	Jo	15
Olsson Marianne	U	19
Olsson Olof	Fö	11
Olsson Osborn	U 19 26 47	
Olsson Oskar	Fi	52
Olsson Rune	K 23, In	6 11
Olsson Sten	U	2
Olsson Bernt	K	14
Olving Sven	U	31
Oredsson Bengt	Fi	14
Oredsson Malte	Fi 21 47	
Orehag Lennart	S 31, U	40
Orring Jonas	S 17, U	26 35
Orrsten Henning	K	32
Orrö Sven-Erik	H	11
Ortmark Åke	U	33
Oscarsson Bo	Fi	57
Oscarsson Sigge	Jo	1
Osvald Olof	S	26
Otteblad Arne	U	35
Ottenhag Tore	K	5
von Otter Sten	U	1
Ottersen Ottar	U	23
Ottervik Gösta	U	8
Otteryd Nils	U	5
Ottosson Holge (I)	Fi	44
Ovegård Lars	Jo	14

P

Pagmar Sten	U	33
Palm Anders	K	2
Palm Boret	K 21, Fi	30
Palm Rune	In	21
Palm Sture (I)	Fö 9, Fi 47, U	52
Palm Tore	Fö	9
Palmqvist Arne	U	1
Palmstierna Hans	Fi	57
Palmstierna Nils-Fredrik	Fö	3
Pantzerhielm Sigge-Wilhelm	Fi	49
Patek Stanislaw	H	8
Paul Lars	U	27
Paulsen Margareta	Ju	49
Paulsson Valfrid	Jo 3 8 13 24, In	16
Pehrson C Gösta	S	6
Pehrson Gösta H	S	7
Pehrsson Wilhelm	Ju	17
Pehrzon Lars	Fi 49, H	11
Pellijeff Alexej	K	6 60
Perch Nielsen Ole	Ju	52
Pernelid Åke	K	21
Personne Jon	Fi	20
Persson Arne	U	19

Personregister

Persson Arvid Ju 48
 Persson Carl Ju 31 48, K 17 24
 Persson Eskil Ju 51
 Persson Göran K 33
 Persson Ivar U 3
 Persson Nils K 16 19
 Persson Sigurd U 41
 Persson Stig U 6 19
 Persson Sven (II) Jo 10 14
 Persson Ture K 19
 Persson Yngve (I) S 9, Jo 1 13, In 20
 af Petersens Jan Jo 12
 Peterson Eric Gustaf (I) Fö 9
 Peterson Lars Ju 39
 Peterson Thage K 12 16 22 54
 Peterson Bertil (I) U 24 52
 Petersson Erik Filip Ju 6, Jo 16
 Petersson Hans In 8
 Petersson Olof U 36
 Petersson Olof In 1 8 16 24
 Petersson Per (II) K 28
 Petron Gustaf Ju 4 8
 Petron Otto Ju 21 57, K 39
 Petri Carl Axel Ju 46, S 10
 Petri Ingemar U 19 47
 Petrini Hasse K 18
 Pettersson Björn In 17
 Pettersson Eric B Ju 24, Fi 48 55 58 64
 Pettersson Erik G A Ju 47
 Pettersson Georg (I) Ju 41
 Pettersson Gunnar U 3, Jo 2
 Pettersson Harald (I) S 9, Jo 14
 Pettersson Helge K 5 22
 Pettersson Lennart Fi 19
 Pettersson Ove U 14
 Pettersson Per-Arne Fö 7 15
 Petzäll Ingvar Fi 48
 Philipson Göran Fi 36
 Pineus Kaj Ju 16
 Pleijel Åke U 14
 Plevin Eddie Jo 10
 Poppius Hans U 16 47
 Printz Lennart Ju 53
 Pålsson Inger U 36

Q

Quensel Nils U 18
 Qvist Ove S 4

R

Ragnarsson Lennart Fi 33
 Ragnå Nils Ci 15
 Rahm Håkan S 11 28
 Rainer Ove Ju 27 48 53, UD 6
 Ramnek Lennart Fi 41, In 1
 Ranhem Lars K 22
 Rapaport Edmund U 21, Jo 14
 Raud Jaan K 46
 Redemo Arne In 9
 Regen Gunnar Ci 3
 Rehnberg Bertil S 17, Fi 10, U 47, In 10
 12 18

Reimers Lennart U 5 16
 Renberg Holger Fö 12
 Rengby Sven Ju 34
 Renlund Gösta K 40, Fi 5 12 16
 Resare Alf Fö 7 15
 Resare Bengt Ju 48, Fi 10 17, U 30, Jo 10
 Reuterskiöld Bo Fi 26
 Reuterswård Edvard U 10
 Reuterswård Erik Ju 4, Fi 1 18 28
 Reuterswård Wilhelm Fö 11
 Rexed Bror Ju 31, S 17 18, K 5, U 13, Jo 3
 Rexed Ingemar S 20
 Ribbing Manfred In 9 16
 Ribrant Gunnar Fi 19
 Rickard Bengt K 4 6 30
 Riedel Georg U 5
 Riesenfeld Harald U 18
 Rigbäck Berndt Ju 47
 Rimmerfors Einar (II) UD 1
 Rimås Sigvard (II) K 28, Jo 9 21
 Ringaby Per-Erik (II) Jo 21
 Ringborg Erland U 28 47
 Ringborg-Walldeck Elise H 9
 Ringdal Harry U 19
 Ringdén Hans-Fredrik Ju 3
 Ringholm Bosse Fö 18
 Ringius Gösta Ju 13
 Ringmar Torgil Fö 18
 Ringstedt Nils H 1
 Ringström Björn Ju 48
 Ringström Georg Fi 31
 Rinman Olle Ju 13
 Rittri Bror S 3, K 27
 Rockström Hans H 11
 Rodhe Gösta U 23
 Rodhe Sten U 1
 Roempke Sten S 7, U 8
 Rohlin Anders K 24
 Romander Holger Ju 31 48 49
 Romanus Sven Ju 36
 Romberg Wilhelm S 17
 Romson Rolf Ju 43 57, K 14, Fi 9
 Ronnås John U 23
 Rosberg Gustav In 5
 Rosén Allan Ju 3
 Rosén Göta Ju 31
 Rosén Jan-Erik Fi 1
 Rosén Nils Gustav U 47
 von Rosen Erik U 35
 Rosenblad Urban Fö 1 5 7, U 46
 Rosenius Carl Olof Fö 11
 Rova Eino K 21
 Ruda Einar Ju 49
 Rudberg Erik Fi 20
 Rudberg Per Fö 3 8
 Rudén Allan Ci 15
 Rudholm Sten Ju 43 48
 Rudstedt Gunnar Ju 13
 Ruist Erik Fi 40
 Rundblad Bengt In 6
 Rundqvist Barbro U 19
 Rundqvist Enar Ju 28
 Rune Christer Ju 16

Riksdagsberättelsen år 1969

Runnberg Bertil	Fö 7	Schyl-Bjurnman Gertrud	S 31		
Rüdher Gustav	U 19	Scharman Olof	Fi 53		
Rydbeck Karin	Jo 17	Schött Lars (I)	Ju 53		
Rydberg Karl-Evert	Jo 12, H 3	Sebardt Carl	Fö 17		
Rydberg Lars	U 8	von Segebaden Gustaf	In 11		
Rydén Jan	U 22, In 12	Seger Walter	Fi 49		
Rydfors Lennart	H 3	Segerdahl Tore	Fö 2		
Rydholm Björn	In 20	Segerfalk Bertil	In 13		
Ryding Göran	H 3	Segerstedt Wiberg Ingrid (I) .	In 3		
Rylander Gösta	S 1	Sehlistedt Ossian	Fö 6		
Rylander Ragnar	S 26	Selin Sven	Ju 13		
Ryman Sven-Hugo	In 2	Selin Torsten	Fi 23, H 11		
Ryttling Lennart	Fö 10	Senning Claes	H 3		
Rådström Hans	U 35	Serenander Fritz	Ju 13		
Rällfors Hans	K 21	Sergenius Tore	Fi 55		
Rönquist Karl-Axel	K 11, Fi 44	von Seth Torgil (II)	K 1		
S				Settergren Erik	Ju 22
Sacklén Anders	Ju 56	Settergren Gitte	Ju 14		
Sahlin Martin	K 46	Severin Erik	K 32		
Sahlin Sivert	K 2	de Shärengard Allan	H 3		
Sahlin Åke	K 5	Sidenbladh Karl	Ju 18		
Sahlström Sven	H 8, In 16	Sigurdson Gertrud (II)	In 14		
Salomonson Stig	Ci 15	Silén Sven	U 1		
Salomonsson Ove	In 6	Silenstam Per	U 47, In 12		
Samuelson Bror	U 5	Siljeström Sten	Ju 24		
Samuelson Karl	K 34, Ci 9	Sillén Bo	Fi 10		
Samuelson Kjell	U 27	Sillerström Erik	Jo 23		
Samuelson Stig	K 5 32 38	Simlund Ernst-Olof	U 19		
Samuelsson Yngve	S 2 27	Simonsson Lennart	Fi 12		
Sandberg Arnold	K 24	Simonsson Peter	K 4		
Sandberg Birger	U 21 26 39 40	Simson Gerhard	Ju 22 34 43		
Sandberg Bror	Jo 15	Sjunnesson Georg	U 19		
Sandberg Elisabet	U 45	Sjunnesson Nils	S 1		
Sandberg Gunnar	S 12	Sjöbeck Christian	U 19, In 17		
Sandberg A Gunnar	K 3, Fi 3	Sjöberg Arne	K 6 22, Fi 3		
Sandberg Per	U 19	Sjöberg Bengt	Fö 12, S 13		
Sandbladh Carl-Eric	S 31, U 19	Sjöberg Hilding	U 19		
Sandell Viola (II)	S 2, In 8	Sjöberg Valter	Fi 55		
Sandels Stina	U 5	Sjögreen Lennart	Ju 32		
Sandgren Lennart	S 17, U 30 37 47	Sjögren Per-Olov	U 5		
Sandgren Percy	K 1	Sjögren Tore	S 6		
Sandin Lennart	U 8	Sjokvist Stig	K 22		
Sandlund Maj-Britt	UD 3, Fi 28	Sjölin Nils	Fi 56, Jo 5 16 19		
Sandmark Bo	Fö 10	Sjölin Stig	S 11		
Sandström Anders	H 3	Sjönander Bo Jonas ..	K 54, Fi 3 35, In 18		
Sandström Bengt	Ju 21	Sjöstedt Lennart	K 26		
Sandström Per	Ju 36	Sjöstrand Arne	Fö 7		
Sanell Åke	Ju 41, Fi 47, U 30, H 3	Sjöstrand Per	U 47		
Sanmark Arvid	Ju 28	Sjöstrand Torgny	S 30, U 15		
Sarap Hans	Fi 22	Sjöstrand Wilhelm	Ju 13		
Sarman Arthur	U 33	Sjöström Gunnar	U 5		
von Schantz Philip	U 41	Sjöström Lars-Erik	Ju 43		
Schedvin Sven-Olof	U 35	Sjöström Åke	S 17 22		
Schein Harry	U 52	Sjövall Elisabet	Ju 34		
Schelin Bengt	H 6	Sjövall Thorsten	U 23		
Schiöld Gösta	Ju 13	Skantz Anna-Greta (II)	S 9 16, In 14		
Schmidt Torsten	U 13	Skarp Arne	H 8		
Schmitterlow Carl	Jo 15	Skarstedt Carl-Ivar	Fö 11 14		
Schoerner Gunnar	Fö 7	Skeppstedt Sven	Fö 8		
Schotte Lennart	In 11	Skoglund Erland	U 5		
Schumacher Göran	Fi 42	Skoglund Folke	Fö 13 16		
		Skoglund Gösta (II)	K 12 23		
		Skoglund Lars	Fö 10		

Personregister

Skoog Tord	S	7	Strand Axel (I)	S	3
Skärman Bo (I)	S	25, Fi 60	Strand Sigfrid	U	16 46
Sköld Hans		K 26	Strandberg Bertil (I)		K 14
Sköld Karl-Gustaf		Ju 6	Strandberg Margit		In 8
Sköld Lars	Ju	41, U 22	Strandberg Sten Erik		In 21
Sköld Per		Jo 10 21	Strandberg Valter		Fi 55
Sköld Tage	Fi	38, Jo 1	Strandlund Bertil	S	1, Ci 11
Sköldvall Johnny		S 16	Strandsjö Göte		U 5
Slunge Walter		Fö 9	Stroh Olof		UD 1
Smedler Jan-Erik		Fö 10 11	Sträng Gunnar (I)		UD 1
Smedman Gunnar		K 7	Sträng Ingrid		H 1
Smith Åke	Fi	6, U 12	Ström Bertil		K 54
Snell William		U 34	Ström Evert	S	3, Ci 5
Sohlman Ragnar	Fi	60, U 35, H 3	Ström Fingal	Fi	64, U 47, Ci 16
Spak Carl-Anton		Ju 38 48	Ström Gunnar	S	7, U 8 13 35
Sparr Jan		Fö 9	Ström Gunne		U 19
Sparre Per		H 4	Ström Per	Fi	41, In 1
Sparring Leena		In 9	Ström Turid		H 9
Spendrup Aksel		In 18	Strömberg Sven		Fi 21
Staf Karl-Rune		U 19	Strömberg-Lind Karin		U 5
Stagg Ivan		Fi 16	Strömbäck Erland	Ju	46, K 45
Stahl Ivar		Fi 44	Strömdahl Ingvar		K 34 44
Stangenberg Eric		Ju 21	Strömgren Holger		U 19
Stangenberg Harriet		Ju 21	Stukat Karl-Gustaf		U 37
Stare Peter		Ci 10	Sturkell Carl-Edvard		S 29
Stargård Hugo		Ju 47	Ståhl Ingemar	Fö	9, Fi 23
Stark Birger		S 27	Ståhl Karl-Gustaf		Ju 53
Stark Hans-Olov	Ju	38, In 8	Ståhl Manne		Fö 3
Staxäng Ernst		K 17	Stähle Carl Ivar		U 18
Steen Bengt		Ju 31	Stål Barbro		U 5
Steen Göran		K 8, Ci 15	Stålegård Carl Axel		H 9
Stefanson Stig (I)	Fi	10, U 19	Stålnacke Erik		U 19
Steffner Bengt		K 24	Sundberg Ingrid		U 48
Stenberg Gunvor (I)		U 31	Sundbergh Arne		K 23
Stenberg Nils		H 6	Sundblad Lars		K 22
Stenberg Oscar		K 19	Sundelin Gustaf (I)		Fö 5
Stenbäck Manne		U 35	Sundelin Åke		K 47
Stendahl Anders	Ju	25 Fi 33	Sundelius Ove		K 20
Steneborn Arne	Fi	31 36 38 44	Sundell Yngve		Fi 41
Stenius Jan-Erik		K 14	Sundén Åke		Fö 17
Stenram Håkan		Jo 3	Sundgren Lars		Fi 33
Stern Torkel	Fi	31 36	Sundgren Magnus		U 47
Sterne Bengt	Ju	58, Fi 23	Sundh Karl-Olof		U 40
Sterne Gösta	K	16 22, Fi 30	Sundin Arvid		Fi 55
Serner Richard	S	15, In 21	Sundin Bengt		S 24
Sterzel Fredrik		Ju 41	Sundin Bertil	Fi	3, U 5
Sterzel Georg		Ju 20	Sundin Sven (I)		Jo 1
Stetler Emil		U 19 26	Sundkvist Tage (II)		Ju 53
Stiernstedt Jan	S	17, U 30	Sundman Per-Olof		U 49
Stiernstedt Lars		Ci 4 11	Sundmark Bo		S 16
Stiernstedt Stefan		Ju 17	Sundquist Åke		H 1
Stime Per-Erik		Ci 10	Sundqvist Allan		U 35
Stjernquist Nils		Ju 41	Sundqvist Hans-Torgil		Jo 6
Stjernquist Per	K	28, U 47	Sundström Bror		K 1
Stjernqvist Hans		Fö 7	Sundström Hans		In 17
Stockhaus Bertil		In 23	Sundström Helge		K 23
Stockman Lennart		U 12	Sundström Monica		Fi 19
Stolt Lennart		U 3	Sundström Sten		U 5
Stoltz Wilhelm		K 15	Sundström Thorsten		S 25
Storm David	U	26 45	Sundvik Ivar		Fö 3
Storm Olof	U	28 39	Sunner Stig		U 22
Stoye Peter	U	8 35	Svahn Iba		Ju 14
Strahl Ivar		Ju 43	Svahn Olov		U 8 35

Riksdagsberättelsen år 1969

Svanberg Ingvar (II)	Fi 61, U 31, In 20	Sörensen Eric	Fö 1 5
Svanfeldt Göran	U 26 47	Sörenson Joel (I)	S 1 16
Svanström Bengt	K 28		
Svanström Ivan (I)	Ju 33, Fi 11	T	
Svantesson Gösta	Ci 10	Tael Toomas	Ju 48
Svedberg Erik (I)	Ju 15, 21, Fi 63	Tammelin Erik	U 1
Svedberg Jan	In 22	Tammelin Paul	Ju 13 21 38, K 58, Fi 41
Svedberg Lage (I)	Jo 9	Tegen Martin	U 16
Svengren Gösta-Olaus	K 1	Tegman Olle	U 19
Svenke Erik	K 33	Tegner Göran	U 19
Svennilson Ingvar	In 7	Tell Anna Greta	Ci 4
Svenning Eric (II)	Ju 3, S 25	Tengelinn Sten	H 1
Svenson Göte	Fi 48 61, In 4 5 6 10 18	Tengroth Bengt	Fi 64
Svensson Birger	K 17	Tengroth Karl-Erik	S 25, K 47
Svensson Erik	U 47	Tengzelius Rutger	Fö 2
Svensson Gustaf	Ju 21	Tersman Rune	Fi 48
Svensson Helge	In 1	Tessmar Lennart	Fi 55
Svensson Inge	S 27, In 8	Thalén Bo	K 45
Svensson Nils-Eric	U 21 28 35 37	Tham Carl	U 47
Svensson Olle (II)	Ju 50	Thapper Fridolf	S 17, K 16
Svensson Ronny	K 55	Thege Ingvar	Jo 14
Svensson Stig	Fi 1	Thelander Erik	Fi 34
Svensson Sven	U 23	Thiberg Sven	In 14
Svensson Sven Erik	S 12	Thideby Sigvard	H 3
Svensson Sven V	Fi 2 24	Thorburn Bertil	K 17
Svensson Åke	Ju 46	Thore Johan	Ju 16, K 26 27 52
Svenungsson Arne (I)	K 17	Thorell Arne	Ju 18, K 22 25
Svenungsson David	U 1	Thorell Rune	S 16
Sveri Knut	Ju 22 31 39 54, U 24	Thorngren Bertil	Fi 61, In 6
Sverne Tor	S 29	Thornstedt Hans	Ju 12 39, Fi 34
Svärd Barbro	Fi 50	Thorselius Ulf	Fi 24 38
Svärd Gunnar	K 5, Fi 50	Thorsell Siv	S 31
Swanstein Stig	Fö 3, K 20 21	Thorsén Åke	Fö 13
Swarén Kerstin	S 13	Thorvinger Hjärdis	U 19
Swarting Sven Ju 29, Fi 3 22 23 42 49 57, H 11		Thufvesson Bengt	Ju 7, Fi 47, In 6 18
Swedberg Bo	U 1	Thulin Einar	Fi 30
Swedenborg Jesper	U 12	Thun Ragnar	U 22
Swensson Dag	Ju 34	Thunberg Anders	Fi 57, Ci 6
von Sydow Christian	Jo 13	Thunberg Börje	K 23
von Sydow Erik	S 12	Thunholm Lars-Erik	UD 1
von Sydow Gunnar	H 3	Thurén Gunnar	Ju 13
von Sydow Hugo	Jo 23	Thuresson Arne	K 51
Sylwan Hellis	S 4	Thyberg Jan	Fi 5 23 35
Säfström Stig	Fi 3 25	Thyresson Gunnar	Ju 23
Säkk Karl	Jo 9 22, H 3	Thyresson Nils	S 7
Sälde Henry	Ju 13, S 1 20	Tibbling Harry	Ju 49
Sällström Folke	U 5	Tiberg Lennart	Jo 8
Såtre Gunnar	U 19	Tiby Ivar	Ju 21, Fö 7, Ci 3 8 11
Söderberg Erik	Fi 1	Tidefelt Sune	Fi 19
Söderberg Gustaf	Fö 5, Ci 7	Tilert Reidar	S 17, Fi 58, In 10 18
Söderberg Olof	Fö 7, U 50	Tillinger Lars-Erik	Ju 38
Söderberg Sten	Ju 43	Tistad Eskil (I)	Fi 44
Söderblom Robert	Fi 31	Tjernberg Harry	In 3 15
Söderlund Sigge	S 7	Tjällgren Per Olov	K 23, In 1
Söderlund Yngve	Ju 8, H 4	Tobé Erik (II)	K 55, In 4
Söderqvist Bengt	S 1 17	Tobisson Lars	In 2 8, U 47 51
Söderström Göran	In 11	Torell Arnold	K 23
Söderström Lars	In 7	Torfgård Sven	Fö 10
Söderström Nils	U 8	Torgils Gunnar	K 54
Söderström Olle	Fi 41, In 1	Tornberg Gunnar	K 15
Söderström Olof A V	Fi 7 50	Tottie Anders	K 47
Sönnerhed Gunnar	Ju 38	Tottie Carl-Eric	Fö 15
Sönnerlind Arne	U 40		

Personregister

Trana Folke (II)	Jo 21	Vogel Lorentz	Ju 4 56
Tranaeus Jarl	UD 2	Voss Bertil	K 15
Tranell Olof	Jo 7, H 7	Vrethammar Harald	U 19
Trapp Lennart	S 7	Vängby Staffan	Ju 15 35
Traung Brita	Ju 13		
Troedsson Ingegerd	S 29	W	
Troell Jan	U 52	Wachtmeister Wilhelm	Fö 3
Troell Lars	U 13	Wadell Henning	H 11
af Trolle Ulf	H 1	Wadensjö Eskil	In 12
Tronët Bertil	Fö 13	Wadenstein Hemming	S 1
Trotzig Fredrik	Ju 48, Fö 10, K 24 46	Wagner Wilhelm	K 41
Tryggveson Fritz	Jo 11	Wahlfisk Karl-Olof	Jo 7
Trygve Jan	S 10	Wahlgren Göran	Fi 11 36
Träff Sven Olov	K 2	Wahlstedt Helge	Fö 7
Tsai Helve	U 22	Wahlström Karl-Erik	K 46
Tscherning Tom	Ju 15	Wahlström Klas	Fö 9
Turesson Bo	Ju 58, U 3, Jo 10, In 20	Wahlström Lars	U 19
Tylén Halward	U 21	Wahlund Sten (II)	Ju 41
Tynelius Erik	S 7	Wahrby Hans	U 41
Tynelius Sven	K 2	Wahren Patrik	Ju 42
Tännérus Lars	Fö 5, Ci 9 11	Walberg Sten	Fi 44
Törnebohm Yngve	K 24	Waldau Göran	In 10 12 17 18
Törnlund Sven	U 22	Walder Bengt	Ci 17
Törnquist Harry	U 6 22 32, Jo 15	Walin Gösta	Ju 15 35
Törnqvist Gunnar	U 35, In 6	Wallberg Ursula	Ju 50, U 33, H 1 9, In 7 14
Törnqvist Karl-Erik	Ju 13	Walldén Rudolf	Fi 55
Törnroth Lennarth	H 10	Wallén Axel	Fi 12 14 27 46
		Wallén Birger	Fö 6
U		Wallén Thord	H 9
Uddgren Lars	H 11	Wallén Åke	Ci 10
Uggla Claës	Ju 8, Jo 11, H 10	Waller Sture	U 1
Uggla Hans	K 35	Wallin Bengt-Arne	U 5
Uggla Karl-Lennart	Ci 9	Wallin Göte	U 50
Uhlin Georg	Fi 45	Wallin Nils G M	S 15
Uhlin Karl-Erik	S 30, Fi 17	Wallin Nils L	U 16
Uhnбом Bengt	K 59	Walling Nils	U 46
Ulf Bo	Ci 16	Wallmark Gunnar	U 11 26
Ullberger Kurt	U 25	Wallner Bo	U 5 16
Ullstad Evert	Fö 7	Wallner Helmer	Ju 7, Jo 1
Ulvfot Benkt	Fi 39	Walstam Rune	S 6
Unelius Nils	S 8	Waltersson Rune	U 5
Unnerbäck Eyvind	U 25	Ward Kurt	K 19
Upmark Erik	K 54	Warholm Birgit	Fi 21
Utbutt Bruno	S 16	Wedin Folke	Fö 16
Uvnäs Börje	U 13	Wedin Nils	K 24
		Wedler Rolf	S 27
V		Weibo Björn	In 7
Vahlberg Gustav	K 1	Weibull Martin	U 22
Varenius Bo	Fö 15	Weibull Widar	Jo 11
Vecchi Guido	U 5	Weidstam Åke	Ju 18 41
Velén Folke	K 24	Weimar Åke	K 35
Verständig Sigmund	Jo 22, H 3	Welamson Lars	Ju 19
Vessby Erik	Fi 57	Welander Gösta	Fi 34
Vestin Margareta	U 19 26	Welin Gösta	K 16
Vestlund Gösta	U 35	Welin Thorild	Ci 11
Vilhelmsson Edvard	S 3	Welinder Carsten	Fi 17
Villner Sven	Fi 37	Weman Gunnar	U 44
Vinde Pierre	Fö 3	Wenner Brita	Fi 27
Vingedal Gunnar	In 23	Wennerfors Alf (II)	Fi 33, U 24
Virdebrant Carl-Erik	U 19 46	Wennergren Bertil	Fi 32
Virgin Fritz-Ivar	Ju 23	Wennerhorn Karl Otto	Fö 15, K 33 54
Virgin G Ivar (I)	Fö 3	Wennersten Gösta	H 3

Riksdagsberättelsen år 1969

Wenngren Birgit	U	5	Wiklund Holger	Ju	21
Wennström Gunnar	U	8 35	Wiklund Oscar	U	22
Wentz Nils	Ju	33 46, U 45	Wikman Åke	Jo	12
Werbell Bror	Fi	47	Wikner Åke	Ju	5, S 12
Werne Gösta	H	9	Wikstrand Rolf	U	19 35 47
Werner Curt	Jo	14	Wikström Hans	U	19
Werner Finn	Fö	1, U 46	Wikström Harry	Jo	10
Werner Gunnar	S	27	Wikström Karl Johan	K	26 27
Werner Ivar	Ci	1	Wikström Solveig	Fi	19
Werner Ulf	Ci	13	Wilander Sven	S	25
Wernlund Brita	U	19	Wilhelmson Lars	U	1
Wernlund Stig	Fi	21, In 8	Wilhelmson Lennart	Ju	7
Wernstedt Lage	Fö	5	Wilhelmsson Börje	S	10
Wessén Vilhelm	Jo	13	Wilken-Fehrm Birgit	U	26
Wesström Eric	Fö	15	Wilkens Gösta	K	35
Westberg Olof (II)	K	14	Wilkens Sten	Ju	56
Westberg Verner	Ju	34	Willart Bo	Fi	15 32, H 3
Wester Sven	Ci	3	Willers Uno	U	8
Westerberg Bengt	S	28	William-Olsson Inger	K	49
Westerberg Sten	Fi	12	Winberg Bertil	Fi	60
Westerlind Oscar	Fi	9, H 5	Winblad Ulf	S	9
Westerström Karl-Henrik	Fö	9	Winblad von Walter Torkel	U	22
Westerståhl Jörgen	In	6	Winéus Bengt	Ci	4
Westin Gunnar	U	25	Wingren Josef	S	26
Westin Olle	Ju	20, In 4 10	Winqvist Carl-Henrik	U	33
Westling Klas	Fi	39	Winroth Charles	Jo	10
Westman Eric	U	19	Winther Otto	Fö	7
Westman Erik Gustaf	Ju	20	Wirén Erik	In	6
Wettergren Lars	Fi	60, H 3	Wirén Karl-Gunnar	U	16
Wetterström Karin (II)	U	19	Wirtén Rolf (I)	In	22
Wiberg Lennart	Ju	24	Wisén Thore	Ju	43
Wiberg Ragne	K	32	Wistrand Anders	Ci	11
Wickberg Algot	Ju	31	Wohlin Hans	K	49
Wickberg Nils	S	20	Wohrne Vulf	U	19
Wickbom Sten	K	48	Wolgast Hans	Fi	45
Wickbom Torsten	U	23	de Woul Bert	Ju	48
Widding Åke	Ju	46	Woxén Ragnar	U	8 12 22 32 35
Wide-Unterkirchner Dagmar	U	5	Wretlind Arvid	S	11 12
Widgren Björn	Ju	33, Jo 2	Wretmark Gerdt	S	1, U 35
Widell Gösta	Jo	9	Wulff Kurt	Fi	36
Widén Ingvar	Jo	8, 16 24	Wälinder Jan	Ju	10
Widén Lars	S	22	Wååg Nils	Fi	49
Widgren Jonas	In	9 22	Wångberg Hans-Åke	K	39
Widlund Jan	Ju	12	Wångö Åke	H	8
Widmark Sam	K	11, H 4	Wanström Frid	U	8
Widmark Sverker	Fi	34	Warenstam Tore	K	16
Wiebe Stig	K	26 27	Warnberg Erik (I)	Fi	11 29 63
Wieslander Bengt	K	27	Warneryd Karl-Erik	U	33
Wieslander-Kristensen Anna	UD	1	Wastberg Per	U	49
Wigelius Anders	Ju	49, K 24			
Wigren Bo	U	3			
Wigren John	K	11 24			
Wigur Rolf	Fö	10			
Wihlborg Hans	Ju	37 47	Yregård Rune	Ju	7
Wijkman Gunnar	K	4, U 22	Ysander Bengt-Christer	Fö	12, U 36
Wik Harald	Fi	10	Ytterberg Olov	K	57
Wikander Sten	Fi	36			
Wikberg Axel	Jo	13 21			
Wiklander Bertil	Fö	1, U 46			
Wiklund Bengt (II)	Ju	11			
Wiklund Daniel (II)	Ju	6 43, S 29			
Wiklund Eric	S	7			
Wiklund Göran	Fi	61			

Y

Z

Sakregister

Sakregister till kommittéer

A			
<i>ADB inom rättsväsendet</i>	Ju	48	
<i>Abortkommitté: 1965 års</i>	Ju	34	
<i>Administrativ rättskipning. Se Förvaltningsdomstolskommittén och Lön.</i>			
<i>Adoption: internationell adoptionsrätt</i>	Ju	35	
<i>Affärsverksutredningen</i>	Fi	3	
<i>Akademiska sjukhuset i Uppsala: kommittén för dess utbyggande</i>	S	7	
<i>Aktiebolagsutredningen</i>	Ju	17	
<i>Aktiefondsutredningen</i>	Fi	21	
<i>Alkoholpolitiska utredningen</i>	Fi	33	
<i>Apotekspersonal. Se Pension.</i>			
<i>Arbetskonflikt. Se Konfliktdirektivutredningen.</i>			
<i>Arbetslöshet: kontant stöd</i>	In	8	
<i>Arbetsmarknadsfrågor</i>	In	12	
<i>Arbetstid: 1963 års arbetstidskommitté</i>	S	3	
<i>— 1964 års sjöarbetstidsutredning</i>	K	27	
<i>— arbetstidsnämnden för personal inom sjömåtningsverksamheten</i>	Ci	6	
<i>— flygarbetstidsutredningen</i>	K	42	
<i>Arkiv: landstingens arkivutredning</i>	K	18	
<i>— dataarkiveringskommittén</i>	U	38	
<i>Arrandelagsutredningen</i>	Jo	2	
<i>Atomenergiutredning: 1966 års</i>	Fi	36	
<i>Automatisk databehandling: Se ADB inom rättsväsendet och Arkiv.</i>			
<i>Avtal: rätt för köpare att frånträda</i> ..	Ju	55	
<i>Avtalsstatistikutredningen</i>	Ci	8	
B			
<i>Barnmisshandel. Se Socialstyrelsen.</i>			
<i>Barns utemiljö</i>	K	49	
<i>Barnstugeutredning: 1968 års</i>	S	31	
<i>Begravningsplatser: sammanförande till vissa begravningsplatser av stoffen efter i Sverige jordade tyska soldater m. fl.</i>	U	7	
<i>Bensinhandelsutredningen</i>	H	8	
<i>Betalningsbalansutredningen</i>	Fi	43	
<i>Betygsutredningen</i>	Ci	13	
<i>Bibelkommitté: 1963 års</i>	U	18	
<i>Bibliotekspersonal. Se Utbildning, Undervisning.</i>			
<i>Bilavgasområdet</i>	K	33	
<i>Bilregisterutredningen</i>	K	21	
<i>Bilresor: avdrag för kostnader mellan bostad och arbetsplats</i>	Fi	11	
<i>Bilskatteutredningen</i>	Fi	30	
<i>Biografer. Se Film.</i>			
<i>Bisysstutredningen</i>	Ci	12	
<i>Bokföring. Se Byggnadsstyrelsen.</i>			
<i>Bostad: bostadsrättskommittén</i>	Ju	3	
<i>— bostadsfinansiering</i>	In	10	
<i>— servicekommittén</i>	In	14	
<i>— ungdomsbostadsutredningen</i>	In	23	
<i>Brandförsvarsutredningen</i>	K	50	
<i>Branschforskningsdelegationen</i>	Fi	12	
<i>Brottmålsutredning: 1968 års</i>	Ju	54	
<i>Bussbidragsutredningen</i>	K	59	
<i>Butiksetableringsutredningen</i>	H	7	
<i>Byggnadskommitté. Se Tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté.</i>			
<i>Byggnads- och markfrågor: delegation för förhandlingar med Stockholms stad</i>	Fi	16	
<i>— byggnadsindexkommittén</i>	Fi	40	
<i>— byggnadsupphandlingsutredningen</i>	Fi	41	
<i>— bygginustrialiseringsutredningen</i> ..	In	4	
<i>— byggnadsforskningsavgift</i>	In	13	
<i>— byggarbetskraftsutredningen</i>	In	17	
<i>— byggplaneringsutredningen</i>	In	18	
<i>— fastprisgruppen</i>	In	2	
<i>— bygglagutredningen</i>	K	55	
<i>Byggnadsstyrelsen: organisationen av bokföringsarbetet m. m.</i>	K	3	
C			
<i>Checklöneutredningen</i>	Fi	51	
<i>Civilbefäthavarutredning: 1964 års</i> ..	K	20	
D			
<i>Dataarkiveringskommittén</i>	U	38	
<i>Departementsutredningen</i>	Ju	28	
<i>Dom. Se Verkställighet av utländsk dom.</i>			
<i>Domstolskommittén</i>	Ju	21	
E			
<i>Ecklesiastika löneboställen. Se Kyrkan.</i>			
<i>Ekonomiskt samarbete. Se Nordiskt samarbete.</i>			
<i>Eldistributionsutredningen</i>	Fi	9	
<i>Energikommittén</i>	Fi	23	
<i>Exekutionsväsendets organisationsnämnd</i>	K	24	
<i>Expropriationsutredningen</i>	Ju	20	
F			
<i>Fackskoleutbildning. Se Gymnasie- och fackskoleutbildning.</i>			
<i>Falsterbokanalen</i>	K	9	
<i>Familjepolitiska kommittén</i>	S	14	
<i>Familjerättskommittén</i>	Ju	15	

Riksdagsberättelsen år 1969

<p><i>Familjeskatteberedningen</i> Fi 28</p> <p><i>Fartygstekning</i> Fi 26</p> <p><i>Fastigheter: 1963 års utredning</i> ror. underhållet av statliga fastigheter Fi 4</p> <p><i>Fastighetsbegreppet: skatterättsliga</i> Fi 37</p> <p><i>Fastighetsbildnings- och mättningsväsendet</i> Jo 16</p> <p><i>Fastighetsregisterutredningen</i> Ju 7</p> <p><i>Fastighetstaxeringskommittéer</i> Fi 2, 38</p> <p><i>Fastprisgruppen</i> In 1</p> <p><i>Film: ordnings- och säkerhetsföreskrifter för film och biografer</i> K 44</p> <p>— filmcensurutredningen U 24</p> <p>— filmutredningen 1968 U 52</p> <p><i>Fisk, fiske: avgiftsfri fiskerätt för jordbrukare i Norrbottens läns lappmarker</i> Jo 6</p> <p>— fiskmottagningsplatser inom västkustens prisregleringsområde Jo 4</p> <p>— fiskprisutredningen Jo 22</p> <p>— 1967 års fiskehamnsutredning K 43</p> <p><i>Fluorkommittén</i> S 26</p> <p><i>Flygarbetsutredningen</i> K 42</p> <p><i>Flygtrafikledningskommittén</i> K 41</p> <p><i>Flyingedelegation: 1966 års</i> Jo 17</p> <p><i>Folkkräft: bekantgörande av folkkräftens regler för krig</i> Ju 1</p> <p><i>Folkhälsovårdsutredning: 1967 års</i> S 24</p> <p><i>Fondbyråutredningen</i> Fi 25</p> <p><i>Fondbörsutredningen</i> Fi 36</p> <p><i>Forskningsverksamhet: avdrag vid beskattning</i> Fi 62</p> <p><i>Fotogrammetrisk beställningsverksamhet</i> Jo 5</p> <p><i>Fylleristrafutredningen</i> Ju 6</p> <p><i>Fångvård. Se Kriminalvård.</i></p> <p><i>Fältexperter: anställningsvillkor inom biståndsverksamhet m. m.</i> UD 2</p> <p><i>Försvarskyddsutredningen</i> Fi 8</p> <p><i>Förenata Nationerna: lagstiftning för genomförande av FN:s säkerhetsråds beslut och rekommendationer</i> Ju 40</p> <p>— kvinnans ställning UD 3</p> <p><i>Företagsdelegationen. Se Statliga företag.</i></p> <p><i>Företagsdemokrati. Se Statliga företag.</i></p> <p><i>Företagsskatteutredningen</i> Fi 1</p> <p><i>Författningspublicering</i> Ju 51</p> <p><i>Förhandlingsutredningen</i> Ci 14</p> <p><i>Förlagsverksamhet: Allmänna Förlaget</i> Fi 56</p> <p><i>Förmyndarskaputredningen</i> Ju 32</p> <p><i>Försvaret: militärstraffsakkunniga</i> Ju 23</p> <p>— 1965 års försvarsutredning Fö 3</p> <p>— personaldelegationen för försvarets centrala materieförvaltning Fö 4</p> <p>— militära tjänstgöringsåldersutredningen Fö 7</p> <p>— marinens befälsutredning Fö 8</p> <p>— 1964 års försvarskostnadsutredning Fö 9</p> <p>— 1966 års verkstadsutredning Fö 13</p> <p>— 1967 års rekvisitions- och förfogandeutredning Fö 14</p> <p>— försvarets fredsorganisationsutredning Fö 15</p> <p>— 1968 års personalkategoriutredning Fö 16</p>	<p>— materielanskaffningsutredning Fö 17</p> <p>— 1964 års civilbefälsvarutredning K 20</p> <p>— krigsavlösningsberedningen Ci 4</p> <p>Se även <i>Musik och Värnplikt.</i></p> <p><i>Försvarsmedicinsk forskning</i> U 13</p> <p><i>Förvaltningsdomstolskommittén</i> Ju 4</p>
G	
<p><i>Gas. Se Olja.</i></p> <p><i>Geologiutredning: 1964 års</i> Fi 22</p> <p><i>Glesbygdsfrågor</i> In 16</p> <p>— modellplanering av kollektiv trafik K 12</p> <p><i>Godsbefordran</i> Ju 18</p> <p>— K 25</p> <p><i>Grundlagberedningen</i> Ju 41</p> <p><i>Gruvor: gruvfyndigheter</i> Fi 7</p> <p>— gruvrättsutredningen Ju 29</p> <p>— 1967 års gruvutredning Fi 42</p> <p><i>Gränsälvskommittén: finsk-svenska</i> Ju 2</p> <p><i>Gymnasie- och fackskoleutbildningen</i> U 26</p> <p><i>Göteborgs stad. Se Landstingen.</i></p> <p><i>Göteborgs örlogsvarvsutredning</i> Fö 2</p>	
H	
<p><i>Hamnutredningen</i> K 32</p> <p>Se även <i>Fisk, fiske.</i></p> <p><i>Handelsagentur. Se Kommission, handelsagentur och handelsresande.</i></p> <p><i>Handelsresande. Se Kommission, handelsagentur och handelsresande.</i></p> <p><i>Handikappade: handikapputredningen</i> S 16</p> <p>— statens handikappråd S 15</p> <p>Se även <i>Blindvårdsutredning.</i></p> <p><i>Havsresursutredningen</i> K 57</p> <p><i>Hembiträdestagstiftning</i> S 2</p> <p><i>Hemkonsulentutredningen</i> H 5</p> <p><i>Huvudmannautredningen</i> U 11</p> <p><i>Hälsokontroll. Se Statstjänstemän.</i></p> <p><i>Högskolor. Se Universiteten.</i></p>	
I	
<p><i>Idrottsutredningen</i> H 6</p> <p><i>Industriableringsdelegationen</i> Fi 61</p> <p><i>Industriforskningsutredningen</i> Fi 5</p> <p><i>Informationsutredningen</i> Ju 50</p> <p><i>Inskrivnings- och personalredovisningsutredning</i> Fö 10</p> <p><i>Inskrivningsväsendet: inskrivningskommittén</i> Ju 38</p> <p><i>Institutet för växtförädling av frukt och bär</i> Jo 20</p> <p><i>Integritetsskyddskommittén</i> Ju 42</p> <p><i>Internationella biståndsfrågor</i> UD 1</p> <p><i>Invandrarfrågor</i> In 9, 22</p>	
J	
<p><i>Jaktmarksutredningen</i> Jo 21</p> <p><i>Jordbruk: inkomstbeskattning</i> Fi 63</p> <p>— jordbruksstatistikommittén Jo 8</p> <p>— taxesättningen vid vissa anstalter Jo 18</p>	

Sakregister

— prisreglering på jordbruksprodukter m. m.	Jo 24
<i>Jordbrukets högskolor: lokal- och utrustningsprogramkommitté</i>	Jo 15
<i>Jordlagsutredning: 1958 års</i>	Jo 1
<i>Järnväg: stängselskyldighet</i>	K 51
<i>Järvafältet: dispositionsplan</i>	Fi 6

K

<i>KSA-utredningen</i>	In 8
<i>Kanal. Se Falsterbokanalen.</i>	
<i>Kapitalmarknadsutredning: 1968 års</i>	Fi 59
<i>Kapitalkatteutredningen</i>	Fi 44
<i>Karolinska sjukhuset:</i>	
— kommittén för karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande	S 6
— lokal- och utrustningsprogramkommitté	S 18
— driftbokföring m. m.	S 8
— sjukhusfonder m. m.	S 30
<i>Karlprisutredningen</i>	Jo 19
<i>Klientelundersökning rör. ungdomsbrottslingar: 1956 års</i>	Ju 14
<i>Kommerskollegieutredningen</i>	H 12
<i>Kommission, handelsagentur och handelsresande</i>	Ju 25
<i>Kommunalskattekommitté: 1967 års</i> ...	Fi 47
<i>Kommuner: kommunalrättskommittén</i>	K 14
— kommunala demokratin	K 16
— riksnämnden för kommunal beredskap	K 47
— kommunala förvaltningen på Gotland	K 13
— Örebro och Västmanlands läns indelning	K 56
— Stockholms och Uppsala läns indelning	K 57
Se även <i>Val</i> .	
<i>Komparativ rätt. Se Nordiskt samarbete.</i>	
<i>Kompetensutredningen (KU)</i>	U 26
<i>Koncentrationsutredningen</i>	Fi 19
<i>Konfliktdirektivutredningen</i>	In 2
<i>Konsertbyråutredningen</i>	U 17
<i>Konstnärsutbildningsakkunniga (KUS)</i>	U 41
<i>Konsumentupplysningskommitté: 1963 års</i>	H 1
<i>Konsumentutredningen</i>	H 9
<i>Kreditbanken: samarbete mellan Postbanken och Kreditbanken</i>	Fi 13
<i>Krigsavlöningsberedningen</i>	Ci 4
<i>Kriminalvård: fångvårdens byggnadskommitté</i>	Ju 13
— förpassningsutredningen	Ju 37
— tillsynsutredningen	Ju 47
— kommittén för anstaltsbehandling inom kriminalvården	Ju 49
Se även <i>Ungdomsbrottslighet</i> .	
<i>Kvinnans ställning</i>	UD 3
<i>Kyrkan: 1958 års utredning kyrka—stat</i>	U 1
— Skeppsholms församling	U 2

— 1960 års ecklesiastika boställsutredning	U 3
— översyn av den till evangelieboken hörande »En liten bönbok»	U 4
— textserie ur gamla testamentet för högmässopredikningar	U 9
— 1963 års bibelkommitté	U 18
— ny finskspråkig psalmbok	U 34
— förbättrad konfirmationsundervisning	U 43
— 1968 års kyrkohandboks-kommitté	U 44
— 1968 års beredning om stat och kyrka	U 50
<i>Källskatt</i>	Fi 29
<i>Könstillhörighet</i>	Ju 10
<i>Köp av lös egendom</i>	Ju 24
<i>Körkortsutredningen</i>	K 46

L

<i>LUP-kommittéerna</i>	U 22
<i>Landsmålsarkiven</i>	U 20
<i>Landstingen: Göteborgsutredningen</i> ..	K 17
— landstingens arkivutredning	K 18
— landstingskommunernas beredskap	K 29
— Malmö stads återinträde i Malmöhus läns landsting	K 19
— storlandstingsutredningen	K 10
<i>Ledningar: sakrättsligt skydd</i>	Ju 57
— ersättning vid intrång av kraftledning i åkermark och jämförlig mark	Fi 52
<i>Litteraturstöd</i>	U 49
<i>Livsmedelskontroll. Se Nordiskt samarbete.</i>	
<i>Livsmedelsstadgекommittén</i>	S 12
<i>Lokaliseringsutredning: 1968 års</i>	In 20
<i>Lotslöneberedningen</i>	Ci 1
<i>Lotsorganisationsutredningen</i>	K 4
<i>Lotteriverksamheten</i>	H 4
<i>Luftfart: beredskapslagsliftning</i>	K 36
— flygtrafikledningskommittén	K 41
— frågor rör. icke regelbunden luftfart	K 7
<i>Låginkomstutredningen</i>	In 7
<i>Låneunderlagsgruppen</i>	In 5
<i>Läkarförhandlingsdelegationen</i>	Ci 9
<i>Läkemedelsförsörjningsutredningen</i> ...	S 13
<i>Länsdemokratiutredningen</i>	K 28
<i>Länsförvaltning: organisationskommittén för AB län</i>	K 11
— länsförvaltningen på Gotland	K 58
<i>Lärarnas arbetsförhållanden</i>	U 21
<i>Läromedelsutredningen (LU)</i>	U 28
<i>Lön: differentierade lönekostnadspålägg</i>	Fi 54
— lönesättning vid de skyddade verkstäderna	In 21
— avtalsstatistikutredningen	Ci 8
— representanter för statsverket i mentalsjukvårdens löneförhandlingsdelegation	Ci 11
— lönesystemutredningen	Ci 15

Riksdagsberättelsen år 1969

— fullföljdsordningen i vissa mål om avlöning m. m. Ci 17
Lös egendom. Se Köp av lös egendom.

M

Malmö. Se Landstingen.
Marinens befälsutredning Fö 8
Markdelegationen Fi 16
Mentalsjukvård. Se Lön och Sjukvård.
Metrologiska enheter Fi 20
Militära tjänstgöringsäldersutredningen Fö 7
Militärstraffsakkunniga Ju 23
Mjolk och mejeriprodukter Jo 7
Motorredskapsutredningen K 45
Musei- och utställningssakkunniga (MUS) U 25
Musik: militärmusik Fö 1
 — 1965 års musikutbildningskommitté U 5
 — 1968 års musikkommitté U 46
Myntkommitté: 1966 års. Fi 39
Mått och vikt. Se Metrologiska enheter.

N

Narkomanvårdskommitté. Se Socialstyrelsen.
Naturresursutredning: 1964 års Jo 3
Nedskräpning: kommittén för ett renare samhälle S 25
Nordiskt samarbete: nordiska organisationskommittén UD 6
 — nordisk patentbesvärsinstans Ju 8
 — aktiebolagsutredningen Ju 17
 — nordiskt samarbetsutskott rör. den nordiska rättsgemenskapen Ju 27
 — rättssociologisk undersökning inom skadeståndsrätten Ju 44
 — nordiskt institut för komparativ rätt Ju 45
 — skadeståndskommittén Ju 46
 — utredn. av formerna för de självstyrande områdenas representation i Nordiska rådet Ju 52
 — nordisk utredn. om samarbete betr. lagstiftning och kontroll på livsmedelsområdet S 11
 — nordisk receptkommitté S 19
 — enhetliga regler för märkning av brand- och hälsofarliga ämnen S 21
 — nordisk medicinalstatistikommitté S 22
 — enhetliga regler för auktorisation av glasögonoptiker m. m. S 23
 — frågor rör. icke regelbunden luftfart K 7
 — nordisk vägtrafikkommitté K 15
 — svenska sakkunniga inom Nordisk kommitté för trafiksäkerhetsforskning (NKT) K 37
 — nordiska kommittén för transportekonomisk forskning (NKTF) K 38
 — nordiska ekonomiska samarbetsutskottet H 3

— nordiska kommittén för utlänningslagstiftning In 15
Nykterhet. Se Alkoholpolitiska utredningen och Trafik.
Näringslivet: koncentrationsutredningen Fi 19
 — planeringsberedningen Fi 48
 — förbättrad information och vidgat samarbete mellan företag och samhälle Fi 58
 — industrietableringsdelegationen Fi 61

O

Obligationsteknikkommittén Fi 31
Offentlig upphandling Fi 60
Olja: oljeledning K 39
 — 1968 års utredn. om rörtransport av olja och gas Fi 49
 — 1968 års oljelagringskommitté H 11
Olympiska vinterspel H 2
Ortnamnsarkivet: svenska U 20

P

Parkeringskommittén K 2
Patent: patentpolicykommittén H 10
Se även Nordiskt samarbete.
Pedagogikutredningen (PU) U 37
Pension: pensionsförsäkringskommittén S 10
 — sjömanspensionskommittén K 52
 — nya bestämmelser för apoteksinnehavare och apoteksanställda m. m. Ci 3
Planeringsberedningen Fi 48
Polisväsendet: 1967 års polisutredning Ju 53
Postbanken: samarbete mellan Postbanken och Kreditbanken Fi 13
Postverket: taxorna i tidningsrörelsen K 40
Pressutredning: 1967 års Ju 11

R

Rasdiskriminering Ju 9
Regeringsrätten. Se Förvaltningsdomstolskommittén. Regional utredningsverksamhet In 6
Reklamutredningen U 33
Rennärings-sakkunniga: 1964 års Jo 12
Riksantikvarieämbetet U 29
Riksnämnden för kommunal beredskap K 47
Räddningstjänstutredningen K 34
Rättshjälp i förvaltningsärenden Ju 56

S

Samarbete. Se Nordiskt samarbete.
Samlevnadsfrågor och sexualupplysning U 23
Samlingslokaler: ekonomiskt stöd In 25
Servicekommittén In 14
Sexualupplysning. Se Samlevnadsfrågor.
Sjukförsäkring: 1961 års sjukförsäkringsutredning S 9
Sjukgymnastutbildningen U 15

Sakregister

<i>Sjukvård</i> : mentalsjukvårdsberedningen	S 1	— förhandlingsutredningen	Ci 14
— sjukhusorganisationen m. m.	S 28	— lönesystemutredningen	Ci 15
— socialdepartementets sjukvårdsdelegation	S 17	<i>Statliga företag</i> : företagsdelegationen	Fi 50
Se även <i>Lön och Statstjänstemän</i> .		— arbetsgruppen för Allmänna För- laget	Fi 56
<i>Sjukvårdspersonal</i> : utbildning av	U 16	— företagsdemokrati	Fi 64
<i>Sjöarbetstidslagen</i> . Se <i>Arbetstid</i> .		<i>Statsförvaltningen</i> . Se <i>Betygsutredningen</i> och <i>Testutredningen</i> .	
<i>Sjöfartsutredningen</i>	K 6	<i>Statstjänstemän</i> : offentligrättsliga be- stämmelser om rätten att inneha bisysslor	Ci 12
<i>Sjölagskommittén</i>	Ju 16	— utredn. rör. hälsokontroll	Ci 5
<i>Sjöman</i> : 1964 års sjömanslagskommitté	K 26	Se även <i>Betygsutredningen</i> .	
— sjömansregister	K 8	<i>Storaccelerator</i>	U 30
Se även <i>Pension</i> .		<i>Stormskadeberedning</i> : 1968 års	Jo 23
<i>Sjömansskattekommitté</i> : 1967 års	Fi 45	<i>Straff- och disciplinmedel mot krigsmän</i> . Se <i>Militärstraffsakkunniga</i> .	
<i>Sjömättningsverksamheten</i> : arbetsstids- nämnden för personal	Ci 6	<i>Studentbostadskommittén</i>	U 32
<i>Skadestånd</i> : rättssociologisk undersök- ning inom skadeståndsrätten	Ju 44	<i>Studiestöd</i> : utländska studerande	U 45
— skadestånd för förlust av arbetsin- komst m. m.	Ju 46	— 1968 års studiemedelsutredning . . .	U 48
<i>Skatt</i> . Se <i>Bilskatteutredningen</i> , <i>Famil- jeskatteberedningen</i> , <i>Fastighetsbe- greppet</i> , <i>Forskningsverksamhet</i> , <i>Fö- retagsskatteutredning</i> , <i>Jordbruk</i> , <i>Ka- pitalskatteutredningen</i> , <i>Kommunal- skattekommitté</i> , <i>Källskatt</i> , <i>Sjömans- skattekommitté</i> , <i>Skattestrafslagutred- ningen</i> , <i>Tobaksskatteutredningen</i> och <i>Traktamentsbeskattningsutredningen</i> .		<i>Städning</i> : vid statliga myndigheter . .	Ci 10
<i>Skattestrafslagutredningen</i>	Fi 34	<i>Svenska institutet</i> : 1966 års utredning.	UD 5
<i>Skeppsfart</i> . Se <i>Småskeppsfartsutred- ning</i> .		<i>Svenskt visarkiv</i>	U 10
<i>Skeppsholmen</i> : utredn. rör. använd- ningen	Fö 6	<i>Svävarfartsutredningen</i>	K 35
<i>Skeppsholms församling</i>	U 2		
<i>Skifte av dödsbo</i>	Ju 30	T	
<i>Skiljedom</i>	Ju 26	<i>TEKO-utredningen</i>	Fi 55
<i>Skog</i> : skogsbruksutredningen	Jo 10	<i>TRU-kommittén</i>	U 35
— skogspolitiska utredningen	Jo 13	<i>Tandvård</i> . Se <i>Fluorkommittén</i> och <i>Folk- tandvårdsutredning</i> .	
— skogsskattekommittén	Fi 24	<i>Teknisk högskola i Lund</i> : organisations- kommitté	U 14
— västsvenska skogsindustriutred- ningen	In 11	<i>Teknisk utbildning i Norrland</i>	U 31
Se även <i>Utbildning</i> , <i>Undervisning</i> .		<i>Teknisk utveckling</i>	Fi 14
<i>Skolledning</i>	U 40	<i>Tekniska högskolan i Stockholm</i> : bygg- nadskommitté	U 12
<i>Skolskjutsutredningen</i>	K 53	<i>Televisionen</i> : reklamens verkningar . .	U 33
<i>Skyddad sysselsättning</i> : lönesättning vid de skyddade verkstäderna	In 21	— television och radio i utbildnings- väsendet	U 35
— den skyddade sysselsättningen . . .	In 24	<i>Testutredningen</i>	Ci 16
<i>Småskeppsfartsutredningen</i> : 1965 års . .	K 30	<i>Textil- och konfektionsindustrierna</i> . Se <i>TEKO-utredningen</i> .	
<i>Socialdepartementets sjukvårdsdelega- tion</i>	S 17	<i>Tjänstebegreppsutredningen</i>	Ci 2
<i>Socialstyrelsen</i> : utredn. ang. barn- misshandel	S 4	<i>Tjänsteplikt</i> : 1968 års utredn. om bi- ståndsutbildning	Fö 18
— narkomanvårdskommitté	S 20	<i>Tobaksskatteutredningen</i>	Fi 15
<i>Socialutredningen</i>	S 29	<i>Torrläggning av mark</i>	Ju 5
<i>Specialstraffrätten</i>	Ju 12	<i>Trafik</i> : trafikmålskommittén	Ju 22
<i>Statens handikappråd</i>	S 15	— trafiknykterhetsbrott	Ju 39
<i>Statens institut för hantverk och industri</i> <i>Stat—kyrka</i> . Se <i>Kyrkan</i> .	Fi 10	— modellplanering av kollektiv trafik i glesbygd	K 12
<i>Statistik</i> . Se <i>Avtalsstatistikutredningen</i> , <i>Betalningsbalansutredningen</i> och <i>Jordbruk</i> .		— bilregisterutredningen	K 21
<i>Statliga arbetstagarare</i> : 1965 års anställ- ningsutredning	Ci 7	— trafikpolitiska delegationen	K 22
		— vägplaneutredningen	K 23
		— väggkostnadsutredningen	K 31
		— expertgrupp för utvecklingsarbete på bilavgasområdet	K 33
		— motorredskapsutredningen	K 45
		— körkortsutredningen	K 46
		— typ- och registreringsbesiktning av fordon	K 60

Riksdagsberättelsen år 1969

Se även <i>Nordiskt samarbete</i> och <i>Svåvarfartsutredningen</i> .			
<i>Traktamentsbeskattningsutredningen</i> . . .	Fi	53	
<i>Transportforskningsutredning: 1964 års Tryckfrihet</i> . Se <i>Yttrande- och tryckfrihet</i> .	K	5	
<i>Trädgårdsnäringsutredningen</i>	Jo	9	
<i>Tullagstiftningskommittén</i>	Fi	32	
<i>Typ- och registreringsbesiktning av fordon</i>	K	60	
U			
<i>U-beredningen</i>	UD	1	
<i>Understödsföreningar</i>	Fi	27	
<i>Ungdomsbostadsutredningen</i>	In	23	
<i>Ungdomsbrottslighet: 1956 års klientundersökning rör. ungdomsbrottslingar</i>	Ju	14	
— <i>samarbetsorgan för åtgärder mot ungdomsbrottsligheten</i>	Ju	31	
<i>Universiteten: utredn. om egendomsförvaltning</i>	Fi	17	
— <i>organisationskommittén för högre utbildning i Linköping</i>	U	8	
— <i>lokal- och utrustningsprogramkommittéer för universitet och högskolor (LUP-kommittéerna)</i>	U	22	
— <i>1967 års kommitté för internationell politik</i>	U	36	
— <i>pedagogikutredningen (PU)</i>	U	37	
<i>Universitetssjukhusen</i> . Se <i>Akademiska sjukhuset i Uppsala och Karolinska sjukhuset</i> .			
<i>Uppbördsutredningen</i>	Fi	18	
<i>Upphandling: upphandling till fasta priser</i>	In	1	
<i>Upphovsrätt</i> . Se <i>Utbildning, Undervisning</i> .			
<i>Utbildning, Undervisning: huvudmannautredningen</i>	U	11	
— <i>bibliotekspersonal m. m. (BU)</i>	U	27	
— <i>läromedelsutredningen (LU)</i>	U	28	
— <i>teknisk utbildning i Norrland</i>	U	31	
— <i>television och radio i utbildningsväsendet (TRU-kommittén)</i>	U	35	
— <i>avtalsreglering av upphovsrättsliga frågor</i>	U	39	
— <i>skolledning</i>	U	40	
— <i>konstnärsutbildningssakkunniga (KUS)</i>	U	41	
— <i>jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringsens skolor (organisationskommittén JST)</i>	U	42	
— <i>1968 års utbildningsutredning</i>	U	47	
Se även <i>Samlevnadsfrågor och sexualupplysning, Sjukgymnastutbildningen, Sjukvårdspersonal, Skog, Universiteten och Yrkesutbildningsberedningen</i> .			
<i>Utländsk dom</i> . Se <i>Verkställighet av utländsk dom</i> .			
<i>Utlänningsfrågor: kommittén för utländska studerande</i>	U	45	
— <i>utlänningsutredningen</i>	In	3	
— <i>invandrarutredningen</i>	In	22	
Se även <i>Nordiskt samarbete</i> .			
<i>Utrustningskommitté</i> . Se <i>Jordbrukets högskolor, Karolinska sjukhuset, Universiteten och Vårdyrkesskolor</i> .			
<i>Utvecklingshjälp: U-beredningen</i>	UD	1	
— <i>långtidsplan för utvecklingsbiståndet</i>	UD	4	
V			
<i>Val: valteknisk utredning</i>	Ju	33	
— <i>kommunalvalskommittén</i>	K	48	
<i>Varusindustrin</i>	Fi	46	
<i>Vattenlagen: torrlägningsbestämmelser</i>	Ju	5	
— <i>allmän översyn</i>	Ju	58	
<i>Verkställighet av utländsk dom</i>	Ju	19	
<i>Veterinärväsendeutredningen</i>	Jo	14	
<i>Vikt</i> . Se <i>Metrologiska enheter</i> .			
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien</i>	U	29	
<i>Vårdyrkesskolor: lokal- och utrustningsprogramkommitté</i>	U	6	
<i>Vägkostnadsutredningen</i>	K	31	
<i>Vägplaneutredningen</i>	K	23	
<i>Vägsakkunniga: 1960 års</i>	K	1	
Se även <i>Godsbefordran och Nordiskt samarbete</i> .			
<i>Värnplikt: 1954 års värnpliktsavlöningsutredning</i>	Fö	5	
— <i>1966 års värnpliktskommitté</i>	Fö	11	
— <i>handräckningsvärnpliktiga</i>	Fö	12	
— <i>1964 års inskrivnings- och personalredovisningsutredning</i>	Fö	10	
— <i>1968 års utredn. om biståndsutbildning</i>	Fö	18	
<i>Växtförädling: fortsatta driften av Institutet för växtförädling av frukt och bär</i>	Jo	20	
— <i>växtförädlingsskyddsutredningen</i>	Jo	11	
Y			
<i>Yrkesskadeförsäkring: finansiering m. m.</i>	S	27	
<i>Yrkesutbildningsberedningen</i>	U	19	
<i>Yttrande- och tryckfrihet</i>	Ju	36	
Å			
<i>Åklagarväsendet: 1967 års polisutredning</i>	Ju	53	
<i>Ålderdomshem: för svenskar i utlandet</i>	S	5	
Ä			
<i>Äktenskapslagstiftning</i> . Se <i>Familjerättskommittén</i> .			
<i>Ämbetsansvarskommittén</i>	Ju	43	
Ö			
<i>Öresundsdelegation: 1968 års svenska</i>	K	54	

Innehållsförteckning

Allmän berättelse	1
Överenskommelser med främmande makter m. m. under tiden december 1967—november 1968	5
Redogörelse för de garantier för exportkrediter som exportkreditnämnden har meddelat på statens vägnar	13
Under år 1968 beviljade bidrag ur behållningen av de särskilda lotterier som anordnats till förmån för konst, teater och andra kulturella ändamål	15
Under år 1968 beviljade bidrag ur fonden för idrottens främjande	17
Under år 1968 beviljade bidrag ur fonden för friluftslivets främjande . .	19
Under budgetåret 1967/68 gjorda anvisningar ur jaktvårdsfonden	23
Under budgetåret 1967/68 influtna medel till och anvisade belopp ur statens lappfond	23
Under budgetåret 1967/68 beviljade understöd ur allmänna arvsfonden	24
Utbetalningar för skilda ändamål från handels- och sjöfartsfonden under budgetåret 1967/68	24
 <i>Kommittéer:</i>	
Justitiedepartementet (Ju)	25
Utrikesdepartementet (UD)	85
Försvarsdepartementet (Fö)	89
Socialdepartementet (S)	114
Kommunikationsdepartementet (K)	148
Finansdepartementet (Fi)	200
Utbildningsdepartementet (U)	273
Jordbruksdepartementet (Jo)	345
Handelsdepartementet (H)	361
Inrikesdepartementet (In)	380
Civildepartementet (Ci)	416
 <i>Centralt krisorgan:</i>	
Statens utlänningskommission	431
<hr/>	
Uppgift på kostnader för kommittéer	432
Betänkanden utkomna från trycket under 1968	486
Stencilerade betänkanden avlämnade under 1968	488
Nordisk Udredningsserie	490
Personregister till kommittéer	491
Sakregister till kommittéer	514